

PATVIRTINTA

Pasvalio rajono savivaldybės tarybos

2023 m. ... d. sprendimu Nr. ..



PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2024–2030 METŲ STRATEGINIS PLĖTROS PLANAS

PASVALYS, 2023



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

TURINYS

SANTRUMPOS.....	4
I SKYRIUS. BENDROJI INFORMACIJA.....	7
I.1. PLANAVIMO LAIKOTARPIS.....	7
I.2. PLANAVIMO DOKUMENTAI, KURIAIS VADOVAUTASI RENGiant SAVIVALDYBĖS STRATEGINĮ PLĖTROS PLANĄ.....	7
I.3. KITA SVARBI INFORMACIJA	17
II SKYRIUS. SAVIVALDYBĖS ESAMOS SITUACIJOS ANALIZĖ	19
II.1. SAVIVALDYBĖS PROBLEMŲ IR JŲ PRIEŽASČIŲ NUSTATYMAS	19
II.1.1. ĮŽANGA.....	19
II.1.2. PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VIDINIŲ IR IŠORINIŲ VEIKSNIŲ ANALIZĖ	19
II.1.2.1. GEOGRAFINĖ PADĖTIS IR DEMOGRAFINIAI RODIKLIAI	19
II.1.2.2. EKONOMINĖ IR VERSLO APLINKA.....	26
II.1.2.2.1. Pagrindiniai ekonominiai rodikliai ir verslas	26
II.1.2.2.2. Darbo rinka	29
II.1.2.2.3. Žemės ūkis ir miškininkystė	31
II.1.2.2.4. Statyba ir gyvenamasis fondas	33
II.1.2.2.5. Turizmas ir rekreacinė aplinka.....	34
II.1.2.3. ŠVIETIMAS, SPORTAS IR KULTŪRA.....	39
II.1.2.3.1. Švietimas.....	39
II.1.2.3.2. Sportas, fizinis aktyvumas	44
II.1.2.3.3. Kultūra	45
II.1.2.4. SOCIALINĖ APLINKA	49
II.1.2.4.1. Sveikatos priežiūra	49
II.1.2.4.2. Socialinė apsauga	54
II.1.2.4.3. Viešasis saugumas	57
II.1.2.4.4. Jaunimas, bendruomenės ir nevyriausybinės organizacijos	60
II.1.2.5. APLINKOS APSAUGA IR GAMTINĖ APLINKA	63
II.1.2.6. INFRASTRUKTŪRA.....	66
II.1.2.6.1. Transporto infrastruktūra.....	66
II.1.2.6.2. Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra	69
II.1.2.6.3. Energetinė infrastruktūra	71



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

II.1.2.6.4. Technologinė infrastruktūra	72
II.1.2.7. VIEŠASIS VALDYMAS	74
II.1.3. PAGRINDINĖS PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS PROBLEMOS IR ESMINĖS JŲ PRIEŽASTYS	78
II.2. STIPRYBIŲ, SILPNYBIŲ, GALIMYBIŲ IR GRĖSMIŲ (SSGG) ANALIZĖ.....	86
II.3. SAVIVALDYBĖS NUSTATYTOS PAGRINDINĖS PROBLEMOS, KURIŲ SPRENDIMAS BŪTŲ EFEKTYVESNIS KELIŲ SAVIVALDYBIŲ/ REGIONO MASTU.....	118
III SKYRIUS. SAVIVALDYBĖS PLĖTROS VIZIJA	120
IV SKYRIUS. SAVIVALDYBĖS PLĖTROS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI.....	122
V SKYRIUS. PRIEMONIŲ PLANAS.....	124
VI SKYRIUS. FINANSAVIMO PLANAS	151
VII SKYRIUS. SVARBIAUSI SAVIVALDYBĖS PROJEKTAI.....	152
VIII SKYRIUS. PLANO ĮGYVENDINIMO IR STEBĖSENOS NUOSTATOS	159
VIII.1. PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS STRATEGINIO PLĖTROS PLANO ĮGYVENDINIMAS	159
VIII.2. PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS STRATEGINIO PLĖTROS PLANO ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA.....	160
PRIEDAI.....	165
1 PRIEDAS. PAGRINDINIAI PLANAVIMO DOKUMENTAI, AKTUALŪS PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS STRATEGINIAM PLANAVIMUI.....	165
2 PRIEDAS. DARNAUS VYSTYMOSI TIKSLAI.....	166
3 PRIEDAS. PROBLEMŲ IR JŲ PRIEŽASČIŲ SCHEMOS.....	167
4 PRIEDAS. PAPILDOMA PRIEMONIŲ PLANO INFORMACIJA.....	173
5 PRIEDAS. PASVALIO RAJONO STRATEGINIO PLĖTROS PLANO KOREGAVIMO / PAPILDYMO FORMA	196
6 PRIEDAS. PASVALIO RAJONO STRATEGINIO PLĖTROS PLANO METINĖS ĮGYVENDINIMO ATASKAITOS FORMA	201
7 PRIEDAS. PASVALIO RAJONO STRATEGINIO PLĖTROS PLANO ĮGYVENDINIMO ATASKAITOS FORMA	202



SANTRUMPOS

AAA	Aplinkos apsaugos agentūra
AIE	atsinaujinančių išteklių energija
AJC	atviras jaunimo centras
AJE	atvira jaunimo erdvė
asm.	asmuo
Baltoji knyga	Lietuvos regioninės politikos „Baltoji knyga“
BETA	VšĮ Būsto energijos taupymo agentūra
BĮ	biudžetinė įstaiga
BUM	bendrojo ugdymo mokykla
d.	diena
DFP	2021–2027 metų daugiametė finansinė programa
DU	darbo užmokestis
DVT	darnaus vystymosi tikslai
EEĮ	elektros ir elektronikos įranga
EK	Europos Komisija
ES	Europos Sąjunga
EUR	euras
EVRK	Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius 2 red.
gyv.	gyventojas
GKI	gyvenimo kokybės indeksas
GMP	greitoji medicinos pagalba
HI	Higienos institutas
JRA	Jaunimo reikalų agentūra
JO	jaunimo organizacija
KAS	kolektyviniai apsaugos statiniai
kv. m.	kvadratiniai metrai
LEA	Lietuvos energetikos agentūra
LNKC	Lietuvos nacionalinis kultūros centras
LLRI	Lietuvos laisvosios rinkos institutas
LPS „Lietuva 2030“	Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“
LR	Lietuvos Respublika
LR AA	Lietuvos Respublikos Aplinkos apsaugos ministerija
LR RPI	Lietuvos Respublikos Regioninės plėtros įstatymas
LR SADM	Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
LR SVĮ	Lietuvos Respublikos Strateginio valdymo įstatymas
LRBP	Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas „Lietuva 2030“
LRVV	Lietuvos Respublikos Vyriausybė
m.	metai



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

mėn.	mėnuo
MI	materialinės investicijos
mln.	milijonas
mlrd.	milijardas
NEET	niekur nedirbantis, niekur nesimokantis jaunimas
NGEU	ES ekonomikos gaivinimo priemonė „Next Generation EU“
NGK	natūrali gyvenimo kaita
NPP	2021–2030 metų nacionalinis pažangos planas
Nr.	numeris
NT	nekilnojamasis turtas
NVO	nevyriausybinių organizacija
pab.	pabaiga
pav.	paveikslas
PAPGVP	Panevėžio apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Pasvalio priešgaisrine gelbėjimo tarnyba
Pasvalio KC	Pasvalio kultūros centras
Pasvalio muziejus	Pasvalio krašto muziejus
Pasvalio PASPC	Viešoji įstaiga Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras
Pasvalio SPC	Pasvalio socialinių paslaugų centras
Pasvalio SPP 2030	Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas
Pasvalio ŠPT	Pasvalio švietimo pagalbos tarnyba
Pasvalio TAU	Pasvalio rajono trečiojo amžiaus universitetas
Pasvalio TIC	Pasvalio rajono savivaldybės turizmo informacijos centras
Pasvalio VB	Pasvalio Mariaus Katiliškio viešojo biblioteka
Pasvalio VSB	Pasvalio r. visuomenės sveikatos biuras
pr.	pradžią
PRATC	UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras
proc.	procentas
proc. p.	procentinis punktas
PRS PT	Pasvalio rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba
PRSA	Pasvalio rajono savivaldybės administracija
PRSTP	Pasvalio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo planas (su visais aktualiais pakeitimais)
r.	rajonas
RPP	2022–2030 metų regionų plėtros programa
sav.	savivaldybė
Savivaldybė	Pasvalio rajono savivaldybė
SP	socialinės paslaugos
SPP	strateginis plėtros planas
SSGG	stiprybės, silpnybės, galimybės, grėsmės
SVV	smulkus ir vidutinis verslas



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

ŠVIS	švietimo valdymo informacinė sistema
t. y.	tai yra
Taryba	Pasvalio rajono savivaldybės taryba
TLK	teritorinė ligonių kasa
trln.	trilijonas
TUI	tiesioginės užsienio investicijos
tūkst.	tūkstantis
UAB	uždara akcinė bendrovė
VBE	valstybiniai brandos egzaminai
VDA	Valstybinė duomenų agentūra
VERT	Valstybinė energetikos reguliavimo tarnyba
vnt.	vienetai
VšĮ	viešoji įstaiga
VVG	vietos veiklos grupė
žr.	žiūrėti
ŽŪK	žemės ūkio kooperatyvas



I SKYRIUS. BENDROJI INFORMACIJA

I.1. PLANAVIMO LAIKOTARPIS

Pasvalio rajono savivaldybė (toliau – Savivaldybė) vadovaujasi Pasvalio rajono savivaldybės strateginiu plėtros planu 2021–2027 metams, patvirtintu Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2019 m. rugpjūčio 21 d. sprendimu Nr. T1-161 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės strateginio plėtros plano 2021 – 2027 metams patvirtinimo“).

2023 m. Pasvalio rajono savivaldybė inicijavo strateginio plėtros plano atnaujinimą, kurio metu parengtas naujo planavimo laikotarpio – 2024–2030 metų – strateginis plėtros planas (toliau – SPP). Naujasis Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas (toliau – Pasvalio SPP 2030) rengiamas, atsižvelgiant ir į išorės veiksnius: naują 2021–2027 metų ES finansinę perspektyvą, 2020-2021 m. vykusią COVID-19 pandemiją, 2022 m. vasario 24 d. prasidėjusį Rusijos karą su Ukraina bei dėl to išaugusius karo pabėgėlių srautus į Lietuvą, kintančius energetikos kaštus, Strateginio valdymo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – LRV) 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 „Dėl Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 4 straipsnio 3 ir 5 dalių, 7 straipsnio 1 ir 4 dalių ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 14 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo“ (LRV 2022 m. gruodžio 14 d. nutarimo Nr. 1264 redakcija, su visais aktualiais pakeitimais) ir kitus veiksnius.

I.2. PLANAVIMO DOKUMENTAI, KURIAIS VADOVAUTASI RENGIANČI SAVIVALDYBĖS STRATEGINĮ PLĖTROS PLANĄ

Šiame skyrelyje bus apžvelgiami Savivaldybei aktualūs strateginio planavimo dokumentai, jų prioritetai ir tikslai, kurių nuostatos atsispindės Pasvalio SPP 2030.

Strateginio planavimo dokumentų sistema apima ilgalaikes bendrąsias pasaulio, Europos Sąjungos (toliau – ES) ir Lietuvos Respublikos (toliau – LR) planavimo dokumentų nuostatas, kurios perkeliamos į trumpesnės trukmės planavimo dokumentus, savivaldybių strateginio planavimo dokumentus. Vienų planavimo dokumentų nuostatos turi atsispindėti kituose susijusiuose dokumentuose ir vieni kitiems neprieštarauti. Pagrindiniai pasaulio, ES ir LR planavimo dokumentai, aktualūs laikotarpiui iki 2030 m., nurodyti 1 priede. Priede nurodyti ir dalis ankstesnio laikotarpio (2014–2020 m.) ES, LR, regioninių ir Savivaldybės planavimo lygmens dokumentų.

Siekiant užtikrinti darnų pasaulio valstybių vystymąsi, 2015 m. Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja priėmė rezoliuciją **„Keiskime mūsų pasaulį: Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m.“**, kurioje apibrėžiami 17 **darnaus vystymosi tikslų** (toliau – DVT). DVT remiasi trimis pamatiniais matmenimis - *ekonomikos augimu, visuomenės gerove ir aplinkos kokybe* (žr. 2 priedą). 2021 m. pagal DVT įgyvendinimo indeksą Lietuva užėmė 31 vietą iš 193 JT priklausančių valstybių narių (2020 m. - 36 vietą iš 193). Palyginimui, Estija 2021 m. užėmė 10, Lenkija – 15, Latvija – 22 vietas. 2021 m. Lietuva pilnai yra pasiekusi 15 tikslą „Miškai, žemė, biologinė įvairovė“. Didžiausi iššūkiai Lietuvai kyla dėl 13 DVT „Kova su klimato kaita“, 2 DVT „Kova su badu“, 10 DVT „Nelygybės mažinimas“, 14 DVT „Vandenynų ir jūrų išteklių“ ir 17 DVT „Partnerystės įgyvendinant tikslus“ pasiekimo.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Darnaus ES vystymosi siekiama prisidedant prie strategijos „**Europa 2030**“, kurioje suformuoti 6 tikslai, nurodyti 1 paveiksle.



1 pav. „Europa 2030“ tikslai

Šaltinis: sudaryta autorių pagal
<https://www.consilium.europa.eu/lt>

Minėtiems tikslams pasiekti valstybės narės, taip pat ir Lietuva, negali susitelkti vien į savo nacionalinius interesus. Todėl, vykdant nacionalinę politiką, itin svarbu atsižvelgti į

platesnius, europinius tikslus ir kartu su visa Europa vadovautis bendrai išsikeltais tikslais.

2020 m. gruodžio 16 d. ES Taryba, gavusi Europos Parlamento pritarimą, priėmė reglamentą, kuriuo nustatomas ES 2021–2027 metų ES biudžetas – **2021–2027 metų daugiamečių finansinė programa** (toliau – DFP). Joje numatytas 1074,3 mlrd. EUR apimties biudžetas 27 ES valstybėms narėms 2018 m. kainomis, įskaitant Europos plėtros fondo integravimą. Papildomai suformuota nauja ES ekonomikos gaivinimo priemonė „Next Generation EU“ (toliau – NGEU), kurios pagrindu skirta dar 750 mlrd. EUR valstybių narių ekonomikų atsigavimui dėl 2020 m. prasidėjusios COVID-19 pandemijos pasekmių.

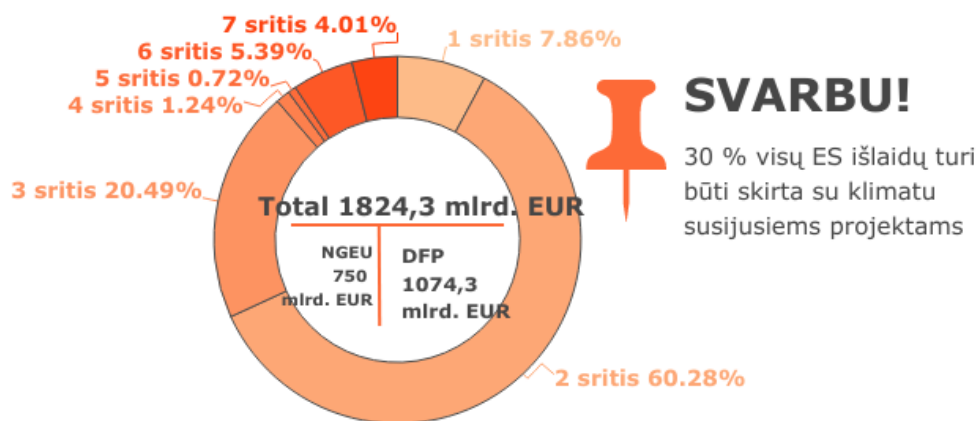
Didžioji NGEU lėšų dalis skirta (672,5 mlrd. EUR arba beveik 90 proc.) valstybės narių viešosioms investicijoms, teikiant paskolas ir dotacijas. Taigi, ES ateinančiu periodu iš viso valstybėms narėms skyrė 1,8 trln. EUR šiose išlaidų srityse:

- ✓ 1 sritis – Bendroji rinka, inovacijos, skaitmeninė ekonomika;
- ✓ 2 sritis – Sanglauda ir vertybės;
- ✓ 3 sritis – Gamtos išteklių ir aplinka
- ✓ 4 sritis – Migracija ir sienų valdymas;
- ✓ 5 sritis – Saugumas ir gynyba;
- ✓ 6 sritis – Kaimyninės šalys ir pasaulis;
- ✓ 7 sritis – Europos viešasis administravimas.

Finansavimas išlaidų sritims padalintas, prioritetą teikiant žaliajai ir skaitmeninei pertvarkoms (žr. 2 pav.). Iš NGEU priemonės finansuojamos 1, 2 ir 3 sritys, iš DFP – visos sritys.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas



2 pav. ES biudžetas (DFP ir NGEU) pagal išskiriamas sritis

Šaltinis: sudaryta autorių pagal <https://www.consilium.europa.eu/lt>

2022 m. rugpjūčio 3 d. Europos Komisija (toliau – EK) patvirtino **2021-2027 m. Europos Sąjungos fondų investicijų programą**, pagal kurią Lietuvai yra skirta beveik 6 mlrd. EUR investicijų. ES fondų lėšos Lietuvoje bus investuojamos pagal šiuos prioritetus:

- ✓ **1 PRIORITETAS. PAŽANGESNĖ LIETUVA** – ekonomikos konkurencingumas ir transformacija į aukštesnės pridėtinės vertės ekonomiką.
- ✓ **2 PRIORITETAS. ŽALESNĖ LIETUVA** – perėjimas prie švarios energetikos, žaliosios investicijos, žiedinė ekonomika, prisitaikymas prie klimato kaitos, ekstremalių klimato reiškinių rizikos prevencija bei jos valdymas.
- ✓ **3 PRIORITETAS. GERIAU SUJUNGTA LIETUVA** – skaitmeninis junglumas, tarpvalstybinis bei nacionalinis, regiono ir vietos judumas, tvarus, pažangus, saugus ir įvairiarūšis transeuropinio transporto tinklas.
- ✓ **4 PRIORITETAS. SOCIALIAI ATSAKINGESNĖ LIETUVA** – užimtumo, švietimo, socialinės įtraukties ir kultūros politikos sričių investicijos į žmones ir sistemas.
- ✓ **5 PRIORITETAS. PILIEČIAMS ARTIMESNĖ LIETUVA** – tvari ir integruota miestų ir kaimų plėtra ir vietos iniciatyvos, siekiant reaguoti į

demografinius iššūkius ir mažinti socialinius ir ekonominius skirtumus.

- ✓ **6 PRIORITETAS. INOVATYVŪS SPRENDIMAI** – siekiant įveikti anksčiau kilusius arba naujai kylančius iššūkius socialinėje, švietimo, sveikatos srityse, bus stiprinamos paslaugų ir pagalbos sistemos, investuojant į paslaugų kokybę, įvairovės ir prieinamumo didinimą, ir ieškant naujų problemų sprendimo būdų;
- ✓ **7 PRIORITETAS. GERINTI SKAITMENINĮ JUNGLUMĄ** – prisidedama prie skaitmeninės atskirties mažinimo ir naujų skaitmeninių technologijų diegimo;
- ✓ **8 PRIORITETAS. TVARUS JUDUMAS MIESTUOSE** – 18 Lietuvos didžiųjų miestų ir kurortų darnaus judumo miestų planuose numatytų atitinkamų priemonių finansavimas.

LR Strateginio valdymo įstatyme (toliau – LR SVĮ)¹ numatyti strateginio valdymo sistemos principai (žr. 3 pav.), planavimo dokumentų lygmenys, tipai, jų tarpusavio sąajos, planavimo dokumentų finansavimas, strateginio valdymo sistemos valdysena. Pagal LR SVĮ Strateginio planavimo dokumentai skirstomi į:

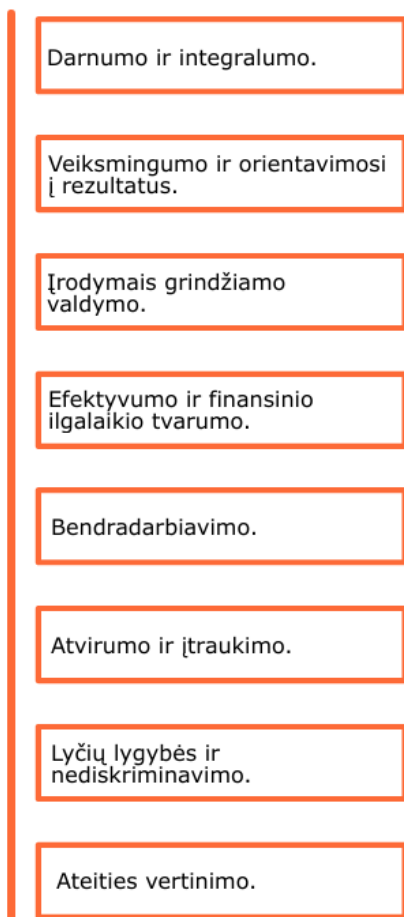
- ✓ *strateginio lygmens* – 10 ir daugiau metų trukmės planavimo dokumentai, kuriuose nustatomi strateginiai tikslai, pažangos uždaviniai, kiti elementai;

¹ Priimtas LR Seimo 2020 m. birželio 25 d. NR. XIII-3096 (suvestinė redakcija nuo 2023-04-01) (su visais aktualiais pakeitimais).



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

- ✓ *programavimo lygmens* – 4–10 metų trukmės planavimo dokumentai, kuriuose nustatomi strateginio lygmens planavimo dokumentų įgyvendinimo būdai ir sąlygos (pažangos uždaviniais įgyvendinti skirtos pažangos priemonės, jų lėšų poreikis ir kita). Programavimo lygmens planavimo dokumentai gali būti nacionaliniai, regionų arba savivaldybių;
- ✓ *veiklos lygmens* – planavimo dokumentai, kuriuose detalizuojamas programavimo lygmens planavimo dokumentuose nustatytų pažangos priemonių ir (arba) projektų įgyvendinimas, nurodomos tęstinės veiklos priemonės ir tam reikalingos lėšos.



3 pav. Strateginio valdymo sistemos principai
Šaltinis: sudaryta autorių pagal LR SVĮ

Vadovaujantis LR SVĮ, yra parengta **Strateginio valdymo metodika**², detalizuojanti strateginio valdymo principų įgyvendinimą, planavimo dokumentų rengimo tvarką, tvirtinimo, įgyvendinimo, stebėsenos, vertinimo, atsiskaitymo už pasiektus rezultatus procesų organizavimą, nustato reikalavimus planavimo dokumentų struktūrai ir turiniui, reglamentuoja institucijų, dalyvaujančių planavimo dokumentų rengimo, įgyvendinimo ir atskaitomybės procesų valdyme, atsakomybes ir funkcijas. Vadovaujantis šia metodika, rengiami ir savivaldybių SPP.

Aštuonioliktoje LRV programoje³ nurodyta 12 Vyriausybės misijų ir jų pagrindimas (žr. 4 pav.), taip pat įgyvendinimo sėkmės rodikliai, prioritetiniai projektai.

1	MISIJA	Vienodos starto pozicijos visiems Lietuvos žmonėms (10 projektų)
2	MISIJA	Asmenybės ir visuomenės gyvenimo kokybę keičianti kultūra (7 projektai)
3	MISIJA	Socialiai pažeidžiamiausių visuomenės grupių įgalinimas (6 projektai)
4	MISIJA	Ilgas ir visavertis žmogaus gyvenimas (5 projektai)
5	MISIJA	Aukštos pridėtinės vertės ekonomika (9 projektai)
6	MISIJA	Lietuvos žaliasis kursas (6 projektai)
7	MISIJA	Darni Lietuvos regionų plėtra (3 projektai)
8	MISIJA	Atkurtas pasitikėjimas teisingumo sistema (5 projektai)
9	MISIJA	Visuomenės poreikius atitinkantis viešasis sektorius (3 projektai)
10	MISIJA	Atsakinga finansų politika (4 projektai)
11	MISIJA	Stipri ir saugi Lietuva (7 projektai)
12	MISIJA	Stiprėjanti Lietuvos įtaka (5 projektai)

4 pav. XVIII LR Vyriausybės programos pagrindinės gairės
Šaltinis: sudaryta autorių pagal XVIII LRV programą

² Patvirtinta LR Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 (suvestinė redakcija nuo 2023-04-01 iki 2026-06-30) (su visais aktualiais pakeitimais).

³ Patvirtinta 2020 m. gruodžio 11 d. LR Seimo nutarimu Nr. XIV-72.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ (toliau – LPS „Lietuva 2030“)⁴ yra ilgesnės nei 10 metų trukmės strateginio lygmens planavimo dokumentas, kuriame nurodoma valstybės pažangos vizija („*Lietuva – sumani šalis, kurioje gera gyventi ir dirbti*“), jai įgyvendinti skirtos valstybės vystymosi kryptys (žr. 5 pav.) ir poveikio rodikliai, atspindintys siekiamus socialinės, ekonominės ir aplinkos būklės pokyčius šalies mastu.



5 pav. LPS „Lietuva 2030“ kryptys

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LPS „Lietuva 2030“

2022 m. pradėta rengti **Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2050“**, kurioje bendros kūrybos būdu kartu su ekspertais, piliečiais ir kitais bendrakūrėjais nustatoma Lietuvos ateities vizija, jai įgyvendinti reikalingos strateginės ambicijos ir poveikio rodikliai, rodantys siekiamus socialinės, ekonominės ir aplinkos būklės pokyčius šalies mastu.

LR teritorijos bendrasis planas „Lietuva 2030“ (toliau – LRBP)⁵ yra pamatinis erdvinio Lietuvos teritorijos planavimo

dokumentas, integruojantis šalies sektorių strategijų, programų ir planų nuostatas. LRBP vizija galios iki 2050 m., sprendiniai – iki 2030 m.

Pagal LRBP sprendinius, Savivaldybė patenka į rekreacijos ir turizmo vystymo pagrindų sudarytą *partnerysčių grupę*, apimančią Naująją Akmenę, Šiaulius, Pakruojį, Pasvalį, Biržus (žr. 6 pav.), kurioje prioritetą teikiamas geologinių objektų įveiklinimui.



6 pav. Ištrauka iš LRBP brėžinio „Regionai 2030“

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LRBP

Šioje partnerysčių grupėje Biržai – regioninio lygmens rekreacijos aptarnavimo centras; Šiauliai – multimodalinis rekreacinių srautų valdymo mazgas bei kitų vystytinų rekreacijos paslaugų aptarnavimo centras; Pasvalys – b kategorijos lokalinis centras.

Gausus architektūrinis paveldas ties Biržais, Pasvaliu, Troškūnais, Vabalninku, Subačium ir Kupiškiu generuoja daugialypius kraštovaizdžius, todėl svarbus jo įveiklinimas.

LRBP nurodyta, kad reikėtų įveiklinti siaurojo geležinkelio vėžę Panevėžys-Biržai, kuri eina ir per Pasvalį, Joniškėlį.

2021–2030 metų nacionaliniame pažangos plane (toliau – NPP)⁶ yra įtvirtinami 3 horizontalieji principai (žr. 7 pav.).

⁴ Patvirtinta 2012 m. gegužės 15 d. LR Seimo nutarimu Nr. XI-2015.

⁵ Patvirtintas LRV 2021 m. rugsėjo 9 d. sprendimu Nr. 789.

⁶ Patvirtintas 2020 m. rugsėjo 9 d. LRV nutarimu Nr. 998 (LRV 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimo Nr. 797 redakcija) (su visais aktualiais pakeitimais)



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas



7 pav. Horizontalieji NPP principai

Šaltinis: sudaryta autorių pagal NPP

Šių principų įgyvendinimo pažangai per 10 metų nustatyti agreguoti indeksai/ rodikliai, kuriems įvardijamos jų įgyvendinimą sustiprinančios priemonės.

Kiekvieną horizontalųjį tikslą koordinuoja atskira ministerija:

- ✓ 1-ąją- Aplinkos ministerija;
- ✓ 2-ąją-Ekonomikos ir inovacijų ministerija;
- ✓ 3-iąją-Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

NPP išskirti 5 sisteminiai iššūkiai, kuriuos numatoma spręsti per ateinančią dešimtmetį (žr. 8 pav.), bei 10 strateginių (teminių), tarpusavyje susijusių, neprioritetizuojamų tikslų (žr. 9 pav.), kuriems pasiekti nustatyti pažangos uždaviniai, turintys platesnę horizontaliąją dimensiją.



8 pav. Penki sisteminiai iššūkiai, kuriuos numatoma spręsti NPP

Šaltinis: sudaryta autorių pagal NPP

- 1** Pereiti prie mokslo žiniomis, pažangiosiomis technologijomis, inovacijomis grįsto darnaus ekonomikos augimo ir didinti šalies tarptautinį konkurencingumą
- 2** Didinti gyventojų socialinę gerovę ir įtraukti, stiprinti sveikatą ir gerinti Lietuvos demografinę padėtį
- 3** Didinti švietimo įtrauktį ir veiksmingumą, siekiant atitikties asmens ir visuomenės poreikiams
- 4** Stiprinti tautinį ir pilietinį tapatumą, didinti kultūros skvarbą ir visuomenės kūrybingumą
- 5** Gerinti transporto, energetinį ir skaitmeninį vidinį ir išorinį junglumą
- 6** Užtikrinti gerą aplinkos kokybę ir gamtos išteklių naudojimo darną, švelninti Lietuvos poveikį klimato kaitai ir didinti atsparumą jos poveikiui
- 7** Tvariai ir subalansuotai vystyti Lietuvos teritoriją ir mažinti regioninę atskirtį
- 8** Didinti teisinės sistemos ir viešojo valdymo veiksmingumą
- 9** Stiprinti Lietuvos įtaką pasaulyje ir ryšius su diaspora
- 10** Stiprinti nacionalinį saugumą

9 pav. NPP strateginiai tikslai

Šaltinis: sudaryta autorių pagal NPP

Regioniniu lygmeniu reikšmingas **Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymas** (toliau – LR RPI)⁷, kuris nurodo nacionalinės regioninės politikos tikslą – *skatinti tolygią ir tvarią plėtrą visoje valstybės teritorijoje*.

Pagal LR RPI nacionalinę regioninę politiką formuoja ir įgyvendina Nacionalinė regioninė plėtros taryba (kolegiali LRV ir LR Vidaus reikalų ministerijos institucija), kaip patariamoji institucija, ir Regionų plėtros tarybos (apskričių savivaldybių įsteigti juridiniai asmenys), kaip įgyvendinančios institucijos. Panevėžio regiono plėtros taryba įsteigta 2020 m. lapkričio 15 d.

⁷ Priimtas LR Seimo 2000 m. liepos 20 d. Nr. VIII-1889 (suvestinė redakcija nuo 2022-01-01).



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Nacionalinės regioninės politikos įgyvendinimas planuojamas šiuose planavimo dokumentuose: 1) Regionų plėtros programoje; 2) kitose LRV tvirtinamose plėtros programose, kuriomis įgyvendinamos LR teritorijos bendrajame plane nustatytos regioninio vystymo nuostatos; 3) Regionų plėtros planuose.

2022 m. birželio 29 d. LRV sprendimu Nr. 713 patvirtinta **2022–2030 metų regionų plėtros programa** (toliau – RPP), kuri prisideda prie NPP 7 strateginio tikslo – tvariai ir subalansuotai vystyti Lietuvos teritoriją ir mažinti regioninę atskirtį – įgyvendinimo. RPP numatomos investicijos į regionus, kuriomis siekiama:

- ✓ *ekonominės sanglaudos* – numatomos investicijos į palankių sąlygų privačioms investicijoms pritraukti ir darbo vietoms kurti sudarymą, panaudojant specifinius, konkretiems regionams būdingus išteklius, į regionų centrų (išskyrus Vilnių, Kauną ir Klaipėdą) investicinio potencialo stiprinimą ir naujų ekonominių veiklų plėtrą, į sprendimus, kurių sėkmingam įgyvendinimui tikslinga sujungti savivaldybių veiksmus bei išteklius;
- ✓ *socialinės sanglaudos* – numatomos investicijos į viešųjų paslaugų prieinamumo gerinimą, į socialinės atskirties ir skurdo mažinimą, į gyvenimo kokybės gerinimą;
- ✓ *teritorinės sanglaudos* – numatomos investicijos, atsižvelgiant į kiekvienos teritorijos problemas bei jų mastą, turimą potencialą, poreikius ir galimybes, siekiant mažinti atotrūkį tarp regionų ir jų viduje.

RPP numatyta, kad 2021–2027 metų laikotarpiu iš ES struktūrinių fondų Panevėžio regionui skiriama 169 486,2 tūkst. EUR.

Panevėžio regiono 2014–2020 metų plėtros plano⁸ priemonės buvo įgyvendinamos iki 2023 m. Naujo planavimo laikotarpio

Panevėžio regiono plėtros planą rengia įsteigta Panevėžio regiono plėtros tarybos administracija, kuri planuoja jį patvirtinti 2023 m. I pusmetį.

Lietuvos regioninės politikos „Baltojoje knygoje“ (toliau – Baltoji knyga)⁹ buvo įvardinti du svarbiausi valstybės iššūkiai (žr. 10 pav.). Nacionalinės regioninės politikos tikslui pasiekti Baltojoje knygoje iškelti 4 uždaviniai. Viename jų teigiama, kad esamos 10 apskričių yra būtinos, siekiant tolygaus visų šalies gyventojų užimtumo ir per protingą laiką pasiekiamų paslaugų, tačiau apskričių ribos negali sudaryti kliūčių greitos ir sėkmingos regionų plėtros ir bendradarbiavimo iniciatyvoms.

I	Iššūkis	Geografiškai subalansuotas darnus ir tvarus ekonomikos augimas
II	Iššūkis	Kokybiškos gyvenimo sąlygos visoje Lietuvoje

10 pav. „Baltosios knygoje“ nurodyti iššūkiai Lietuvai

Šaltinis: sudaryta autorių pagal NPP

Pagal Baltąją knygą, LRV parengė regioninės politikos prioritetus ir Veiksmų planą. **Nacionaliniu regioninės politikos prioritetų iki 2030 metų projekte**¹⁰, pateikiamos Panevėžio regiono plėtros taryboje patvirtintos¹¹ Panevėžio regiono specializacijos kryptys: *robotika ir automatizavimas; transportas, pramonė ir logistika; biotechnologijos; baldai ir tekstilė; maistas ir gėrimai; žemės ūkis ir gamtos ištekliai.*

Savivaldybė vadovaujasi **Pasvalio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo planu**¹² (toliau – PRSTBP) su visais aktualiais pakeitimais, *Joniškėlio miesto teritorijos*

⁸ Patvirtintas 2015-12-15 Panevėžio regiono plėtros tarybos nutarimu Nr. 51/4S-23 (aktuali redakcija nuo 2020-12-31).

⁹ Patvirtinta 2017 m. gruodžio 15 d. Nacionalinės regioninės plėtros tarybos.

¹⁰ Patvirtintos 2017 m. gruodžio 7 d. Panevėžio regiono plėtros tarybos posėdyje.

¹¹ Pritarta 2019 m. kovo 28 d. Nacionalinės regioninės plėtros tarybos posėdyje.

¹² Patvirtintas 2021 m. vasario 24 d. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-21.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

bendruoju planu¹³ bei Pasvalio miesto teritorijos bendruoju planu¹⁴.

Pasvalio miestas priskiriamas A kategorijos centrui, t. y. rajono centras, vykdamas ir vietinio centro funkcijas gretimoms gyvenamosioms vietovėms. Miesto teritorijai galima būtų priskirti su miestu funkciškai susijusias gyvenamąsias vietas, bendrai išsprendžiant inžinerinius tinklus ir kitas komunikacijas.

Joniškėlio miestas priskiriamas B kategorijos centrui, kuriame yra galimybė plėtoti pramonę ir verslą, taip pat pagrindines gyventojų kultūrinio – buitinio aptarnavimo įstaigas bei įmones.

Saločiai, Vaškai ir Pumpėnai priskiriami C kategorijos centrams, t. y. jau susiformavusiems miesteliams ir kompaktiško užstatymo kaimams – seniūnijų centrams, kurie turi pakankamas aptarnavimo zonas ir gerus ryšius su šiose teritorijose esančiomis gyvenamosiomis vietovėmis. Dajėnai, Pušalotas, Krinčinas bei Namišiai priskiriami D kategorijos centrams, t. y. mažesniems kaimams, kurių socialinis ekonominis potencialas yra silpnesnis, tačiau jų sklaida dėl patogios padėties teritorijoje gyvenantiems, atliekamų žemės ūkio aptarnavimo ir paslaugų funkcijų, skatina centralizuotų inžinerinių sistemų plėtrą.

PRSTBP nurodyta, kad *ekonominei plėtrai* Pasvalio rajone turi būti parenkamos teritorijos, kurių padėtis strategiškai palanki tarptautinių susisiekimo sistemos elementų atžvilgiu. *Rekreacinio potencialo plėtros prioritetą* numatoma teikti Pasvalio ir Joniškėlio miestuose bei jų prieigose.

Pagrindinės plėtros kryptys Pasvalio rajone, pagal PRSTBP, koncentruotųsi teritorijose

šalia magistralinių susisiekimo ašų. Todėl ypatingą reikšmę įgyja tarptautinė automagistralė (A10 Panevėžys-Pasvalys-Ryga, kuri veikia kaip Pasvalio aplinkkelis).

Savivaldybė vadovaujasi **Pasvalio rajono savivaldybės strateginiu plėtros planu 2021–2027 metams¹⁵**, kuriame yra nustatyta Savivaldybės plėtros vizija:

Pasvalio kraštas – sveika, veikli bendruomenė, gyvenanti kokybiškoje ir saugioje aplinkoje, vystanti inovatyvų žemės ūkį ir produkcijos perdirbimą, pažintinį turizmą, sauganti kultūros paveldą ir unikalią pasvalietišką tarmę.

SPP suformuluoti 4 prioritetai, 14 tikslų, 37 uždaviniai ir 255 priemonės. Daugiausiai priemonių numatyta II prioritetui įgyvendinti (106 priemonės), mažiausiai – IV prioritetui įgyvendinti (39 priemonės), I prioritetui įgyvendinti numatytos 56 priemonės, III prioritetui – 54 priemonės.

Įgyvendinant Savivaldybės plėtros planą yra parengta *Pasvalio rajono savivaldybės strateginio plėtros plano 2021–2027 metams 2021 m. įgyvendinimo ataskaita¹⁶*, kurioje:

- ✓ iš nustatytų 9 vizijos rodiklių po 1-rių įgyvendinimo metų jau pasiekti 2 rodikliai (*Pasvalio rajono savivaldybės verslumo lygio rodiklio santykis su šalies rodikliu; Pasvalio rajono savivaldybės bendrosios žemės ūkio produkcijos, tenkančios 1-am gyventojui, santykis su šalies rodikliu*);
- ✓ iš nustatytų rezultatų (prioritetų) 39 rodiklių po 1-rių metų pasiekti 9 rodikliai (iš I prioriteto – 1 (*mokinių, dalyvavusių Pasvalio rajono savivaldybės neformaliojo švietimo veiklos dalis nuo BUM mokinių skaičiaus*); iš II prioriteto – 2 (*asmenų (šeimų), buvusių Pasvalio rajono savivaldybės sąraše socialiniam būstui nuomoti, skaičius metų pabaigoje; veikiančių vietos veiklos grupių*);

¹³ Patvirtintas 2015 m. gegužės 15 d. Pasvalio rajono savivaldybės sprendimu Nr. T1-39.

¹⁴ Patvirtintas 2012 m. gegužės 30 d. Pasvalio rajono savivaldybės sprendimu Nr. T1-141.

¹⁵ Patvirtintas 2019 m. rugpjūčio 21 d. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-161.

¹⁶ Patvirtintas 2022 m. birželio 29 d. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-123.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

skaičius Pasvalio rajono savivaldybėje), iš III prioriteto – 6 (Pasvalio rajono savivaldybėje vykusių kelių eismo įvykių, kuriuose sužeisti arba žuvo žmonės; Pasvalio rajono savivaldybėje renovuotų daugiabučių gyvenamųjų namų skaičius; iki reikalaujamų normų išvalomų centralizuotai surenkamų ūkio, buities ir gamybos nuotekų dalis; Pasvalio rajono savivaldybės aplinkos monitoringo programos įgyvendinimas per metus; Užregistruotų Pasvalio rajono savivaldybėje nusikalstamų veikų, tenkančių 100 000-ių gyventojų, santykis su šalies rodikliu; Pasvalio rajono savivaldybėje vykusių gaisrų ir gelbėjimo darbų skaičius)).

Rodiklių vertinimas numatytas tik strateginio plėtros plano įgyvendinimo pabaigoje, t. y. 2027 metais, tad jų pasiekimas vertinamas ganėtinai gerai.

Savivaldybė kiekvienais metais rengia strateginius veiklos planus. Dabar aktualus **Pasvalio rajono savivaldybės 2023–2025 metų strateginiu veiklos planas**¹⁷, kuriame suformuotos 9 programos:

- ✓ Savivaldybės funkcijų įgyvendinimo ir valdymo programa (01 programa);
- ✓ Socialinės paramos politikos įgyvendinimo programa (02 programa);
- ✓ Ugdymo proceso ir kokybiškos ugdymosi aplinkos užtikrinimo programa (03 programa);
- ✓ Kultūros programa (04 programa);
- ✓ Infrastruktūros objektų priežiūros ir plėtros programa (05 programa);
- ✓ Aplinkos apsaugos ir žemės ūkio plėtros programa (06 programa);
- ✓ Investicijų ir verslo rėmimo programa (07 programa);
- ✓ Bendruomeninės veiklos ir jaunimo rėmimo programa (08 programa);

- ✓ Žmogiškųjų išteklių ir socialinės gerovės plėtros programa (09 programa).

Savivaldybės teritorijoje veikia Pasvalio rajono vietos veiklos grupė (toliau – VVG), jos parengta strategija ir įgyvendinami projektai taip pat yra aktualūs. Pasvalio rajono VVG, kurios atstovaujama teritorija – Savivaldybės teritorija be Pasvalio miesto, yra parengusi **2014–2020 m. Pasvalio rajono vietos plėtros strategiją**¹⁸, kurios įgyvendinimo laikotarpis – nuo 2016 m. gegužės 9 d. iki 2023 m. rugsėjo 1 d. Pasvalio rajono VVG yra pradėjusi rengti naujo finansavimo periodo, t. y. 2023–2027 m. Pasvalio rajono vietos plėtros strategiją.

Savivaldybės teritorijoje taip pat veikia ir Pasvalio miesto VVG, kuri įsikūrė 2015 m. lapkričio 30 d., tačiau 2014–2020 m. laikotarpiui strategijos finansavimui ES paramos nebuvo gavusi. 2023 m. Pasvalio miesto VVG atnaujino veiklą ir pradėjo rengti naujo finansavimo periodo, t. y. 2023–2027 m. Pasvalio miesto vietos plėtros strategiją.

Galiojantys aktualūs ilgalaikės, vidutinės bei trumpalaikės trukmės strateginio bei teritorijų planavimo dokumentai, kuriais vadovaujantis arba į kuriuos atsižvelgiant bus rengiamas naujas Savivaldybės strateginis plėtros planas (kai kurių dokumentų galiojimo laikas yra pasibaigęs, tačiau neparengus naujų dokumentų, galioja pastarieji):

- ✓ *Pasvalio rajono savivaldybės šilumos ūkio specialusis planas*¹⁹;
- ✓ *Pasvalio rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros specialusis planas (su visais aktualiais pakeitimais)*²⁰
- ✓ *Pasvalio rajono savivaldybės atliekų tvarkymo 2015–2020 m. planas*²¹;

¹⁷ Patvirtintas 2009 m. birželio 12 d. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-155.

¹⁸ Aktuali redakcija nuo 2023-01-10.

¹⁹ Patvirtintas 2020 m. rugpjūčio 26 d. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-160.

²⁰ Patvirtintas 2020 m. rugpjūčio 26 d. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-160, koreguotas 2022 m. gegužės 25 d. Pasvalio rajono savivaldybės sprendimu Nr. T1-117.

²¹ Patvirtintas 2014 m. lapkričio 27 d. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-207.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

- ✓ *Pasvalio rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių naudojimo plėtros veiksmų planas iki 2030 m.²²*
- ✓ *Pasvalio rajono savivaldybės aplinkos monitoringo 2023 – 2028 metų programa²³;*
- ✓ *Pasvalio rajono savivaldybės mokyklų tinklo pertvarkos 2021-2025 metais bendrasis planas²⁴;*

Kiekvienais metais rengiamais Savivaldybės socialinių paslaugų planais (šiuo metu galioja *Pasvalio rajono savivaldybės 2022 m. socialinių paslaugų planas²⁵*) bei kitais dokumentais.

²² Patvirtintas 2022 m. gruodžio 21 d. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-257.

²³ Patvirtinta 2023 m. gegužės 24 d. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-116.

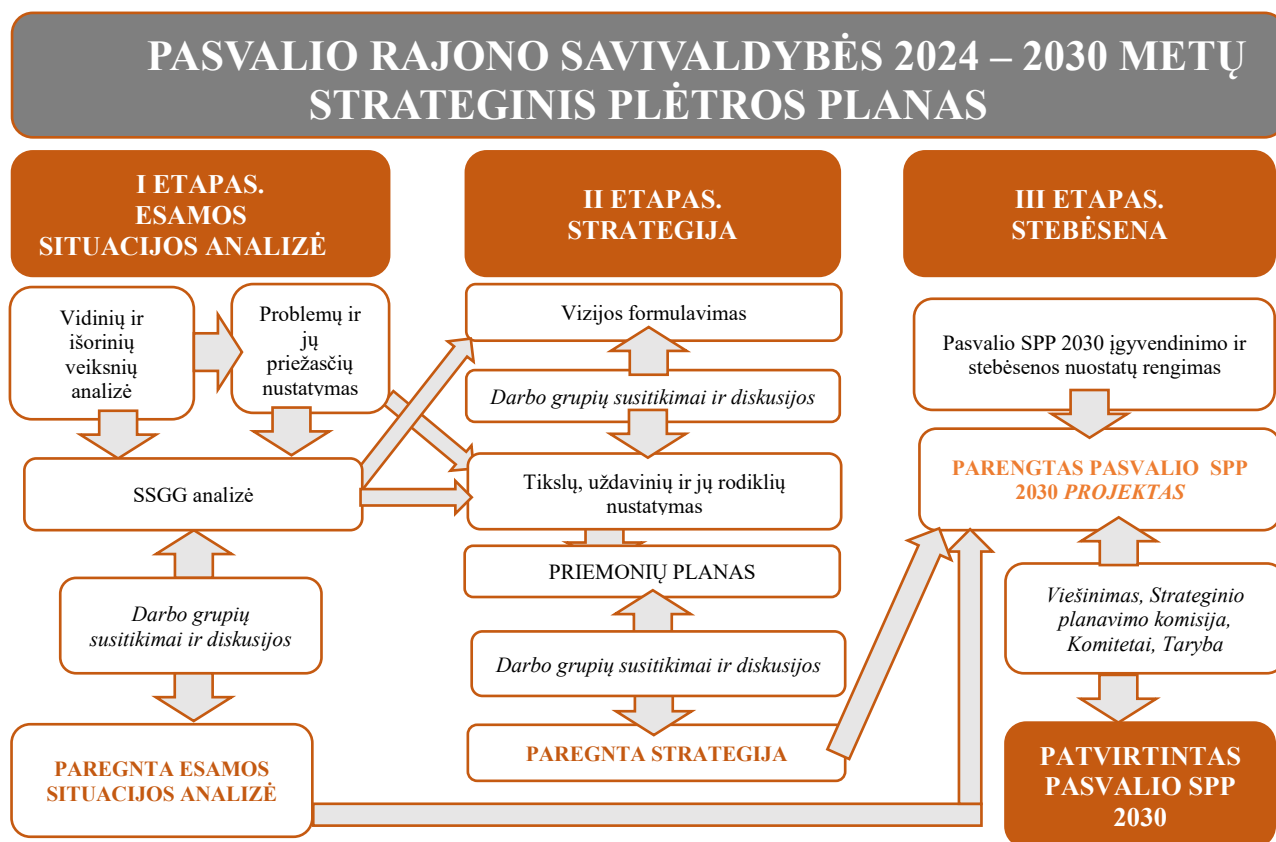
²⁴ Patvirtintas 2021 m. kovo 31 d. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-61 (aktuali redakcija nuo 2022-02-25).

²⁵ Patvirtintas 2023 m. kovo 29 d. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos sprendimu T1-65



I.3. KITA SVARBI INFORMACIJA

Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas yra Savivaldybės ilgalaikio planavimo dokumentas, skirtas aplinkos, socialinei ir ekonominei raidai savivaldybės teritorijoje planuoti ir rengiamas atsižvelgiant į kitus strateginio ir programavimo lygmens planavimo dokumentus. Pasvalio SPP 2030 rengimo procesą sudaro 3 pagrindiniai etapai:



Pasvalio SPP 2030 rengė 3 darbo grupės, patvirtintos Pasvalio rajono savivaldybės mero 2023 m. gegužės 30 d. potvarkiu Nr. MV-59 „Dėl darbo grupių Pasvalio rajono savivaldybės 2024 – 2030 m. strateginio plėtros plano projektui parengti sudarymo“:

- ✓ Ekonomikos ir darbo grupė, apimanti verslo, žemės ūkio, turizmo, kultūros, švietimo, sporto ir jaunimo reikalų sritis;
- ✓ Socialinės aplinkos ir viešojo valdymo darbo grupė, apimanti socialinių paslaugų, sveikatos priežiūros, viešojo valdymo, viešojo saugumo, bendruomenių ir VVG reikalų sritis;
- ✓ Aplinkos ir infrastruktūros darbo grupė, apimanti aplinkos apsaugos, susisiekimo infrastruktūros ir viešojo transporto paslaugų, energetinės, vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, technologinės infrastruktūros sritis.

Rengiant Pasvalio SPP 2030, I etapo „Esamos situacijos analizė“ metu buvo atlikta vidinių ir išorinių veiksnių analizė, nustatytos pagrindinės Savivaldybės problemos bei esminės jų priežastys, parengta stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių (toliau – SSGG) analizės matrica. SSGG silpnybės



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

atitiko esmines problemas priežastis. Analizės rezultatai buvo aptarti ir patikslinti Pasvalio SPP 2030 darbo grupių susitikimuose.

II etapo „Strategija“ metu, kartu su Pasvalio SPP 2030 darbo grupių nariais:

- ✓ suformuluota Savivaldybės plėtros vizija iki 2035 metų, išdėstyti pagrindiniai jos vertybiniai veiksniai (aspektai);
- ✓ nustatyti tikslai, kurie suformuluoti, kaip išspręsta Savivaldybės pagrindinė problema, ir uždaviniai, kurie suformuluoti, kaip pašalinta problemos priežastis;
- ✓ nustatyti tikslų ir uždavinių stebėsenos rodikliai (atitinkamai – poveikio bei rezultato) ir jų esamos reikšmės SPP įgyvendinimo laikotarpio pradžioje bei siektinos reikšmės SPP įgyvendinimo laikotarpio pabaigoje;
- ✓ sudarytas Pasvalio SPP 2030 priemonių planas (formuluojamos priemonės ir jų produkto rodikliai bei rodiklių pradinės ir siektinos reikšmės), finansavimo planas SPP uždaviniams bei galimi lėšų šaltiniai ir svarbiausių Savivaldybės investicinių projektų sąrašas.

Paskutinis Pasvalio SPP 2030 etapas skirtas strateginio plėtros plano įgyvendinimo ir stebėsenos sistemos nuostatų aprašymui.



II SKYRIUS. SAVIVALDYBĖS ESAMOS SITUACIJOS ANALIZĖ

II.1. SAVIVALDYBĖS PROBLEMŲ IR JŲ PRIEŽASČIŲ NUSTATYMAS

II.1.1. IŽANGA

Prieš pradėdant nagrinėti Savivaldybės problemas ir jų priežastis, buvo atlikta Savivaldybės vidinių ir išorinių veiksnių analizė, kurios metu išnagrinėtos šios sritys: geografinė padėtis ir demografiniai rodikliai, darbo rinka, pagrindiniai ekonominiai rodikliai ir verslas, žemės ūkis ir miškininkystė, statyba ir gyvenamasis būstų fondas, turizmas ir rekreacinė aplinka, švietimas, sportas, kultūra, sveikatos priežiūra, socialinė apsauga, viešasis saugumas, jaunimo ir nevyriausybinių sektoriaus situacija, aplinkos apsauga ir gamtinė aplinka, transporto, vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei energetinė infrastruktūra, technologinė aplinka ir viešasis valdymas.

Analizės metu lygintos Savivaldybės, kitų Panevėžio apskrities savivaldybių, Panevėžio apskrities ir Lietuvos Respublikos duomenys, vertinant 2017–2021 m. arba 2017–2022 m. laikotarpį.

II.1.2. PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VIDINIŲ IR IŠORINIŲ VEIKSNIŲ ANALIZĖ

II.1.2.1. GEOGRAFINĖ PADĖTIS IR DEMOGRAFINIAI RODIKLIAI

Geografinė padėtis. Pasvalio rajono savivaldybė – administracinis teritorinis vienetas šiaurės Lietuvoje, Panevėžio apskrityje, pasienyje su Latvijos Respublika. Savivaldybės plotas – 1289 km² (maždaug 2 proc. Lietuvos bei 16,4 proc. Panevėžio apskrities ploto). Teritorijos plotu tai *viena mažiausių savivaldybių tarp kaimiškųjų Panevėžio apskrities savivaldybių* (mažesnė – Kupiškio r. sav.).

Pasvalio rajono savivaldybė – lygumų kraštas. Aukščiausia rajono vieta (73 m) – Linkuvos kalnagūbris, žemiausia (16 m) – Mūšos slėnyje ties Latvija. Rajono šiaurinėje dalyje išsidėsčiusi Žiemgalos žemuma, likusį plotą užima Mūšos-Nemunėlio žemuma. Rajonas nepasižymi vandens telkinių ir miškų gausa.

Pasvalio rajono žemės – vienos derlingiausių šalyje, vyrauja derlingi priemolio ir molio dirvožemiai, todėl labai intensyviai naudojamos žemės ūkio veiklai.



11 pav. Pasvalio rajono savivaldybės vieta Panevėžio apskrityje

Šaltinis: sudaryta autorių

Pasvalio rajonas įsikūręs aktyvių karstinių reiškinių zonoje, kuri apima šiaurės rytų Lietuvos pakraštį tarp Mūšos ir Apaščios upių. Rajone galima rasti gipso klodų, tačiau dėl karstinių procesų šie klodai nėra eksploatuojami.

Pagrindinį ryšių su išore susisiekimo karkasą formuoja magistralinis kelias A10,

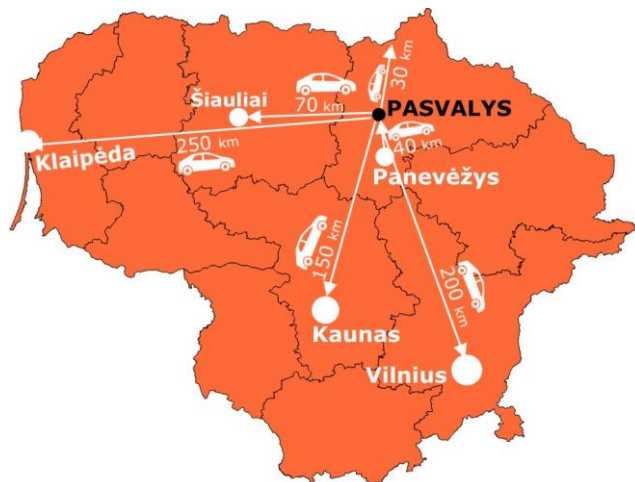


Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

sutampantis su tarptautiniu greitkeliu Via Baltica, ir krašto keliai:

- ✓ krašto kelias 150 (Šiauliai–Pakruojis–Pasvalys);
- ✓ krašto kelias 209 (Joniškis–Žeimelis–Pasvalys);
- ✓ krašto kelias 125 (Biržai–Raubonys);
- ✓ krašto kelias 205 (Pasvalio aplinkkelis).

Taip pat per rajono savivaldybę praeina rajoniniai keliai. Tarptautinės geležinkelio linijos nekerta Savivaldybės teritorijos, tačiau praeina siaurojo geležinkelio linija Panevėžys–Biržai per Pasvalį, Joniškėlį, *planuojama tarptautinio geležinkelio Rail Baltica vėžė. Pasvalio rajonas yra nutolęs nuo pagrindinių šalies ekonominių centrų, oro ir jūrų uostų, bet šalia Latvijos Respublikos, maždaug už 120 km – Ryga.*



12 pav. Atstumai tarp Pasvalio miesto ir didžiųjų šalies miestų, Latvijos Respublikos
Šaltinis: sudaryta autorių

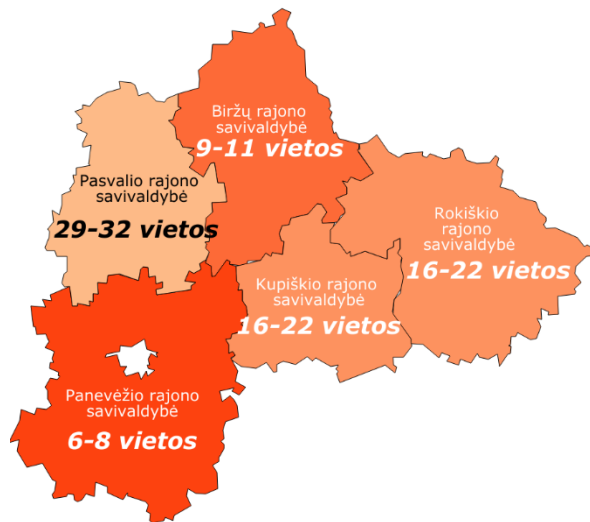
Administracinis suskirstymas.

Savivaldybės teritorijoje yra 2 miestai (Pasvalys, kaip Savivaldybės administracinis centras, ir Joniškėlis), 7 miesteliai, apie 400 kaimų.

Savivaldybės teritorija suskirstyta į 11 seniūnijų (Daujėnų, Joniškėlio apylinkių,

Joniškėlio miesto, Krinčino, Namišių, Pasvalio apylinkių, Pasvalio miesto, Pumpėnų, Pušaloto, Saločių ir Vaškų) bei 39 seniūnaitijas.

Pozicionavimas šalyje. Pagal LR Finansų ministerijos sudaromą *Savivaldybių gyvenimo kokybės indeksą*²⁶ (toliau – GKI) *Pasvalio r. sav. kaimiškųjų savivaldybių klasteryje įvertinta ganėtinai prastai*. Ji 2020 m. dalinosi 29–32 vietas kartu su Šakių bei Šiaulių r. sav., ir aplenkė 7 kaimiškąsias šalies savivaldybes iš 38. Palyginti su 2019 m., Pasvalio r. sav. GKI padidėjo, nes 2019 m. savivaldybė buvo aplenkusi tik 3 kaimiškąsias šalies savivaldybes. Tarp apskrities kaimiškųjų savivaldybių Pasvalio r. sav. GKI buvo žemiausias. Visos GKI sritys Savivaldybėje 2020 m. pagerėjo, išskyrus demografijos, pilietinio ir visuomeninio aktyvumo sritį.



13 pav. Panevėžio apskrities kaimiškųjų savivaldybių GKI, 2020 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal www.lietuvosfinansai.lt

Demografinė situacija. *Pasvalio r. sav. gyventojų skaičius sumažėjo* vidutiniškai 1,4 proc. per metus (vertinant 2017-2022 m. pabaigos duomenis), kai šalyje – padidėjo vidutiniškai 0,4

²⁶ Skaičiuojant gyvenimo kokybės indeksą vertinamos 6 sritys: 1) A (materialinės gyvenimo sąlygos), 2) B (gyventojų verslumas ir verslo konkurencingumas), 3) C (sveikatos paslaugos), 4) D (švietimo paslaugos), 5) E

(demografija ir pilietinis bei visuomeninis aktyvumas, 6) viešoji infrastruktūra ir gyvenamosios aplinkos kokybė bei saugumas.

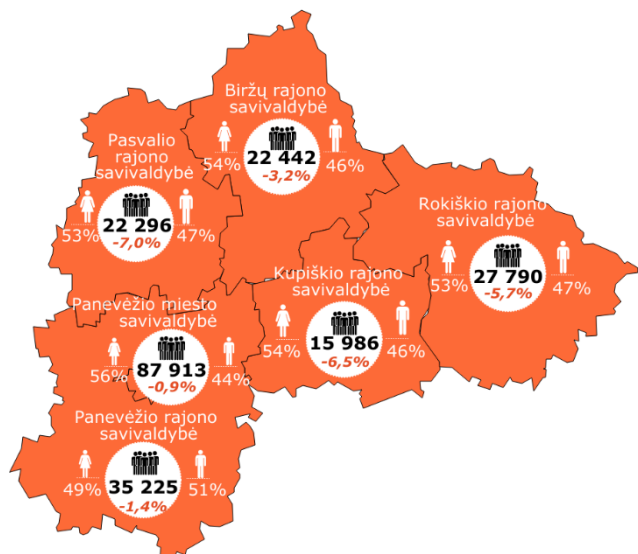


Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

proc. per metus. 2022 m. pab. Savivaldybėje gyveno 22,668 tūkst. gyventojų, 2017 m. pabaigoje – 23,967 tūkst. gyventojų (sumažėjimas siekė 7,0 proc. – sparčiausiai iš Panevėžio apskrities savivaldybių, sparčiau nei apskrityje (3,2 proc.).

Nors šalies kontekste *Pasvalio r. sav. yra retai apgyvendinta savivaldybė*, tačiau gyventojų tankio rodiklis (17,6 gyv./ kv. km) 2022 m. pradžioje buvo didžiausias tarp kaimiškųjų Panevėžio apskrities savivaldybių.

Pasvalio r. sav. – kaimiškoji, nes čia, kaip ir kitose kaimiškose Panevėžio apskrities savivaldybėse, didesnė gyventojų dalis gyvena kaime (66,9 proc.). Šalyje daugiau gyventojų gyvena mieste (68,7 proc.), nei kaime (31,3 proc.).



14 pav. Gyventojų skaičius (asm.) 2022 m. pab., pokytis palyginti su 2017 m. pab. (proc.), moterų ir vyrų santykis (proc.)

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Valstybės duomenų agentūros (toliau – VDA) duomenis

Savivaldybėje moterų (53 proc.) ir vyrų (47 proc.) santykis buvo geresnis, nei Panevėžio apskrityje ir šalyje (54:46).

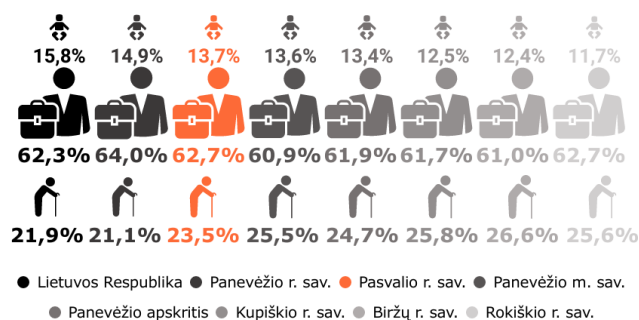
Įtakos veiksniai. Gyventojų skaičiaus pokyčiams įtakos turi kelios priežastys: 1)

visuomenės amžiaus pokyčiai; 2) natūrali gyventojų kaita; 3) gyventojų migracija.

2022 m. pradžioje Pasvalio r. sav. vaikų iki 14 metų dalis siekė 13,7 proc. (viena didžiausių iš Panevėžio apskrities savivaldybių).

Pensinio amžiaus gyventojų dalis buvo viena mažiausių apskrityje – 23,5 proc., nors didesnė, nei šalies vidurkis.

Darbingo amžiaus gyventojų dalis Savivaldybėje (62,7 proc.) buvo didesnė nei Lietuvoje (62,3 proc.), Panevėžio apskrityje (61,9 proc.) ir viena didžiausių tarp kitų Panevėžio apskrities savivaldybių (žr. 15 pav.).



15 pav. Gyventojų struktūra pagal amžių (proc.), 2022 m. per.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis

Palyginti su 2017 m. pradžia, gyventojų struktūros rodikliai Savivaldybėje keitėsi netolygiai – vaikų dalis sumažėjo 1,4 proc. p., pensinio amžiaus gyventojų dalis taip pat sumažėjo 1,2 proc. p. Tačiau 2,6 proc. p. išaugo darbingo amžiaus gyventojų dalis. Šalyje gyventojų struktūros rodikliai keitėsi teigiama linkme (vaikų dalis mažai kito, darbingo amžiaus asmenų didėjo, pensinio – mažėjo).

2022 m. pr. medianinis (vidutinis) gyventojų amžius Pasvalio r. sav. siekė 47 metus, kai šalies vidurkis – 44 metai, Panevėžio apskrities – 48 metai. Tai vienas mažiausių rodiklių tarp Panevėžio apskrities savivaldybių (mažesnę turėjo tik Panevėžio r. sav. – 45 metai), kuris 2017–2022 m. laikotarpiu padidėjo 1-riais metais.

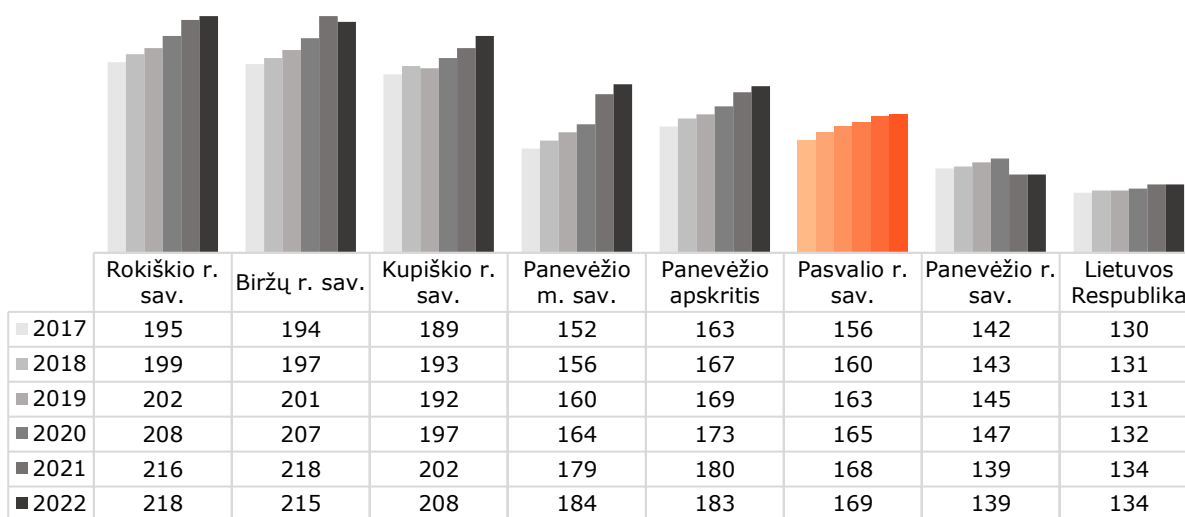


Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Taigi, *Pasvalio r. sav. gyveno vyresni, nei vidutiniškai šalyje, bet jaunesni, palyginti su Panevėžio apskrities vidurkiu, asmenys, todėl visuomenės amžiaus pokyčiai gyventojų skaičiaus mažėjimui darė mažesnę įtaką, nei vidutiniškai šalyje.*

Pasvalio r. sav. demografinis senatvės koeficientas 2022 m. pradžioje siekė 169 (šimtui

vaikų teko 169 šešiasdešimties penkerių metų ir vyresni asmenys), kai šalyje – 35 asmenimis mažiau, apskrityje – 14 asmenų daugiau (žr. 16 pav.). Tai vienas geresnių rodiklių tarp Panevėžio apskrities savivaldybių, kuris visose Panevėžio apskrities savivaldybėse 2017–2022 metais sumenko (šalyje – pagerėjo).



16 pav. Demografinės senatvės koeficientas 2017–2022 m. pradžioje

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis

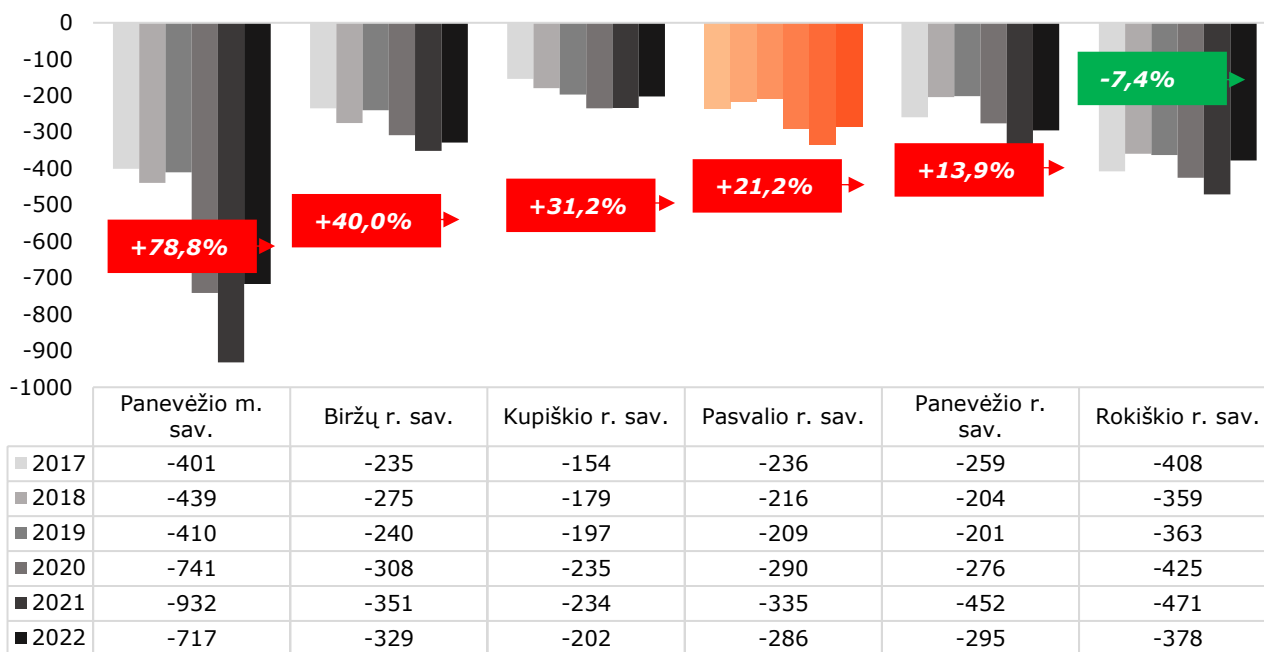
2022 m. Pasvalio rajone buvo užregistruotas vienas mažiausių apskrities gimusių ir mirusių asmenų skaičius – atitinkamai 133 ir 419 (mažesni rodikliai buvo užregistruoti tik Kupiškio r. sav.). Tai sudarė 0,6 proc. šalies naujagimių bei 1 proc. mirusių asmenų ir maždaug dešimtadalį Panevėžio apskrities naujagimių bei beveik 12 proc. apskrities mirusių asmenų skaičiaus. Per šešerius metus *gimusiųjų skaičius* Savivaldybėje sumažėjo trečdaliu, *mirusiųjų skaičius* – 3,7 proc. (sparčiau nei šalyje ir apskrityje).

Gimusiųjų ir mirusiųjų skaičiaus pokyčiai turėjo įtakos natūraliai gyventojų kaitai, kuri šalyje ir visose nagrinėjamose savivaldybėse buvo neigiama, vadinasi turėjo reikšmingą įtaką gyventojų skaičiaus kitimui neigiama linkme. Pasvalio rajone 2022 m. mirė 286-iais asmenimis daugiau nei gimė, ir per šešerius metus rodiklis pablogėjo 21,2 proc. (žr. 17 pav.). Ši tendencija buvo vidutinė apskrityje, bet geresnė nei šalyje, kur per šešerius metus *natūralios gyventojų kaitos* (toliau – NGK) rodiklis pablogėjo 60,5 proc. (apskrityje yra savivaldybė, kurioje NGK pagerėjo – tai Rokiškio r. sav.).

Kaip išimtis, vertinami 2021 metai, kai NGK rodiklis ypač ženkliai pablogėjo – tam įtakos turėjo 2020–2021 m. šalyje ir pasaulyje vykusio COVID-19 pandemija, dėl kurios padidėjo mirusiųjų skaičius, o taip pat šeimos atidėjo vaikų planavimą ateičiai.

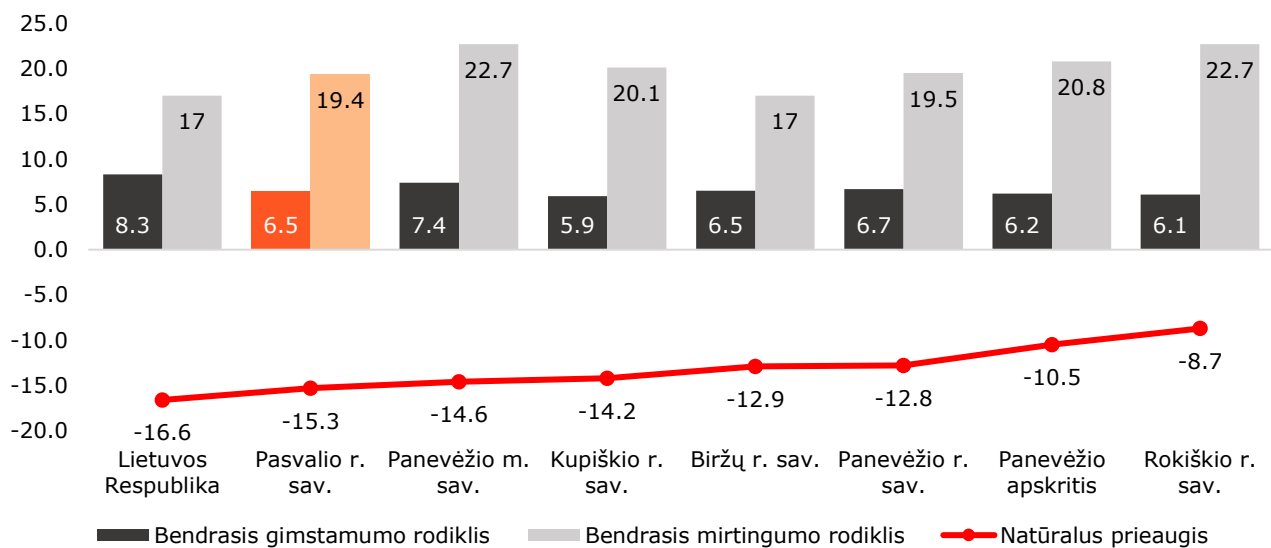


Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas



17 pav. NGK rodiklis ir jo dinamika, 2017–2022 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis



18 pav. Bendras gimstamumas ir mirtingumas bei prieaugis (asm./1000 gyv.), 2021m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Visose Panevėžio apskrities savivaldybėse bendrojo mirtingumo rodiklis²⁷ viršijo bendrąjį gimstamumo rodiklį²⁸, todėl buvo fiksuotas neigiamas gyventojų prieaugis (žr. 18 pav.).

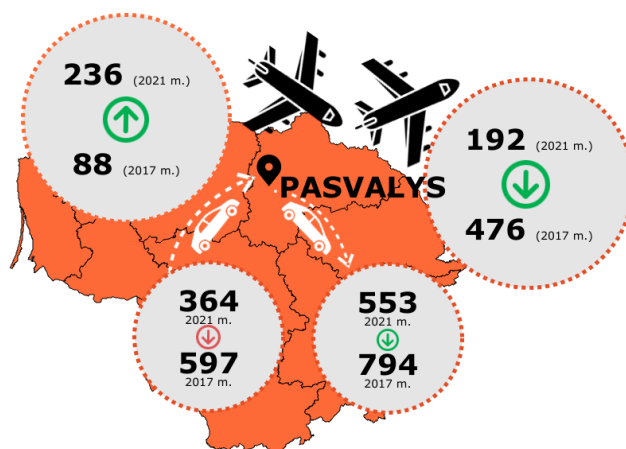
2021 m. Pasvalio r. sav. gyventojų prieaugio rodiklis buvo prasčiausias apskrityje (siektė -15,3 asmenis/ 1000 gyv.), tačiau geresnis, nei šalies vidurkis (-16,6 asm./ 1000 gyv.). Palyginti su 2017 m., bendrojo gimstamumo rodiklis Savivaldybėje sumažėjo (per 2 asmenis/ 1000 gyv.), o bendrojo mirtingumo rodiklis padidėjo (per 3 asmenis/ 1000 gyv.). Ši tendencija atitiko bendrąsias šalies ir apskrities tendencijas.

Gyventojų skaičiaus mažėjimo Pasvalio r. sav. neveikė gyventojų emigracija į užsienio šalis, nes tarptautinės migracijos tendencijos – teigiamos (ypač 2022 m. dėl karo Ukrainoje išaugus pabėgėlių srautams).

2021 m. imigrantų į Pasvalio r. sav. skaičius siekė 236 asm., emigrantų – 192 asm. Palyginti su 2017 m., išryškėjo imigravusių asmenų skaičiaus augimas bei emigravusiųjų mažėjimas. 2022 m. dėl Ukrainoje prasidėjusio karo migracijos rodiklis dar labiau padidėjo (per šiuos metus į Savivaldybę imigravo 371 asmuo).

Vidaus migracija Pasvalio r. sav. nebuvo tokia palanki, todėl ji neigiamai veikė ir gyventojų skaičiaus kitimą. Atvykusiųjų skaičius į Pasvalio

rajoną, 2021 m. palyginti su 2017 m., sumažėjo. Be to, atvykusiųjų skaičius (364 asm.) 2021 m. buvo mažesnis, nei išvykusių asmenų (553 asm.), nors palyginti su 2017 m., išvykusiųjų skaičius iš Savivaldybės sumažėjo.



19 pav. Imigrantai ir emigrantai, atvykusieji ir išvykusieji Pasvalio r. sav. (asm.) 2017 m. ir 2021 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis

Patraukliausia vieta gyventi Panevėžio apskrityje – Panevėžio miestas. Taip pat Panevėžio ir Biržų rajonai, nes čia *neto migracija* – teigiama. Prasčiausią neto migracijos rodiklį 2022 metais turėjo Pasvalio r. sav., vadinasi, *didelė dalis Savivaldybės gyventojų išvyko gyventi į kitus šalies rajonus.*

²⁷ Mirusiųjų skaičius per metus tūkstančiui gyventojų.

²⁸ Gyvų gimusiųjų skaičius per metus tūkstančiui gyventojų.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Geografinės padėties ir demografinių rodiklių apibendrinimas

Geografinė padėtis. Šiaurės Lietuvoje, Panevėžio apskrityje, pasienyje su Latvijos Respublika, aktyvių karstinių reiškinių zonoje įsikūrusi nedidelė, pakankamai retai apgyveninta, kaimiškoji savivaldybė.

Susisiekimas. Nuo sostinės, šalies oro ir jūrų uostų nutolusi savivaldybė, tačiau esanti šalia tarptautinės euromagistralės. Per rajono teritoriją planuojama tarptautinio geležinkelio Rail Baltica vėžė. Savivaldybė išsidėsčiusi šalia Latvijos Respublikos, maždaug už 120 km - Latvijos sostinė Ryga.

Pozicionavimas šalyje. Pagal gyvenimo kokybės indeksą kaimiškųjų savivaldybių klasteryje Pasvalio rajono savivaldybė įvertinta blogiausiai apskrityje. Pagal šį rodiklį prasčiausiai įvertinta sritis – demografija, pilietinis ir visuomeninis aktyvumas.

Demografinė situacija. Nepakankamai patraukli vieta gyventi Panevėžio apskrityje. Nors rajone gyveno jaunesni asmenys, tarptautinės migracijos tendencijos - teigiamos, tačiau gyventojai buvo linkę išvykti gyventi į kitus šalies rajonus, natūralus gyventojų prieaugis - prasčiausias apskrityje. Tai darė įtaką sparčiausiam gyventojų skaičiaus mažėjimui apskrityje.



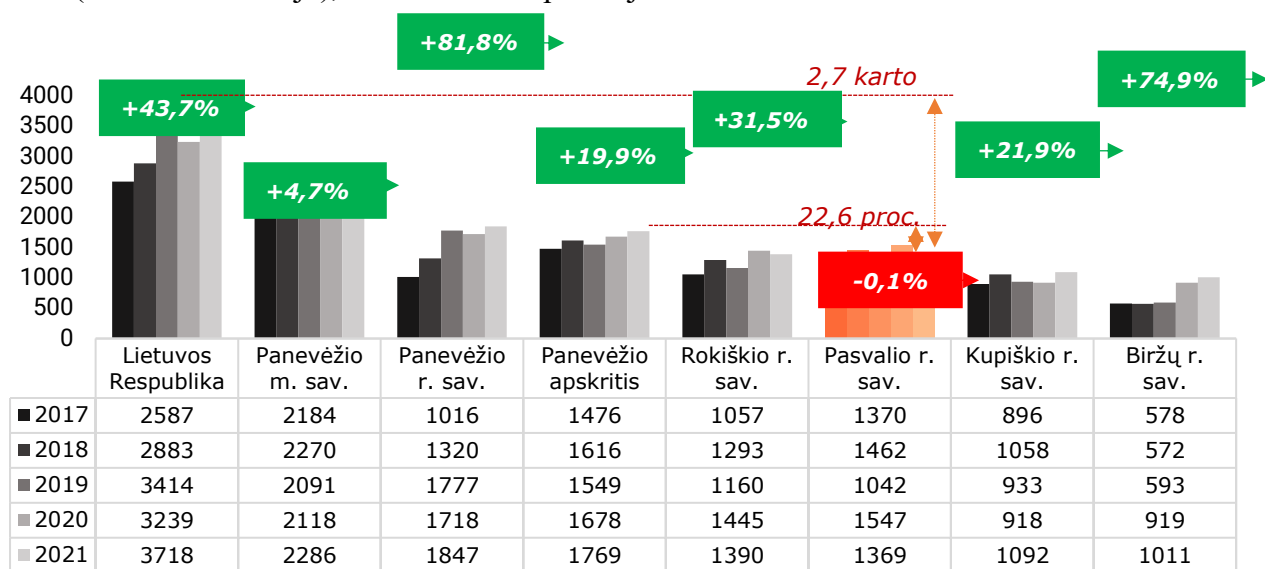
Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

II.1.2.2. EKONOMINĖ IR VERSLO APLINKA

II.1.2.2.1. Pagrindiniai ekonominiai rodikliai ir verslas

Pagrindiniai ekonominiai rodikliai. Pridėtinė vertė vienam dirbančiajam 2021 m. Pasvalio rajone (18,4 tūkst. EUR/ 1 dirbančiajam) buvo mažesnė, nei vidutiniškai šalyje (26,6 tūkst. EUR/ 1 dirbančiajam) bei Panevėžio apskrityje (20,3 tūkst. EUR/ 1 dirbančiajam), nors, palyginti su 2017 m., padidėjo vienu sparčiausiu tempu (34,6 proc.) apskrityje.

2021 metais *materialinės investicijos (toliau – MI), tenkančios 1 Savivaldybės gyventojui* (1 369 EUR/ 1 gyv.) buvo 2,7 karto mažesnės nei šalies vidutinis (3 718 EUR/ 1 gyv.) ir 22,6 proc. mažesnės nei Panevėžio apskrities vidutinis (1 769 EUR/ 1 gyv.) rodikliai. Mažesnių MI, tenkančių 1 gyv., dydis Panevėžio apskrityje nustatytas Kupiškio ir Biržų rajonų savivaldybėse. Palyginti su 2017 m., tik Pasvalio rajono savivaldybės materialinių investicijų, tenkančių 1 gyventojui, rodiklis praktiškai nepakito (šiek tiek sumažėjo), visose kitose – padidėjo.



20 pav. Materialinės investicijos, tenkančios 1 gyventojui (EUR), ir dinamika (proc.), 2017–2021 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis

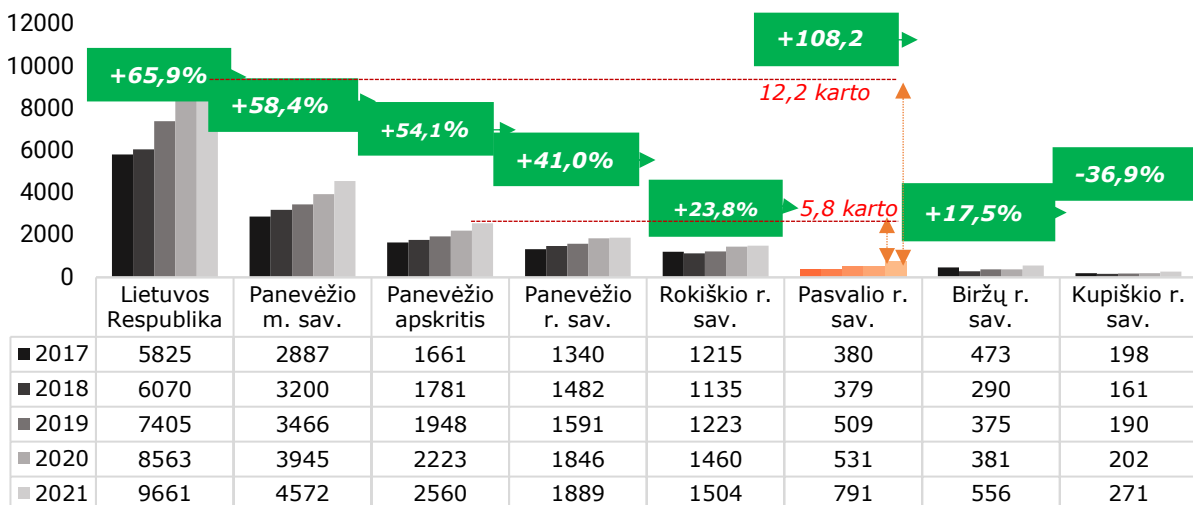
Visų Panevėžio apskrities savivaldybių *tiesioginių užsienio investicijų (toliau – TUI), tenkančių 1 savivaldybės gyventojui*, rodikliai pagerėjo. Pasvalio rajone šis pagerėjimas buvo sparčiausias – siekė 108,2 proc., palyginus 2021 ir 2017 metus. Tačiau absoliutine reikšme Savivaldybės rodiklis (791 EUR/ 1 gyv.) net 12,2 karto atsiliko nuo šalies (9661 EUR/ 1 gyv.) ir 5,8 karto nuo apskrities (2560 EUR/ 1 gyv.) vidurkių (žr. 21 pav.). Todėl, nors ir gerėjantis, bet apskrities ir šalies kontekste *Savivaldybės patrauklumas, pritraukiant investicijas, buvo žemas, vyravo žemesnės pridėtinės vertės kuriantys verslai.*

Pramonės ir sandėliavimo teritorijos Pasvalio rajone numatytos prie Mūšos g. Pasvalio mieste bei Aukštikalnių kaime Pasvalio apyl. seniūnijoje. Pasvalio rajono savivaldybės administracijos (toliau – PRSA) duomenimis, *laisvų žemės sklypų, tinkamų investicijoms, nėra.* Pramoninėje teritorijoje bei šalia esančiame Ustukių k. veikia pagrindinės pramonės įmonės (UAB „Kurana“ bioetanolio ir biodujų



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

gamykla, UAB „Pieno žvaigždės“ filialas Pasvalio sūrinė, Pasvalio katilinė, UAB „Ustukių malūnas“). *Pramoninėje teritorijoje buvo neišplėta susisiekimo (pėsčiųjų-dviračių takų, kelių ir gatvių), viešojo transporto infrastruktūra.*



21 pav. Tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios 1 gyv. (EUR), ir dinamika (proc.), 2017–2021 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis

Verslo situacija. Pasvalio r. sav., kaip ir visoje Lietuvoje, dominavo smulkusis ir vidutinis verslas (toliau – SVV). SVV įmonių skaičius savivaldybėje 2022 m. pab. siekė 99,4 proc. Savivaldybės teritorijoje veikė tik 3 įmonės, kurių darbuotojų skaičius viršijo 250.

Nors *PRSA rėmė ir skatino SVV sektorių, sudarė prielaidas verslo plėtrai, skatino naujų darbo vietų kūrimą, darbuotojų kvalifikacijos kėlimą*²⁹, tačiau *Pasvalio r. sav. verslumo lygis buvo ganėtinai žemas* (2021 m. pr. siekė 18 mažų ir vidutinių įmonių, tenkančių 1000 gyv.). Rodiklis beveik per pusę atsiliko nuo šalies vidurkio (35 įmonės/ 1000 gyv.), bet šiek tiek viršijo apskrities vidurkį (17 įmonių/ 1000 gyv.) (žr. 22 pav.).

Tarp Panevėžio apskrities savivaldybių Pasvalio r. sav. verslumo lygio rodiklis buvo vienas mažiausių. Didesniu rodikliu pasižymėjo

Panevėžio miestas ir Panevėžio bei Rokiškio r. sav. Tačiau per 6-rius metus Pasvalio r. sav. verslumo lygio rodiklis išaugo sparčiau nei šalyje ir apskrityje (atitinkamai 38,5 proc., 20,7 proc. ir 14,3 proc.).



22 pav. Verslumo lygis, 2022 m. pr.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal www.verslilietuva.lt

Iš viso 2022 m. pabaigoje Pasvalio rajone veikė 545 ūkio subjektai (sudarė 0,4 proc. šalies ir 7,7 proc. Panevėžio apskrities ūkio subjektų skaičiaus). Palyginti su 2017 m. pabaiga, ūkio subjektų skaičius padidėjo trečdaliu. *Didžioji*

²⁹ Teikdama paramą pagal Pasvalio rajono savivaldybės smulkaus verslo plėtros programą, patvirtinta Pasvalio

rajono savivaldybės tarybos 2020-02-26 sprendimu Nr. T1-32 (aktuali redakcija nuo 2022-05-26).



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

dalį veikiančių ūkio subjektų veiklą vykdė prekybos ir paslaugų, transporto, pramonės bei žemės ūkio srityse.

2022 m. pab. Savivaldybėje, kaip ir šalyje, daugiausiai veikiančių ūkio subjektų pagal ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių 2 red. (toliau – EVRK) veikė didmeninės ir mažmeninės prekybos, variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto (G) sektoriuje (atitinkamai 25,7 proc. ir 21,9 proc.). Antroje vietoje – kitoje aptarnavimo veikloje arba S sektoriuje veikiantys ūkio subjektai (17,4 proc.); trečioje – H sektoriuje (transporto ir saugojimo sektoriuje) veikiantys ūkio subjektai (8,3 proc.). Tačiau šalyje antroje vietoje pagal veikiančių ūkio subjektų skaičių – profesinėje, mokslinėje ir techninėje veikloje (M) veikiantys ūkio subjektai, kurie 2022 m. pab. sudarė 11,2 proc. Pasvalio r. sav. M sektoriuje veikė tik 3,7 proc. ūkio subjektų. Daug ūkio subjektų Savivaldybės teritorijoje veikė žemės ūkio ir miškininkystės (A) sektoriuje – 8,1 proc., kai šalyje – nepilni 2 proc.

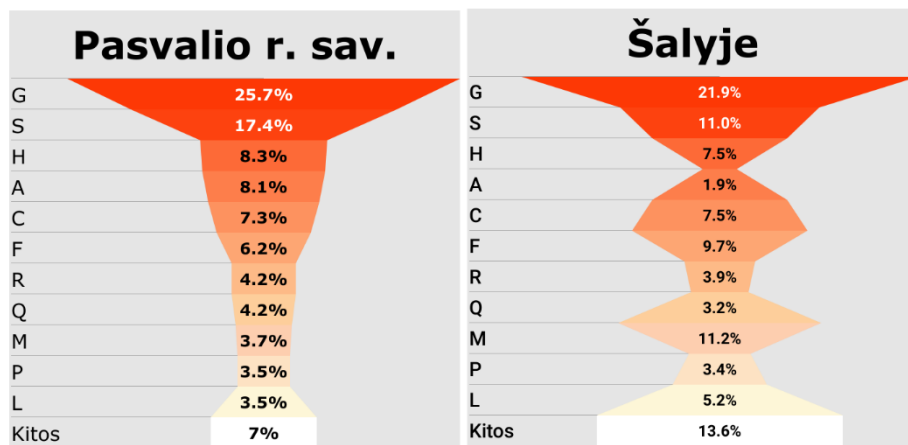
Pasvalio rajone mokestinė politika nebuvo konkurencinga, nes 2021 m. mokestiniu laikotarpiu nekilnojamojo turto (toliau – NT) mokesčio tarifai, palyginti su kitų Panevėžio apskrities savivaldybių NT mokesčio tarifais, buvo vieni didžiausių.

Žemiausiai mokesčio tarifais buvo apmokestinamas nekilnojamas turtas Rokiškio r. sav. Savo ruožtu, žemės mokesčio tarifai Pasvalio r. sav. buvo vidutiniai tarp Panevėžio apskrities savivaldybių. Žemiausiais mokesčio tarifais buvo apmokestinama žemė Panevėžio mieste (žr. 1 lentelę). Savivaldybėje buvo teikiamos įvairios mokesčių lengvatos verslo subjektams.

1 lentelė. NT ir žemės mokesčio tarifai Panevėžio apskrities savivaldybėse (2021 m.)

Teritorija	NT mokesčio tarifas	Žemės mokesčio tarifas
Biržų r. sav.	0,5%-1% 3% - apleistam NT	1,6-2% 4% - apleistai žemei
Rokiškio r. sav.	0,3%-0,5% 3% - apleistam NT	1,3% 4% - apleistai žemei
Panevėžio r. sav.	0,5% 3% - apleistam NT	n. d.
Panevėžio m. sav.	0,8% 3% - apleistam NT	0,17%-1,4% 4% - apleistam NT
Pasvalio r. sav.	0,5%-1% 3% - apleistam NT	0,75%-2% 4% - apleistam NT
Kupiškio r. sav.	1% 3% - apleistam NT	0,4%-2% 4% - apleistam NT

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Savivaldybių duomenis



G- didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas; S – kita aptarnavimo veikla; H – transportas ir saugojimas; A – žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė; C – apdirbamoji gamyba; F – statyba; R – meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla; Q – žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas; M – profesinė, mokslinė ir techninė veikla; P – švietimas; L – nekilnojamojo turto operacijos

23 pav. Pasvalio r. sav. ir šalies veikiančių įmonių pasiskirstymas pagal EVRK (proc.), 2022 m.

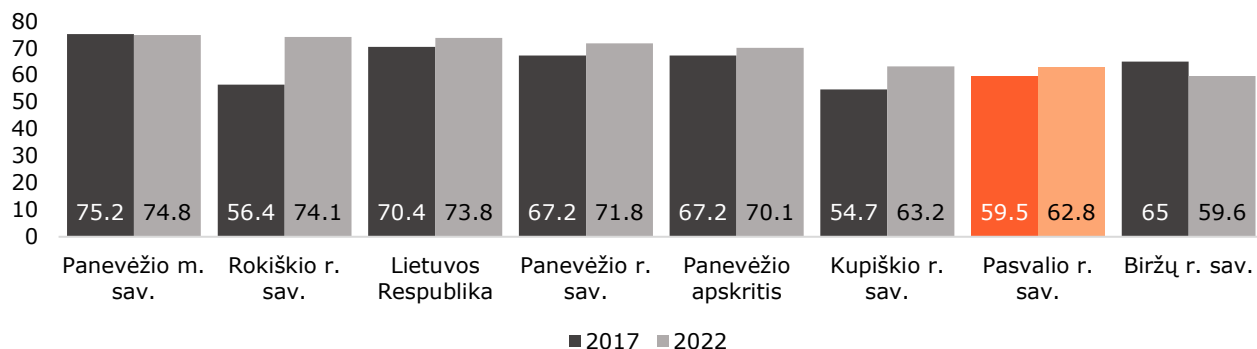
Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

II.1.2.2.2. Darbo rinka

Pasvalio rajono savivaldybė nepasižymėjo aukštu, nors ir išaugusiu, gyventojų užimtumo lygiu - 2022 m. jis siekė 62,8 proc. ir buvo vienas mažiausių Panevėžio apskrityje (mažesnę turėjo tik Biržų r. sav.), mažesnis, nei šalies vidurkis (73,8 proc.). Mažesnis užimtumas rodo, kad teritorijoje yra potencialiai laisvos darbo jėgos, dėl ko trumpuoju laikotarpiu investuotojams gali būti patrauklu kurti ir steigti naujas darbo vietas, jei bus užtikrintas tinkamas įgūdžių formavimas. Tačiau, net ir augant užimtumui, tokiose teritorijose išliks rizika, susijusi su „vidutinių pajamų spąstų“ problema³⁰.



24 pav. Užimtumo lygis (proc.) ir dinamika (proc.), 2017 m. ir 2022 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis

Lėta vietos ūkio plėtra, mažesnis nei šalies gyventojų verslumo lygis, aukštą pridėtinę vertę generuojančių verslų stoka lėmė aukštesnį Savivaldybės nedarbo lygį. 2022 m. jis siekė 9,8 proc. ir viršijo šalies (9 proc.) bei Panevėžio apskrities (9,3 proc.) rodiklius, bet buvo geresnis nei Biržų ir Rokiškio r. sav. rodikliai. COVID-19 pandemija pablogino darbo rinkos situaciją Lietuvoje. Nedarbo lygis šalyje bei visose savivaldybėse buvo ženkliai išaugęs 2020 ir 2021 m., tačiau 2022 m. vėl sumažėjo.

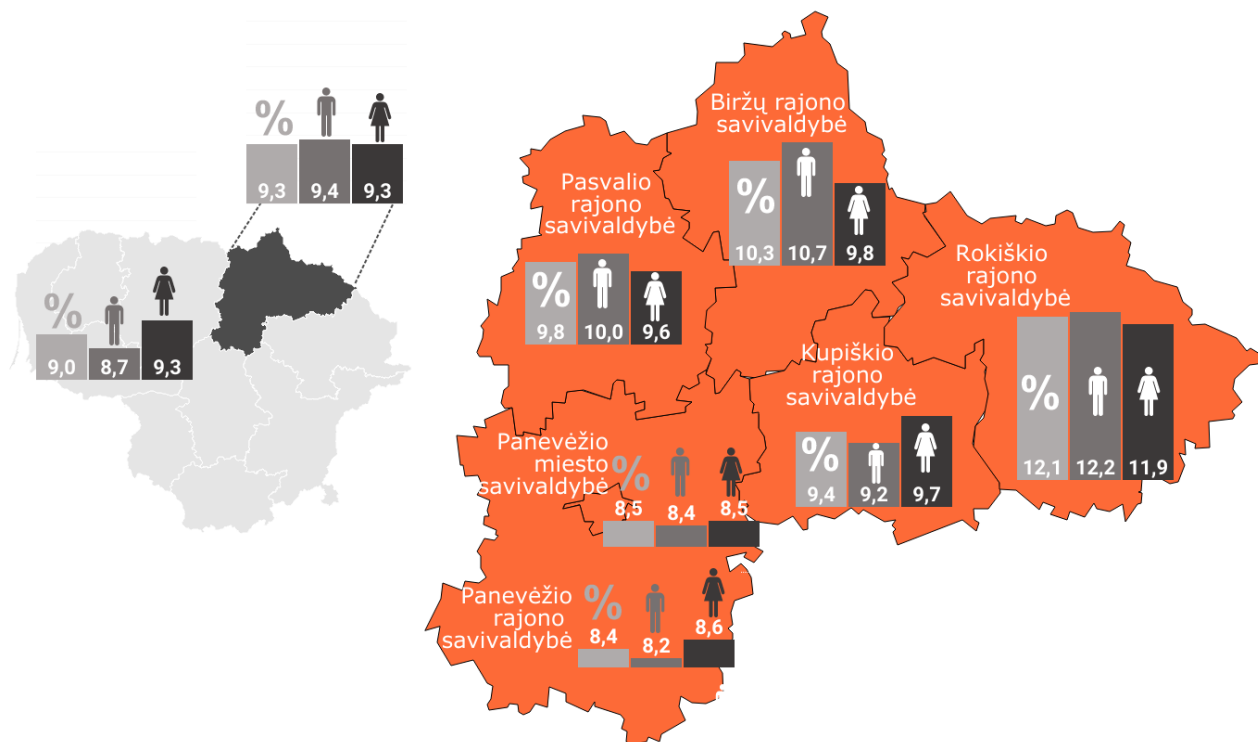
Moterų ir vyrų darbo nedarbo lygis šalyje, Panevėžio apskrityje ir Savivaldybėje 2021 m. buvo apylygis. Atotrūkis šalyje siekė 0,6 proc. p., kur moterų nedarbo lygio rodiklis buvo didesnis. Panevėžio apskrityje ir Pasvalio r. sav. atotrūkis atitinkamai siekė 0,1 ir 0,4 proc. p., kur vyrų nedarbo lygio rodikliai – didesni (žr. 25 pav.).

Nedidelė dalis užsienio kapitalo įmonių, vyraujantys žemos pridėtinės vertės verslai, santykinai aukštas nedarbo lygis Pasvalio rajone lėmė žemesnį darbo užmokesčio (toliau – DU) lygį. Vidutinis mėnesinis Pasvalio r. sav. bruto darbo užmokestis 2022 m. pab. buvo vidutinis apskrityje ir siekė 1419 EUR (didesnis DU buvo Panevėžio mieste, Rokiškio ir Panevėžio r. sav.). Pasvalio rajone mokamas DU 25 proc. atsiliko nuo šalies (1889 EUR) ir 10 proc. – nuo apskrities (1577 EUR) vidurkių (žr. 26 pav.).

³⁰ Besivystančios teritorijos raidos fazė, kai teritorijos augimas sustoja pasiekus tam tikrą pajamų lygį, matuojamą BVP vienam gyventojui, išsekus augimo šaltiniams. Tokios teritorijos turi keturis pagrindinius bruožus: 1) aukšti gamybos kaštai, palyginus su žemu pajamų šalimis, todėl negali konkuruoti kaina; 2) neišvystyti įgūdžiai ir inovacijos, palyginus su aukštų pajamų šalimis, todėl negali konkuruoti; 3) žemas įsitraukimas į tarptautines vertės grandines ir tarptautines rinkas; 4) savanoriškas „užsirakinimas grandinių žemos vertės veiklose (pagal <https://paliokaite.com/izvalgos/pajamu-spastai-ir-augimas-suoliais/>).



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

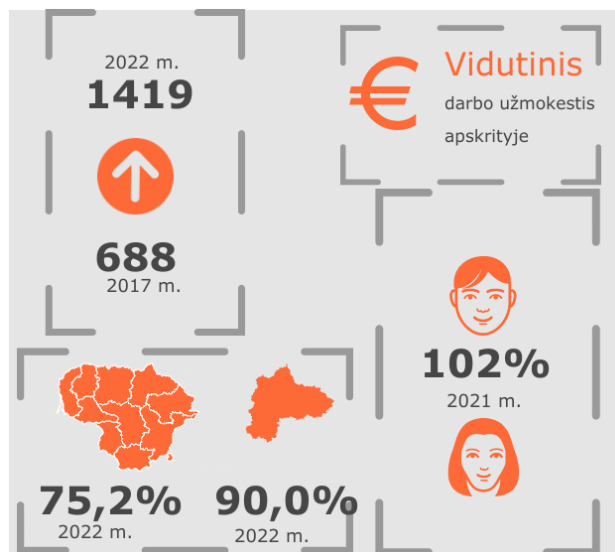


25 pav. Bendras (2022 m.), vyrų ir moterų (2021 m.) nedarbo lygis (proc.)

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis

Įvairios darbo rinkos politikos priemonės, nuoseklus minimalaus darbo užmokesčio didinimas lėmė darbo užmokesčio kilimą tiek šalyje, tiek ir Pasvalio r. sav. 2017–2022 m. Pasvalio r. sav., kaip ir apskrities, darbo užmokestis padidėjo 2 kartus proc., šalies – 2,2 karto. Moterų ir vyrų darbo užmokesčio atotrūkiui Panevėžio apskrities savivaldybėse buvo mažesnei, nei šalyje. Pasvalio r. sav. moterų DU buvo 2 proc., o šalyje – 9 proc. mažesnis nei vidutinis vyrų DU.

Savivaldybė skyrė dėmesį užimtumo didinimui rajone, nes ekonomiškai neaktyviems rajono gyventojams, registruotiems Užimtumo tarnyboje, siekiant padėti jiems sugrįžti į darbo rinką, buvo taikytos įvairios užimtumo didinimo priemonės, įgyvendinant užimtumo didinimo programas³¹.



26 pav. Vidutinio mėnesinio (bruto) DU situacija Pasvalio r. sav.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis

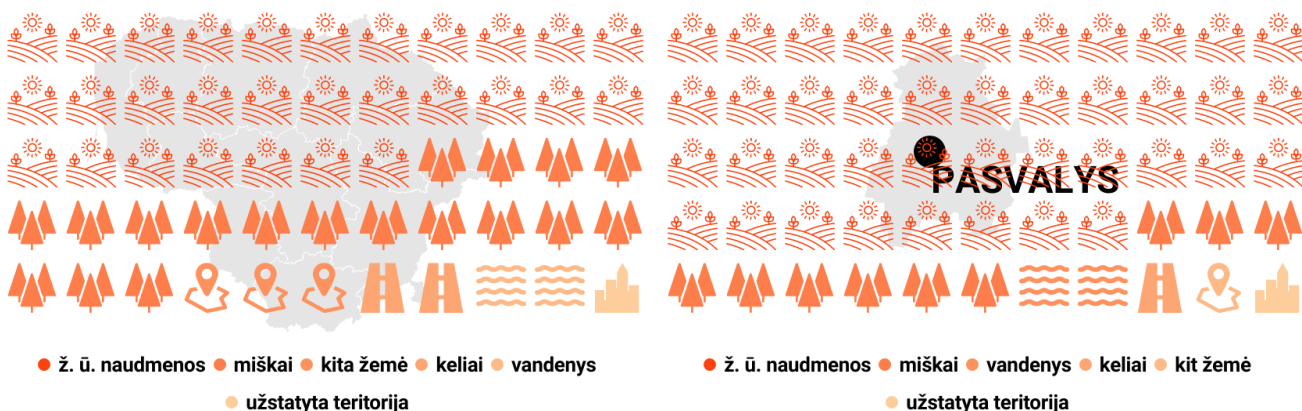
³¹ Šiuo metu galioja Pasvalio rajono savivaldybės 2023 m. užimtumo didinimo programa, patvirtinta Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2023 m. vasario 27 d. sprendimu Nr. T1-43.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

II.1.2.2.3. Žemės ūkis ir miškininkystė

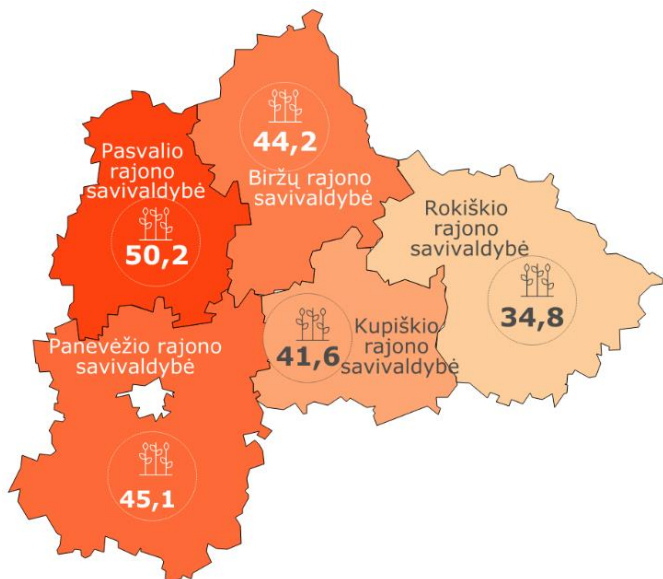
Žemės fondas. Pasvalio rajono savivaldybėje ženkliai didesnę dalį nei Lietuvoje sudarė žemės ūkio naudmenos (Savivaldybėje – 74,7 proc., šalyje – 51,8 proc.). Tačiau mažesnė miškų (atitinkamai 17 proc. ir beveik 33 proc.) ir vandenų (atitinkamai 3 proc. ir 3,7 proc.) dalis. Mažesnė Savivaldybėje buvo ir kelių dalis (1,9 proc.), palyginti su šalies vidurkiu (4,1 proc.).



27 pav. Žemės fondas Lietuvoje ir Pasvalio r. sav., 2022 m. pabaigoje

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos duomenis

Žemės ūkis. Savivaldybės žemės priskiriamos derlingiausioms šalies žemėms Lietuvoje – siekė 50,2 balo (šalies vidurkis – 39,8 balo). Derlingesnės žemės Lietuvoje – tik Šakių r. sav. (51,6 balo).



28 pav. Žemių našumo balai

Šaltinis: sudaryta autorių pagal geoportal.lt duomenis

Pasvalio rajono savivaldybėje veikė daug įvairaus dydžio ūkių. Didėsę dalį ūkių (48 proc.) sudarė smulkūs (< 5 ha) ūkiai, apie 47 proc. buvo vidutinių ūkių (5-100 ha), stambių ūkių (> 100 ha) dalis siekė 5 proc. Pasvalio r. sav. veikia 8 dideli žemės ūkio produkciją gaminantys pieninkystės, kiaulininkystės, paukštininkystės ūkiai (žemės ūkio bendrovės ir uždarnosios akcinės bendrovės).

Vidutinio ūkio dydis rajone (22,5 ha) 42,4 proc. viršijo šalies vidurkį (15,8 ha) ir 6,6 proc. buvo mažesnis nei apskrities vidurkis (24,1 ha).



29 pav. Vidutinis ūkininko ūkio dydis (ha), 2022-12-31 duomenimis

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro duomenis

Daug šalies ūkininkų yra pensinio amžiaus (2022 m. pabaigoje tokių ūkininkų dalis siekė 52 proc., apskrityje – 53 proc.), kurie neturi



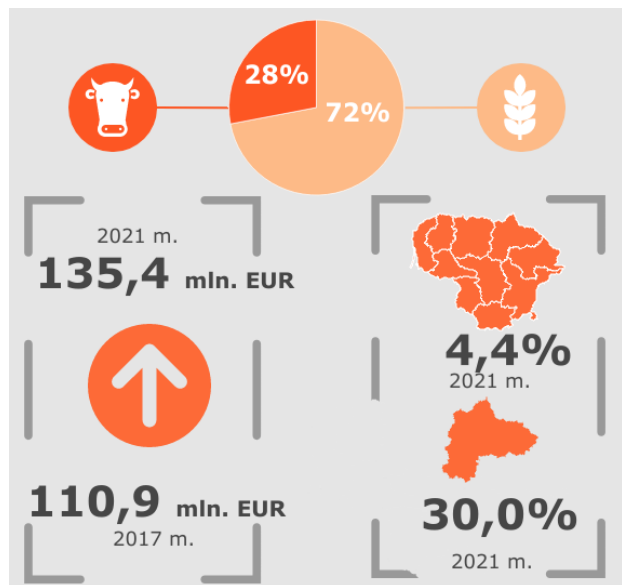
Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

pamainos savo verslo perėmimui. Pasvalio r. sav. pensinio amžiaus ūkininkų dalis buvo mažesnė ir mažiausia iš visų apskrities savivaldybių (48 proc.), o jaunų ūkininkų (iki 40 metų) dalis, palyginti su 2017 m. pab. duomenimis, netgi padidėjo 5 proc. p.

Rajonas nepasižymėjo ekologinių ūkių gausa. 2023 m. kovo mėn. duomenimis čia veikė tik 10 ekologinių ūkių. Palyginimui, Biržų r. sav. veikė 114 ekologinių ūkių (daugiausiai Lietuvoje).

Bendrosios žemės ūkio produkcijos, kurią sudaro augalininkystės bei gyvulininkystės produkcija, apimtys 2017–2021 m. Pasvalio r. sav. padidėjo 22,1 proc., sparčiau nei šalyje ir apskrityje.

Iš viso Pasvalio r. sav. per 2021 m. buvo sukurta bendrosios žemės ūkio produkcijos už 135,4 mln. EUR. Tai sudarė net 30 proc. Panevėžio apskrities (daugiausiai apskrityje) ir 4,4 proc. šalies rodiklio (žr. 30 pav.).



30 pav. Bendrosios žemės ūkio produkcijos situacija Pasvalio r. sav.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis

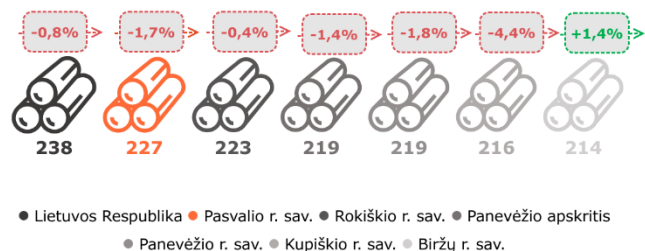
Pasvalio rajonas išsiskyrė gaminamos žemės ūkio produkcijos produktyvumu. 2021 m. iš 1 ha žemės ūkio naudmenų buvo pagaminta

bendrosios žemės ūkio produkcijos už 1,4 tūkst. EUR (šalyje – 0,9 tūkst. EUR, apskrityje – apie 1 tūkst. EUR).

Kadangi rajone vyrauja vienos derlingiausių žemių šalyje, čia labiau išvystyta augalininkystės žemės ūkio šaka (pagamintos augalininkystės ir gyvulininkystės žemės ūkio produkcijos santykis siekė 71:29). Ši tendencija būdinga visoms Panevėžio apskrities savivaldybėms, o šalyje santykis siekė 67:33.

Miškininkystė. Kadangi Panevėžio apskritis nepasižymėjo aukštu miškingumu, tai ir Panevėžio apskrities savivaldybių *medynų produktyvumas* buvo mažesnis, nei vidutiniškai šalyje (238 kub. m/ha).

Savivaldybė išsiskyrė aukščiausiu medynų produktyvumo rodikliu (227 kub. m/ha) apskrityje, nors per 2017–2022 m. rodiklis sumažėjo 1,7 proc. (žr. 31 pav.)



31 pav. Medynų produktyvumas (kub. m/ha) 2022 m. ir pokytis (proc.), palyginti su 2017 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis

Kadangi nemaža ūkininkų bei šeimos ūkių dalis Pasvalio r. sav. buvo smulkūs (apie 48 proc. ūkių – mažesni nei 5 ha), kuriems ūkininkavimas yra papildomas pajamų šaltinis arba tradicinio gyvenimo būdo išraiška, tai jie produkciją augino savo reikmėms, ir (arba) artimam ratui, ir (arba) parduodavo vietos turguose. Tokie maisto gamintojai gali būti priskiriami pirminiams



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

gamintojams³², kuriems dažniausiai nereikia turėti Valstybinės maisto veterinarijos tarnybos leidimų³³. Leidimų gavimas generuotų didesnius kaštus, dėl ko produkcija pabrangtų. Šiek tiek didesni ūkininkų ar šeimos ūkiai, kuriems ūkininkavimas tampa pagrindiniu arba vienu pagrindinių pajamų šaltiniu, žemės ūkio produkciją dažniau parduodavo tolimesniems gamintojams nei tiesiogiai vartotojams. Juolab, kad Savivaldybėje veikė žemės ūkio produkcijos perdirbimo įmonių (AB „Pieno žvaigždės“ filialas Pasvalio sūrinė“, UAB „Pasvalio agrochemija“, UAB „Grūdmalta“, UAB „Mūšos malūnas“, UAB „Mėselė“, UAB „Alsteka“, UAB „Kurana“, kitos). PRSA duomenimis, 2023 m. pradžioje rajone veikė 4 žemės ūkio kooperatyvai (toliau – ŽŪK), atskiri ūkininkai jungėsi į asociacijas, tačiau nei ŽŪK, nei asociacijų nariai žemės ūkio produkcijos neperdirbdavo, o parduodavo perdirbėjams. Kita problema – *žemas ūkininkų verslumo lygis, negebėjimas surasti tiesioginių vartotojų kitose, ne Pasvalio ar aplinkiniuose rajonuose*, kur vartotojai už ekologišką ir tiesiogiai iš gamintojų parduodamą produkciją būtų pasiruošę mokėti didesnę kainą. Taigi, poreikis plėtoti trumpąsias tiekimo grandines Pasvalio rajono žemės ūkio ir maisto sektoriuose buvo minimalus, nes paklausa yra patenkinama kitais būdais.

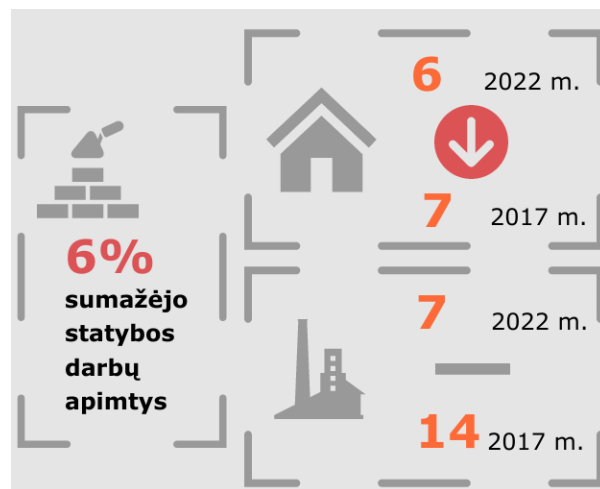
II.1.2.2.4. Statyba ir gyvenamasis fondas

Statyba. 2020 m. Pasvalio r. sav. teritorijoje veikiančių *statybos įmonių darbų apimtys* (15,4 tūkst. EUR) sudarė 0,5 proc. šalies (3 377,6 tūkst. EUR) ir 8,4 proc. apskrities (136,6 tūkst. EUR) rodiklių. Beveik visų apskrities savivaldybių (išskyrus Biržų r. sav. ir Panevėžio

m. sav.) statybos įmonių darbų apimtys 2017–2020 m. sumenko. Pasvalio r. sav. jos sumažėjo 6,0 proc.

Per 2022 m. Pasvalio r. sav. buvo pastatyti tik 6 gyvenamieji pastatai (iš jų – nei vieno daugiabučio gyvenamojo namo), 2017 m. – 7. Panevėžio apskrityje, neskaitant Panevėžio miesto ir Panevėžio r. sav., per metus buvo pastatyti nuo 2 iki 6 gyvenamųjų pastatų. Negyvenamųjų pastatų statybos sektoriaus situacija panaši – Savivaldybėje per 2022 m. buvo pastatyti 7 negyvenamieji pastatai (2017 m. – 14). Tai buvo vienas mažiausių rodiklių apskrityje.

Statybos sektorius traukėsi ir dėl COVID-19 pandemijos, kuri stabdė darbo vietų kūrimą (-si) ir įmonių plėtrą, todėl buvo stabdomi privačių bei investicinių statybų projektai. Bet vertinant, kad šalyje statybos darbų apimtys per tą patį laikotarpį išaugo trečdaliu, o Pasvalio r. sav. – sumenko, galima teigti, kad *Savivaldybės ūkis traukėsi, o verslo sektorius turėjo mažiau galimybių konkuruoti*.



32 pav. Statybos sektoriaus situacija Pasvalio r. sav.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis

³² Pirminių produktų gamyba, veisimas arba auginimas, įskaitant derliaus nuėmimą, gyvulių melžimą ir naminių gyvūnų auginimą iki skerdimo. Pirminė gamyba apima medžiojimą, žvejiojimą ir laukinių augalų auginimą (<https://vmvt.lt/maisto-sauga/verslui/pirmine-gamyba>).

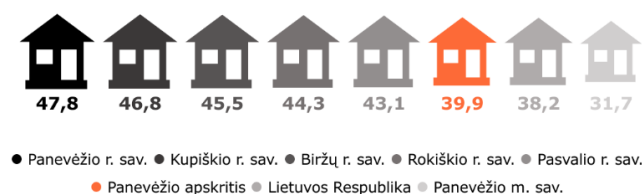
³³ Leidimai įpareigoja augintojus ir gamintojus laikytis tinkamos higienos visuose maisto gaminimo (auginimo) etapuose, ženklinti produkciją, užtikrinti produkcijos atsekamumą bei atšaukimą iš rinkos ir pan.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Gyvenamasis būstų fondas
Savivaldybėje (977,2 tūkst. kv.m) 2020 metų pabaigoje sudarė 11,5 proc. Panevėžio apskrities (8485,8 tūkst. kv. m) bei 0,9 proc. šalies (105606,8 tūkst. kv.m) rodiklio, ir tai buvo vienas mažiausių rodiklių apskrityje.

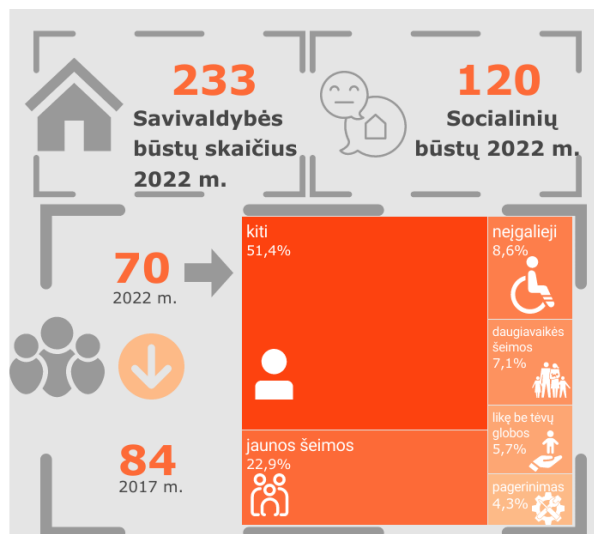
Pasvalio rajono savivaldybės *naudingasis plotas, tenkantis 1 gyv.*, 2022 m. buvo mažiausias tarp kaimiškųjų Panevėžio apskrities savivaldybių – siekė 43,1 kv. m, tačiau didesnis nei šalyje ir Panevėžio mieste (žr. 33 pav.).



33 pav. Naudingasis plotas, tenkantis 1 gyv. (kv. m), 2020 m. pabaigoje

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis

Pasvalio rajono savivaldybės būstų fondą 2022 m. pabaigoje sudarė 233 būstai, iš kurių 120 arba 51,5 proc. – socialiniai būstai.



34 pav. Savivaldybės būsto ir socialinio būsto situacija Pasvalio r. sav.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal PRSA duomenis

Palyginti su 2017 m., Savivaldybės socialinių būstų skaičius padidėjo 7 būstais. 2022

m. pabaigoje į sąrašus išsinuomoti Savivaldybės socialinį būstą buvo įrašyta ir laukė jį nuomotis 70 asmenų (šeimų). Palyginti su 2017 m., asmenų (šeimų), įrašytų į Savivaldybės laukiančiųjų socialinio būsto, sąrašą, skaičius sumažėjo 16,7 proc. Iš minėtų 70-ties asmenų (šeimų) 2,6 proc. buvo asmenų su negalia, 7,1 proc. – daugiavaikių šeimų. Daugiausiai asmenų (šeimų), laukiančių socialinio būsto (51,4 proc.) – iš bendrojo sąrašo. Vidutinė socialinio būsto laukimo trukmė siekė 3,7 metų. Palyginti su 2017 m., rodiklis padidėjo 0,75 metais.

Per 2022 m. atlikti 5 būsto ir aplinkos pritaikymai asmenims su negalia (2017 m. – 13 pritaikymų); 15-ai šeimų suteikta teisė į finansinę paskatą įsigyjant pirmą būstą.

II.1.2.2.5. Turizmas ir rekreacinė aplinka

Turizmas. Savivaldybėje turizmo informacijos paslaugas teikia savivaldybės biudžetinė įstaiga (toliau – BĮ) „Pasvalio krašto muziejus“, kuriame įsikūręs *Pasvalio rajono savivaldybės turizmo informacijos centras* (toliau – Pasvalio TIC). Pagal PRSA duomenis, 2022 m. Pasvalio TIC apsilankė 8112 *turistų*. Palyginti su 2017 m. turistų skaičius išaugo 21,8 proc. Iš jų užsienio turistų dalis 2022 m. siekė 4,4 proc., 2017 m. – 5,1 proc.

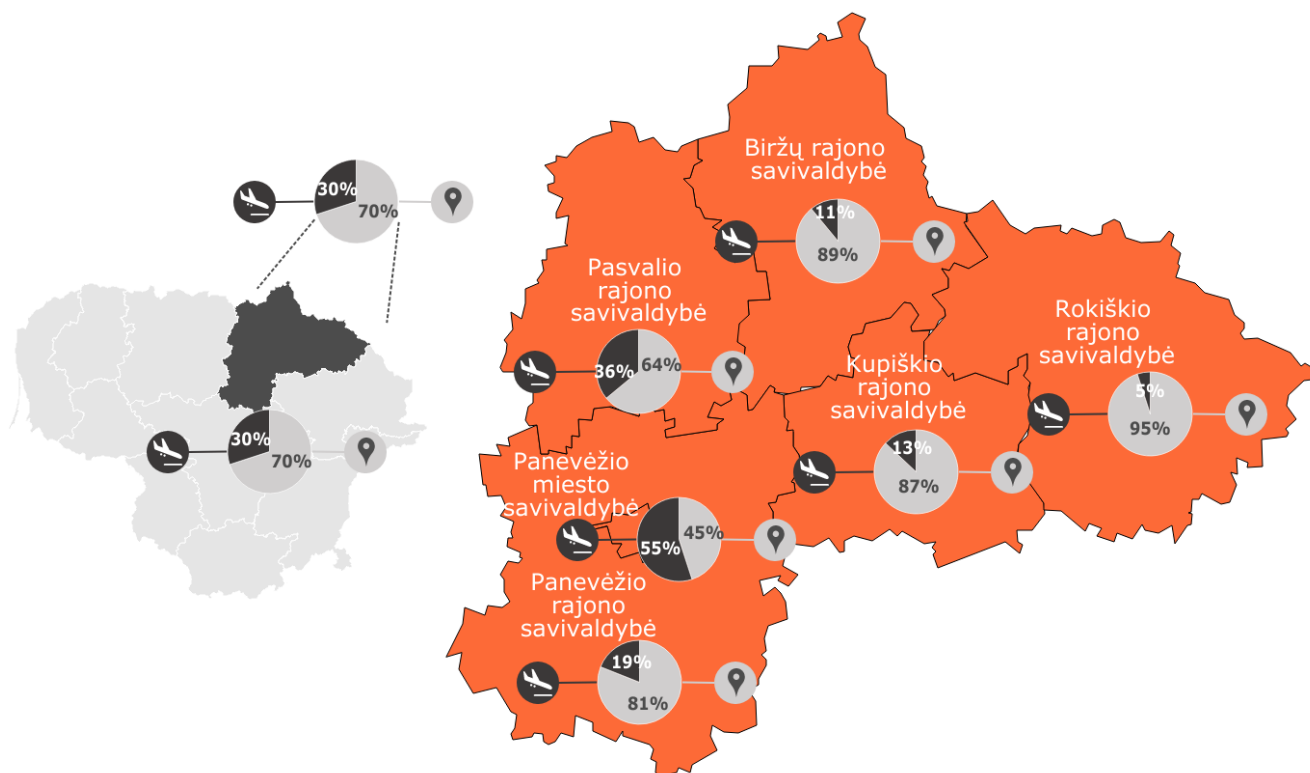
2022 m. Pasvalio r. sav. teritorijoje veikiančiose apgyvendinimo įstaigose apgyveno 2998 turistai. Tai vienas mažiausių rodiklių (sudarė 4,2 proc. Panevėžio apskrities ir 0,08 proc. šalies rodiklio). Mažiau turistų apgyvendinta Rokiškio r. sav. apgyvendinimo įstaigose. Per 6-rius metus Savivaldybės *apgyvendinimo įstaigose apsigyvenusių turistų skaičius* sumažėjo (46,5 proc.), šalyje ir apskrityje – išaugo (atitinkamai 79,9 proc. ir 49 proc.).

2022 m. šalies apgyvendinimo įstaigose apgyvendinta daugiau vietinių turistų (70 proc.). COVID-19 pandemija ir karas su Ukraina sumažino atvykstančių turistų skaičių.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Užsienio turistų dalis Savivaldybėje buvo didesnė, nei šalyje, apskrityje, didžiausia iš kaimiškų apskrities savivaldybių (siekė 36 proc.). Daugiausia apgyvendinama turistų iš Estijos (21,7 proc.), Latvijos (16 proc.), Ukrainos (13,2 proc.), Suomijos (10,6 proc.).



35 pav. Atvykstamojo ir vietinio turizmo turistų apgyvendinimo įstaigose pasiskirstymas (proc.), 2022 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis

Pasvalio rajono savivaldybėje veikiančių viešbučių ir motelių *numerių užimtumas* 2022 m. (14,5 proc.) buvo mažiausias apskrityje (šalyje siekė 54,2 proc., apskrityje – 42,2 proc.). Per šešerius metus rodiklis sumažėjo 9,4 proc. p., šalyje beveik nekito, apskrityje – padidėjo 10,6 proc. p. (žr. 36 pav.).

Pasvalio r. sav. *vidutinė 1 turisto nakvynės trukmė* (2,3 nakvynės) 2022 m. buvo didesnė nei vidutiniškai šalyje ir Panevėžio apskrityje (2,1 nakvynės). Absoliutus turizmo paslaugų lyderis Panevėžio apskrityje – Biržų r. sav. (nakvynės trukmė čia siekė 4,3 nakvynės/ 1 turistui).

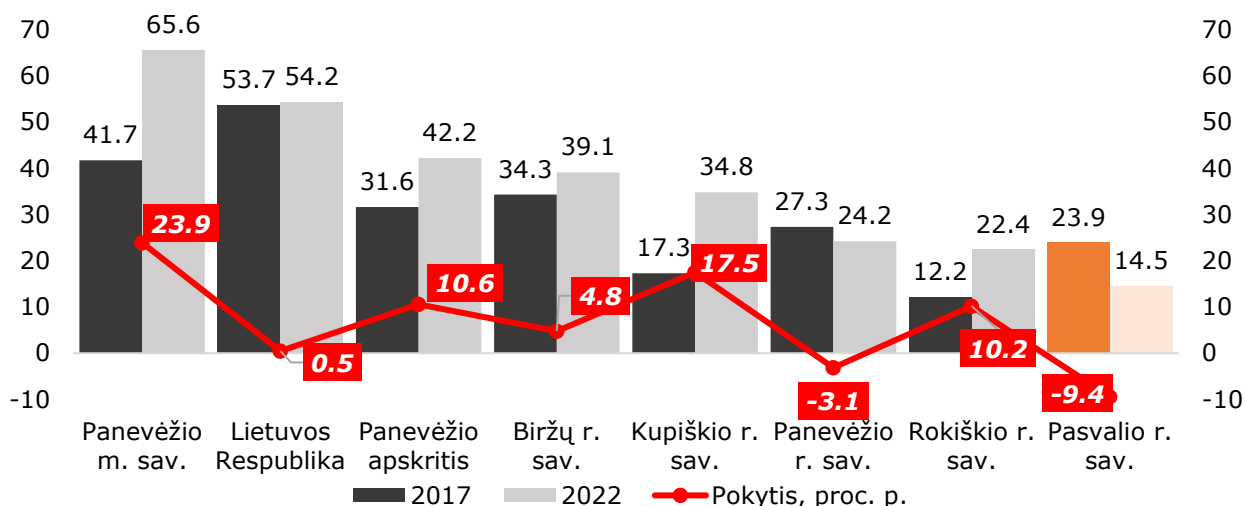
Taigi, nors į Pasvalio rajoną turistai atvykdavo ir ilgesniam, nei vienos dienos laikotarpiui, bet pačių turistų buvo mažai, numerių užimtumas – mažiausias apskrityje, nemažą dalį užsienio turistų sudarė asmenys iš Ukrainos (tiek atvykę čia dirbti, tiek karo pabėgėliai).

Esant mažai turizmo paslaugų paklausai Pasvalio rajone, buvo mažesnė apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų pasiūla.

2020 m. Pasvalio r. sav. veikė 5 *apgyvendinimo paslaugas teikiančios įmonės*, neskaiciuojant kaimo turizmo sodybų (mažiausias rodiklis apskrityje – sudarė 3,3 proc.) bei 8 *maitinimo paslaugas teikiančios įmonės* (taip pat mažiausias rodiklis apskrityje – sudarė 3,7 proc.) (žr. 37 pav.). Per 6-rius metus, apgyvendinimo įmonių skaičius Savivaldybėje nepakito, maitinimo įstaigų – sumažėjo.

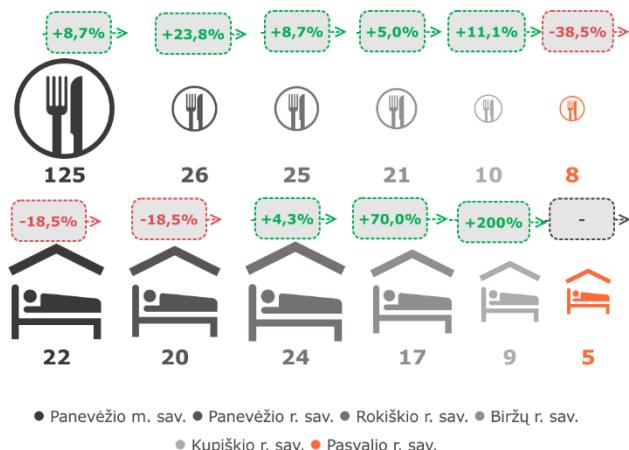


Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas



36 pav. Apgyvendinimo įstaigų numerių užimtumas (proc.) ir pokytis (proc. p.), 2017 m. ir 2022 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis



37 pav. Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų įmonių skaičius (vnt.) 2020 m. ir pokytis (proc.), palyginti su 2016 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis

Turistai gali apsigyventi ne tik apgyvendinimo įstaigose, bet ir Pasvalio kempinge, kaimo turizmo sodybose, kurių Pasvalio rajone taip pat nebuvo daug – 5 vnt.

Rekreacinė aplinka. Pasvalio rajonas neturi daug tinkamų turizmui gamtinių sąlygų, bet yra apsuptas kelių piliakalnių, turtingas gamtos ir kultūros paveldo objektais, įsikūręs karstinių reiškinių zonoje.

2 lentelė. Pagrindiniai rekreaciniai ištekliai Pasvalio rajone

Rodiklis	Vertė
Tvenkinių skaičius, vnt.	7
Upių skaičius, vnt.	14
Ežerų skaičius, vnt.	2
Vandens telkinių plotas, proc.	1,9
Miškingumas, proc.	17,1
Parkų skaičius, vnt.	20
Miškų skaičius, vnt.	35
Saugomų teritorijų skaičius, vnt.	(6 Savivaldybės saugomi, 8 valstybės saugomi, 7 <i>Natura 2000</i> teritorijos ir 3 konservacinės zonos)
Saugomų teritorijų plotas, ha	3 243
Saugomų teritorijų plotas, proc.	2,5
Kultūros paveldo objektų skaičius, vnt.	(359 – nekilnojamosios ir 162 – kilnojamosios)

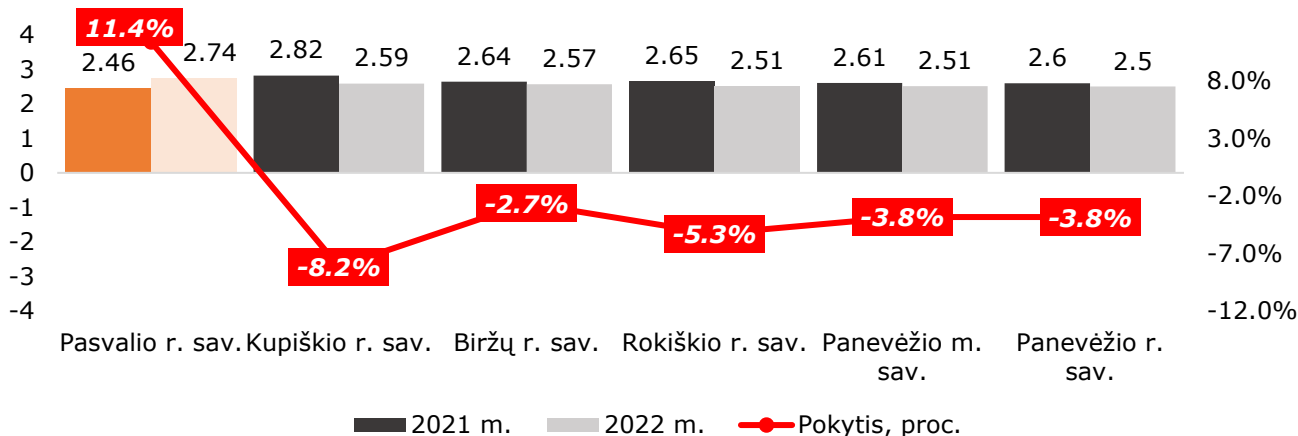
Šaltinis: sudaryta autorių pagal PRSA duomenis

Lankytini objektai ir vietos. Pasvalio TIC duomenimis, Savivaldybės teritorijoje galima rasti apie 70 lankytinų vietų bei objektų. Pasvalio rajono savivaldybė išsiskiria tuo, kad per jos teritoriją praeina įvairūs piligriminiai keliai – Šv. Jokūbo Vilniaus kelias, Camino Lituano Aukštaitija, kurių įveiklinimas padėtų pritraukti daugiau turistų į rajoną.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Lietuvos turistinių vietovių patrauklumo vertinimo ataskaitoje, kurią atlieka nacionalinė turizmo agentūra „Keliauk Lietuvoje“, nurodyta, kad 2022 m. *Pasvalio rajono savivaldybės lankytinų objektų patrauklumas įvertintas geriausiai iš Panevėžio apskrities savivaldybių* (2,74 balo iš 4 galimų). Palyginus su 2021 m., įvertinimas pagerėjo (2,46 balo) (žr. 38 pav.). Visose kitose apskrities savivaldybėse lankytinų objektų patrauklumas įvertinimas sumažėjo. Tyrimas parodė, kad prie lankytinų objektų labiausiai trūko elektromobilių įkrovimo stotelių, tualetų, geresnio Wi-Fi ryšio, inovacijų (interaktyvių stendų, VR, planšečių), patogesnio darbo laiko. Bet labai gerai įvertinta darbuotojų kompetencija, aptarnavimo kultūra, draugiškumas turistams su naminiiais gyvūnais.



38 pav. Turistinių objektų patrauklumo įvertinimas

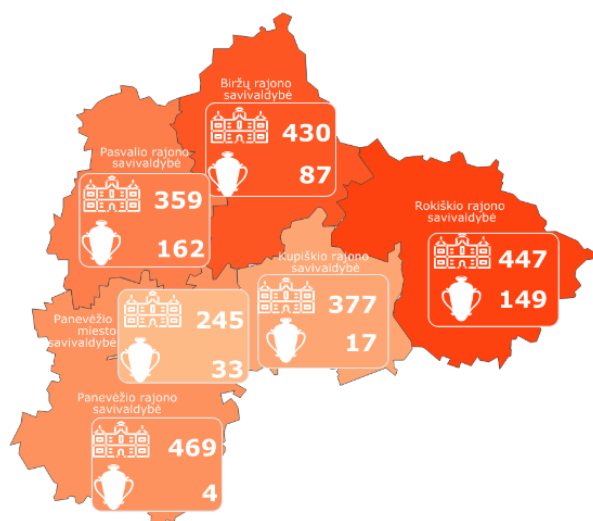
Šaltinis: sudaryta autorių pagal nacionalinės turizmo agentūros „Keliauk Lietuvoje“ atliktą tyrimą

TOP5 geriausiai įvertinti lankytini objektai Pasvalio r. sav. 2022 m. (pagal nacionalinės turizmo agentūros „Keliauk Lietuvoje“ atliktą tyrimą): *Pasvalio kempingas ir Pasvalio kultūros ir poilsio parkas, Raubonių pramogų parkas, Joniškėlio Švč. Trejybės bažnyčios pastatų ir kapų kompleksas, Balsių vandens malūnas.*

Pasvalio rajonas unikalus kulinariniu paveldu bei teikiamomis degustacinėmis paslaugomis – vyno, alaus, krekenų, „virtienių“, žagarėlių. Pasvalio r. sav. taip pat buvo teikiamos edukacijų, ekskursijų bei pažintinio turizmo paslaugos.

Kultūros paveldas skirstoms į *materialųjį* ir *nematerialųjį* paveldą. Materialusis kultūros paveldas skirstomas į *nekilnojamąsias kultūros vertybes* ir *kilnojamąsias kultūros vertybes*. Šalies kultūros vertybių registre 2022 m. pab. buvo įrašyta apie 26 tūkst. nekilnojamųjų

kultūros objektų ir apie 9,261 tūkst. kilnojamųjų kultūros objektų.



39 pav. Kilnojamosios ir nekilnojamosios kultūros vertybės (vnt.), 2022 m. pab.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal <https://kvr.kpd.lt/#/>



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Pasvalio r. sav. kultūros vertybių registre 2022 m. buvo įregistruota 521 kultūros vertybė (iš jų 359 – nekilnojamosios ir 162 – kilnojamosios) (žr. 39 pav.). Pastarųjų skaičius - didžiausias apskrityje.

Pagal reikšmingumą lemiantį vertingųjų savybių pobūdį, Pasvalio rajono savivaldybėje iš kilnojamųjų kultūros vertybių daugiausiai sutinkama dailės kūrinių ir jų grupių bei reikmenų, iš nekilnojamųjų kultūros vertybių – architektūrinių, istorinių bei memorialinių vertybių (žr. 40 pav.).

KILNOJAMOSIOS KULTŪROS VERTYBĖS	NEKILNOJAMOSIOS KULTŪROS VERTYBĖS
89 Dailės kūriniai	45 Memorialiniai
22 Įranga	30 Inžinerinis
48 Reikmenys	22 Dailės
2 Instrumentai	2 Urbanistiniai
1 Tekstilė	118 Architektūriniai
	5 Sakraliniai
	5 Mitologiniai
	68 Istoriniai
	3 Etnokultūriniai
	19 Archeologiniai
	20 Kraštovaizdžio
	19 Želdynų

40 pav. Kultūros vertybės pagal reikšmingumą

Šaltinis: sudaryta autorių pagal
<https://kvr.kpd.lt/#>

Ekonominės situacijos ir verslo aplinkos apibendrinimas

Ekonomika ir verslas. Pasvalio rajonas - žemės ūkio kraštas, kuriame veikia žemą pridėtinę vertę generuojantys verslai. Atokumas nuo pagrindinių šalies ekonominių centrų, oro ir jūrų uostų, nedidelė gyventojų koncentracija, vidinė gyventojų migracija, nepatraukli pramoninių vietovių aplinka sudarė mažesnes galimybes pritraukti investicijas. Nors gyventojų verslumas buvo skatinamas, tačiau nekonkurencinga Savivaldybės mokesčių politika ir neigiamos išorinės priežastys lėmė mažą gyventojų verslumo lygį.

Darbo rinka. Užimtumas rajone nebuvo aukštas, nors darbingo amžiaus asmenų dalis - didesnė nei šalyje ir viena didžiausių tarp apskrities savivaldybių. Nedarbo lygis - vienas didžiausių apskrityje, kurį sąlygojo tiek aukštesnės kvalifikacijos specialistų stoka, tiek kokybiškų darbo vietų pasiūlos trūkumas. Aukštas nedarbo lygis lėmė mažesnį, nors pastaraisiais metais dėl taikomų darbo rinkos politikos priemonių, didiniamo MMA, padidėjusį darbo užmokesčio lygį.

Žemės ūkis ir miškininkystė. Vienos derlingiausių Lietuvoje, tad rajonas išsiskyrė gaminamos žemės ūkio produkcijos produktyvumu. Veikė daug įvairaus dydžio ūkių, tame tarpe - stambūs žemės ūkio produkciją gaminantys ūkiai. Tačiau maža orientacija į ekologinį ūkininkavimą. Poreikis plėtoti trumpąsias tiekimo grandines ir vietos turgus žemės ūkio ir maisto sektoriuje buvo minimalus, nes paklausa buvo patenkinama kitais būdais. Medynų produktyvumas – geriausias apskrityje (Panevėžio apskritis nepasižymėjo gausiais miškų plotais).

Statyba ir gyvenamasis fondas. Statybos sektoriaus apimtys mažėjo ir dėl situacijos pasaulyje (pandemija, karas su Ukraina, brangstantys išteklių), ir dėl mažesnio poreikio. Todėl Pasvalio rajono ūkis susitraukė, o verslas prarado konkurencinius pranašumus. Nors socialinio būsto laukiančiųjų eilė sumažėjo, sutrumpėjo vidutinis laukimo laikas, tačiau dalis asmenų (šeimų), turinčių teisę į socialinį būstą, jo dar neturėjo. Vykdomas būstų ir aplinkos pritaikymas neįgaliesiems, teikiama parama jaunoms šeimoms įsigyjant pirmąjį būstą.

Turizmas. Lygumų kraštas, išsiskiriantis smegduobėmis, per teritoriją praeina piligriminiai keliai. Plėtojamas pažintinis turizmas, gausus kultūros paveldas. Lankytini objektai įvertinti geriausiai apskrityje, prie kai kurių lankytinų objektų trūko papildomų paslaugų. Pasvalys garsus kulinariiniu paveldu. Nors į rajoną turistai atvykdavo ilgesniam, nei vienos dienos laikotarpiui, bet pačių turistų buvo mažai, numerių užimtumas – mažiausias apskrityje, o didesnę dalį užsienio turistų sudarė karo pabėgėliai iš Ukrainos. Esant mažai turizmo paslaugų paklausai, Pasvalio rajone buvo mažesnė apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų pasiūla.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

II.1.2.3. ŠVIETIMAS, SPORTAS IR KULTŪRA

II.1.2.3.1. Švietimas



41 pav. Švietimo įstaigos Pasvalio r. sav.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal PRSA duomenis

Savivaldybės teritorijoje švietimo paslaugas teikiančios įstaigos nurodytos 41 paveiksle. Be šių įstaigų, rajone taip pat veikė 11 daugiafunkčių centrų (prie bendrojo ugdymo mokyklų), teikiančių neformaliojo vaikų švietimo

programas. Bendrojo ugdymo mokyklų (toliau – BUM) tinklas Pasvalio rajone yra optimizuojamas - 2023 m. balandžio 28 d. Pasvalio rajono savivaldybės sprendimu Nr. T1-96 nuspręsta Pasvalio r. Krinčino Antano Vienažindžio progimnaziją reorganizuoti, ją prijungiant prie Pasvalio Svalios progimnazijos, tad BUM skaičius Pasvalio r. sav. ateityje mažės.

Pagal Švietimo valdymo informacinės sistemos (toliau – ŠVIS) duomenis, 2022-2023 m. m. 7-ųjų³⁴ bendrojo ugdymo mokyklų pastatams būtinas kapitalinis remontas. Be to, nei viename Savivaldybės BUM pastate asmenys su negalia negalėtų judėti savarankiškai, t. y. *nei viena Pasvalio r. sav. bendrojo ugdymo mokykla nebuvo pilnai pritaikyta pagal universalaus dizaino principus.*

Pagal LR švietimo, mokslo ir sporto ministerijos leidinio „Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose 2022“ duomenis, *keturios Savivaldybės BUM dirbo neefektyviai, t. y. turėjo mažiau nei 200 mokinių.* Apskrities kontekste tai buvo vidutinis rodiklis.

Ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas. Vadovaujantis PRSA duomenimis, ikimokyklinis ugdymas Pasvalio r. sav. teikiamas 3 lopšeliuose-darželiuose, 6 BUM ir jų skyriuose.

Pasvalio r. sav. ikimokyklinis ugdymas 2022–2023 m. m. buvo teikiamas 578 ikimokyklinio amžiaus vaikams, priešmokyklinis – 206 priešmokyklinio amžiaus vaikams. Tai sudarė 9 proc. visų Panevėžio apskrities ikimokyklinukų ir 9,7 proc. – visų priešmokyklinukų. Palyginti su 2017–2018 m. m., šalyje vaikų, ugdomų tiek pagal ikimokyklinio,

³⁴ Pagal ŠVIS duomenis, kapitalinis remontas reikalingas Pasvalio „Riešuto“ mokyklos, Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos, Pasvalio r. Joniškėlio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės gimnazijos ir jos Nartekių skyriaus, Pasvalio r.

Krinčino Antano Vienažindžio progimnazijos Pajeišmenių skyriaus, Pasvalio r. Saločių Poškos pagrindinės mokyklos Namišių skyriaus, Pasvalio r. Vaškų gimnazijos pastatams.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

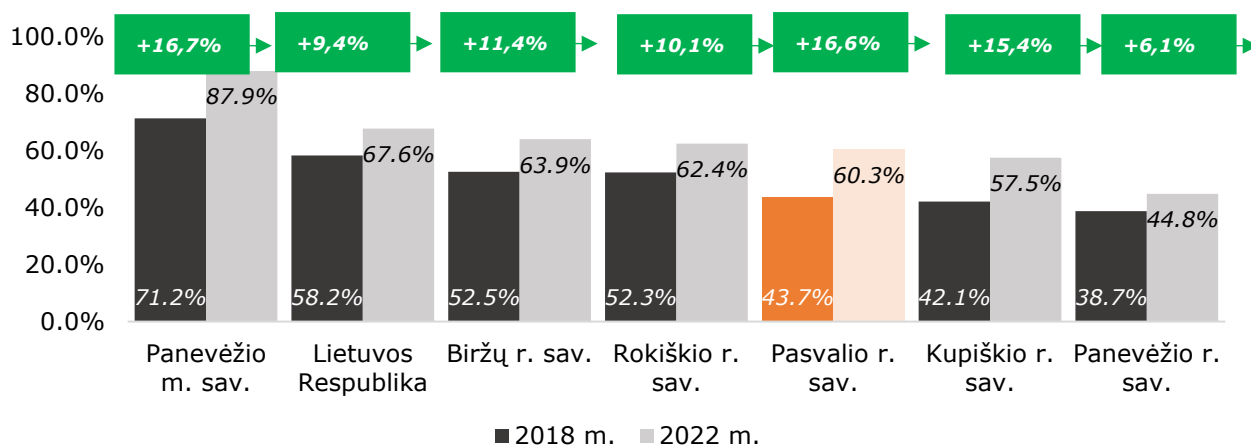
tiesiogiai pagal priešmokyklinio ugdymo programas, skaičius padidėjo po 8,8 proc. Beveik visose Panevėžio apskrities savivaldybėse ikimokyklinukų ir priešmokyklinukų skaičiai taip pat augo, išskyrus Pasvalio ir Rokiškio r. sav. Pasvalio r. sav. rodikliai sumažėjo atitinkamai 2,7 ir 3,3 proc.

Pagal VDA duomenis, Panevėžio apskrityje 2021 m. buvo daugiau vietų ikimokyklinio ugdymo įstaigose, nei auklėtinių jose. *Pasvalio rajone ikimokyklinio ugdymo vietų pasiūla buvo didesnė nei paklausa*, nes 100 vaikų, lankančių ikimokyklinio ugdymo įstaigas, teko 119 vietų. Tačiau ikimokyklinio ugdymo paslaugų paklausa ateityje gali didėti dėl vykdomos švietimo reformos, pagal kurią nuo 2023 m. – 4 metų ir vyresniems vaikams, nuo 2024 m. – 3 metų ir vyresniems vaikams, nuo 2025 m. – 2 metų ir vyresniems vaikams ikimokyklinis ugdymas tampa visuotinis.

2022 m. Pasvalio r. sav. ikimokykliniame ugdyme dalyvaujančių vaikų dalis, palyginti su 0–5 metų vaikais, siekė 60,3 proc. Tai vidutinis rodiklis apskrityje, kuris nuo šalies vidurkio atsiliko 7,6 proc. p. (žr. 42 pav.). Palyginti su 2018 m., vaikų ikimokykliniame ugdyme dalis padidėjo šalyje ir visose apskrities savivaldybėse. Pasvalio r. sav. rodiklio augimas (16,6 proc. p.) buvo vienas sparčiausių.

Ženkliai pagerėjo ir ikimokyklinio ugdymo paslaugų prieinamumas 3–5 metų vaikų grupėje – 2021 m. Pasvalio r. sav. jis siekė 94,2 proc.

Darytina išvada, kad Pasvalio rajono savivaldybėje ikimokyklinio ugdymo prieinamumas pagerėjo, tačiau kaimiškos, retai gyvenamos teritorijos dažniau susidurdavo su šių paslaugų prieinamumo užtikrinimo iššūkiais, palyginti su miesto teritorijomis.



42 pav. Ikimokykliniame ugdyme dalyvaujančių vaikų dalis nuo 0–5 metų vaikų skaičiaus ir dinamika (proc.), 2018 m. ir 2022 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal ŠVIS

Pradinis, pagrindinis ir vidurinis ugdymas. 2022–2023 m. m. Pasvalio r. sav. bendrojo ugdymo mokyklose 148-iose klasėse mokėsi 2384 mokiniai (10,5 proc. Panevėžio apskrities ir 0,7 proc. šalies mokinių skaičiaus).

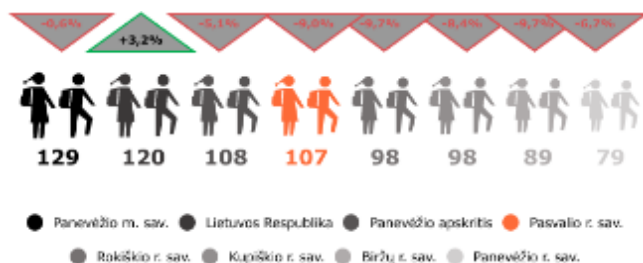
Palyginti su 2017–2018 m. m., visose Panevėžio apskrities savivaldybių bendrojo

ugdymo mokyklose mokinių skaičius sumažėjo, nors šalyje mokinių skaičius per tą patį laikotarpį išaugo 5,1 proc. Pasvalio r. sav. mokinių skaičiaus mažėjimo tendencija buvo viena sparčiausių tarp Panevėžio apskrities savivaldybių ir siekė 15,3 proc. Savo ruožtu, klasių skaičius šalyje sumažėjo 2,7 proc., Pasvalio r. sav. – 26 proc.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Mokinių skaičius, tenkantis 1000 gyventojų 2022–2023 m. m. Pasvalio r. sav. buvo didžiausias tarp kaimiškųjų Panevėžio apskrities savivaldybių (siektė 107 mokinius). Šalies vidurkis – 120 mok./ 1000 gyv., apskrities – 108 mok. / 1000 gyv. Per pastaruosius 6-rius metus rodiklis sumažėjo visose apskrities savivaldybėse (Pasvalio r. sav. – 9,0 proc.), kai šalyje padidėjo 3,2 proc.



43 pav. BUM mokinių skaičius, tenkantis 1000 gyv., 2022–2023 m. m. ir pokytis (proc.), palyginti su 2017–2018 m. m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal ŠVIS ir VDA duomenis

2022–2023 m. m. Pasvalio r. sav. 20,3 proc. klasių buvo jungtinės. Tai vienas didžiausių rodiklių apskrityje, neskaitant Kupiškio r. sav., kur jungtinių klasių dalis – 22,5 proc. Šalyje jungtinės klasės sudarė 9 proc. Palyginti su 2017–2018 m. m., jungtinių klasių skaičius šalyje sumažėjo 42,4 proc., Pasvalio r. sav. – 58,3 proc.

Pasvalio r. sav. vienam mokiniui buvo išleista daugiau lėšų, nei vidutiniškai šalyje ir apskrityje, bet mažiau, nei Biržų ir Kupiškio r. sav., nes vidutinis BUM klasės komplekto dydis (mokinių skaičius vienoje klasėje) Pasvalio r. sav. siektė 16,1 mok., šalyje – 19,6 mok., Panevėžio apskrityje – 18,5 mok. (žr. 44 pav.). Efektyviausiai dirbo Panevėžio miesto BUM. Palyginti su 2017–2018 m. m., Pasvalio r. sav.

rodiklis padidėjo (14,4 proc.) sparčiau, nei šalyje (8,0 proc.) ir apskrityje (7,2 proc.).



44 pav. Vidutinis BUM klasės komplekto dydis (mok.) 2022–2023 m. m. ir pokytis (proc.), palyginti su 2017–2018 m. m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal ŠVIS duomenis

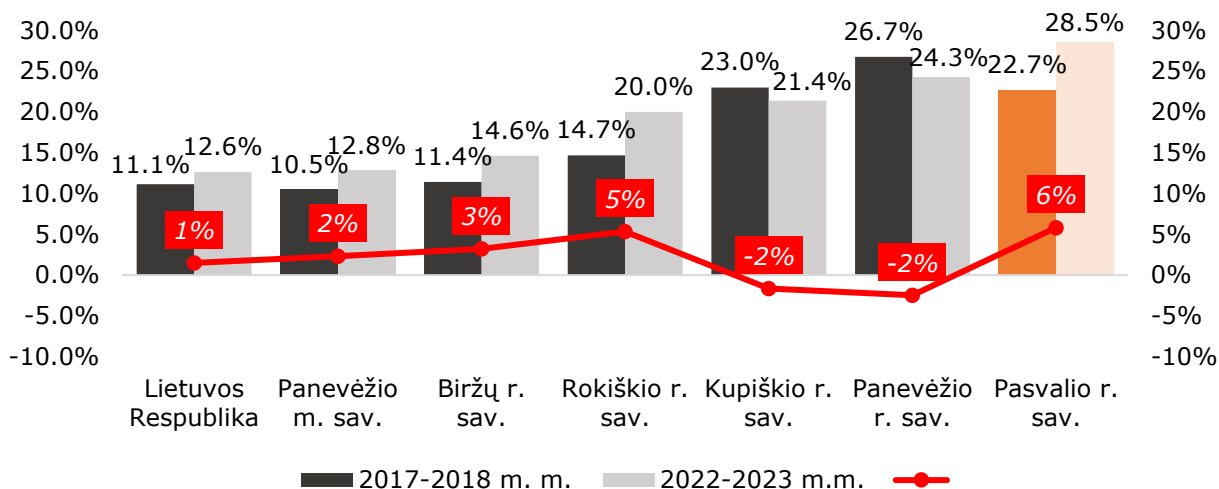
2022–2023 m. m. specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių dalis Pasvalio r. sav. buvo didžiausia apskrityje (siektė 28,5 proc.) ir 15,9 proc. p. viršijo šalies vidurkį. Per šešerius metus rodiklis padidėjo sparčiausiai iš apskrities savivaldybių – 6 proc. p. (žr. 45 pav.).

Didelė spec. poreikių turinčių mokinių dalis lėmė kaštų ir žmogiškųjų išteklių poreikio padidėjimą Pasvalio r. sav. BUM. Jau dabar bendrojo ugdymo mokyklos šalyje susiduria su švietimo pagalbos specialistų trūkumu. Panevėžio apskrities savivaldybėse 2021–2022 m. m. 100 mokinių teko nuo 1,1 (Panevėžio r. sav.) iki 0,6 (Biržų r. sav.) švietimo pagalbos specialistų. Pasvalio r. sav. 100 mokinių teko 0,9 švietimo pagalbos specialistai.

Visi Pasvalio r. sav. mokiniai, gyvenantys nuo mokyklos didesniu nei 3 km atstumu, 2022–2023 m. m. buvo *pavežami į ir iš mokyklos*. Pavežamų mokinių dalis sudarė 60,3 proc. visų mokinių skaičiaus. Ikimokyklinio ugdymo auklėtiniai į ugdymo įstaigas buvo pavežami tik kai kuriose rajono vietovėse.



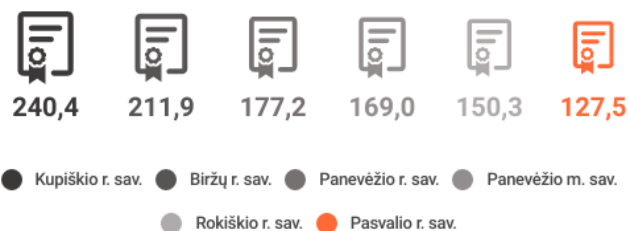
Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas



45 pav. Mokinių, turinčių specialiųjų poreikių ir besimokančių BUM, dalis (proc.) 2022-2023 m. m., pokytis (proc.), palyginti su 2017-2018 m. m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal ŠVIS

Didelė specialiųjų poreikių turinčių vaikų dalis, ganėtinai aukštas jungtinių klasių skaičius, švietimo pagalbos specialistų trūkumas lėmė žemesnius mokymosi rezultatus. 2021–2022 m. m. Savivaldybės apibendrintas valstybinių brandos egzaminų (toliau – VBE) rodiklis siekė 127,5. Jis atsiliko nuo kitų Panevėžio apskrities savivaldybių (žr. 46 pav.), ir buvo vienas blogiausių rodiklių šalyje (blogesnis – tik Druskininkų r. sav.).



46 pav. Apibendrintas VBE rodiklis 2021–2022 m. m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal „Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose 2022“ leidinį

Švietimo įstaigų ištekliai. 2022–2023 m. m. Pasvalio r. sav. dirbo 276 pedagoginiai darbuotojai. BUM mokinių, tenkančių 1 pedagogui, skaičius Panevėžio apskrities savivaldybėse svyravo nuo 8,6 (Pasvalio r. sav.) iki 11,6 mokinių (Panevėžio mieste) (žr. 47 pav.).

Taigi, lėšos, skirtos ugdymui, Pasvalio r. sav. BUM naudotos ne taip efektyviai, palyginti su miesto gyvenamosiomis vietovėmis.



47 pav. Pedagoginiai darbuotojai ir BUM mokiniai, tenkantys 1 pedagoginiam darbuotojui, 2022-2023 m. m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal ŠVIS duomenis

Pasvalio rajone dirbo nedidelė pensinio amžiaus pedagogų dalis. 2022-2023 m. m. ji siekė 5,4 proc. – tai mažiausias rodiklis Panevėžio apskrityje, mažesnis nei šalies vidurkis (8,0 proc.). Tačiau savivaldybėje didelę dalį pedagogų sudaro vyresnio amžiaus asmenys.

Vyrų skaičius bendrojo ugdymo procese gana mažas - vyrų ir moterų santykis šalies ir Panevėžio apskrities BUM siekė maždaug 12:88. Pasvalio r. sav. išsiskyrė šiek tiek didesne, nei šalyje ir apskrityje vyrų dalimi tarp BUM darbuotojų (13,0 proc.).



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

2020 m. prasidėjusi COVID-19 pandemija įtakojo aukštesnį BUM apsirūpinimą kompiuteriais.

100-ui mokinių tenkančių kompiuterių, kuriais jie gali naudotis mokykloje mokymosi tikslais skaičius Savivaldybėje 2021–2022 m. m. siekė 37 vnt. (žr. 48 pav.). Tai buvo antras geriausias rodiklis apskrityje. Labiausiai apsirūpinusios kompiuteriais buvo Panevėžio rajono savivaldybės BUM (41 kompiuteris/ 100 mok.), prasčiausias apsirūpinimo lygis – Biržų rajono savivaldybės BUM (30 kompiuterių/ 100 mok.).

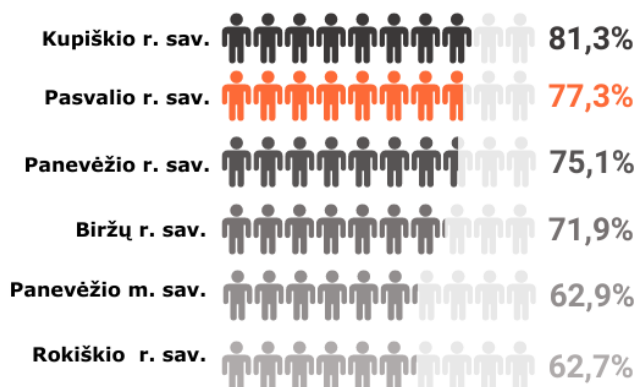


48 pav. 100-ui mokinių tenkančių kompiuterių sk. BUM (vnt.) 2021-2022 m. m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal „Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose 2022“ leidinį

Profesinis mokymas. Pasvalio r. sav. teritorijoje veikia *Panevėžio mokymo centro Joniškėlio mokymo skyrius*, kuriame 2022-2023 m. m. buvo vykdomos 4-rių sričių mokymo programos: žemės ūkio (5 programos), inžinerijos (2 programos), verslo ir administravimo (1 programa), statybos (1 programa).

Formalųjį švietimą papildantis ugdymas ir neformalusis vaikų švietimas. Savivaldybė išsiskyrė ganėtinai aukštu vaikų dalyvavimo neformaliojo ugdymo veiklose lygiu. 2021-2022 m. m. 77,3 proc. Pasvalio r. sav. mokinių naudojosi neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ar kitur (žr. 49 pav.).



49 pav. Mokinių, kurie naudojami neformaliojo švietimo galimybėmis BUM ar kitur (proc.), 2021-2022 m. m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal „Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose 2021“ leidinį

2022 m. pradžioje tik 1 Savivaldybės bendrojo ugdymo mokykla ugdymo procese taikė visos dienos mokyklos modelį – tai Lėvens pagrindinė mokykla.

Pasvalio rajone veikia 2 neformaliojo švietimo įstaigos – Pasvalio muzikos mokykla ir Pasvalio sporto mokykla.

Muzikos mokykloje, palyginus 2022-2023 m. m. ir 2019-2020 m. m., mokinių skaičius mažai keitėsi, sporto mokykloje – išaugo dešimtadaliu. Daugiafunkčius centrus 2022-2023 m. m. lankė 208 vaikai.

Pasvalio rajone vykdomas **neformalus suaugusiųjų švietimas** pagal kiekvienais metais atrenkamas neformaliojo suaugusiųjų švietimo programas. Pagrindiniai neformaliojo suaugusiųjų švietimo teikėjai – Pasvalio švietimo pagalbos tarnyba (toliau – Pasvalio ŠPT), Pasvalio rajono trečiojo amžiaus universitetas (toliau – Pasvalio TAU). Pasvalio krašto muziejus, Pasvalio kultūros centras, Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka, nevyriausybinės organizacijos (toliau – NVO).

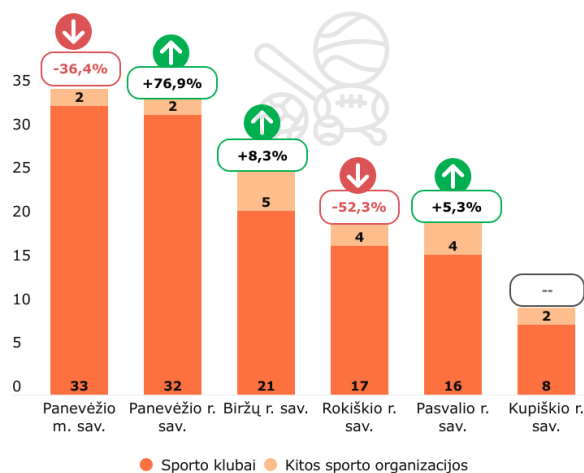


Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

II.1.2.3.2. Sportas, fizinis aktyvumas

2021 m. Pasvalio r. sav. veikė 20 *sporto organizacijų*, iš jų 16 sporto klubų, 3 viešosios įstaigos ir 1 švietimo įstaiga (Pasvalio sporto mokykla). Rodiklis buvo vienas mažiausių tarp apskrities savivaldybių, o palyginti su 2017 m., išaugo 5,3 proc., kai šalyje – sumažėjo.

Pasvalio sporto mokykloje 2022–2023 m. m. buvo vykdomos 7 sporto šakų ugdymo programos: rankinio, lengvosios atletikos, krepšinio, bokso, futbolo, dziudo, plaukimo.

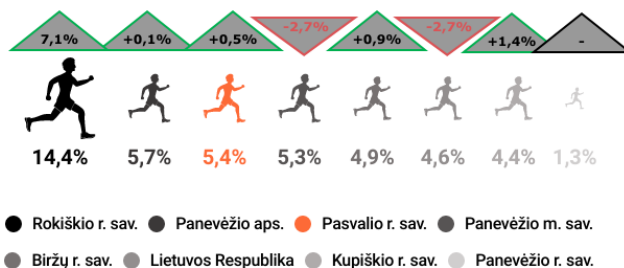


50 pav. Sporto organizacijų sk. (vnt.) 2021 m. ir pokytis (proc.), palyginti su 2017 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Lietuvos sporto statistikos metraščių duomenis

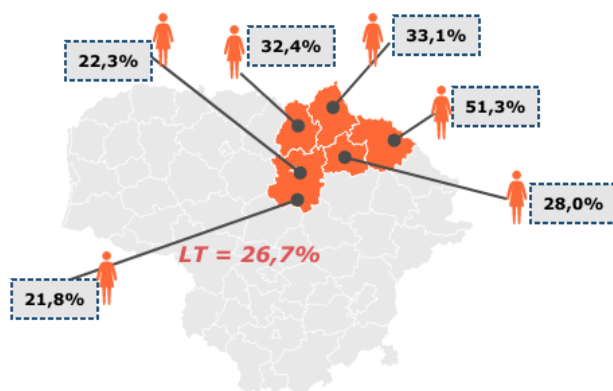
Pasvalio rajono gyventojai buvo fiziškai aktyvesni, nei šalyje, o sportuojančių moterų dalis – didesnė. 2021 m. Savivaldybėje sportavo 5,4 proc. gyventojų, kai šalyje – 4,6 proc. (žr. 51 pav.). Nepaisant pandemijos, sportuojančiųjų gyventojų dalis, palyginti su 2017 m., rajone išaugo 0,5 proc. p. (šalyje sumažėjo 0,4 proc. p.) Kitose kaimiškose Panevėžio apskrities savivaldybėse sportuojančiųjų gyventojų dalis taip pat išaugo.

Iš Savivaldybėje sportuojančiųjų gyventojų beveik trečdalis – moterys (kai šalyje sportuojančiųjų moterų vidurkis siekė 26,7 proc.) (žr. 52 pav.).



51 pav. Sportuojančiųjų gyventojų dalis (proc.) 2021 m. ir pokytis (proc.), palyginti su 2017 m. (proc. p.)

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Lietuvos sporto statistikos metraščių duomenis



52 pav. Sportuojančiųjų moterų dalis (proc.), 2021 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Lietuvos sporto statistikos metraščių duomenis

Iš kaimiškųjų Panevėžio apskrities savivaldybių tik Pasvalio ir Rokiškio r. sav. gyventojai (tame tarpe vaikai, mokiniai) turi galimybę *mokytis plaukti* savivaldybės teritorijoje, nes šiose savivaldybėse yra baseinai. 2021 m. Pasvalio r. sav. buvo išmokyta plaukti 200 asm.

2021 m. Pasvalio rajone įvyko 322 *sporto renginiai*, aukšto meistriškumo sporto varžybos ir aukšto meistriškumo sporto treniruočių stovyklos, kuriuose dalyvavo apie 2,6 tūkst. dalyvių. Visose Panevėžio apskrities savivaldybėse tiek sporto renginių, tiek jų dalyvių skaičius 2017–2021 m. sumažėjo. Tam įtakos turėjo 2020 m. prasidėjusi COVID-19 pandemija.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Savivaldybėje 2021 m. buvo 79 viešosios sporto infrastruktūros objektai, iš kurių 78 objektai priklausė švietimo įstaigoms.

	1 universali sporto arena		6 tinklinio aikštelės
	1 baseinas (25 m)		13 futbolo aikštelių
	11 stadionų (<3000 vietų)		4 rankinio aikštelės
	20 sporto salių		2 teniso aikštelės
	10 krepšinio aikštelių		11 dirbtinės dangos sporto aikštelių

53 pav. Sporto infrastruktūra Pasvalio r. sav.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Lietuvos sporto statistikos metraščių duomenis

Bendrai, viešoji sporto infrastruktūra Pasvalio rajone nebuvo labai įvairi, kai kuri - nusidėvėjusi. Pasvalio r. sav. yra universali sporto

arena (1 iš 18-os Lietuvoje). Tai viena iš 2 kaimiškųjų savivaldybių apskrityje, turinti baseiną. Savivaldybė išsiskyrė rankinio aikštelių gausa (vienintelė apskrityje turėjo 4 rankinio aikšteles, daugiau Lietuvoje turėjo tik Kauno miestas ir Šalčininkų r. sav.) bei plačiu futbolo aikštelių tinklu (žr. 53 pav.). Tačiau stokojama kitos sporto infrastruktūros.

Esant nedideliam sporto šakų pasirinkimui, stokojant modernios viešosios sporto infrastruktūros, mažėjant trenerių skaičiui, Pasvalio r. sav. nebuvo paruošiama daug profesionalių sportininkų. Per 2021 m. Pasvalio r. sav. buvo paruošti tik 1 jaunimo rinktinės ir 13 jaunių rinktinių narių. Palyginti su 2017 m., paruošiamų profesionalių sportininkų skaičius sumažėjo 44 proc. Be to, dirbančių trenerių skaičius taip pat sumažėjo 2 asmenimis.

Lietuvoje vyrauja tendencija, kad perspektyvūs sportininkai, treneriai išvyksta į didžiuosius šalies miestus, sostinę, užsienio šalis, kur gali turėti geresnes sąlygas dirbti ir sportuoti.

II.1.2.3.3. Kultūra

Pasvalio rajono savivaldybės kultūros įstaigų tinklą sudarančios įstaigos nurodytos 54 pav. Jas sudaro Pasvalio kultūros centras (toliau – Pasvalio KC), Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka (toliau – Pasvalio VB), Pasvalio krašto muziejus (toliau – Pasvalio muziejus) su savo skyriais ir padaliniais.

Kultūros centrų tinklas Pasvalio r. sav., kaip ir daugelio kitų Panevėžio apskrities savivaldybių, išskyrus Panevėžio r. sav., buvo optimizuotas (veikia 1 kultūros centras ir keliolika jo padalinių/ skyrių).

Vadovaujantis Lietuvos nacionalinio kultūros centro (toliau – LNKCC) duomenimis, Pasvalio KC ir skyrių pastatai buvo suremontuoti, pilnai patenkintas įrangos poreikis, Pasvalio KC veikia koncertų, kamerinė ir kino salės.

Pagal PRSA duomenis, 2022 m. Pasvalio kultūros centre ir jo skyriuose įvyko 473 renginiai (51,2 proc. mažiau nei 2017 m.), kuriuose dalyvavo apie 51,277 tūkst. dalyvių ir lankytojų (17,3 proc. mažiau nei 2017 m.).

Pasvalio kultūros centro ir jo padalinių organizuojamų renginių bei jų dalyvių ir lankytojų skaičiaus rodikliai 2022 m. buvo vieni mažiausių tarp Panevėžio apskrities savivaldybių. *Lankytojų ir dalyvių skaičius viename kultūros centrų renginyje* Pasvalio r. sav. siekė 108 asmenis – tai mažiausias rodiklis apskrityje. Tačiau rodiklis per šešerius metus padidėjo 69,7 proc. (didžiausiu tempu, palyginus su kitomis apskrities savivaldybėmis). Rodiklis beveik 60 proc. atsiliko nuo šalies (269 asm./ 1 renginyje) ir 36,1 proc. – nuo apskrities (169 asm./ 1 renginyje) vidurkių (žr. 55 pav.).



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

PASVALIO KULTŪROS CENTRAS IR 14 SKYRIŲ



(Daujėnų, Diliauskų, Gulbinėnų, Joniškėlio, Krinčino, Mikoliškio, Pajiešmenių, Pumpėnų, Pušaloto, Raubonių, Saločių, Ustukių, Valakėlių, Vaškų)

PASVALIO MARIAUS KATILIŠKIO VIEŠOJI BIBLIOTEKA IR 33 PADALINIAI



- Atviras jaunimo centras
- 32 bibliotekos padaliniai, miesto ir kaimo bibliotekos (1 Joniškėlio miesto biblioteka ir 31 kaimo biblioteka: Dagių k., Daujėnų k., Deglėnų k., Diliauskų k., Girsūdų k., Grūžių k., Gulbinėnų k., Jurgėnų k., Kiemėnų k., Kriklinių k., Krinčino k., Meškalauckio k., Mikoliškio k., Nairių k., Nakiškių k., Namišių k., Norgėlių Anastasijos Kanoverskytės-Sučylienės, Pajiešmenių k., Pumpėnų k., Pušaloto k., Raubonių k., Rinkūnų k., Švobiškio k., Tetirvinų k., Ustukių k., Valakėlių k., Vaškų Vandos Zaborskaitės, Žadeikonių k., Žilpamūšio k.)

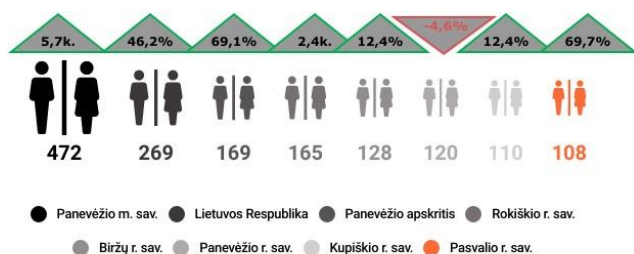
PASVALIO KRAŠTO MUZIEJUS IR 2 SKYRIAI



- Joniškėlio krašto muziejus
- Poetų Eugenijaus ir Leonardo Matuzevičių memorialinis muziejus Krinčine

54 pav. Kultūros įstaigos, veikiančios Pasvalio r. sav. teritorijoje

Šaltinis: sudaryta autorių pagal PRSA duomenis



55 pav. Lankytojų ir dalyvių skaičius 1 KC organizuojamame renginyje (asm.), 2022 m. ir pokytis (proc.), palyginti su 2017 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LNKC ir PRSA duomenis

Organizuojamų renginių skaičius sumažėjo visose Panevėžio apskrities savivaldybėse. Iš vienos pusės, tai susiję su vykusia pandemija, iš kitos – renginiai tapo kokybiškesni.

Atskiroms, pažeidžiamoms gyventojų grupėms skirtų renginių Panevėžio apskrities savivaldybėse buvo organizuojama nedaug. Iš visų Pasvalio KC ir skyriuose suorganizuotų renginių 92 (19,5 proc.) renginiai buvo skirti vaikams ir jaunimui, 1 (0,2 proc.) – asmenims su negalia, 5 (1,1 proc.) – vyresnio amžiaus asmenims. Panašios proporcijos vyravo ir kitose apskrities savivaldybėse. Kiek didesnis dėmesys vaikams ir jaunimui skirtas Panevėžio mieste (41,7 proc.). Panevėžio rajone kiek daugiau renginių skiriama vyresnio amžiaus asmenims (8,6 proc.).

Profesionalaus meno renginiai – retas reiškinys Pasvalio rajone, tačiau Pasvalio rajono gyventojai gausiai dalyvavo meno kolektyvų veiklose. Pasvalio r. sav. 2022 m. buvo suorganizuoti tik 7 profesionalaus meno renginiai. Tai sudarė 1,5 proc. renginių skaičiaus – mažiausiai iš visų apskrities savivaldybių (šalies vidurkis – 9,2 proc., apskrities – 8,1 proc.).



● Panevėžio r. sav. ● Kupiškio r. sav. ● Rokiškio r. sav. ● Panevėžio apskritis
● Biržų r. sav. ● Lietuvos Respublika ● Panevėžio m. sav. ● Pasvalio r. sav.

56 pav. Profesionalaus meno renginių dalis (proc.), 2022 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LNKC duomenis

Profesionalaus meno renginių, tenkančių 1000 gyv., skaičius Pasvalio rajone (0,3 renginių/100 gyv.) taip pat buvo mažiausias tarp apskrities savivaldybių, mažesnis nei šalyje (1,3 renginys/1000 gyv.). To priežastis – nebuvo tinkamos infrastruktūros profesionaliems renginiams rengti, tačiau 2022 m. ši infrastruktūra buvo atnaujinta (modernizuota). Iš kitos pusės, atstumai nuo didesnių šalies miestų (Panevėžio, Šiaulių) nėra tokie dideli, todėl Pasvalio r. sav. gyventojai ir ten gali nuvykti į profesionalaus meno renginių pasirodymus.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

2022 m. Pasvalio KC ir skyriuose veikė 64 *meno kolektyvai* (mėgėjų, studijos, būreliai, klubai), kurių *dalyvių skaičius* siekė 753 asm. Tai vienas didžiausių rodiklių apskrityje. Daugiau meno kolektyvų ir dalyvių turėjo Panevėžio r. sav. – atitinkamai 201 ir 2561.

Per šešerius metus tiek meno kolektyvų, tiek jų dalyvių skaičius sumažėjo, tačiau mažėjimo tendencija fiksuota visose teritorijose (išskyrus Panevėžio r. sav.).

Bibliotekos. LR Kultūros ministerijos duomenimis, Pasvalio VB ir jos padaliniai (miesto ir kaimo bibliotekos) buvo kompiuterizuotos, apsirūpinusios ir interneto ryšiu, patalpų būklė – gera arba labai gera. PRSA 2023–2026 m. laikotarpiu planuoja optimizuoti bibliotekų tinklą ir uždaryti 6 kaimo bibliotekas.

Atokias, retai gyvenamas rajono gyvenvietes, kuriose nėra bibliotekos padalinio, aptarnavo bibliobusas (teikiamos mobilios paslaugos). 2022 m. mobilios paslaugos buvo suteiktos 20-tyje savivaldybės gyvenviečių³⁵.

Pasvalio VB ir padalinių *dokumentų fondą* 2022 m. sudarė 248,6 tūkst. fizinių vnt. spaudinių. Palyginti su 2018 m., dokumentų fondas sumenko 2 proc. Vienam Pasvalio r. sav. gyv. 2022 m. teko 11,1 dokumentų – beveik daugiausiai apskrityje (šalyje – 4 dokumentai).



● Kupiškio r. sav. ● Pasvalio r. sav. ● Rokiškio r. sav. ● Biržų r. sav. ● Panevėžio r. sav.
● Panevėžio apskritis ● Lietuvos Respublika ● Panevėžio m. sav.

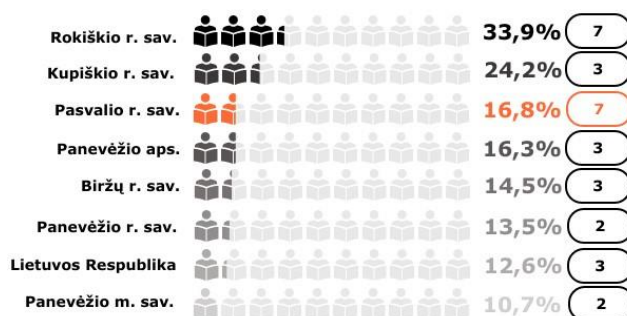
57 pav. Savivaldybių VB dokumentų fondas, tenkantis 1 gyv. (fiz. vnt.) 2022 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LR Kultūros ministerijos bendrąsias bibliotekų ataskaitas

Pasvalio VB ir padalinių paslaugomis 2022 m. pasinaudojo 3,752 tūkst. *vartotojų* arba

16,8 proc. (nuo bendro gyventojų skaičiaus) Vartotojų dalis čia buvo didesnė nei apskrities (16,3 proc.) ir šalies (12,6 proc.) vidurkiai.

Apsilankymų skaičius Panevėžio apskrities savivaldybių viešosiose bibliotekose, palyginus 2017 ir 2022 m., sumažėjo. Tam įtakos turėjo COVID-19 pandemijos metu paskelbtas karantinas. Vienas Pasvalio rajono savivaldybės gyventojas bibliotekose apsilankė daugiausiai kartų per metus (7-is kartus) iš visų apskrities savivaldybių bibliotekų (šalies ir apskrities vidurkis – 3 kartai). Tokį patį rodiklį turėjo ir Rokiškio r. sav.



58 pav. Savivaldybių VB vartotojų dalis nuo bendro gyv. sk. (proc.) ir 1 gyventojui tenkančių apsilankymų sk. (kartais), 2022 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LR Kultūros ministerijos bendrąsias bibliotekų ataskaitas

Pasvalio VB ir padaliniai teikia ir kitas kultūros paslaugas, kurios atitinka šiuolaikinės bibliotekos veiklą. Bibliotekos šiandien veikia, kaip daigafunkcės įstaigos, teikiančios informacinę, mokymo, kultūrinę funkcijas. Atsižvelgiant į šiuolaikines aktualijas, Pasvalio VB ir padaliniuose taip pat teikiamos šios paslaugos: prie Pasvalio VB yra įrengtas knygomatas; dalyvaujant iniciatyvoje „Biblioteka visiems“, teikiamos paslaugos įvairių negalią turintiems asmenims; Pasvalio VB įrengta sveikatingumo erdvė ir multisenosorinis kvapų bei ramybės kambarys; veikia erdvė „mono arba

³⁵ Pagal Pasvalio rajono bibliotekų veiklos ir tinklo optimizavimo programą 2023–2026 metams.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

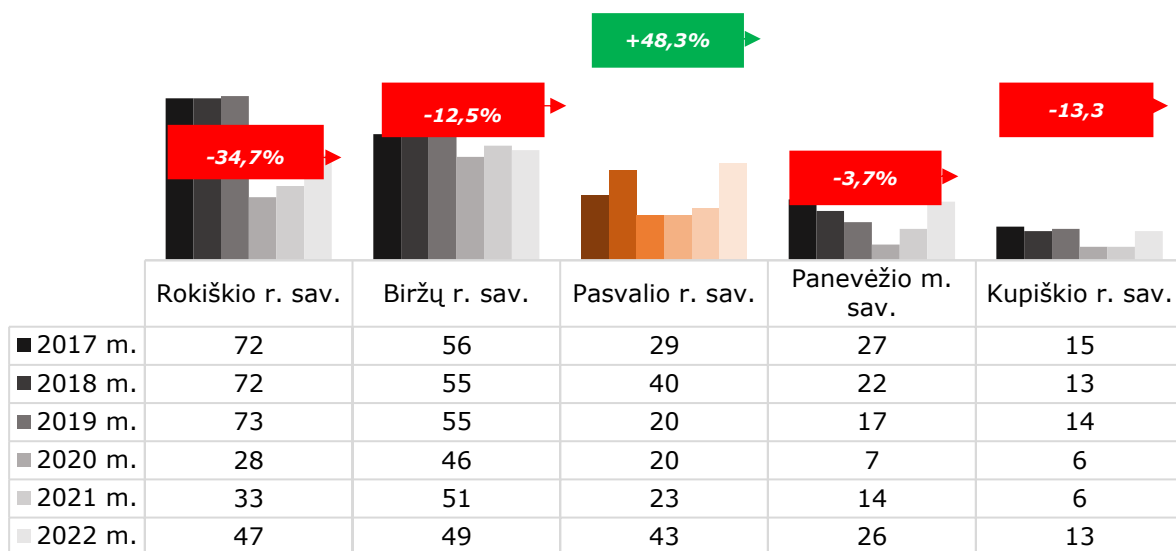
stereo“ su kūrybinėmis dirbtuvėmis, garso ir vaizdo įrašų studija, virtualios realybės akiniai; veikia rašytojų erdvė ir krašto galerija su interaktyviais terminalais; veikia edukacijų erdvė (teikiamos tiek kontaktinės, tiek nuotolinės edukacijos), šeimos kambarys; veikia laisvalaikio erdvė, kurioje teikiamos namų kino sistema (X-box konsolė, „Netflix“ kino filmų platforma), interaktyvus stolas-planšetė, interaktyvios grindys; veikia mokymų klasė, kur vykdomi medijų informacinio raštingumo mokymai, lietuvių ir užsienio kalbų mokymai ir kt.; teikiamos įvairios mobilios paslaugos, organizuojami įvairūs kultūriniai renginiai.

Taigi, kaimiškų savivaldybių bibliotekos šalyje tampa tam tikru kultūros lopšiu, bendrystės

vieta, todėl ir lankytojų sutraukia daugiau, nei miestų bibliotekos.

Muziejų veikla. Pasvalio muziejuje, 2022 m. duomenimis, buvo saugomi 112,7 tūkst. eksponatų (palyginti su 2017 m., eksponatų skaičius padidėjo 6,0 proc.), veikė 45 ekspozicijų salės.

Pasvalio muziejuje ir padalinyje 2022 m. apsilankė 43 tūkst. lankytojų. Palyginti su 2017 m., vienintelėje Pasvalio r. sav. lankytojų skaičius muziejuje išaugo (48,3 proc.). Palyginti su kitomis Panevėžio apskrities savivaldybėmis, šis rodiklis 2022 m. buvo vidutinis.



59 pav. Muziejų lankytojų skaičius (tūkst. asm.) ir rodiklio dinamika, 2017-2022 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Švietimas. Ne visa švietimo įstaigų infrastruktūra Savivaldybėje modernizuota, nei viena BUM nebuvo pilnai pritaikyta pagal universalaus dizaino principus, dalis mokyklų dirbo neefektyviai, nors padidėjo apsirūpinimas kompiuteriais. Ikimokyklinio ugdymo paslaugų pasiūla buvo didesnė nei paklausa, pagerėjo prieinamumas. Didelė spec. poreikius turinčių vaikų dalis, pakankamai aukštas jungtinių klasių skaičius, švietimo pagalbos specialistų stoka lėmė žemesnius mokymosi rezultatus. Pensinio amžiaus mokytojų dalis nebuvo didelė, bet trūko specialistų apskritai, fiksuota didelė vyresnio amžiaus pedagogų dalis. Pavežėjimas rajone buvo užtikrinamas tik mokyklinio amžiaus vaikams, ikimokyklinio amžiaus vaikai yra mažai pavežami į ugdymo įstaigas. Pakankamai aukštas vaikų dalyvavimo neformaliojo vaikų švietimo programose lygis, tačiau tik vienoje mokykloje taikytas visos dienos mokyklos modelis. Vykdomos neformalaus suaugusiųjų švietimas, prieinamas profesinis mokymas (žemės ūkio, inžinerijos, verslo administravimo kryptų).

Švietimo, sporto ir kultūros paslaugų apibendrinimas

Sportas. Pasvalio rajono gyventojai buvo fiziškai aktyvesni, sportuoja didesnė moterų dalis, nei vidutiniškai Lietuvoje. Todėl ir sporto organizacijų skaičius pastaraisiais metais išaugo. Sporto infrastruktūra rajone nebuvo labai įvairi, kai kuri – ganėtinai sena ir nusidėvėjusi, bet Pasvalio rajono savivaldybės gyventojai turėjo galimybę mokytis plaukti rajono teritorijoje, savivaldybė išsiskyrė rankinio aikštelių gausa, veikė universali sporto salė, užtektina bendruomeninė fizinio aktyvumo infrastruktūra. Esant nedideliam sporto šakų pasirinkimui, stokojant modernios viešosios sporto infrastruktūros, mažėjant trenerių skaičiui, rajone nebuvo paruošiama daug profesionalių sportininkų.

Kultūra. Pasvalio rajone kultūros paslaugas teikė kultūros centrai, bibliotekos, muziejai. Rajone didėjo renginiuose dalyvaujančių dalyvių ir lankytojų skaičius, muziejų lankytojų skaičius. Pasvalio rajono gyventojai pakankamai gausiai dalyvavo meno mėgėjų kolektyvų veiklose. Pasvalio VB ir padaliniuose teikiamos ne tik standartinės bibliotekų paslaugos, bet ir šiuolaikinės mokymo, informacinės, kultūros paslaugos, organizuojami įvairūs renginiai, teikiamos mobilios bibliotekų paslaugos, dėl ko 1 gyventojas bibliotekose apsilankė daugiausiai kartų, palyginti su kitomis apskrities savivaldybėmis. Apskritai, kaimiškose savivaldybėse bibliotekos tampa tam tikru kultūros lopšiu, bendrystės vieta, todėl ir lankytojų sutraukia daugiau nei miesto teritorijose. Tačiau rajone trūko atskiroms gyventojų grupėms (jaunimui, neįgaliesiems, vyresniems asmenims, kitiems) skirtų renginių, bibliotekos dokumentų fondas – nepakankamai atnaujinamas, kai kurie kultūros pastatai ir infrastruktūra – nusidėvėjusi, stokojama skaitmeninimo įrankių.

II.1.2.4. SOCIALINĖ APLINKA

II.1.2.4.1. Sveikatos priežiūra

Sveikatos priežiūros įstaigos. Pasvalio r. sav. veikia 3 pirminio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančios įstaigos, su kuriomis Panevėžio teritorinė ligonių kasa (toliau – TLK) pasirašiusi paslaugų teikimo ir apmokėjimo sutartis. Tai VšĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras (toliau – Pasvalio PASPC) su savo skyriais ir padaliniais, UAB „Medicinos namai šeimai“ ir UAB „Inmedicus“. Pasvalio r. sav. veikia pirminės ir/

arba antrinės stacionarines ir/ arba antrinės ambulatorines sveikatos priežiūros paslaugas teikianti įstaiga – VšĮ Pasvalio ligoninė, bei visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas vykdanči įstaiga – Pasvalio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau – Pasvalio VSB). Pasvalio r. sav. taip pat veikia privačios sveikatos priežiūros įstaigos.

Savivaldybė teikė stacionaro, dienos chirurgijos, gydytojų specialistų, dienos



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

stacionaro, stebėjimo, ambulatorinės chirurgijos, slaugos ir ambulatorinės reabilitacijos paslaugas.

Pagal TLK duomenis, 2023 m. pradžioje prie Pasvalio r. sav. pirminio lygio asmens sveikatos priežiūros įstaigų buvo prisirašę maždaug 96 proc. gyventojų. Palyginti su 2018 m. pradžia, prisirašusių gyventojų skaičius sumažėjo dešimtadaliu. Palyginti su kitomis Panevėžio apskrities savivaldybėmis, Pasvalio r. sav. pirminio lygio asmens sveikatos priežiūros įstaigos nebuvo populiarios. Daugiau, nei bendras gyventojų skaičius, pacientų turėjo Panevėžio miesto ir Biržų rajono savivaldybėse veikiančios įstaigos.

PIRMINIO LYGIO ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGAS TEIKIANČIOS ĮSTAIGOS



1) VŠĮ Pasvalio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras ir 26 padaliniai:

- Psichiatrijos dienos stacionaras
- Psichikos sveikatos centras
- Joniškėlio poliklinika
- 6 ambulatorijos (Daujėnų, Krinčino, Pumpėnų, Pušaloto, Vaškų ir Saločių)
- 2 šeimos gydytojų kabinetai (Rabonių ir Namišių)
- 15 medicinos punktų (Deglėnų, Girsūdų, Grūžių, Gulbinėnų, Jurgėnų, Kiemėnų, Kriklinių, Nakiškių, Mikoliškio, Pajiešmenių, Rinkūnų, Švobiškio, Tetirvinų, Ustukių, Žilpamūšio)

2) UAB "Medicinos namai šeimai"

3) UAB "Inmedicus"

PIRMINES IR ANTRINES STACIONARINES BEI ANTRINES AMBULATORINES SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGOS TEIKIANČIOS ĮSTAIGOS



1) VŠĮ Pasvalio ligoninė

VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS FUNKCIJAS VYKDANTI ĮSTAIGA



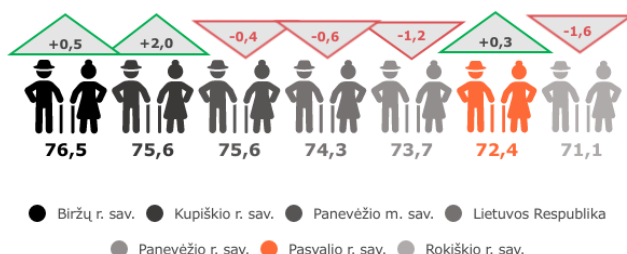
1) Pasvalio r. savivaldybės visuomenės sveikatos biuras

60 pav. Sveikatos priežiūros įstaigos Pasvalio r. sav.

Sveikatos būklė. 2021 m. vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė Lietuvoje siekė 74,3 metų, ir per 5-rius metus sumažėjo 0,65 metų.

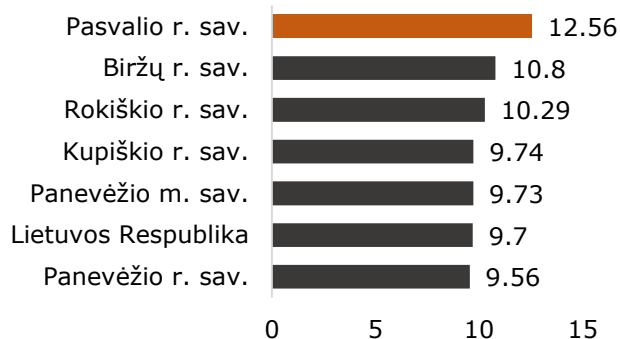
Pasvalio r. sav. rodiklis buvo mažesnis už šalies vidurkį – siekė 72,4 metų, ir vienas mažiausių iš lyginamų savivaldybių. Palyginti su 2018 m., Savivaldybės gyventojų vidutinė gyvenimo trukmė išaugo 0,3 metais (žr. 61 pav.).

Šaltinis: sudaryta autorių pagal PRSA duomenis



61 pav. Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė (m.) 2021 m. ir pokytis (m.), palyginti su 2017 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal savivaldybių visuomenės sveikatos biurų ataskaitų duomenis



62 pav. Atotrūkis tarp vyrų ir moterų vidutinės gyvenimo trukmės (metais), 2021 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis

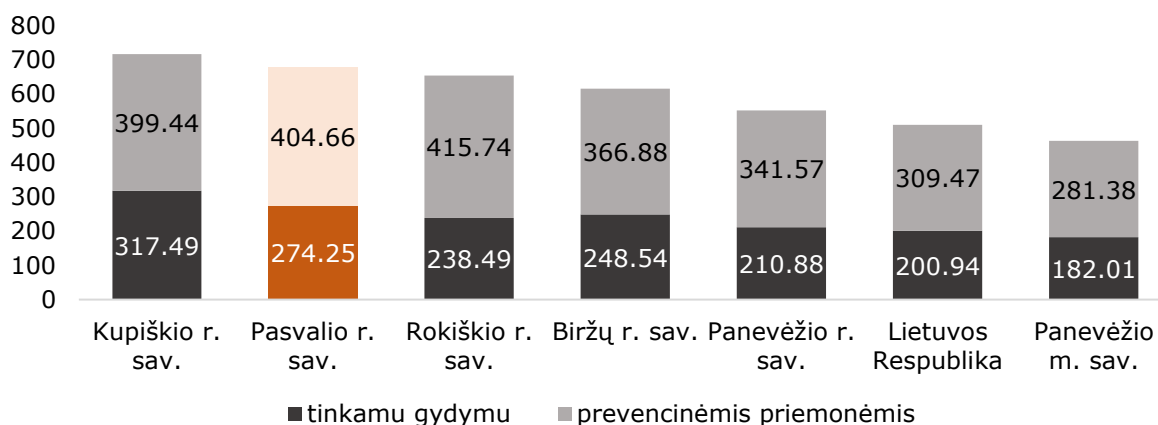
Šalyje vyravo dideli atotrūkiai tarp moterų ir vyrų vidutinės gyvenimo trukmės – Pasvalio r. sav. šis atotrūkis didžiausias apskrityje (moterų vidutinė gyvenimo trukmė buvo 12,6 metų didesnė nei vyrų, šalyje – 9,7 metų didesnė, žr. 62 pav.).



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Išvengiamo mirtingumo rodiklis skaičiuojamas, vertinant, kiek buvo galima išvengti mirčių prevencinėmis priemonėmis ir tinkamu gydymu. *Savivaldybėje taikomos gydymo ar prevencinės priemonės, išvengiant mirčių, nedavė tinkamų rezultatų, nes išvengiamo mirtingumo rodikliai buvo aukštesni nei šalies ir apskrities vidurkiai.*

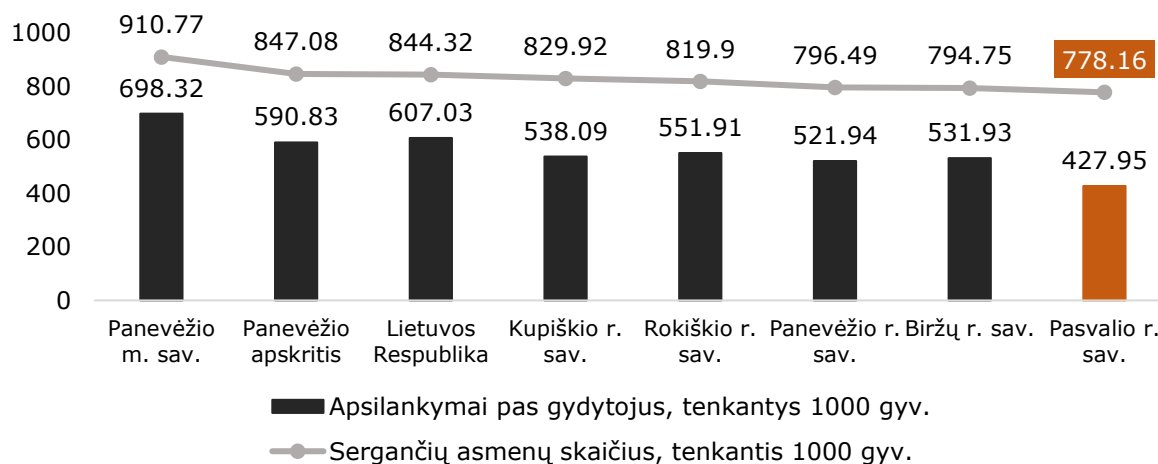
Pasvalio r. sav. 2020 m. tinkamu gydymu buvo galima išvengti 274,25 mirčių, tenkančių 100 tūkst. gyv., prevencinėmis priemonėmis – 404,66 mirčių, tenkančių 100 tūkst. gyv. Palyginti su 2017 m., Pasvalio r. sav. išvengiamo mirtingumo rodiklis, išvengiant mirčių tinkamu gydymu, išaugo 12,5 proc., kai šalyje – sumažėjo, o išvengiant mirčių prevencinėmis priemonėmis – šiek tiek sumažėjo (kaip ir šalyje).



63 pav. Išvengiamas mirtingumo rodiklis, tenkantis 100 tūkst. gyv., 2020 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Higienos instituto (toliau – HI) duomenis

Dėl pandemijos didžioji dalis konsultacijų buvo vykdoma telefonu, todėl sergamumo rodiklis šalyje ir Panevėžio apskrities savivaldybėse viršijo apsilankymų pas gydytojus rodiklius. Pasvalio r. sav. 2021 m. 1000 gyventojų apsilankė pas gydytojus 428 kartus, tačiau jiems liga buvo nustatyta 778 kartus (žr. 64 pav.).



64 pav. Apsilankymai pas gydytojus ir sergamumas, tenkantys 1000 gyv., 2021 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal HI duomenis



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Apsilankymų pas gydytojus rodiklis Pasvalio r. sav. 2021 m. buvo mažiausias apskrityje ir per 5-rius metus sumažėjo 37,2 proc. (šalyje – 32 proc.). Sergamumo rodiklis rajone taip pat buvo mažiausias apskrityje, 8,1 proc. mažesnis nei apskrities 7,8 proc. mažesnis nei šalies rodikliai.

Pasvalio rajone vyraavo tos pačios mirtingumo priežastys, kaip Lietuvoje – pirmoje vietoje mirtingumas nuo kraujotakos ligų, antroje – nuo piktybinių navikų, trečioje – dėl išorinių priežasčių. 2021 m. Pasvalio r. sav. standartizuoto mirtingumo rodiklis nuo kraujotakos ligų buvo vienas didžiausių tarp apskrities savivaldybių, 32,5 proc. viršijo šalies bei 23,4 proc. – apskrities vidurkius. Tad, kraujotakos ligos buvo viena dažniausių sveikatos problemų Pasvalio rajone. Mirtingumo nuo piktybinių navikų rodiklis Pasvalio rajone viršijo šalies, tačiau buvo mažesnis nei Panevėžio apskrities rodiklis, o dėl išorinių priežasčių – buvo didesnis nei šalies ir apskrities vidurkiai. Palyginti su 2017 m., Pasvalio rajone labiausiai išaugo mirtingumas nuo kraujotakos ligų (4,3 proc.), mirtingumas nuo piktybinių navikų išliko beveik tame pačiame lygyje, dėl išorinių priežasčių – sumažėjo.

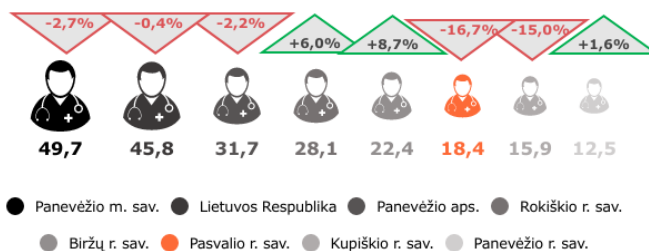


65 pav. Mirtingumas pagal priežastis Pasvalio rajone, 2021 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis

Sveikatos priežiūros išteklių. Aktyvių (praktikuojančių) gydytojų skaičius (tenkantis 10 tūkst. gyventojų) Pasvalio rajono savivaldybėje 2017-2020 m. laikotarpiu sumažėjo sparčiausiu tempu (16,7 proc.) iš Panevėžio apskrities savivaldybių (žr. 66 pav.). Be to, šis Pasvalio r.

sav., rodiklis 2020 m. buvo 2,5 karto mažesnis nei šalies ir 1,7 karto – nei apskrities rodikliai.

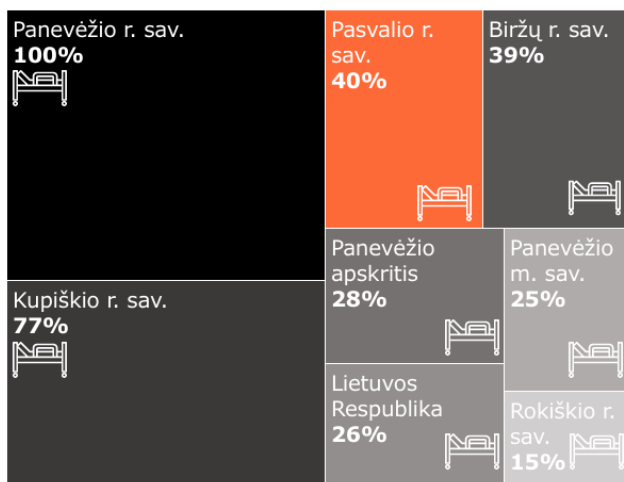


66 pav. Praktikuojančių gydytojų skaičius, tenkantis 10 tūkst. gyv. (2020 m.) ir pokytis (proc.), palyginti su 2017 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal HI duomenis

Taigi, kaimiškose savivaldybėse gydytojų pasirinkimo galimybės buvo mažesnės, nei šalies didžiuosiuose miestuose.

2020 m. Pasvalio r. sav. teritorijoje esančiose ligoninėse 10 tūkst. gyventojų teko 62,2 stacionaro lovos, iš kurių 40 proc. – *slaugos lovos* (žr. 67 pav.). Rodiklis buvo vienas didžiausių apskrityje, neskaitant Panevėžio m. ir Rokiškio r. sav. (pastarojoje veikia VšĮ Rokiškio psichiatrijos ligoninė), tačiau 27 proc. mažesnis nei šalies vidurkis (85,3 stacionaro lovos, tenkančios 10 tūkst. gyv.).



67 pav. Slaugos lovų dalis (proc.), 2020 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal HI duomenis



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

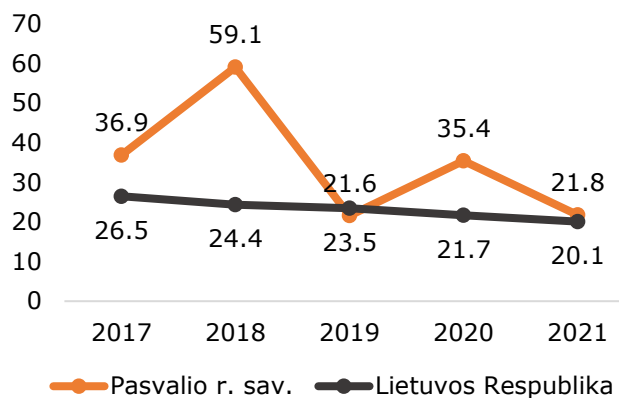
2017–2020 m. laikotarpiu stacionaro lovų skaičius, tenkantis 10 tūkst. gyventojų, Pasvalio r. sav. sumažėjo 4,8 proc. Savo ruožtu, procentinis slaugos lovų skaičius Savivaldybėje buvo vienas didžiausių tarp apskrities savivaldybių.

Igyvendinant greitosios medicinos pagalbos (toliau – GMP) optimizavimą Lietuvoje, nuo 2023-07-01 šalyje GMP paslaugas teiks viena tarnyba, kuri bus pavaldi LR Sveikatos apsaugos ministerijai, todėl Pasvalio PASPC GMP skyrius buvo panaikintas.

Visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas Pasvalio rajone vykdo Pasvalio VSB, kuris organizuoja visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas, teikia jas fiziniams ir juridiniams asmenims Savivaldybės teritorijoje.

Pasvalio r. sav. 2021 m. nusižudė 5 gyventojai arba 21,8 asm., tenkantys 1000 tūkst. gyv., kai šalies vidurkis – 20,1 asm./ 100 tūkst. gyv. Nors 2017–2021 m. Savivaldybės rodiklis kito labai netolygiai, tačiau bendra tendencija – mažėjanti. Lietuvoje, savo ruožtu, rodiklis kito tolygiau (žr. 68 pav.). Pažymėtina, kad tiek šalyje, tiek Pasvalio r. sav. daugiau nusižudo vyrų nei

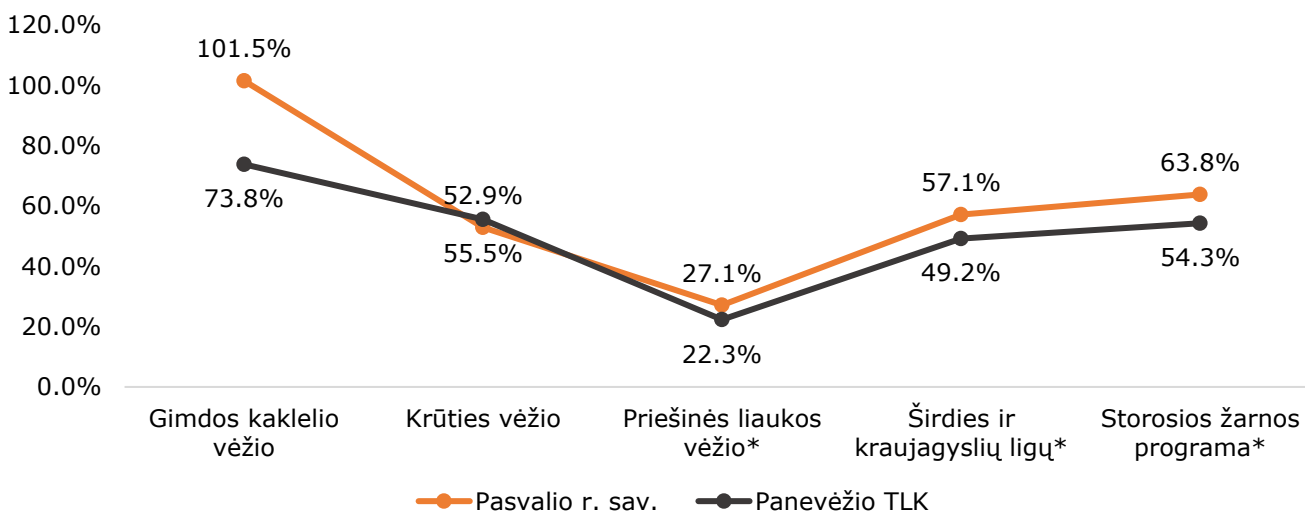
moterų. Bandymų žudytis rodiklis Pasvalio rajone (48 asm./ 100 tūkst. gyv.) taip pat buvo aukštesnis nei šalies (37,3 asm./ 100 tūkst. gyv.). Todėl rajone būtina stiprinti psichikos sveikatą.



68 pav. Savižudybių skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyv., 2017–2021 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Pasvalio VSB duomenis

Pasvalio r. sav. gyventojų dalyvavimo sveikatos prevencinėse programose lygis buvo aukštesnis nei vidutiniškai Panevėžio TLK aptarnaujamose teritorijose, išskyrus dalyvavimo krūties vėžio prevencinėje programoje lygį.



69 pav. Dalyvavimo sveikatos prevencinėse programose lygis, 2022 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Panevėžio TLK duomenis



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

II.1.2.4.2. Socialinė apsauga

Socialinių paslaugų įstaigos, veikiančios Savivaldybės teritorijoje, gali būti pavaldžios LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijai (toliau – LR SADM), Pasvalio r. sav., gali būti viešosios įstaigos bei NVO. Daugumos socialinių paslaugų įstaigų infrastruktūra yra gera. Savivaldybės gyventojai socialines paslaugas gauna ne tik rajono teritorijoje esančiose įstaigose, bet ir kitų savivaldybių teritorijose esančiose įstaigose (2022 m. tokių asmenų buvo 56).

SOCIALINĖS GLOBOS NAMAI seniems ir neįgaliesiems asmenims (3)

- BĮ Lavėnų socialinės globos namai (SADM pavaldumo)
- BĮ Pasvalio socialinių paslaugų centro Ilgalaikės socialinės globos padalinys
- VŠĮ Pasvalio ligoninės Socialinės globos padalinys

ŠEIMYNOS/ SOCIALINĖS GLOBOS

NAMAI vaikams (2)

- Nijolės Navickienės šeimyna
- BĮ Pasvalio rajono paramos šeimai centras (buvę Grūžių vaikų namai)

SOCIALINĖS PRIEŽIŪROS CENTRAI (2)

- BĮ Pasvalio socialinių paslaugų centro Pagalbos į namus paslaugų teikimo padalinys
- BĮ Pasvalio socialinių paslaugų centro Darbo su šeimomis padalinys

LAIKINO GYVENIMO NAMAI (1)

- BĮ Pasvalio rajono paramos šeimai centro Šeimos krizių centras

SOCIALINĖS GLOBOS CENTRAI (3)

- BĮ Užimtumo centras "Viltis"
- BĮ Pasvalio "Riešuto" mokyklos Socialinės globos padalinys
- BĮ Pasvalio socialinių paslaugų centro Dienos socialinė globa asmens namuose

KITOS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ

ĮSTAIGOS IR ORGANIZACIJOS (11)

- BĮ Pasvalio socialinių paslaugų centro Dienos užimtumo padalinys
- VŠĮ LASS šiaurės rytų centro Pasvalio sk.
- Asociacija Pasvalio rajono neįgaliųjų draugija
- Asociacija Pasvalio r. sergančių cukriniu diabetu draugija "Sveikata"

70 pav. Socialinių paslaugų įstaigos Pasvalio r. sav.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal PRS socialinių PP

Socialinės paslaugos. Siekiant efektyvesnio socialinių paslaugų (toliau – SP)

organizavimo ir teikimo, PRSA kasmet sudaro ir teikia Savivaldybės tarybai tvirtinti socialinių paslaugų planą.

2022 m. Savivaldybėje buvo suteiktos įvairios socialinės paslaugos 546 socialinių paslaugų gavėjams, iš jų 88-ios – socialinės globos ir 458-ios – socialinės priežiūros paslaugos (žr. 71 ir 72 pav.). Per 2022 m. 1,6 proc. arba 11-ai asmenų nebuvo patenkintas socialinių paslaugų poreikis (*ilgalaikės socialinės globos institucijoje*).

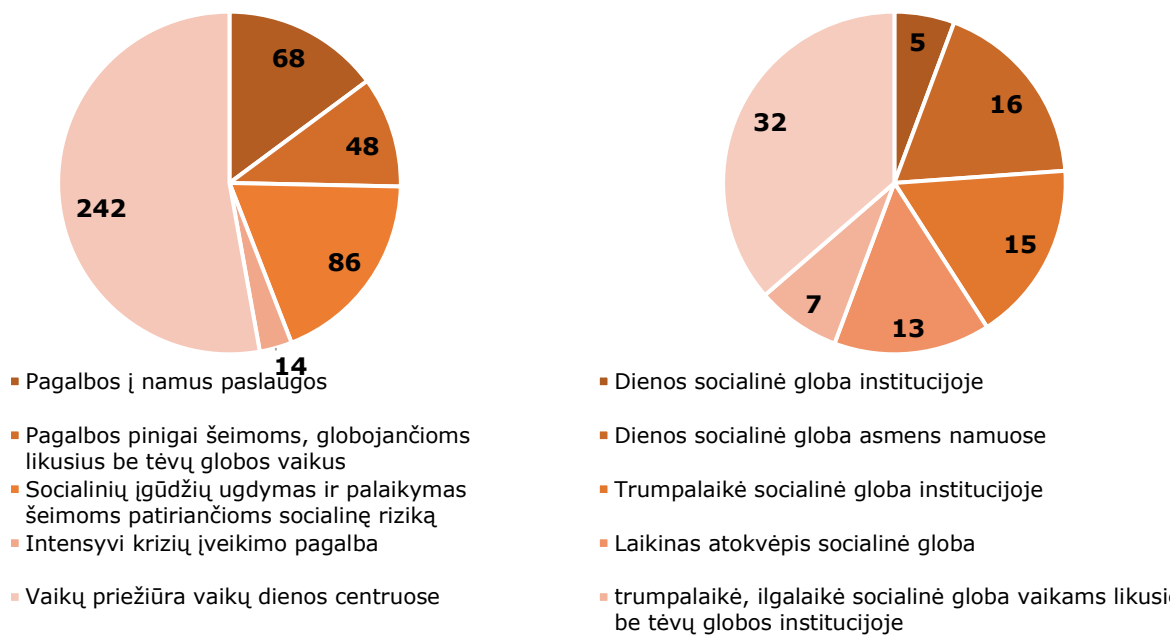
Pasvalio r. sav. teritorijoje neteikiamos nakvynės namų socialinės priežiūros, pagalbos pinigais senyvo amžiaus/ neįgaliesiems asmenims, savarankiško gyvenimo namų, apsaugoto būsto, socialinių dirbtuvių suaugusiems asmenimis su proto/ psichikos negalia paslaugos.

Pasvalio socialinių paslaugų centre (toliau – Pasvalio SPC) dar buvo teikiamos specialiojo transporto paslaugos (vidutiniškai 14-15 neįgalių paslaugų gavėjų per metus), neįgaliųjų aprūpinimo techninėmis pagalbos priemonėmis paslaugos (vidutiniškai 440 techninių pagalbos priemonių per metus), asmeninio asistento paslaugos (teikiamos nuo 2021 m. vidurio, per 2022 m. suteiktos 36 asmenims), sociokultūrinės paslaugos (vidutiniškai 105 asmenims su negalia arba senyvo amžiaus asmenims). Savivaldybėje buvo organizuojamas būsto ir aplinkos pritaikymas neįgaliesiems asmenims (vidutiniškai 5-7 per metus). Pasvalio r. sav. nuo 2022 m. pradėtos teikti laikino atokvėpio socialinės paslaugos.

Kaip ir kitų savivaldybių, Pasvalio r. sav. gyventojų **socialinių paslaugų poreikį** lemia šie veiksniai: socialinių įgūdžių stoka, priklausomybės, nedarbas (skurdas); vaikų, paauglių, suaugusiųjų negalia ir/ar specialieji poreikiai; krizės šeimose; senatvė, ligos, vienišumas, kt.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas



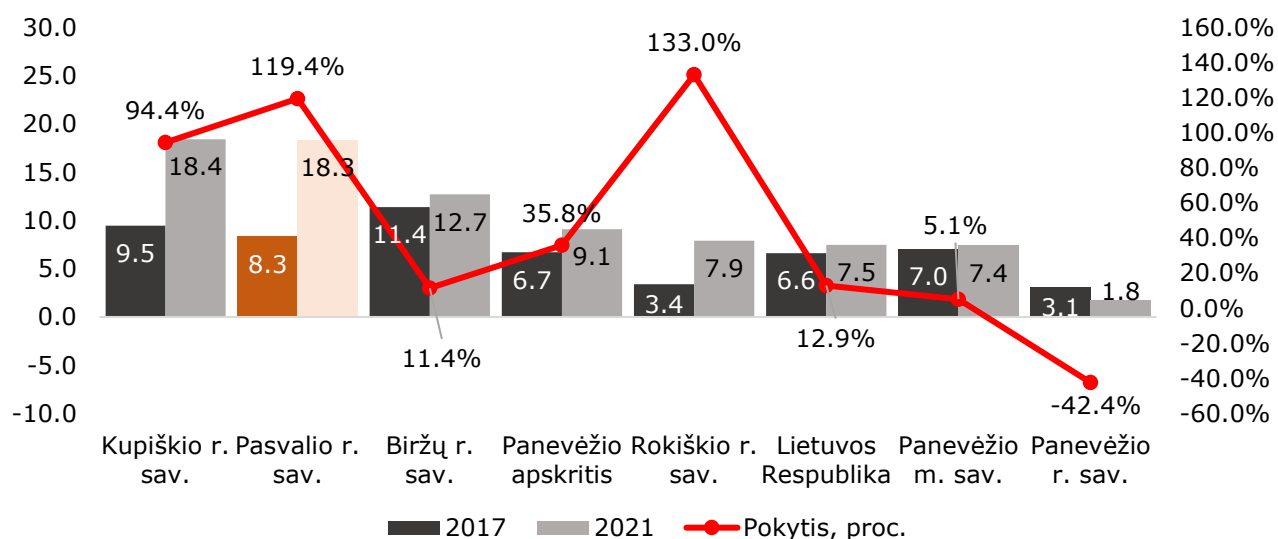
71 pav. Pasvalio r. sav. socialinės priežiūros paslaugų gavėjų skaičius, 2022 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal PRS socialinių paslaugų PP duomenis

72 pav. Pasvalio r. sav. socialinės globos gavėjų skaičius, 2022 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal PRS socialinių paslaugų PP duomenis

Pasvalio rajone ženkliai sumažėjo socialinę riziką patiriančių šeimų skaičius. Pasvalio r. sav. 2022 m. gyveno 86 socialinę riziką patiriančios šeimos, kuriose augo 203 vaikai. Palyginti su 2017 m., socialinės riziką patiriančių šeimų ir jose augančių vaikų skaičius sumažėjo perpus.



73 pav. Socialinių paslaugų asmens namuose gavėjų skaičius, tenkantis 1000 gyv. (asm.), 2021 m.

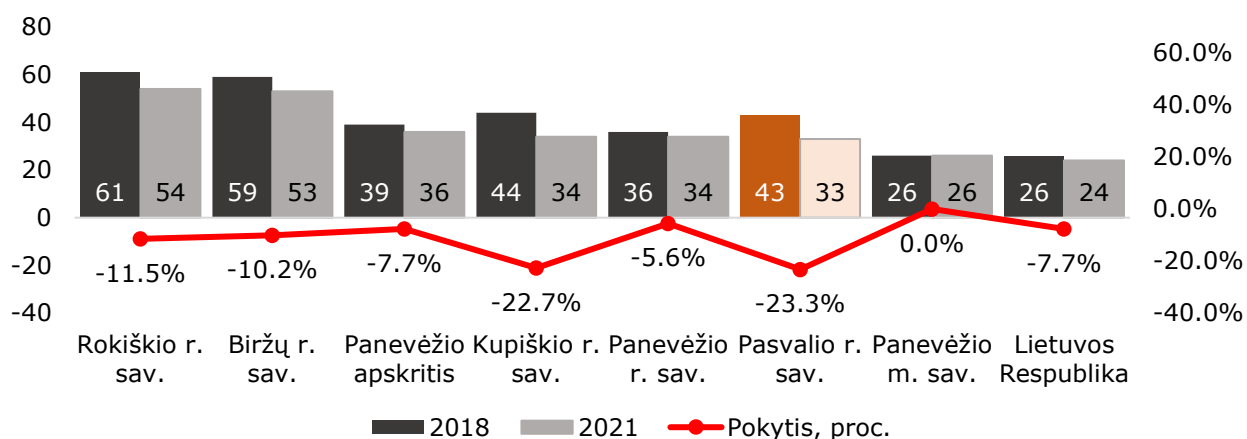
Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Pasvalio rajone buvo aktyviai vykdomos integralios pagalbos paslaugos. 2021 m. Pasvalio r. sav. 415 asmenų gavo socialines paslaugas asmens namuose (integralios pagalbos), kai 2017 m. tokių asmenų buvo 200. 2021 m. tai sudarė 21,4 proc. Panevėžio apskrities ir 2,0 proc. šalies socialines paslaugas namuose gavusių asmenų skaičiaus. 1000-iui Pasvalio r. sav. gyv. 2021 m. teko 18,3 socialinių paslaugų asmens namuose gavėjų (ženkliai daugiau nei vidutiniškai šalyje ir apskrityje) (žr. 73 pav.). Palyginti su kitomis Panevėžio apskrities savivaldybėmis, socialinių paslaugų asmens namuose gavėjų skaičius, tenkantis 1000 gyv. buvo vienas didžiausių ir per penkerius metus padidėjo beveik 120 proc.

Savivaldybėje buvo santykinai mažiausiai socialinių pašalpų gavėjų tarp kaimiškų Panevėžio apskrities savivaldybių. 2021 m. socialinės pašalpos gavėjų, tenkančių 1000 gyv., skaičius Pasvalio r. sav. (33) buvo mažiausias tarp kaimiškųjų apskrities savivaldybių, tačiau didesnis nei šalies vidurkis (24 asm./ 1000 gyv.) (žr. 74 pav.).



74 pav. Socialinių pašalpų gavėjų skaičius, tenkantis 1000 gyv. (asm.), 2021 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis

Palyginti su 2018 m., socialinės pašalpos gavėjų, tenkančių 1000 gyv., rodiklis sumažėjo tiek šalyje, tiek apskrityje, tiek visose Panevėžio apskrities savivaldybėse. Pasvalio r. sav. rodiklio sumažėjimo tempai buvo sparčiausi.

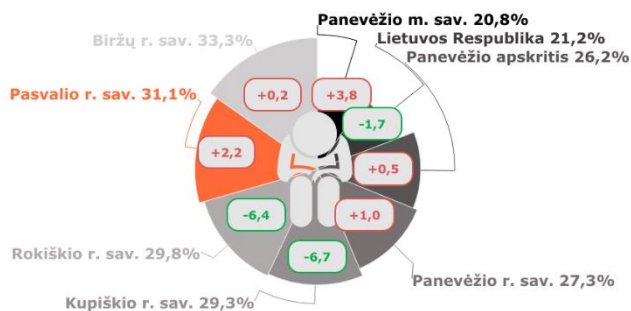
2021 m. darbingo amžiaus asmenų, kuriems pirmą kartą pripažintas sumažėjęs darbingumas, tenkančių 10 tūkst. gyv., rodiklis (41 asm./10 tūkst. gyv.) Pasvalio r. sav. buvo vienas didžiausių tarp Panevėžio apskrities savivaldybių ir 14,5 proc. didesnis nei šalyje (35,8 asm./ 10 tūkst. gyv.). Per pastaruosius penkerius metus rodiklis Pasvalio r. sav. sumažėjo (atitiko bendrąsias šalies tendencijas).

Visose nagrinėjamose savivaldybėse vaikų, kuriems pirmą kartą nustatytas neįgalumas, skaičius, tenkantis 10 tūkst. gyv., 2021 m., palyginti su 2017 m., išaugo. Pasvalio r. sav. rodiklio augimas buvo didžiausias, nors pati rodiklio reikšmė (4 vaikai tenkantys 10 tūkst. gyv.) buvo viena mažiausių apskrityje.

Kiti įtakos veiksniai. *Prie socialinių paslaugų poreikio didėjimo prisidėjo dar viena problema – skurdo lygis, kuris Savivaldybėje buvo vienas didžiausių apskrityje ir didėjantis.* Savivaldybės skurdo lygio rodiklis (31,1 proc.) 2022 m. 10,1 proc. p. viršijo šalies ir 4,5 proc. p. – apskrities rodiklius, ir palyginti su 2017 m. išaugo 2,2 proc. p. (žr. 75 pav.).



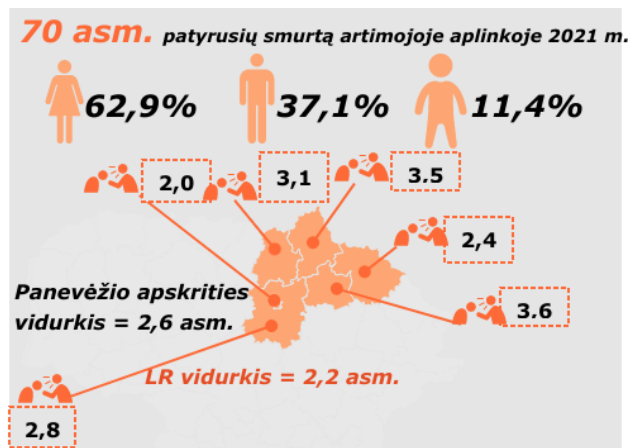
Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas



75 pav. Skurdo lygis ir dinamika (proc.), 2017–2022 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis

2021 m. Pasvalio r. sav. nuo smurto artimoje aplinkoje nukentėjo 70 asmenų, iš kurių didžioji dauguma (62,9 proc.) buvo moterys. Iš tų 70-ties asmenų buvo 8 vaikai (0–17 metų).



76 pav. Smurto artimoje aplinkoje situacija, 2021 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis

Per 5-rius metus smurto artimoje aplinkoje aukų skaičius sumažėjo visose Panevėžio apskrities savivaldybėse (kaip ir šalyje).

2021 m. 1000-iui Pasvalio r. sav. gyv. teko 3,1 smurto artimoje aplinkoje atvejai – tai vidutinis rodiklis apskrityje, kuris 41,7 proc. viršijo šalies (2,2 asm./ 1000 gyv.) ir 20,7 proc. – apskrities (2,6 asm./ 1000 gyv.) rodiklius.

Vaiko teisių apsauga. 2021 m. Pasvalio r. sav. esančiose vaikų globos įstaigose dar augo 9 vaikai, tačiau 2022 m. pastatyti Savarankiško gyvenimo namai, taigi, Pasvalio r. sav. vaikų, globojamų globos įstaigose, nebeliko. Panevėžio apskrityje jau 2021 m. vaikų globos įstaigų nebebuvo Biržų ir Rokiškio r. sav., t. y. visi šių savivaldybių vaikai buvo globojami šeimose. Tokių šeimų Pasvalio r. sav. buvo 57 (15,5 proc. nuo Panevėžio apskrities ir 1,3 proc. nuo šalies šeimų, globojančių vaikų, skaičiaus). 2021 metais Pasvalio r. sav. 3 vaikams buvo nustatyta globa (rūpyba) – kartu su Biržų r. sav. tai mažiausias rodiklis apskrityje. Palyginti su 2017 m., šis rodiklis sumažėjo net 13 kartų (šalyje – 2,5 karto).

Tinkamai vykdoma prevencija ir užkardomosios priemonės lėmė, jog tiek smurto artimoje aplinkoje, tiek vaikų globos atvejų skaičius Pasvalio rajone (kaip ir visoje šalyje) sumažėjo.

II.1.2.4.3. Viešasis saugumas

Viešojo tvarka. Pasvalio r. sav. buvo užregistruota mažiau nusikalstamų veikų, nei vidutiniškai Lietuvoje (2021 m. Pasvalio r. sav. užregistruotos 1434, Lietuvoje – 1516 nusikalstamos veikos/ 100 tūkst. gyv.), tačiau apskrities kontekste tai vienas didžiausių rodiklių (6,6 proc. didesnis, nei apskrities vidurkis – 1345 nusikalstamos veikos/ 100 tūkst. gyv.).

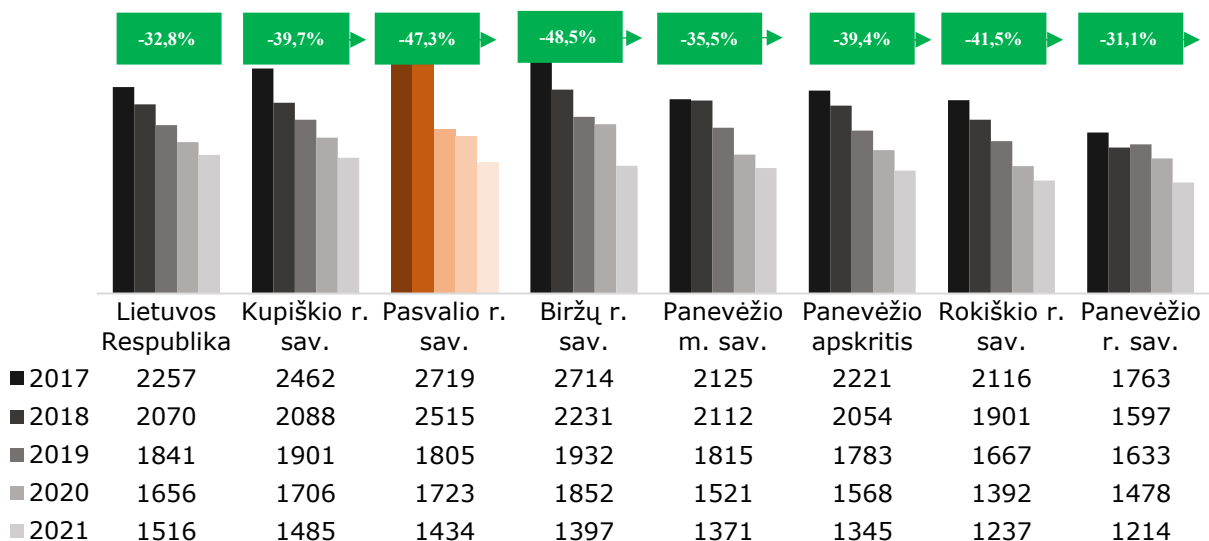
Per penkerius metus rodiklis pagerėjo tiek šalyje, tiek Panevėžio apskrityje, tiek Panevėžio apskrities savivaldybėse. Didžiausias rodiklio sumažėjimas buvo Biržų r. sav. (48,5 proc.), antroje vietoje – būtent Pasvalio r. sav. (47,3 proc.) (žr. 77 pav.).

Pasvalio r. sav. pasižymėjo santykinai didesniu baudžiamųjų nusižengimų skaičiumi, nei vidutiniškai Lietuvoje (2021 m. Pasvalio r. sav. baudžiamieji nusižengimai sudarė 10,5 proc. nuo visų



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

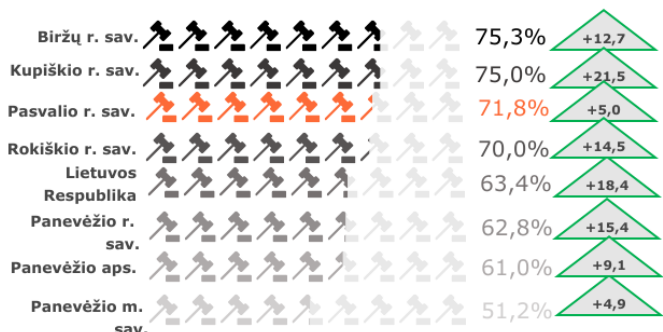
nusikalstamų veikų, tenkančių 100 tūkst. gyv., šalyje – 9,4 proc.), *tačiau sunkių ir labai sunkių nusikaltimų fiksuota mažiau* (2021 m. Savivaldybėje užregistruota 2,8 proc. sunkių ir labai sunkių nusikaltimų bendroje nusikaltimų struktūroje, šalyje – 6,5 proc.).



77 pav. Nusikalstamų veikų, tenkančių 100 tūkst. gyv., skaičius (vnt.) 2021 m. ir rodiklio dinamika (proc.), 2017–2021 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis

Nusikaltimų išaiškinimo lygis Pasvalio rajone, kaip ir visoje Lietuvoje, pastaraisiais metais pagerėjo (žr. 78 pav.). Bendras rodiklio pokytis Pasvalio r. sav. siekė +5,0 proc. p. 2021 m. Savivaldybėje nusikalstamos veikos buvo ištiriamos 71,8 proc. atvejų, t. y. dažniau, nei vidutiniškai šalyje (63,4 proc. atvejų) ir dažniau, nei vidutiniškai apskrityje (61,0 proc. atvejų).



78 pav. Ištirtų nusikalstamų veikų dalis (proc.)

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis

Nusikaltimų išaiškinamumas neatsiejamas nuo policijos pareigūnų darbo. 2021 m. pab.

Pasvalio r. sav. dirbo 46 policijos pareigūnai (5 policijos pareigūnais mažiau, nei 2017 m. pab.). Tai sudarė 8,2 proc. apskrities policijos pareigūnų skaičiaus.

100 tūkst. Pasvalio rajono savivaldybės gyventojų teko vienas mažiausių apskrityje policijos pareigūnų skaičius (203), kai šalies rodiklis – 275, apskrities – 262 policijos pareigūnai, tenkantys 100 tūkst. gyv. (79 pav.).



79 pav. Policijos pareigūnų, tenkančių 100 tūkst. gyv., skaičius, 2021 m. pabaigoje

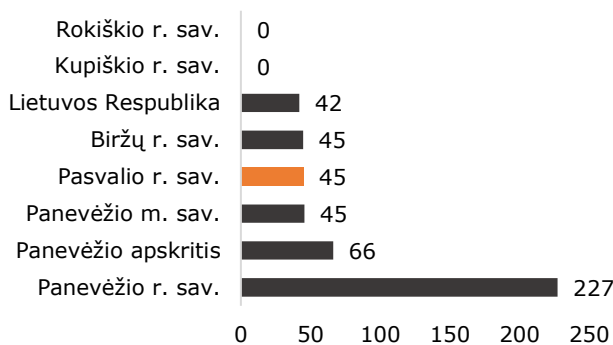
Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis

Saugumas kelyje. Policijos ir kitų institucijų kompleksiskai vykdomos prevencinės



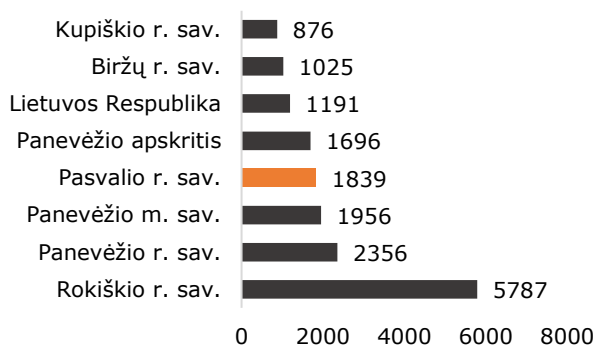
Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

akcijos bei veiklos, nuolat griežtinamos sankcijos už kelių eismo taisyklių pažeidimus ir taikomos kitos prevencinio pobūdžio priemonės davė rezultatų – kelių eismo įvykių skaičius šalyje ir, konkrečiai, - Pasvalio r. sav. sumažėjo.



80 pav. Žuvusiųjų kelyje skaičius, tenkantis 1 mln. gyv., 2022 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis



81 pav. Sužeistųjų kelyje skaičius, tenkantis 1 mln. gyv., 2022 m.

Pasvalio r. sav. 2022 m. užfiksuoti 26 įskaitiniai kelių eismo įvykiai. Daugiau įskaitinių kelių eismo įvykių įvyko Panevėžio miesto ir rajono savivaldybėse, t. y. ten, kur intensyvesnis eismas, praeina daugiau magistralinių, krašto kelių. 2022 m. Savivaldybės teritorijoje įvykusiųose įskaitiniuose kelių eismo įvykiuose žuvo 1 asmuo, kas sudaro 45 asmenis, tenkančius 1 mln. gyventojų, sužeistas 41 asmuo, kas sudaro 1839 asm., tenkančių 1 mln. gyventojų (žr. 80 ir 81 pav.).

Priešgaisrinė ir civilinė sauga. Pasvalio rajone veikė Panevėžio apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Pasvalio priešgaisrinės gelbėjimo tarnyba (toliau – PAPGVP) bei Savivaldybės biudžetinė įstaiga Pasvalio rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba (toliau – PRS PT), turinti 6 ugniagesių komandas. Pasvalio r. sav. *ugniagesių savanorių* veikla buvo pradėta vykdyti 2016 metais. 2022 m. čia dirbo 27 ugniagesiai savanoriai (22 vykdantys visuomenės švietimą gaisrų prevencijos srityje ir 5 – dalyvaujantys gaisrų gesinime). Palyginti su 2017 m., ugniagesių savanorių skaičius padidėjo 1 asmeniu.

2022 m. Pasvalio r. sav. buvo užregistruoti 78 *gaisrai*. Tai vienas mažiausių rodiklių apskrityje, kuris sudarė 10,8 proc. Panevėžio apskrities ir 1 proc. šalies rodiklio. 2017–2022 m. Pasvalio r. sav. teritorijoje vykusių gaisrų skaičius kito netolygiai, bet bendra tendencija – mažėjanti (kaip ir šalyje bei apskrityje).

Pasvalio r. sav. ekstremalioms situacijoms pasiruošusi tiek, kiek tai numato šalies teisės aktai, tačiau perspėjimo sirenomis buvo padengta mažiau, nei pusė rajono teritorijos.

PRSA veikė Savivaldybės gyventojų evakavimo ir priėmimo komisija bei Ekstremalių situacijų operacijų centras, patvirtintas Pasvalio rajono savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo planas.

Esant pavojui ar ekstremaliai situacijai, *perspėjimo sirenų sistemos pagalba* būtų galima perspėti apie 41,2 proc. Pasvalio r. sav. gyventojų (4 perspėjimo sirenos veikė Pasvalio mieste, 9 – rajoninėje savivaldybės dalyje).

2023 m. pradžioje Pasvalio r. sav. veikė 34 *kolektyviniai apsaugos statiniai* (toliau – KAS), kuriuose būtų galima apsaugoti apie 39 proc. rajono gyventojų (minimali apsaugomų savivaldybės gyventojų dalis KAS turi siekti apie 20,0 proc.). Pasvalio r. sav. taip pat veikė 15 priedangų, kuriuose būtų galima sutalpinti dar apie 20 proc. savivaldybės gyventojų.

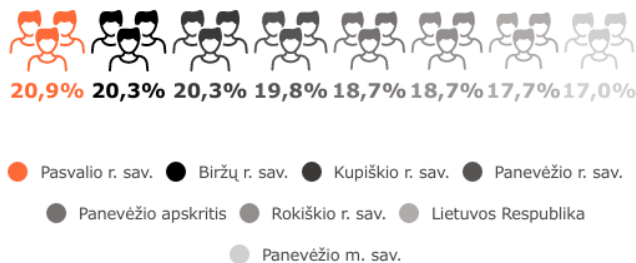


Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

II.1.2.4.4. Jaunimas, bendruomenės ir nevyriausybinių organizacijų

Jaunimas. Įvairūs šaltiniai jaunų asmenų amžių nurodo skirtingai. Valstybės duomenų agentūra jaunimui priskiria 14–29 metų amžiaus grupės atstovus.

2022 m. pabaigoje šalyje *jaunimo (14 – 29 metų amžiaus) skaičius* siekė 507533 asmenis (17,7 proc. nuo bendro gyventojų skaičiaus). Pasvalio rajono savivaldybės jaunimo dalis (20,9 proc.) buvo didžiausia apskrityje ir 3,2 proc. p. viršijo šalies vidurkį (žr. 82 paveikslą). PRSA teigimu, didelė jaunimo dalis įtakota ir fakto, kad išvykę jauni asmenys (gyventi, studijuoti į didžiuosius šalies miestus, užsienio šalis) dažnai lieka registruoti pas tėvus, t. y. Pasvalio r. sav. Visose nagrinėjamose teritorijose jaunimo skaičius 2017–2022 m. sumažėjo.

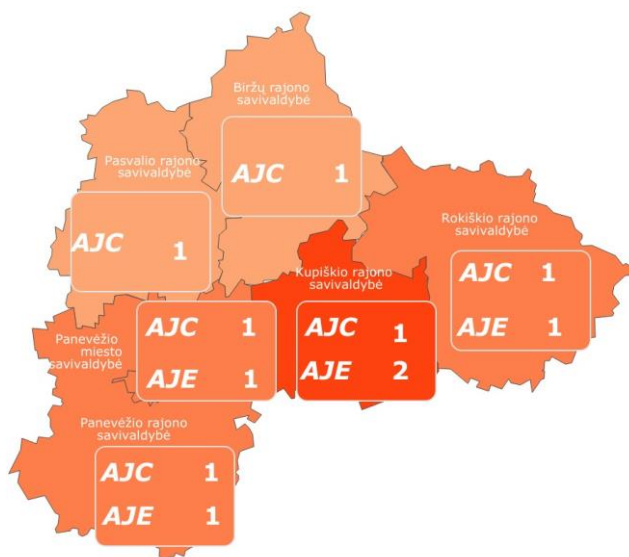


82 pav. Jaunimo (14-29 m. amžiaus) dalis nuo visų gyventojų skaičiaus, 2022 m. pab.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis

Nors pagal Užimtumo tarnybos duomenis, *jaunimo nedarbo lygis* Pasvalio r. sav. 2022 m. siekė 6,3 proc., t. y. buvo mažesnis, nei šalies (7,3 proc.) ir Panevėžio apskrities (7,1 proc.), ir mažesnis nei bendras tų metų nedarbo lygio rodiklis rajone (9,8 proc.), tačiau pagal Jaunimo reikalų agentūros (toliau – JRA) duomenis, *niekur nedirbančio niekur nesimokančio (toliau – NEET) jaunimo dalis* Pasvalio rajone buvo viena didžiausių iš apskrities savivaldybių (siekė 0,84 proc.).

Taigi, Pasvalio rajone tarp jaunų asmenų, kurių dalis buvo didesnė nei apskrities ir šalies, nemažai buvo nemotyvuoto, niekur nedirbančio ir nesimokančio jaunimo.



83 pav. AJC ir AJE skaičius (vnt.), 2022 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal JRA ir PRSA duomenis

Jaunimo politika Pasvalio r. sav. įgyvendinama pagal nacionaliniu mastu išskirtas prioritetines jaunimo politikos veiklos sritis.

Pasvalio rajono savivaldybėje taikyta darbo su jaunimu forma – atviras darbas. 2022 m. Pasvalio r. sav. veikė 1 *atviras jaunimo centras* (toliau – AJC), įkurtas 2018 m. (iki tol veikė atvira jaunimo erdvė). Kitose Panevėžio apskrities savivaldybėse, išskyrus Biržų r. sav., AJC ir AJE skaičius – didesnis.

Atviraime jaunimo centre unikalių lankytojų skaičius siekė 941 asm., apsilankymų skaičius – 4188 (2022 m. duomenimis).

Nors jaunų asmenų dalimi Pasvalio r. sav. lenkė šalies ir apskrities vidurkius, tačiau jaunimas – ganėtinai neaktyvus, mažai besijungiantis į organizacijas ar neformalias grupes. PRSA duomenimis, 2022 m. pabaigoje Pasvalio r. sav. veikė 5 *jaunimo organizacijos* (toliau – JO) ir 5 *su jaunimu dirbančios organizacijos* (2017 m. buvo 1 jaunimo organizacija mažiau). Neformalių jaunimo grupių



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

rajone nebuvo. Savivaldybės lėšomis įgyvendintos įvairios jaunimo iniciatyvos, projektai ir programos.

Pasvalio rajone vykdyta ir jaunimo savanoriška tarnyba, kurią 2022 m. baigė 6 asmenys (2017 m. savanoriškos tarnybos modelis dar nebuvo plėtojamas).

Pasvalio r. sav. jaunimas gali dalyvauti jaunimo savanoriškos tarnybos programoje bei gauti pažymėjimus.

Pasvalio rajone mobilus darbas su jaunimu vykdytas 4 kaimiškose vietovėse, kurios labiausiai nutolusios nuo rajono centro (Saločiuose, Joniškėlyje, Pušalote, Mikoliškyje). 2023 m. pradžioje Pasvalio r. sav. dirbo 1 mobili komanda (2 asmenys).

Bendruomenės. 2022 m. *Pasvalio r. sav. veikė 46 aktyvios ir stiprios bendruomenės*, 2-mis bendruomenėmis mažiau nei 2017 m. (visos jos veikė kaimiškoje Pasvalio rajono dalyje). Tačiau 2023 m. duomenimis, bendruomenių skaičius vėl tapo 44-ios bendruomenės. Dalis bendruomenių priklausė bendrai asociacijai. Daugiau

bendruomenių veikė Panevėžio r. sav. (70) ir Biržų r. sav. (48).

Pasvalio r. sav. veikė Pasvalio rajono ir Pasvalio miesto VVG (jų veikla aprašyta I.2 poskyryje).



84 pav. Bendruomenių skaičius, 2022 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal PRS duomenis ir www.regionunaujienos.lt

Nevyriausybinių organizacijų. Tikslus NVO skaičius Lietuvoje nėra žinomas. NVO informacijos ir paramos centro duomenų bazėje prisiregistravusių NVO skaičius siekė 1669, tačiau ne visos veikiančios NVO registruojasi duomenų bazėje. PRSA duomenimis, 2022 m. Pasvalio r. sav. veikė 111 įvairių NVO (palyginti su 2017 m., NVO skaičius išaugo 5 kartus). Taip pat Pasvalio r. sav. veikė *NVO taryba*.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Socialinės aplinkos apibendrinimas

Sveikatos priežiūra. Pasvalio rajone buvo fiksuoti didžiausi apskrityje atotrūkiai tarp vyrų ir moterų vidutinės gyvenimo trukmės. Taikytos gydymo ar prevencinės priemonės, išvengiant mirčių, dažnu atveju nedavė tinkamų rezultatų. Pastaruoju metu daug konsultacijų gydytojai vykdė telefonu, todėl susirgimų skaičius buvo didesnis, nei apsilankymų pas gydytojus skaičius (atitiko bendrąsias šalies tendencijas). Pagrindinės mirtingumo priežastys - analogiškos, kaip ir šalyje. Pasvalio rajonas išsiskyrė aukštu mirtingumo nuo kraujotakos ligų lygiu. Rajone, kaip ir kitose kaimiškose savivaldybėse, gydytojų pasirinkimo galimybės buvo mažesnės. Psichinė sveikata buvo prastesnė nei vidutiniškai šalyje, tačiau rajono gyventojai pasižymėjo aukštu dalyvavimo sveikatos prevencinėse programose lygiu.

Socialinė apsauga. Pasvalio rajone nebuvo patenktas ilgalaikės socialinės globos institucijoje poreikis, trūko nakvynės namų, savarankiško gyvenimo namų, apsaugoto būsto bei socialinių dirbtuvių asmenims su proto/ psichikos negalia, kitų socialinių paslaugų. Pastaruoju metu sumažėjo socialinę riziką patiriančių asmenų skaičius, aktyviai vykdytos integralios pagalbos paslaugos, ženkliai sumažėjo socialinių pašalpų gavėjų skaičius. Prie socialinių paslaugų poreikio didėjimo prisidėjo skurdo lygis, kuris rajone buvo vienas didžiausių apskrityje ir didėjantis. Tinkamai vykdoma prevencija lėmė, jog rajone tiek smurto artimoje aplinkoje, tiek vaikų globos atvejų pasitaikė vis mažiau.

Viešasis saugumas. Pasvalio rajone gyventi buvo pakankamai saugu, nes nusikalstamų veikų čia užregistruota mažiau, nei vidutiniškai Lietuvoje, nors daugiausiai iš apskrities savivaldybių. Nusikaltimų ištyrimo lygis pagerėjo (atitiko bendrąsias šalies tendencijas), nors policija kaimiškose savivaldybėse dėl reformos buvo nutolinta nuo gyventojų (sumažėja policijos pareigūnų skaičius). Kelių eismo įvykių skaičius rajone buvo didesnis, nei vidutiniškai apskrityje, nes per rajono teritoriją praeina magistralinis kelias. Savivaldybėje vykdyta tinkama priešgasrinės saugos prevencija davė rezultatų - sumažėjo gaisrų skaičius. Savivaldybės pasiruošimas ekstremalioms situacijoms atitiko numatytus teisės aktus, nors padengimo perspėjimo sirenomis lygis buvo nepakankamas.

Jaunimo, bendruomenių ir NVO sektoriaus situacija. Jaunimo dalis Pasvalio rajone buvo vidutiniškai didesnė nei šalyje, tačiau jaunimas – ganėtinai neaktyvus, nesijungiantis į neformalias grupes. Ganėtinai reikšminga jo dalis – niekur nedirbantys, nesimokantys, nemotyvuoti jauni asmenys. Rajone taikytas atviras darbas, mobilus darbas su jaunimu, nors pastarasis nebuvo plačiai išplėtotas, veikė jaunimo savanoriška tarnyba. Veikė daug aktyvių, stiprių bendruomenių, o VVG įgyvendinami projektai prisidėjo prie ekonominės ir socialinės rajono plėtros. NVO skaičius ypatingai išaugo per pastaruosius 6-rius metus. Bendruomenės – aktyvios ir stiprios.



II.1.2.5. APLINKOS APSAUGA IR GAMTINĖ APLINKA

Aplinkos oro tarša. 2022 m. pab. Pasvalio r. sav. veikė 13 taršių įmonių, kurioms išduoti taršos integruotos prevencijos ir kontrolės arba taršos leidimai. Tai sudarė 12,4 proc. Panevėžio apskrities taršių įmonių skaičiaus.

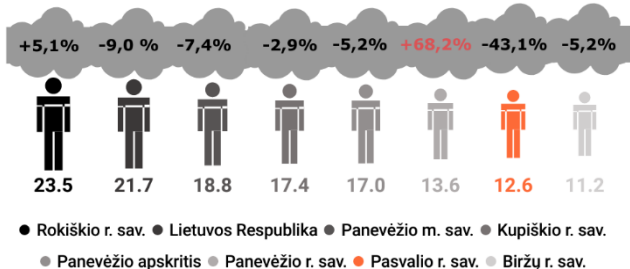


- Panevėžio m. sav. ● Rokiškio r. sav.
- Panevėžio r. sav. ● Biržų r. sav. ● Pasvalio r. sav.
- Kupiškio r. sav.

85 pav. Taršių įmonių skaičius (vnt.), 2022 m. pab.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Aplinkos apsaugos agentūros (toliau – AAA) duomenis

Lietuvoje kasmet mažėjo teršalų, išmestų į aplinkos orą iš stacionarių taršos šaltinių, kiekis.



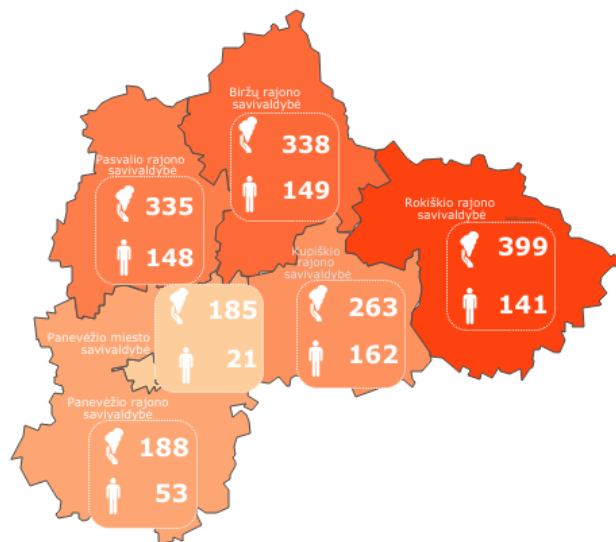
86 pav. Išmestų teršalų kiekis iš stacionarių taršos šaltinių (kg), tenkantis 1 gyv., 2021 m. ir dinamika (proc.), 2017-2021 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal AAA duomenis

Savivaldybėje dėl mažesnės pramonės įmonių koncentracijos, ne tokio intensyvaus eismo, retai apgyvendinamų teritorijų aplinkos oro tarša – minimali. 2021 m. Pasvalio r. sav. teršalų, išmestų iš stacionarių taršos šaltinių, rodiklis – vienas mažiausių apskrityje (12,6 kg/ 1 gyv.), mažesnis nei šalies ir apskrities vidurkiai

(21,7 kg/ gyv. ir 170 kg/ gyv.). Visose apskrityse savivaldybėse, išskyrus Panevėžio r. sav., išmestų teršalų iš stacionarių šaltinių kiekis, tenkantis 1 gyv., sumažėjo. Pasvalio r. sav. rodiklio sumažėjimas – didžiausias apskrityje.

Potencialūs taršos židiniai. 2023 m. pradžioje Savivaldybėje buvo 335 *potencialūs taršos židiniai*. Šis rodiklis – vidutinis tarp lygintų savivaldybių. Iš šių taršos židinių 173 (51,6 proc.) – dabar veikiantys, 7 (2,1 proc.) – rekultivuoti, vadinasi, sutvarkyti būtų galima tik apie 45 proc. potencialių taršos židinių. Potencialių taršos židinių skaičius, tenkantis 10 tūkst. gyv., Pasvalio r. sav. (148) taip pat vidutinis apskrityje.



87 pav. Potencialūs taršos židiniai ir tenkantis 10 tūkst. gyv. (vnt.), 2023 m. pr.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Lietuvos geologijos tarnybos duomenis

Aplinkos monitoringas. 2014–2019 m. laikotarpiu Pasvalio r. sav. vykdė rajono teritorijos aplinkos oro, paviršinio ir požeminio vandens, kraštovaizdžio, triukšmo monitoringą³⁶. Nuo 2023 m., parengus ir patvirtintus naują Pasvalio

³⁶ Pagal Pasvalio rajono savivaldybės aplinkos monitoringo 2014–2019 m. programą, patvirtintą Pasvalio rajono

savivaldybės tarybos 2013-12-18 sprendimu Nr. T1-279 (kuri atnaujinama 2023 m.).



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

rajo savivaldybės aplinkos monitoringo 2023 – 2028 m. programą³⁷, bus vykdomas aplinkos oro, paviršinio ir požeminio vandens, dirvožemio bei kraštovaizdžio monitoringas.

Atliekų tvarkymas Pasvalio r. sav. atliekų tvarkymo sistema yra Panevėžio regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos dalis. Panevėžio regiono savivaldybių jungtinės veiklos sutarties pagrindu įkurtas UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras (toliau – PRATC) Pasvalio rajone per eksploatuojamas aikšteles tvarkė Savivaldybės teritorijoje susidarančias antrines žaliavas, biologiškai skaidžias, didžiasias, statybos ir griovimo, padangų, elektros ir elektroninės įrangos (toliau – EEĮ) buityje susidarančias pavojingąsias atliekas.

Pasvalio r. sav. veikė 95 pakuočių atliekų konteinerių aikštelės, 72 tekstilės atliekų konteinerių aikštelės (2023 m. aikštelių skaičius padidintas 25 vnt.), 10 maisto virtuvės atliekų konteinerių aikštelių, taip pat mišrių komunalinių atliekų surinkimo konteinerių aikštelės (prie daugiabučių namų Pasvalio mieste – 39 aikštelės, prie įmonių įstaigų ir organizacijų Pasvalio mieste – 58 aikštelės, kitoje rajono teritorijoje – 30 aikštelių), 2 didelių gabaritų ir 1 žaliųjų atliekų surinkimo aikštelės. 2022 m. visi Savivaldybės individualių namų gyventojai buvo aprūpinti pakuočių rūšiavimo konteineriais. *Pasvalio r. sav. buvo pilnai patenkintas konteinerių aikštelių, skirtų antrinėms žaliavoms surinkti, poreikis.*

2021 m. visiems Panevėžio regiono savivaldybių gyventojams bei ūkio subjektams buvo užtikrinta komunalinių atliekų tvarkymo paslauga. Didžioji dalis komunalinių atliekų Pasvalio r. sav. buvo surenkama konteineriuose (84,4 proc.), taip pat surinkimas vyko didelių gabaritų surinkimo aikštelėse, apvažiavimo būdu ir kitomis priemonėmis (žr. 88 pav.).

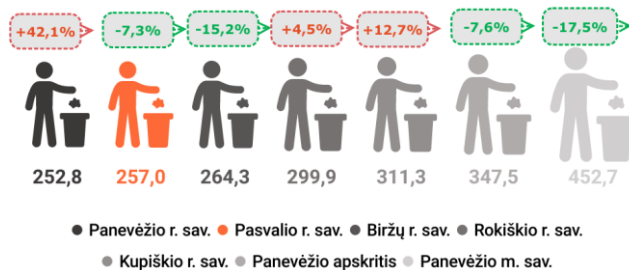
AAA duomenimis, surenkamų komunalinių atliekų kiekis Lietuvoje sumažėjo.



88 pav. Komunalinių atliekų surinkimo būdai Pasvalio r. sav. (proc.), 2021 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal AAA duomenis

Tiek dėl mažesnio ir mažėjančio gyventojų skaičiaus, tiek dėl atsakingesnio visuomenės požiūrio, Pasvalio r. sav. surenkamų komunalinių atliekų kiekis, tenkantis 1 gyv., buvo vienas mažiausių apskrityje. Vienam Pasvalio r. sav. gyventojui 2021 m. teko 257 kg komunalinių atliekų, ir palyginti su 2017 m., rodiklis sumažėjo 7,3 proc. 2022 m. vienam Pasvalio r. sav. gyventojui teko mažiau surinktų komunalinių atliekų – 251 kg.



● Panevėžio r. sav. ● Pasvalio r. sav. ● Biržų r. sav. ● Rokiškio r. sav.
● Kupiškio r. sav. ● Panevėžio apskritis ● Panevėžio m. sav.

89 pav. 1 gyventojui tenkantis surinktų komunalinių atliekų kiekis (kg), 2021 m.

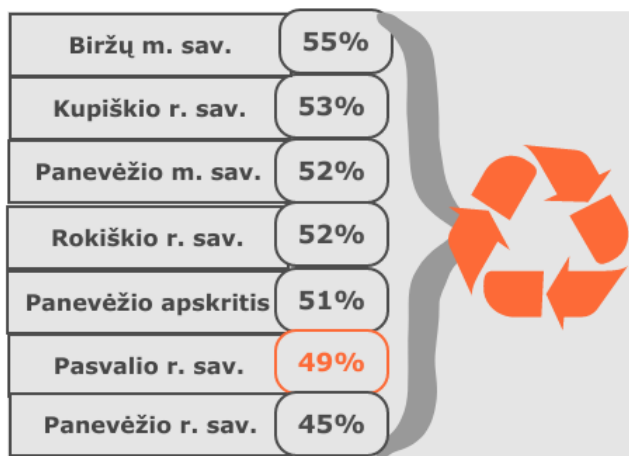
Šaltinis: sudaryta autorių pagal AAA duomenis

³⁷ Patvirtintą Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2023 m. gegužės 24 d. sprendimu Nr. T1-116.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Žiedinė ekonomika. Pagrindiniai žiedinės ekonomikos taikymo principai savivaldybėse apima komunalinių atliekų pakartotiną naudojimą ar perdirbimą, tekstilės atliekų ir augalinės kilmės maisto atliekų surinkimą pakartotiniam perdirbimui. 2021 m. Pasvalio r. sav. *pakartotinai panaudota ar perdirbta* 48,9 proc. surinktų komunalinių atliekų (žr. 90 pav.). Tai buvo vienas blogiausių apskrities rodiklių (apskrities vidurkis 2021 m. – 51,1 proc.). 2022 m. Pasvalio r. sav. rodiklis pagerėjo ir pasiekė 53,4 proc. lygį. Pažymėtina, kad EK 2030 m. yra nustačiusi normatyvą perdirbti mažiausiai 60 proc. surenkamų komunalinių atliekų.

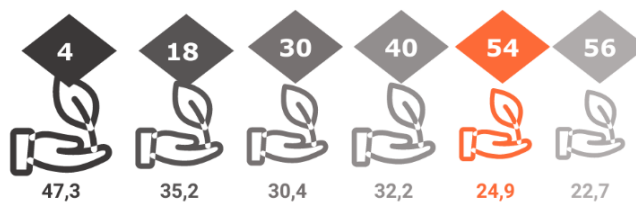


90 pav. Pakartotinai naudojamos ar perdirbamos komunalinės atliekos (proc.), 2021 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal AAA duomenis

Aplinkosaugos reitingas. Nuo 2022 m. LR Aplinkos ministerija pradėjo skaičiuoti aplinkosaugos reitingą Lietuvos savivaldybėms.

Pasvalio r. sav. aplinkosaugos reitingas nebuvo aukštas – Savivaldybė užėmė 54-ą vietą iš 60-ties šalies savivaldybių (priešpaskutinė apskrities kontekste). Prasčiausiai įvertintos sritys – statyba ir teritorijų planavimas, aplinkos kokybė ir susisiekimas. Geriausiai įvertinta sritis – atliekos ir žiediškumas.



● Panevėžio m. sav. ● Biržų r. sav. ● Rokiškio r. sav. ● Kupiškio r. sav.
● Pasvalio r. sav. ● Panevėžio r. sav.

91 pav. Aplinkosauginis reitingas (balai ir vieta), 2022 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LR Aplinkos ministerijos (toliau – AM) duomenis

Gamtos vertybės. *Pasvalio r. sav. nepasižymi saugomų teritorijų gausa, bet patenka į karstinę šalies teritoriją.* Saugomų teritorijų sistemą rajone sudarė valstybiniai draustiniai, regioniniai parkai, biosferos poligonai. (žr. 92 pav.). Bendras saugomų teritorijų plotas Pasvalio r. sav. – siekė 12,1 tūkst. ha (apie 9,4 proc. teritorijos ploto).

REGIONINIAI PARKAI (1) Biržų (dalis)	DRAUSTINIAI (14) Botaniniai (6): <i>Girelės, Mūšos slėnio, Kamaties upelio slėnio, Medomiškio, Kirdonių (dalis), Lepšynės</i> Botaniniai-zoologiniai (4): <i>Kubiliūnų miško, Šermukšnių durpyno, Gūžių, Pajiešmenių</i> Geomorfologiniai (1): <i>Guodžių (dalis)</i> Hidrografiniai (1): <i>Pyvesos</i> Kraštovaizdžio (2): <i>Pamūšių, Tatulos (dalis)</i>
BIOSFEROS POLIGONAI (1) Žaliosios girios (dalis)	BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIOS TERITORIJOS (12)
FUNKCINIO PRIORITETO ZONOS (4)	PAUKŠČIŲ APSAUGAI SVARBIOS TERITORIJOS (1)

92 pav. Saugomos teritorijos Pasvalio r. sav.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie LR AM duomenis

Pasvalio r. sav. paukščių bei buveinių apsaugai svarbios teritorijos plotas siekė apie 7,8 tūkst. ha. Pasvalio r. sav. buvo 17 *valstybės saugomų gamtos paveldo* ir 15 *savivaldybės saugomų gamtos paveldo objektų*, iš kurių daugiausiai (28 vnt.) – botaninių, 2 geologiniai ir 2 hidrogeologiniai.



Aplinkos apsaugos ir gamtinės aplinkos apibendrinimas

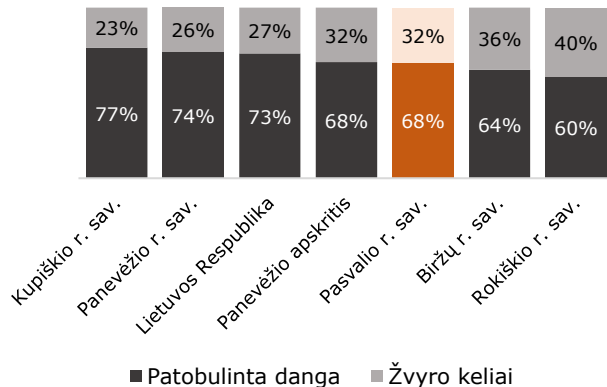
Dėl mažesnės pramonės įmonių koncentracijos, ne tokio intensyvaus eismo, retai apgyvendinamų teritorijų aplinkos oro tarša Pasvalio rajone - minimali. Dirvožemiui, paviršiniam, požeminiam vandeniui įtakos turi potencialių taršos židinių skaičius, kuris Savivaldybėje yra pakankamai reikšmingas. Atliekų infrastruktūra rajone buvo pilnai įrengta. Nors komunalinių atliekų kiekis 1 rajono gyventojui sumažėjo, bet pakartotinai naudojamų ir perdirbamų komunalinių atliekų dalis rajone buvo viena mažiausių tarp apskrities savivaldybių, nors 2022 m. ženkliai padidėjusi. Savivaldybės aplinkosauginis reitingas buvo pakankamai žemas - užėmė 54-tą vietą iš 60-ties savivaldybių šalyje. Savivaldybė nepasižymėjo ir saugomų teritorijų ar gamtos paveldo objektų gausa, bet turi unikalų gamtinį reiškinį - patenka į karstinę teritoriją.

II.1.2.6. INFRASTRUKTŪRA

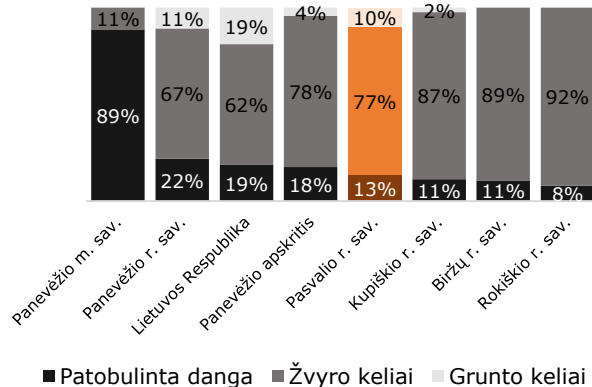
II.1.2.6.1. Transporto infrastruktūra

Susisiekimo infrastruktūra. Savivaldybės kelių tinklą sudarė valstybinės ir vietinės reikšmės keliai. Pasvalio r. sav. iš viso buvo 1494 km kelių, iš kurių 413 km – valstybinės reikšmės kelių. Pastarųjų būklė prastesnė nei vidutiniškai šalyje, nes Savivaldybės valstybinės reikšmės kelių ilgis su patobulinta danga sudarė 68 proc., šalyje – 74 proc. *Vadinasi, valstybė neskyrė pakankamai dėmesio valstybinės reikšmės kelių gerinimui Pasvalio rajone.*

2021 m. valstybinės reikšmės keliai pagal dangas



2021 m. vietinės reikšmės keliai pagal dangas



93 pav. Valstybinės ir vietinės reikšmės kelių pasiskirstymas pagal dangas (proc.), 2021 m. pabaigoje

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis

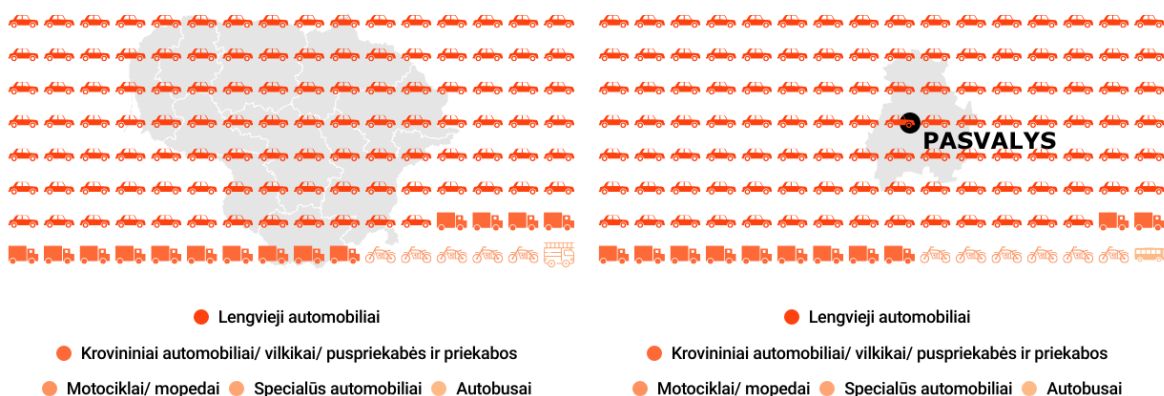
Vietinės reikšmės kelių ir gatvių ilgis 2021 m. pabaigoje Pasvalio r. sav. siekė 1081 km, iš kurių tik apie 13 proc. (mažiau nei vidutiniškai Lietuvoje ir apskrityje, tačiau daugiau nei Kupiškio, Biržų ir Rokiškio r. sav.) – su patobulinta danga (žr. 93 pav.). *Taigi, Pasvalio rajono vietinės reikšmės kelių ir gatvių būklė nebuvo prasčiausia apskrityje, tačiau prastesnė nei vidutiniškai šalyje, fiksuota didžiausia apskrityje grunto kelių dalis.*

PRSA duomenimis, 2022 m. pabaigoje bendras dviračių takų ilgis Pasvalio r. sav. siekė 11 km. Tai buvo 0,7 km daugiau, nei 2017 m. pabaigoje. Dviračių takų plėtra vyko tik 2018 m.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

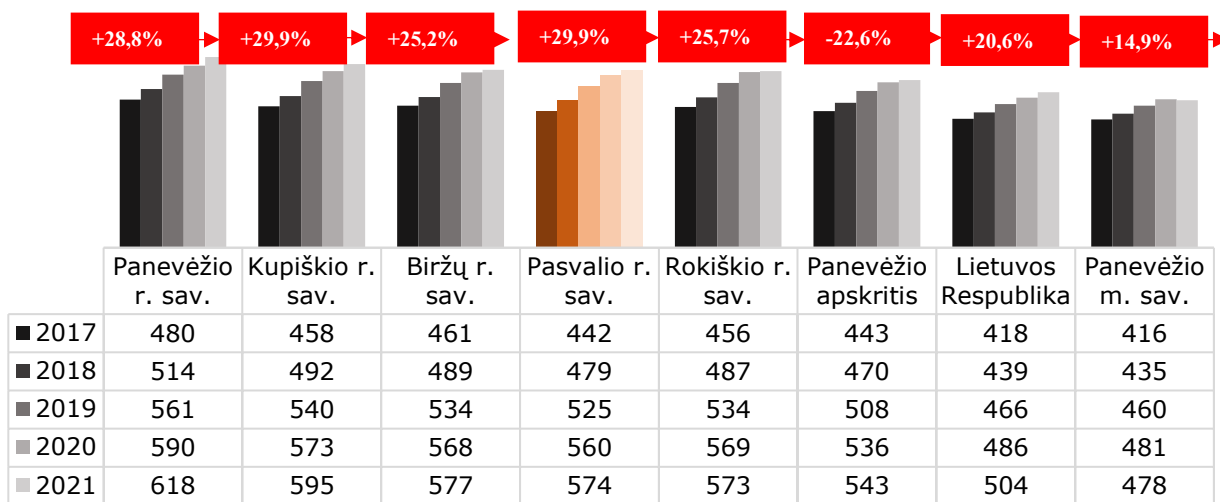
Transporto infrastruktūra. Pasvalio r. sav. įregistruotų *transporto priemonių* skaičius 2021 m. pabaigoje siekė daugiau kaip 21,3 tūkst. vnt. Tai sudarė 1,1 proc. šalies ir 14,6 proc. Panevėžio apskrities rodiklio. *Per penkerius metus transporto priemonių skaičius padidėjo sparčiausiu tempu tarp apskrities savivaldybių* (27,6 proc.). Šalyje rodiklio augimas siekė 14,5 proc. Daugiausiai tarp įregistruotų transporto priemonių Pasvalio rajono savivaldybėje, kaip ir šalyje, buvo lengvųjų automobilių (sudarė 85,6 proc.), kai šalies rodiklis – 84,0 proc. (žr. 94 pav.).



94 pav. Transporto priemonių pasiskirstymas pagal rūšis šalyje ir Pasvalio rajono savivaldybėje, 2021 m. pabaigoje

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis

Automobilizacijos lygis Lietuvoje buvo ganėtina aukštas ir nuolat didėjantis, tačiau pastebima, kad miestų teritorijose jis didėjo ne taip sparčiai, kaip kaimiškose, kokia ir yra Pasvalio r. sav. 2021 m. Pasvalio r. sav. 1000 gyv. teko 574 lengvieji automobiliai (žr. 95 pav.). Rodiklis buvo 13,9 proc. didesnis nei šalyje ir 5,7 proc. didesnis nei apskrityje, tačiau mažesnis nei Panevėžio, Kupiškio, Biržų r. savivaldybėse. Savo ruožtu, Panevėžio miesto rodiklis buvo mažesnis, nei šalyje ir apskrityje, ir per 5-rius metus išaugo apie 15 proc.



95 pav. Lengvųjų automobilių, tenkantis 1000 gyv., skaičius (vnt.), 2021 m. ir dinamika (proc.) 2017–2021 m.

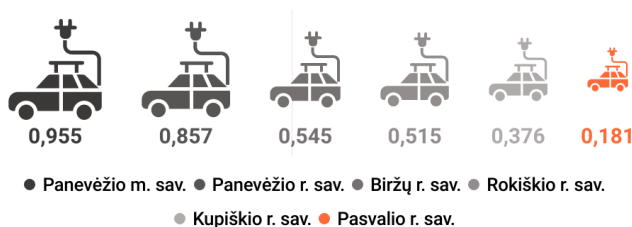
Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Galima daryti išvadą, kad teritorijose, kuriose viešojo transporto paslaugos labiau prieinamos (pvz., Panevėžio mieste), automobilizacijos lygis buvo mažesnis.

2021 m. Pasvalio r. sav. 1000 gyventojų teko 0,181 elektromobilio – mažiausiai apskrityje (žr. 96 pav.). Pagal šį rodiklį Pasvalio r. sav. buvo 57-a šalyje. Daugiausiai elektromobilių iš Panevėžio apskrities savivaldybių gyventojai turėjo Panevėžio mieste. Palyginti su 2020 m., visose apskrities savivaldybėse gyventojai įsigydavo vis daugiau elektromobilių, išskyrus Pasvalio r. sav., kur rodiklis pablogėjo.



96 pav. Elektromobilių, tenkančių 1000 gyv., skaičius 2021 m.

Vertinant elektromobilių įkrovimo stoteles,

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Lietuvos energetikos agentūros (toliau – LEA) duomenis

situacija buvo geresnė. 2021 m. Pasvalio rajone 1000 gyventojų teko 0,136 elektromobilių įkrovimo stotelių. Pagal šį rodiklį Savivaldybė – 11-ta šalyje.



97 pav. Elektromobilių įkrovimo stotelių, tenkančių 1000 gyv., skaičius 2021 m. (vnt.)

Šaltinis: sudaryta autorių pagal LEA duomenis

Taigi, Savivaldybė nepasižymėjo aukštu elektromobilių naudojimo lygiu, tačiau intensyviai plėtė elektromobilių įkrovimo stotelių tinklą, kas ateityje gali paskatinti gyventojus vis dažniau įsigyti elektromobilius.

Transporto paslaugos. Augantis lengvųjų automobilių skaičius sietinas su gerėjančia gyventojų socialine ir ekonomine padėtimi. Tačiau yra ir kita, neigiama šio reiškinių pusė – auganti gyventojų automobilizacija rodo, kad gyventojai nėra linkę rinktis kitas, alternatyvias transporto priemones bei judėjimo būdus, todėl nėra sudaromos sąlygos tvariam judumui. Viena iš aukšto bei didėjančio automobilizacijos lygio priežasčių – nepatrauklus, neišvystytas, gyventojų poreikių neatitinkantis viešasis transportas, nesudarantis prielaidų rinktis alternatyvias keliavimo priemones.

Pagrindinė UAB „Pasvalio autobusų parkas“ veikla yra keleivių vežimas kelių transportu. 2021 m. buvo siūlomi 52 autobusų parko maršrutai (per 5-rius metus maršrutų skaičius išaugo 30-čia proc., kai kitose savivaldybėse – sumažėjo). Tiek pat maršrutų 2021 m. siūlė ir Panevėžio miesto autobusų parkas. Kiti vežėjai neteikė rajone pavėžėjimo paslaugų. *Taigi, viešojo transporto paslaugų (maršrutų) pasiūla Pasvalio rajone buvo išplėtotą, tačiau važiuojančiųjų dalis (paklausa) – labai maža.* Tam įtakos turėjo ir maršrutų priderinimas prie mokinių vežimo poreikių ir pan.

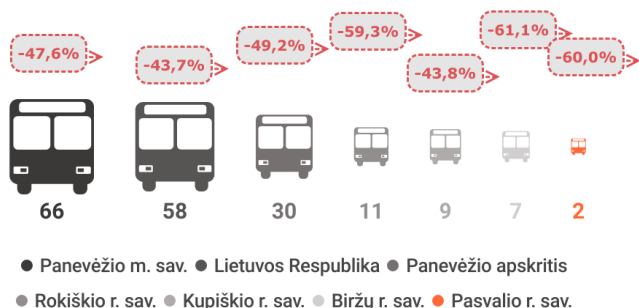
UAB „Pasvalio autobusų parkas“ 2022 m. keleivius vežė miesto (2,6 proc. keleivių) ir priemiesčio (97,4 proc. keleivių) maršrutais. Tolimojo susisiekimo maršrutų paslaugų neteikė.

UAB „Pasvalio autobusų parkas“ 2023 m. pradžioje m. turėjo 30 autobusų, kurių vidutinis amžius – 26 metai. Netaršių autobusų (elektrinių, vandenilinių) įmonė neturėjo.

Per 2021 m. autobusais šalyje iš viso buvo pervežta beveik 162,239 mln. *keleivių*. Dėl pandemijos šis rodiklis, palyginti su 2017 m., sumažėjo 44,5 proc. Pasvalio r. sav. per 2021 m. autobusais buvo pervežta 51 tūkst. keleivių (beveik 58,2 proc. mažiau nei 2017 m.).



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas



98 pav. 1-am gyv. tenkančių kelionių autobusais skaičius (vnt.) 2021 m. ir dinamika (proc.) 2017–2021 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis

Vidutiniškai vienam Pasvalio r. sav. gyventojui 2021 m. teko 2 kelionės autobusu (žr. 98 pav.). Šis rodiklis buvo mažiausias tarp lygintų savivaldybių, mažesnis nei šalies (58 kelionės/gyv.) ir apskrities (30 kelionių/gyv.) rodikliai. Per penkerius metus vienam Pasvalio r. sav. gyventojui tenkantis kelionių autobusais skaičius sumažėjo 60 proc. (šalyje – 43,7 proc., apskrityje – 49,2 proc.). *Taigi, viešojo transporto paslaugos Savivaldybėje nebuvo labai populiarios.*

II.1.2.6.2. Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra

Geriamojo vandens tiekimo bei nuotekų tvarkymo paslaugų organizavimas yra savarankiškoji savivaldybių funkcija. Pasvalio r. sav. geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą vykdė bei vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą eksploatavo UAB „Pasvalio vandenys“, kuri pagal Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – VERT) skelbiamus duomenis, kartu su kitų 12 ūkio subjektų *priklausė III geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų grupei, kurios paslaugų pardavimai siekė nuo 901 iki 1500 tūkst. kub. m per metus.* UAB „Pasvalio vandenys“ eksploatuojama vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra Pasvalio rajono savivaldybėje nurodyta 3 lentelėje.

3 lentelė. Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra Pasvalio r. sav., 2022 m.

Infrastruktūra	UAB „Pasvalio vandenys“
Vandenvietės	64 vnt.
Vandens gerinimo įrenginiai	53 vnt.
Gręžiniai	78 vnt.
Vandentiekio tinklai	240,7 km
Nuotekų valymo įrenginiai	24 vnt.
Nuotekų siurblinės	75 vnt.
Nuotekų tinklai	241,6 km

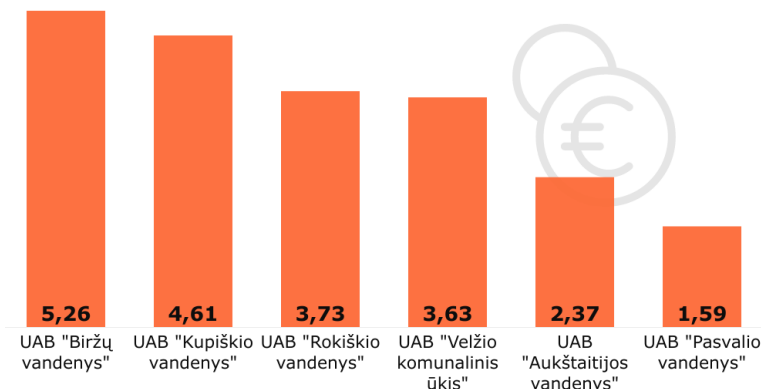
Šaltinis: sudaryta autorių pagal www.pasvaliovandenys.lt

Savivaldybėje geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų vieno kub. m kaina 2023 m. balandžio mėn. duomenimis buvo pigiausia ne tik Panevėžio apskrityje, bet visoje ir Lietuvoje – siekė 1,59 EUR su PVM (vertinti vartotojai, kurie perka geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas bute) (žr. 99 pav.).

Vadovaujantis UAB „Pasvalio vandenys“ duomenimis, 2022 m. centralizuotomis vandens tiekimo paslaugomis naudojos apie 76,3 proc. gyventojų; centralizuotomis buitinių nuotekų tvarkymo paslaugomis – apie 47,5 proc. gyventojų. Per 2022 m. buvo pateikti 2277 užsakymai surinkti nuotekas asenizacijos transporto priemonėmis.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas



99 pav. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kaina (EUR su PVM/ kub. m), 2023 m.

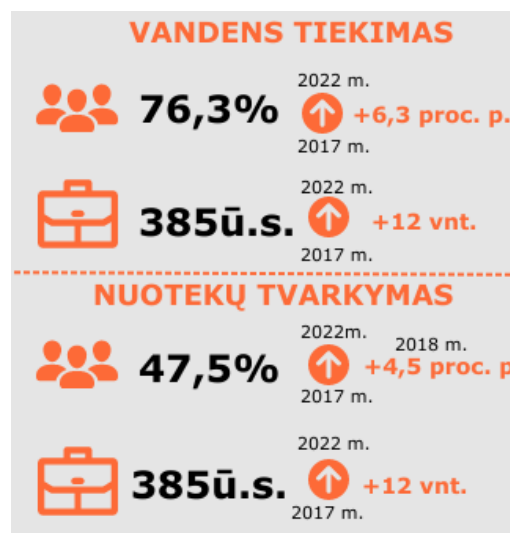
Šaltinis: sudaryta autorių pagal VERT duomenis

Palyginti su 2017 m., išaugo tiek centralizuotomis vandens tiekimo paslaugomis besinaudojančių gyventojų dalis (2018 m. naudojosi 70 proc.), tiek centralizuotomis nuotekų tvarkymo paslaugomis besinaudojančių gyventojų dalis (2017 m. naudojosi 47,5 proc.), tiek užsakymų nuotekų surinkimui asenizacijos transporto priemonėmis (palyginti su 2020 m. užsakymų padaugėjo 34,8 proc.). Ūkio subjektų, kurie naudoja centralizuotomis vandens tiekimo bei nuotekų tvarkymo paslaugomis skaičius, taip pat augo (2017 m. buvo 373 ūkio subjektai).

Vadovaujantis UAB „Pasvalio vandenys“ duomenimis, 2022 m. buvo išgauta 1440,9 tūkst. kub. m vandens (66,8 tūkst. kub. m arba 4,4 proc. mažiau, nei 2017 m.), realizuota – 1084,31 tūkst. kub. m vandens (75,07 tūkst. kub. m arba 6,5 proc. mažiau, nei 2017 m.). Vandens netektys 2017 m. siekė apie 23 proc., o 2022 m. sumažėjo ir siekė 20 proc.

Buitinių nuotekų surinkimo kiekis, 2022 m. palyginus su 2017 m., sumažėjo 250,1 tūkst. kub. m arba beveik 20 proc. (2017 m. surinkta 1159,38 tūkst. kub. m nuotekų, 2022 m. – 1004,05 tūkst. kub. m nuotekų), o realizacija sumažėjo 93,09 tūkst. kub. m arba 12,4 proc. (2017 m. realizuota 753,02 tūkst. kub. m nuotekų, 2022 m. – 659,93 tūkst. kub. m nuotekų). 2022 m.

palyginti su 2017 m., nuotekų infiltracija padidėjo (2017 m. ji siekė 32 proc., 2022 m. – 34,1 proc.). Beveik visos UAB „Pasvalio vandenys“ nuotekos išvalomos iki normų.



100 pav. Prisijungusių prie VT ir NT Pasvalio r. sav. gyventojų, abonentų dalis/ skaičius 2022 m. ir pokytis (proc.), 2017 m. ir 2022 m.

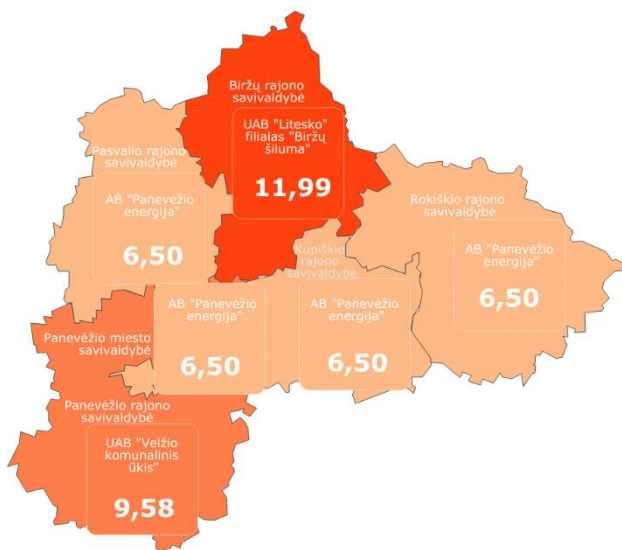
Šaltinis: sudaryta autorių pagal VERT duomenis

UAB „Pasvalio vandenys“ tvarkė **paviršines (lietaus) nuotekas** Pasvalio mieste, o rajoninėje Savivaldybės dalyje – seniūnijos. 2022 m. lietaus nuotekų ilgis Pasvalio mieste siekė 11 km. Pagal seniūnijų duomenis, lietaus tinklas buvo tik Joniškėlio mieste.



II.1.2.6.3. Enerģētiskā infrastruktūra

Centralizuotas šilumos tiekimas. 2023 m. centralizuotas šilumos gamybos ir tiekimo paslaugas Pasvalio r. sav. teikė AB „Panevėžio energija“, kuri paslaugas dar teikė Panevėžio miesto, Kėdainių, Rokiškio, Zarasų ir Kupiškio rajonų savivaldybių teritorijose. AB „Panevėžio energija“ pateko į I šilumos tiekėjų ir reguliuojamų nepriklausomų šilumos gamintojų grupės B pogrupį, kurioje buvo vykdomi didesni, nei 150 tūkst. MWh šilumos pardavimai per metus, ir kur gamtinės dujos šilumos gamybos kuro struktūroje sudarė mažiau nei 50 proc. Savo ruožtu, Panevėžio r. sav. teritorijoje šilumą teikė UAB „Velžio komunalinis ūkis“, kurio pardavimai mažesni nei 25 tūkst. MWh per metus ir kur daugiau nei 50 proc. kuro struktūroje sudarė gamtinės dujos. Biržų r. sav. šilumą teikė UAB „Litesko“ Biržų filialas, kur gamtinės dujos sudarė mažiau nei 50 proc. kuro struktūroje, ir pardavimai mažesni nei 25 tūkst. MWh per metus.



101 pav. Pagrindinių šilumos tiekėjų šilumos kainos (ct/kWh), 2023 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VERT duomenis

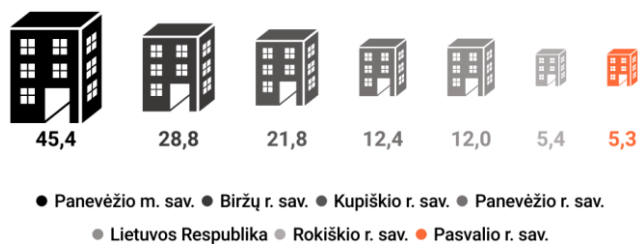
2023 m. Panevėžio apskrities savivaldybėse, kurioms šilumą teikė AB „Panevėžio energija“, šilumos kaina (6,50 ct/kWh be PVM) buvo mažesnė nei vidutiniškai Lietuvoje

(7,17 ct/kWh be PVM) ir mažiausia iš apskrities savivaldybių (žr. 101 pav.).

Taigi, Pasvalio r. sav. šilumos kaina mažesnė nei vidutiniškai Lietuvoje, o centralizuotos šilumos tiekimo kuro struktūroje gamtinės dujos sudarė mažiau nei 50 proc.

Pastatų energinio efektyvumo didinimas. Didžioji dalis gyvenamųjų daugiabučių namų Lietuvoje yra senos statybos, fiziškai susidėvėję, neekonomiški, neekologiški, suvartojantys daug energijos, kuriuos būtina atnaujinti (modernizuoti).

Savivaldybės nepasižymėjo sparčia daugiabučių gyvenamųjų namų renovacija. 2023 m. kovo mėn. Pasvalio r. sav. pagal renovuotų daugiabučių gyvenamųjų namų skaičių buvo 51-a šalyje (pirmoje vietoje – Birštono sav., kurios rodiklis – 60,0 proc.; antroje vietoje – Panevėžio miestas). Pasvalio r. sav. iš viso renovuota 5,3 proc. daugiabučių gyvenamųjų namų. Tai blogiausias rodiklis Panevėžio apskrities savivaldybių tarpe, 6,7 proc. p. mažesnis nei šalies vidurkis (žr. 102 pav.).



102 pav. Renovuotų daugiabučių gyvenamųjų
namų dalis, 2023 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VŠĮ Būsto energijos taupymo agentūros (toliau – BETA) duomenis

Pasvalio r. sav., kaip ir visoje Panevėžio apskrityje, **elektros energijos** tiekimą užtikrino AB „Energijos skirstymo operatorius“. Pasvalio r. sav. elektros energijos perdavimo tinklą, kuris priklauso AB LITGRID, sudarė 110 kV bei 330 kV oro linijų elektros tinklai.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

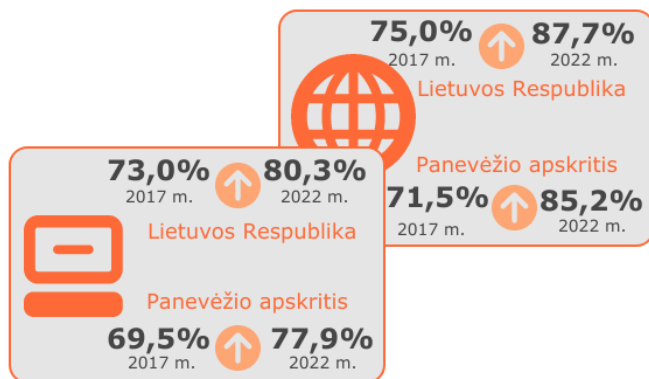
Pagal LEA duomenis, 2022 m. IV ketv. *Pasvalio r. sav. atsinaujinančių išteklių energijos (toliau – AIE) dalis elektros energijos sektoriuje buvo didžiausia apskrityje* (sudarė 48,2 proc.).

Per Pasvalio r. sav. teritoriją praeina magistralinis **dujotiekis** (Amber Grid dujų perdavimo sistemos dalis).

Pasvalio r. sav. **apšvietimo sistemą** savo teritorijose prižiūrėjo seniūnijos. Pasvalio r. sav. 2022 m. pabaigoje naudojo 3241 šviestuvą, iš kurio tik 697 vnt. arba 21,5 proc. – energiją taupantys. Per penkerius metus buvo įrengtas 581 šviestuvai (visi jie energiją taupantys). Iš viso LED šviestuvų dalis išaugo nuo 10 vnt. 2017 m. iki 697 vnt. 2022 m. Iš viso Pasvalio r. sav. buvo apšviestos 12 perėjų (iš jų 9 – energiją taupančiais šviestuvais).

II.1.2.6.4. Technologinė infrastruktūra

2022 m. 77,9 proc. Panevėžio apskrities namų ūkių turėjo asmeninį kompiuterį ir 2,4 proc. p. atsiliko nuo šalies vidurkio (80,3 proc.). Palyginti su 2017 m., Panevėžio apskrities namų ūkių, turinčių asmeninį kompiuterį, dalis padidėjo 8,4 proc. p., šalyje – 7,3 proc. p.



103 pav. Namų ūkių, turinčių asmeninį kompiuterį ir interneto prieigą, dalis ir dinamika (proc.), 2017–2022 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal VDA duomenis

Interneto prieigą šalyje 2022 m. turėjo 87,7 proc. namų ūkių, Panevėžio apskrityje – 2,5

Galima sakyti, kad šviestuvų keitimas energiją taupančiais Pasvalio r. sav. vyko lėtai.

Darnios energetikos indeksas. Pasvalio r. sav. pagal apibendrinantį darnios energetikos plėtros indeksą 2021 m. buvo 34-a šalyje (surinko vienodai balų, kaip ir Rokiškio r. sav., tačiau daugiau nei Biržų r. sav.). Prasčiausiai vertinamos sritys – daugiabučių renovacija, dviračių takų infrastruktūra, elektromobilių naudojimo lygis bei mažai finansuojamų projektų atsinaujinančios energetikos srityje. Geriausiai vertinamos sritys – žemas energetinio skurdo slenkstis, sąlyginai žema NT bei šilumos kaina. Palyginti su 2019 m., Pasvalio r. sav. pagal apibendrinantį darnios energetikos plėtros indeksą pakilo iš 39-os į 34-ą vietą.

proc. p. mažiau (85,2 proc. namų ūkių). Per šešerius metus interneto prieigą turinčių namų ūkių dalis šalyje išaugo 12,7 proc. p., Panevėžio apskrityje – 13,7 proc. p.

Taigi, Panevėžio apskrities namų ūkiai kompiuteriais ir interneto prieiga buvo apsirūpinę prasčiau, nei vidutiniškai šalyje.

2023 m. pradžioje PRSA kartu su seniūnijomis buvo naudojami 162 kompiuteriai (2017 m. – 160 kompiuterių), 9 serveriai, (tiek pat 2017 m.), apie 11 spausdinimo ir kopijavimo aparatų (kaip ir 2017 m.), apie 20 daugiafunkcinių įrenginių (kaip ir 2017 m.). 2023 m. PRSA buvo 20 proc. nuotolinių darbo vietų.

Pasvalio rajono savivaldybės gyventojai buvo nuolat informuojami apie svarbiausias aktualijas ir Savivaldybės veiklą interneto svetainėje www.pasvalys.lt ir 2-jose paskyrose socialiniuose tinkluose Facebook ir Instagram. Taip pat PRS komitetų, tarybos posėdžių vaizdo transliacijas gyventojai gali stebėti internetu (Youtube kanale) bei archyvuose.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

2023 m. balandžio mėn. Savivaldybė savo *Facebook* socialiniame tinkle turėjo 3,3 tūkst. sekėjų (tai vienas mažiausių rodiklių tarp Panevėžio apskrities savivaldybių). Tačiau *Youtube* socialiniame tinkle buvo paskelbtas 151 vaizdo įrašas – vienas didžiausių rodiklių tarp Panevėžio apskrities savivaldybių (žr. 104 pav.).



104 pav. Savivaldybių Facebook paskyrų sekėjų skaičius (tūkst. vnt.) ir vaizdo įrašų skaičius Youtube kanaluose (vnt.), 2023 m. balandžio mėn.

Šaltinis: sudaryta autorių

Per 2022 m. Savivaldybės interneto tinklapyje buvo paskelbta apie 500 pranešimų. Tinklapių unikalų lankytojų skaičius 2022 m. siekė 106 tūkst., 2021 m. – 80 tūkst., 2020 m. – 36 tūkst.

Galima sakyti, kad Pasvalio rajono savivaldybė, vertinant rajonines Panevėžio apskrities savivaldybes, buvo ganėtinai aktyvi socialinių tinklų vartotoja, tačiau trūko reklamos, socialinių tinklų populiarinimo, nes komunikavimui daugiausiai naudojo Youtube kanalą.

Plečiantis interneto ir kitų elektroninių paslaugų tinklų prieinamumui ir naudojimui, PRSA daugelį paslaugų perkėlė į elektroninę erdvę, diegė *e. demokratijos* plėtrą skatinančius įrankius. *Besinaudojančių asmenų dalis Pasvalio r. sav. teikiamomis viešosiomis ir administracinėmis elektroninėmis paslaugomis išaugo.* 2022 m. elektroniniu būdu (elektroniniai prašymai, per e-paslaugų portalą ar elektroniniu būdu) buvo suteiktos 759 paslaugos arba iš viso 42,4 proc., 2017 m. – 199 paslaugos arba iš viso 15 proc. (3,8 karto padidėjimas). Tam įtakos turėjo ir šalyje prasidėjęs karantinas, ir vykdytas viešojo sektoriaus skaitmeninimas šalyje.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Infrastruktūros apibendrinimas

Transporto infrastruktūra. Tiek valstybinės, tiek vietinės reikšmės kelių būklė Pasvalio r. sav. buvo prastesnė nei vidutiniškai Lietuvoje, vietinės reikšmės keliuose - didelė grunto dalis. Transporto priemonių skaičiaus augimas - sparčiausias apskrityje, automobilizacijos lygis - aukštesnis nei šalyje ir apskrityje. Savivaldybė nepasižymėjo aukštu elektromobilių naudojimo lygiu, tačiau aktyviai plėtė įkrovimo stotelių tinklą, kas ateityje gali paskatinti gyventojus vis dažniau įsigyti elektromobilius. Nors viešojo transporto paslaugos - pakankamai išplėtos, bet labai mažai važiuojančiųjų, vadinas, jos buvo nepatogios, neatliepančios gyventojų poreikių.

Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra. Geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą rajone vykdė UAB „Pasvalio vandenys“. Pasvalio r. sav. 2023 m. balandžio mėn. vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo kaina buvo pigiausia Lietuvoje. Tačiau prie centralizuotų nuotekų tinklų yra prisijungusi ganėtinai nedidelė savivaldybės gyventojų dalis. Dėl gyventojų skaičiaus mažėjimo vandens suvartojimas bei poreikis nuotekų tvarkymui rajone sumažėjo, tačiau padidėjo užsakymų surinkti nuotekas asenizacijos transporto priemonėmis. Beveik visos nuotekos Savivaldybėje išvalomos iki normų. Lietaus tinklai buvo tik Pasvalio ir Joniškėlio miestuose.

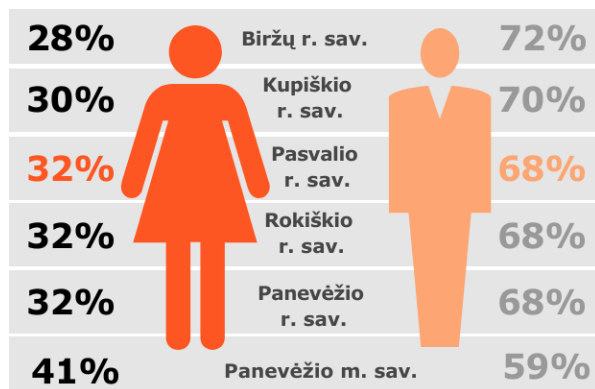
Energetinė infrastruktūra. Pasvalio rajone šilumos kaina taip pat mažesnė, nei vidutiniškai Lietuvoje, o centralizuotos šilumos tiekimo kuro struktūroje gamtinės dujos sudaro mažiau nei 50 proc. Savivaldybė nepasižymėjo sparčia gyvenamųjų daugiabučių namų renovacija, šviestuvų keitimas energiją taupančiais vyskta pakankamai lėtai. Nors AEI dalis elektros energijos sektoriuje - didžiausia apskrityje. Pasvalio rajono savivaldybė pagal apibendrinantį darnios energetikos indeksą - 34-a šalyje, apskrityje mažesnę indeksą turėjo Biržų r. sav., tokį patį - Rokiškio r. sav.

Technologinė infrastruktūra. Panevėžio apskrities namų ūkiai kompiuteriais ir interneto prieiga apsirūpinę prastiau, nei namų ūkiai vidutiniškai šalyje. Pasvalio r. sav., vertinant rajonines Panevėžio apskrities savivaldybes, buvo ganėtinai aktyvi socialinių tinklų vartotoja, tačiau trūko reklamos, socialinių tinklų populiarinimo, nes komunikavimui su išore daugiausiai naudojo Youtube kanalą. Pastaruoju metu išaugo besinaudojančių asmenų dalis Pasvalio r. sav. teikiamomis viešosiomis ir administracinėmis elektroninėmis paslaugomis – tam įtakos turėjo ir pandemija.

II.1.2.7. VIEŠASIS VALDYMAS

Savivaldybės atstovaujamoji institucija – savivaldybės taryba, turinti savivaldybės valdžios ir viešojo administravimo įgaliojimus, o vykdomoji institucija – meras (savivaldybės vadovas), turintis valdžios ir viešojo administravimo įgaliojimus.

Pasvalio rajono savivaldybės tarybą (toliau – Taryba) sudaro įstatymų nustatyta tvarka demokratiškai išrinkti Savivaldybės bendruomenės atstovai – 25 nariai. Naujai išrinktos (2023–2027 m.) kadencijos Taryboje moterų buvo mažiau nei vyrų (santykis 32:68) (žr. 105 pav.).



105 pav. Vyrų ir moterų santykis savivaldybių Tarybose (proc.), 2023 m. balandžio mėn.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal www.vrk.lt duomenis



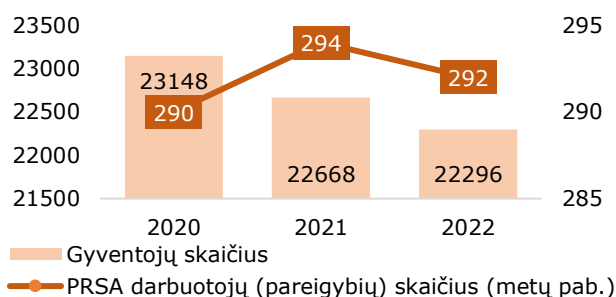
Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Nuo 2015 m. Lietuvoje savivaldybių *merai* renkami tiesiogiai. Tiek 2019–2023 m., tiek 2023–2027 m. Tarybos kadencijos metu Pasvalio rajono savivaldybės meru išrinktas Gintautas Gegužinskas.

Savivaldybės administracija yra savivaldybės biudžetinė įstaiga, jai vadovauja Savivaldybės administracijos direktorius.

Organizacinė PRSA struktūra. 2023 m. pradžioje PRSA vadovauja direktorius. PRSA veikia 13 administracijos struktūrinių padalinių (skyrių), 11 administracijos struktūrinių-teritorinių padalinių (seniūnijų) bei 3 pareigybės, neįeinančios į struktūrinių padalinių sudėtį, ir Savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas. Savivaldybėje taip pat veikia kontrolės ir audito tarnyba, kuri nėra PRSA struktūros dalis.

Žmogiškieji ištekliai. 2022-12-31 dienai bendras PRSA *darbuotojų* skaičius siekė 292 (2020 m. pabaigos duomenimis, - 290 darbuotojų). Palyginti su 2020 m., PRSA darbuotojų skaičius padidėjo 0,7 proc., o Pasvalio r. sav. gyventojų skaičius sumažėjo 9,6 proc.



106 pav. Pasvalio r. sav. gyventojų ir PRSA darbuotojų skaičiaus dinamika (asm.), 2020–2022 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal PRSA duomenis

2019 m. pradžioje 1 000-ii gyventojų *tenkantis* Pasvalio rajono savivaldybės administracijos *užimtų pareigybių skaičius* siekė 11,7 – didžiausias rodiklis iš apskrities kaimiškų savivaldybių (žr. 107 paveikslą).



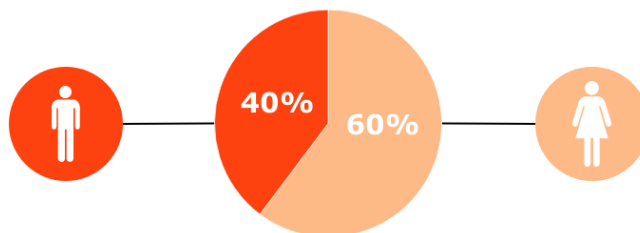
● Rokiškio r. sav. ● Panevėžio r. sav. ● Kupiškio r. sav.
● Biržų r. sav. ● Pasvalio r. sav.

107 pav. Savivaldybių administracijose užimtų pareigybių skaičius, tenkantis 1000 gyv., 2019 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal Lietuvos laisvosios rinkos instituto (toliau – LLRI) duomenis

Taigi, Savivaldybėje ne pakankamai efektyviai naudojo valstybės ir mokesčių mokėtojų lėšas, nes gyventojų skaičiui sumažėjus, PRSA darbuotojų skaičius išaugo, be to, pareigybių, tenkančių 1000 gyventojų, skaičius – didžiausias iš kaimiškų savivaldybių.

PRSA duomenimis, 2022 m. Pasvalio rajono savivaldybės administracijoje dirbo 60 proc. moterų ir 40 proc. vyrų. Vidutinis dirbančiųjų amžius – 53 metai.



108 pav. PRSA darbuotojų pasiskirstymas pagal lytį (proc.), 2023 m. pr.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal PRSA duomenis

Tendencija, kad savivaldybių administracijose dirba daugiau moterų nei vyrų, o savivaldybių tarybose – atvirkščiai, aktuali visai Lietuvai, nors ES siekia visose srityse didinti lygybę.

2022 m. bendrai kvalifikaciją kėlė arba mokymuose dalyvavo 46 proc. PRSA darbuotojų. Tai buvo 11 proc. p. daugiau nei 2017 m. Vidutiniškai kasmet, vertinant 2017-2022 m., kvalifikaciją kėlė apie 37 proc. PRSA darbuotojų.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Turtas. 2021 m. pabaigoje PRSA valdomo turto bendras plotas siekė 83,227 tūkst. kv./m. Tuo atveju, kai Savivaldybė turto nepanaudoja savo reikmėms, neišnuomoja, neperduoda panaudos pagrindais, jis lieka nenaudojamas. Pagal pateiktus PRSA duomenis, Savivaldybės valdomo, bet nenaudojamo turto plotas 2021 m. pabaigoje siekė 5,836 tūkst. kv. m arba 7 proc. Tokio turto kiekis 2022 m. pabaigoje, tenkantis 100 gyventojų, siekė 25,7 kv. m.

Kitas reikšmingas efektyvaus turto valdymo rodiklių – Savivaldybės transporto priemonių (lengvųjų automobilių) skaičius, tenkantis šimtui užimtų pareigybių. 2022 m. pabaigoje PRSA (kartu su seniūnijomis) naudojo 31 lengvąjį automobilį. Tai sudarė 10-11 automobilių 100 pareigybių.

Galima teigti, kad Pasvalio r. sav. turtą valdė efektyviai.

Gyventojų įtraukimas į viešojo valdymo procesus. Vienas iš pagrindinių piliečių įtraukimo į viešąjį valdymą mechanizmų yra rinkimų teisė – t. y., teisė rinkti atstovus į savivaldybių tarybą ir teisė rinkti merą. *Pasvalio rajono savivaldybės rinkėjai buvo vidutiniškai aktyvūs, aktyvesni nei vidutiniškai šalyje, tačiau jų susidomėjimas rinkimais sumažėjo.*

2023 m. vykusiuose savivaldybių tarybų ir merų rinkimuose balso teisę turinčių

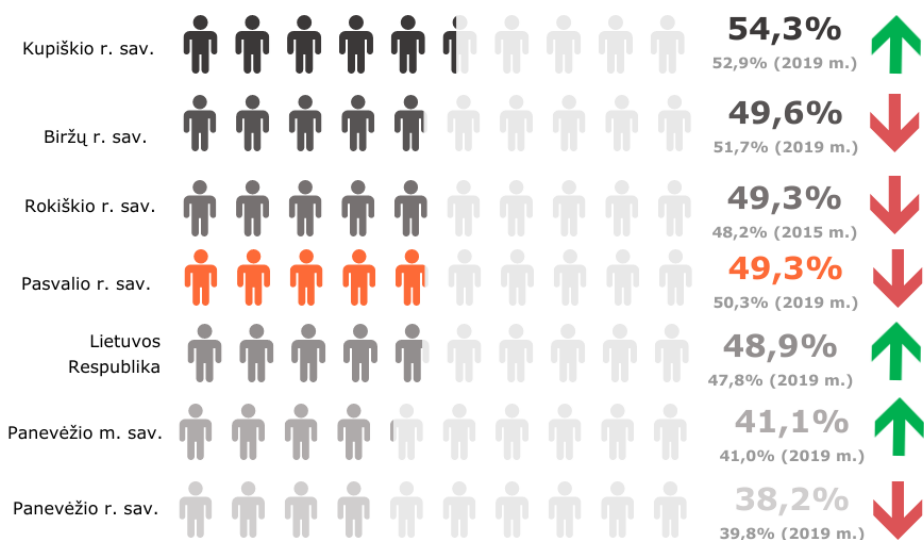
Savivaldybėje *rinkėjų aktyvumas* siekė 49,3 proc. Rodiklis viršijo šalies vidurkį 0,4 proc. p. (48,9 proc.) bei buvo vidutinis lyginamų savivaldybių tarpe (žr. 109 pav.). Aktyvesni rinkėjai 2023 m. vykusiuose rinkimuose buvo Kupiškio bei Biržų rajono savivaldybėse. Palyginti su 2019 m. vykusiais savivaldos rinkimais, pilietinę pareigą atlikusių gyventojų dalis Pasvalio rajono savivaldybėje sumažėjo (kai vidutiniškai šalyje – išaugo).

2022 m. 38 savivaldybės iš 60-ties Lietuvoje įgyvendino *dalyvaujamojo biudžeto* modelį. Vertinant Panevėžio apskrities savivaldybes, dalyvaujamąjį biudžetą įgyvendino 5 iš 6 (Biržų r. sav. Rokiškio r. sav., Kupiškio r. sav., Panevėžio r. sav. ir Panevėžio m. sav.). Vienintelė Pasvalio r. sav. dalyvaujamojo biudžeto modelio neįgyvendino, tačiau planuoja tai daryti nuo 2024 metų.

2013 m. PRSA buvo atidarytas klientų aptarnavimo kabinetas, nuo 2014 m. pradėjo veikti asmenų aptarnavimo padalinys, kuriame dirbo 2 darbuotojai. Pasvalio rajono savivaldybėje veikia *decentralizuoto vieno langelio principas*. Besikreipiančius asmenis dar priima Socialinės paramos ir sveikatos, Civilinės metrikacijos ir Žemės ūkio skyriai.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas



109 pav. Rinkėjų aktyvumas savivaldos ir merų rinkimuose (proc.), 2019 m. ir 2023 m.

Šaltinis: sudaryta autorių pagal www.vrk.lt duomenis

Viešojo valdymo apibendrinimas

Pasvalio r. sav. ne pakankamai efektyviai naudojo valstybės ir mokesčių mokėtojų lėšas, nes gyventojų skaičiui sumažėjus, PRSA darbuotojų skaičius išaugo, be to, pareigybių, tenkančių 1000 gyventojų, skaičius – didžiausias iš kaimiškų Panevėžio apskrities savivaldybių. Tačiau turtą PRSA valdo pakankamai efektyviai – tik labai nedidelė jo dalis buvo nenaudojama. Tendencija, kad savivaldybių administracijose dirbo daugiau moterų nei vyrų, o savivaldybių tarybose – atvirkščiai, aktuali visai Lietuvai, nors ES siekia visose veiklos srityse didinti vyrų ir moterų lygybę. Pasvalio rajono savivaldybė – ne išimtis. Pasvalio rajono savivaldybės rinkėjai buvo vidutiniškai aktyvūs, aktyvesni nei vidutiniškai šalyje, tačiau jų susidomėjimas rinkimais sumažėjo. PRSA mažai įtraukiakė gyventojus į valdymo procesus – vienintelėje iš apskrities savivaldybių nebuvo taikomas dalyvaujamojo biudžeto modelis.



II.1.3. PAGRINDINĖS PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS PROBLEMOS IR ESMINĖS JŲ PRIEŽASTYS

Pasvalio rajono savivaldybės problemų formavimo pagrindas – susistemintos ir darbo grupių metu suderintos esamos situacijos analizės išvados. Šešios esminės Savivaldybės problemos (žr. 4 lentelę) buvo suformuluotos pagal problemų, pasekmių ir priežasčių diagramas (žr. 3 priedą). Jų formuluotės aptartos ir tikslintos darbo grupių susitikimų metu.

4 lentelė. Esminės Pasvalio rajono savivaldybės problemos ir jų priežastys

PROBLEMA	PROBLEMOS PAGRINDIMAS (PRIEŽASTIS, PASIREIŠKIMO ASPEKTAI)
1 PROBLEMA MAŽAS INVESTICINĖS APLINKOS PATRAUKLUMAS	Problemos pagrindimas: <i>Materialinių ir tiesioginių užsienio investicijų 1 gyventojui rodikliai atsiliko nuo šalies ir apskrities vidurkių.</i> Problemos priežastys ir pasireiškimo aspektai: 1 priežastis. Nepakankama, neišplėtotą infrastruktūra investicijoms, aukštesnę pridėtinę vertę kuriančio verslo stoka. <i>Pramoninės teritorijos išsidėsčiusios prie Mūšos g. Pasvalio mieste bei Aukštikalnių k. Pasvalio apyl. seniūnijoje, tačiau jose trūksta tinkamos susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros. Daugiau laisvų žemės sklypų, tinkamų investicijoms, Savivaldybėje nėra. Didžioji dalis veikiančių ūkio subjektų veiklą vykdo tradiciniuose sektoriuose – prekybos ir paslaugų, transporto ir saugojimo bei žemės ūkio. Šie sektoriai ilgalaikėje perspektyvoje pasižymi mažu augimo potencialu, nepakankamai našūs, nekuriantys aukštesnės pridėtinės vertės³⁸, aukštesnį atlygį garantuojančių darbo vietų³⁹. O ūkio subjektų, veikiančių profesinėje, mokslinėje ir techninėje veikloje, dalis – mažesnė, nei vidutiniškai šalyje⁴⁰.</i> 2 priežastis. Vyrauja į žaliavų gamybą orientuotas, individualus žemės ūkio sektoriaus vystymo būdas, kas ateityje gali mažinti konkurencingumo augimą. <i>Nors Pasvalio r. sav. vystomas žemės ūkis, vyrauja vienos našiausių žemių Lietuvoje, o žemės ūkio produkcija pasižymi produktyvumu⁴¹, tačiau konkurencingumui neigiamą įtaką daro bloga melioracijos statinių būklė, kiti faktoriai (pvz. balanso paieška tarp ekologinio (aplinką tausojančio) ūkininkavimo ir pelno siekio (sąsajos su 6 problema). Savivaldybės teritorijoje veikia keletas stambių žemės ūkio bendrovių, tačiau maždaug pusė ūkininkų ūkių – labai maži. Tokiems ūkininkams ūkininkavimas yra papildomas pajamų šaltinis arba tradicinio gyvenimo būdo išraiška, kuomet produkcija auginama savo reikmėms, ir (arba) artimam ratui, ir (arba) parduodama vietiniuose turguose.</i>

³⁸ 2021 m. pridėtinė vertė 1 dirbančiajam Pasvalio r. sav. buvo 31 proc. mažesnė, nei vidutiniškai šalyje ir 9 proc. – nei vidutiniškai apskrityje.

³⁹ 2022 m. darbo užmokestis Pasvalio r. sav. sudarė 75 proc. šalies ir 90 proc. apskrities rodiklių.

⁴⁰ 2022 m. Pasvalio r. sav. profesinėje, mokslinėje ir techninėje veikloje (M sektoriuje) veikė 3,7 proc. ūkio subjektų, kai šalies vidurkis – 11,2 proc.

⁴¹ 2021 m. iš 1 ha žemės ūkio naudmenų Pasvalio r. sav. buvo pagaminta žemės ūki o produkcijos už 1,4 tūkst. EUR, šalyje – 0,9 tūkst. EUR, apskrityje – apie 1 tūkst. EUR.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

	Tokiai veiklai dažnai nereikia veterinarijos tarnybos leidimų, kas generuotų papildomus kaštus. Šiek tiek didesni ūkiai, kuriems ūkininkavimas tampa pagrindiniu pragyvenimo šaltiniu, dažniausiai pagamintą žemės ūkio produkciją neperdirba, o parduoda tolimesniems gamintojams, kurių gausu rajone. Todėl Pasvalio r. sav. žemės ūkio sektorius pasižymi tik pirmosios žemės ūkio produkcijos grandies – žaliavų gamybos – plėtojimu. Rajone veiklą vykdo tik keletas žemės ūkio kooperatyvų, ūkininkai lėtai jungiasi į asociacijas. 3 priežastis. Įgūdžių, kompetencijos prisitaikyti prie besikeičiančios rinkos stoka, kvalifikuotų darbuotojų trūkumas. Nors Savivaldybė remia ir skatina SVV sektorių, bet verslumo lygis rajone mažesnis, nei vidutiniškai šalyje ir apskrityje. Ūkininkų verslumo lygis taip pat žemas, ryškus negebėjimas susirasti tiesioginių vartotojų kitose, ne Pasvalio ar aplinkinėse savivaldybėse, o pvz., didžiuosiuose miestuose, kur vartotojai už tiesiogiai parduodamą žemės ūkio produkciją būtų pasiruošę mokėti didesnę kainą. Nors Pasvalio r. sav. užimtumo ir nedarbo lygio rodikliai blogesni, nei šalyje ir apskrityje⁴², tačiau darbingo amžiaus gyventojų dalis viršijo šalies ir apskrities vidurkių⁴³, ir per pastaruosius penkerius metus padidėjo. Tokia situacija rodo darbo rinkos disbalansą, besivystančios teritorijos raidos fazę, kuri pasižymi aukštais gamybos kaštais, neišvystytais įgūdžiais bei žemu inovacijų lygiu, žemu įsitraukimu į tarptautinės vertės grandines ir rinkas. Įtakos turi ir kvalifikuotos darbo jėgos stoka. Pasvalio r. sav. nėra aukštųjų universitetinių ar neuniversitetinių įstaigų, veikia tik žemės ūkio srities profesinė mokykla, ribotai įgyvendinamas suaugusių asmenų persikvalifikavimas (sąsajos su 3 problema).
2 PROBLEMA. NEPAKANKAMAS TURISTINIS, AKTYVAUS IR KULTŪRINIO GYVENIMO PATRAUKLUMAS	Problemos pagrindimas: Pasvalio r. sav. apsilanko nedaug turistų, o apgyvendinimo įstaigos – nepopuliarios. Trūksta atskiroms gyventojų grupėms organizuojamų renginių. Parengiama mažai profesionalių sportininkų, mažėjantis sporto renginių, varžybų, stovyklų ir dalyvių juose skaičius. Problemos priežastys ir pasireiškimo aspektai: 1 priežastis. Neįvairi, nepakankamai moderni ir prieinama turizmo bei rekreacijos paslaugų infrastruktūra, stokojama kompleksškumo. Vertų dėmesio turistinių objektų, rekreacinių išteklių Savivaldybėje nėra daug. Prie lankomiausių turizmo objektų priskiriami gamtos ar pramogų objektai, Savivaldybė unikali savo smegduomėmis, kulinariniu paveldu, teikiamomis degustacinėmis paslaugomis. Prie kai kurių turistinių objektų trūksta papildomos infrastruktūros (elektromobilių įkrovimo stotelių, tualetų, geresnio WI-FI ryšio, skaitmeninių inovacijų (interaktyvių stendų, VR, planšečių ir pan.), patogesnio darbo laiko, ne visi lankytini objektai pritaikyti asmenims su negalia, kai kur trūksta modernių privažiavimų, dviračių, pėsčiųjų takų, kitos susijusios infrastruktūros. Šios problemos lemia mažesnę turistinių objektų ar paslaugų prieinamumą atskiroms socialinėms grupėms. Rajone fiksuota

⁴² 2022 m. Pasvalio r. sav. užimtumo lygis siekė 62,8 proc., šalyje – 73,8 proc., apskrityje – 70,1 proc. Nedarbo lygis Pasvalio r. sav. 2022 m. sudarė 9,8 proc., šalyje – 9 proc., apskrityje – 9,3 proc.

⁴³ 2022 m. Pasvalio r. sav. darbingo amžiaus gyventojų dalis siekė 62,7 proc., šalyje – 62,3 proc., apskrityje – 61,9 proc.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

mažiausia apskrityje apgyvendinimo bei maitinimo įstaigų pasiūla⁴⁴, teikiama per mažai kompleksinių paslaugų, maršrutų ar edukacinių programų kartu su kitomis regiono ar kaimyninėmis savivaldybėmis, užsienio šalimis, per mažai įtraukiamas NVO sektorius į paslaugų teikimą.

2 priežastis. Nepakankamai įtraukios kultūros paslaugos, lėtai įveiklinamas paveldas.

Kultūros įstaigų tinklas rajone optimizuotas, dauguma pastatų sutvarkyti, veikia koncertų, kamerinė ir kino salės, tačiau ne visa kultūros infrastruktūra pritaikyta neįgaliųjų poreikiams, kai kurių kultūros įstaigų pastatai - nusidėvėję. Gausu mėgėjų meno kolektyvų ir jų organizuojamų renginių⁴⁵, padidėjęs kultūros renginiuose dalyvaujančių dalyvių ir apsilankančių lankytojų skaičius⁴⁶, muziejų lankytojų skaičius⁴⁷. Pasvalio VB ir padaliniuose esantis dokumentų fondas gana gausus⁴⁸, tačiau dalis jo nepakankamai atnaujinama. Bibliotekų tinklas užtikrina paslaugų prieinamumą ir pasiekiamumą. Veikiantis krašto muziejus – modernus ir patrauklus. Kai kuriose kultūros įstaigose trūksta IT įrankių, skaitmeninimo, inovacijų, per mažai įtraukiamas NVO sektorius į paslaugų teikimą. Kultūros paslaugų tolygumas užtikrinamas ir teikiant paslaugas mobiliu būdu (pvz. bibliotekų). Savivaldybė išsiskiria pramonės ir architektūriniu paveldu, pro teritoriją praeina siaurojo geležinkelio vėžė, tačiau dauguma šių objektų nėra įveiklinti, prieinami lankymui.

3 priežastis. Nepakankama sporto ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų pasiūla.

Savivaldybėje yra baseinas ir gyventojai turi galimybę mokytis plaukti, be to, gyventojai yra fiziškai aktyvūs⁴⁹. Tačiau sporto ir fizinio aktyvumo veiklų įvairovė Savivaldybėje yra per maža, nes siūloma mokytis sportuoti tik pagal tik 7 sporto šakas. Per maža orientacija į skirtingas socialines grupes, per mažai įtraukiamas NVO sektorius į paslaugų teikimą. Įtakos turi ir neįvairi sporto infrastruktūra (Savivaldybės teritorijoje nėra arba nepakanka dviračių, automobilių, motociklų sportui tinkamos infrastruktūros, vandens sporto infrastruktūros, šaudyklų, kt.), kai kuri – labai nusidėvėjusi, nepritaikyta asmenų su negalia poreikiams. To pasėkoje parengiama mažai profesionalių sportininkų⁵⁰, sporto renginių, aukšto meistriškumo sporto varžybų bei stovyklų skaičius bei dalyvaujančiųjų skaičius juose sumažėjo.

⁴⁴ 2022 m. Pasvalio r. sav. veikė 8 maitinimo, 5 apgyvendinimo įstaigos ir 5 kaimo turizmo sodybos.

⁴⁵ 2022 m. Pasvalio KC ir skyriuose veikė 64 meno kolektyvai, kuriuose dalyvavo 753 dalyviai.

⁴⁶ 2022 m. palyginti su 2017 m., 1 Pasvalio KC ir skyriuose renginyje lankytojų ir dalyvių skaičius padidėjo 69,7 proc.

⁴⁷ 2022 m. palyginti su 2017 m., Pasvalio muziejaus lankytojų skaičius padidėjo 48,3 proc.

⁴⁸ 2022 m. Pasvalio r. sav. 1 gyventojui teko 11,1 tūkst. dokumentų, kai šalyje – 4,0 tūkst.

⁴⁹ 2021 m. Pasvalio r. sav. gyventojų dalyvavimas sporto veiklose (5,4 proc.) buvo didesnis, nei vidutiniškai šalyje (4,6 proc.).

⁵⁰ Per 2021 m. Pasvalio r. sav. buvo parengta 1 jaunimo rinktinės ir 13 jaunių rinkinių narių.



**3 PROBLEMA. ŽEMI
MOKYMOSI
REZULTATAI,
STOKOJAMA
JAUNIMO
AKTYVUMO IR
MOTYVACIJOS**

Problemos pagrindimas: Žemi mokinių pasiekimų rezultatai, Savivaldybė išsiskiria viena didžiausių apskrityje NEET jaunimo dalimi.

Problemos priežastys ir pasireiškimo aspektai:

1 priežastis. Netolygi švietimo paslaugų ir infrastruktūros kokybė, neužtikrinamas prieinamumas visiems pažeidžiamų visuomenės grupių⁵¹ atstovams.

Nors ikimokyklinio ugdymo vietų skaičius Pasvalio r. sav. yra didesnis, nei norinčiųjų į jas patekti⁵², bet 0-5 metų vaikų dalis ikimokykliniame ugdyme – mažesnė, nei vidutiniškai šalyje⁵³. Siekiant visuotinio ugdymo, svarbu užtikrinti pakankamus ikimokyklinio ugdymo paslaugų pajėgumus ten, kur didžiausia paklausa, t. y. pirmiausiai, Pasvalio mieste. Ikimokyklinio amžiaus vaikams yra per mažai teikiamas pavėžėjimas į ugdymo įstaigas. Daugiau nei trečdaliui bendrojo ugdymo mokyklų pastatų rajone reikalingas kapitalinis remontas, trūksta hibridinės įrangos, modernių mokymosi klasių, laboratorijų. Nei viena rajono BUM nėra pilnai pritaikyta pagal universalaus dizaino principus. Dalis bendrojo ugdymo mokyklų dirba neefektyviai, t. y. turi mažiau nei 200 mokinių. Dauguma jų – kaimiškoje rajone dalyje. Didelis jungtinių klasių skaičius⁵⁴ bei vaikų su spec. poreikiais dalis⁵⁵, neužtikrinama švietimo pagalba⁵⁶, trūksta pedagogų apskritai. Vaikų užimtumas visą dieną ugdymo įstaigose taip pat ribotas – pagal visos dienos mokyklos modelį veikia tik viena mokykla. Ugdymo(-si) procese stokojama inovatyvių, šiuolaikinių metodų, kūrybinius vaikų gabumus, kritinį mąstymą skatinančių būrelių, neformalių veiklų (pvz. STEAM) (sąsaja su 1 problema).

2 priežastis. Netolygiai išvystytos, nepakankamai patrauklios jaunimo užimtumo veiklos ir formos.

Jaunimo dalis rajone – sąlyginai didelė, tačiau stokojama jaunimo aktyvumo⁵⁷. Mobilus darbas plėtojamas tik 4-riose nuo rajono centro labiausiai nutolusiose gyvenvietėse (kaimiškose vietovėse). Atviras darbas su jaunimu vykdomas tik Pasvalio mieste⁵⁸. Stokojama užimtumo ir laisvalaikio praleidimo formų, kurios būtų įdomios jaunimui (sąsaja su 2 problema).

⁵¹ Pažeidžiamos visuomenės grupės – vyresnio amžiaus asmenys, asmenys su negalia, socialinę riziką patiriančios šeimos ir jose augantys veikia, be tėvų globos likę vaikai, asmenys grįžę iš įkalinimo vietų, atokesnėse vietovėse gyvenantys asmenys ir pan.

⁵² 2022 m. 100-ui vaikų Pasvalio r. sav. teko 119 vietų ikimokyklinio ugdymo vietos.

⁵³ 2022 m. 0-5 metų vaikų dalis ikimokykliniame ugdyme Pasvalio r. sav. siekė 60,3 proc., šalyje – 67,6 proc.

⁵⁴ 2022 m. Pasvalio r. sav. jungtinių klasių skaičiaus dalis siekė 22,5 proc., šalyje – 9,0 proc.

⁵⁵ 2022 m. Pasvalio r. sav. vaikų su spec. poreikiais dalis siekė 28,5 proc., šalyje – 12,6 proc.

⁵⁶ 2022 m. Pasvalio r. sav. švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100 mokinių buvo 0,9, apskrityje – 1,1.

⁵⁷ 2022 m. pabaigoje Pasvalio r. sav. veikė 5 jaunimo organizacijos ir 5 su jaunimu dirbančios organizacijos, o neformalių grupių jaunimo tarpe nebuvo.

⁵⁸ Pasvalio VB pastate veikė atvira jaunimo erdvė ir atviras jaunimo centras.



**4 PROBLEMA.
NEPAKANKAMAI
UŽTIKRINAMA
SOCIALINĖ
GEROVĖ RAJONE**

Problemos pagrindimas: *savivaldybė pasižymi aukštesniu išvengiamo mirtingumo rodikliu, skurdo ir nusikalstamumo lygiu, palyginti su apskrities vidurkiu.*

Problemos priežastys ir pasireiškimo aspektai:

1 priežastis. Sumažėjęs sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas, žemas gyventojų sveikatos raštingumo lygis.

Sveikatos priežiūros ištekliai – mažėjantys ir mažesni, nei vidutiniškai šalyje⁵⁹. Sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumui įtakos turi dėl pandemijos dalies gydytojų konsultacijų perkėlimas į nuotolį. Beveik 40 proc. Savivaldybės teritorijoje veikiančių stacionaro lovų – slaugos, o dėl spartesnių visuomenės senėjimo procesų šis poreikis ateityje augs. Tačiau rajone mažai plėtojamose kompleksinėse, mobilios sveikatos priežiūros paslaugos. Nors gyventojų dalyvavimas prevencinėse sveikatos patikrinimo programose savivaldybėje buvo geresnis, nei vidutinis Panevėžio TLK aptarnaujamose teritorijose gyventojų dalyvavimas, tačiau aukšti mirtingumo rodikliai⁶⁰ rodo, kad tų programų efektyvumas nėra pakankamas. Pasvalio r. sav. išsiskiria prastesne gyventojų psichine sveikata⁶¹.

2 priežastis. Stokojama tam tikrų socialinių paslaugų, kompleksinio požiūrio teikiant paslaugas.

Pasvalio rajono savivaldybėje nėra patenkinamas ilgalaikės socialinės globos institucijoje paslaugų poreikis, neteikiamos nakvynės namų, socialinės priežiūros, pagalbos pinigais senyvo amžiaus/ neįgaliems asmenims, savarankiško gyvenimo namų, apsaugoto būsto socialinių dirbtuvių suaugusiems asmenims su proto/ psichikos negalia paslaugos. Nors integralios pagalbos paslaugų teikimo lygis savivaldybėje yra aukštesnis nei šalyje⁶², tačiau, didinant gyventojų socialinę gerovę, dar labai trūksta kompleksinio požiūrio (pvz. kompleksinių sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų ir pan.). Socialinių paslaugų įvairovės poreikį lemia ir didelis vaikų su spec. poreikiais skaičius (sąsajos su 3 problema).

3 priežastis. Nepakankama socialinė integracija, lemianti mažėjantį saugumą rajone.

Saugumui rajone įtakos turi socialinės integracijos lygis. Savivaldybėje socialinio būsto plėtra vykdoma lėtai⁶³, ilgėja socialinio būsto laukimo trukmė⁶⁴, smurto artimoje aplinkoje atvejų būna vidutiniškai daugiau, nei šalyje ir apskrityje⁶⁵. Saugumas rajone mažėja ir dėl policijos pareigūnų skaičiaus

⁵⁹ Praktikuojančių gydytojų skaičius, tenkantis 10 tūkst. gyv., 2020 m. Pasvalio r. sav. buvo 2,5 karto mažesnis, nei vidutiniškai šalyje, ir per 5-rius metus sumažėjo 16,7 proc.; stacionaro lovų skaičius buvo 27 proc. mažesnis, nei šalies vidurkis bei per 5-rius metus sumažėjo beveik 5 proc.

⁶⁰ 2022 m. Pasvalio r. sav. mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų 32,5 proc. viršijo šalies ir 23,4 proc. apskrities rodiklius.

⁶¹ 2021 m. Pasvalio r. sav. tiek savižudybių, tiek bandymų žudyti skaičius viršijo šalies rodiklius atitinkamai 8,5 proc. ir 28,7 proc.

⁶² 2021 m. 1000-iui Pasvalio r. sav. gyventojų buvo suteikta 18 integralios pagalbos paslaugų, šalyje – 7,5 paslaugos.

⁶³ Per 2017–2022 m. Pasvalio r. sav. socialinio būsto fondas išaugo 7-iais būstais.

⁶⁴ Per 2017–2022 m. Pasvalio r. sav. socialinio būsto laukimo trukmė padidėjo 0,75 metais.

⁶⁵ 2021 m. Pasvalio r. sav. smurto artimoje aplinkoje atvejų skaičius (3,1 atv./ 1000 gyv.) viršijo šalies ir apskrities rodiklius (atitinkamai 2,2 ir 2,6 atv./ 1000 gyv.).



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

	sumažėjimo⁶⁶, ir dėl didesnio įskaitinių kelių eismo įvykių skaičiaus, palyginti su šalimi⁶⁷ (sąsajos su 6 problema), ir dėl žemesnio pasiruošimo lygio ekstremalioms situacijoms⁶⁸.
5 PROBLEMA. PROAKYVAUS POŽIŪRIO, VEIKSMINGUMO IR ĮTRAUKUMO STOKA VIETOS SAVIVALDOJE	<u>Problemos pagrindimas:</u> sumažėjęs rinkėjų aktyvumas, neišvystytas teigiamas savivaldybės įvaizdis. <u>Problemos priežastys ir pasireiškimo aspektai:</u> 1 priežastis. Šiuolaikinių, efektyvių įrankių ir metodų taikymo trūkumas bei gebėjimų stoka, teikiant viešąsias ir administracines paslaugas. <i>Pasvalio rajono savivaldybės administracija nepakankamai efektyviai naudoja mokesčių mokėtojų lėšas⁶⁹, nors turtą valdo efektyviai⁷⁰. Stokojama ir IT įrankių, technologijų, ir žmogiškųjų išteklių įgūdžių dirbant su šiais įrankiais tiek Savivaldybės administracijoje, tiek pavaldžiose įstaigose. 4-osios pramonės revoliucijos, pasižyminčios didžiųjų duomenų, dirbtinio intelekto, daiktų interneto, robotikos, 3D spausdinimo ir pan. savybėmis, kontekste viešojo valdymo skaitmenizacijos procesai yra labai lėti. Tuo pačiu ypatingai trūksta jauno amžiaus žmogiškųjų išteklių, kurie išmanytų ne tik viešojo valdymo procesus ar būtų savo srities ekspertai, tačiau ir būtų įvaldę ar bent susipažinę su skaitmenizacijos procesais, proaktyviu požiūriu į reiškinius bei procesus⁷¹. PRSA dalyvavimas kvalifikacijos kėlimo programose – ganėtinai žemas⁷². Apskritai, dėl mažesnių viešajame sektoriuje mokamų atlyginimų mažėja šio sektoriaus patrauklumas, palyginti su privačiu sektoriumi.</i> 2 priežastis. Nepakankama arba nepasiekianti tam tikrų tikslinių grupių komunikacija, per mažas gyventojų įtraukimas ir išitraukimas į valdymą. <i>Nors Pasvalio rajono savivaldybės gyventojai yra aktyvūs ir bendruomeniški⁷³, bet Savivaldybėje dar neįgyvendinamas dalyvaujamojo biudžeto principas (vienintelėje apskrityje). Savivaldybė yra ganėtinai pasyvi socialinių tinklų vartotoja, komunikacijai daugiausiai naudoja Youtube kanalą, interneto puslapį, FB paskyrą, todėl nėra pasiekiami tam tikrų tikslinių grupių atstovai. Stokojama reklamos ir socialinių tinklų populiarinimo. Nėra sukurtas Savivaldybės įvaizdis ir jo komunikacija.</i>

⁶⁶ Per 2017–2022 m. Pasvalio r. sav. policijos pareigūnų skaičius sumažėjo 12,2 proc.

⁶⁷ 2021 m. Pasvalio r. sav. išvestinis žuvusiųjų kelyje skaičius buvo 7 proc., sužeistų kelyje skaičius – beveik 55 proc. didesnis, nei šalyje.

⁶⁸ Perspėjimo sirenomis padengta mažiau nei pusė Pasvalio rajono savivaldybės teritorijos.

⁶⁹ 2022 m. sumažėjus Pasvalio r. sav. gyventojų skaičiui 9,6 proc., PRSA darbuotojų skaičius išaugo 0,7 proc.

⁷⁰ 2021 m. PRSA nenaudojamo turto dalis siekė 7 proc., o 100 darbuotojų teko tik 10 tarnybinių automobilių.

⁷¹ 2022 m. vidutinis PRSA darbuotojų amžius – 53 metai.

⁷² 2022 m. PRSA dalyvavimas kvalifikacijos kėlimo programose siekė 46 proc.

⁷³ 2023 m. dalyvavimo savivaldos rinkimuose lygis buvo 0,4 proc. p. aukštesnis, nei vidutiniškai šalyje, rajone veikė daug stiprių, aktyvių bendruomenių, NVO skaičius per 2017–2022 m. išaugo net 5 k.



**6 PROBLEMA.
NEPAKANKAMAI
DARNIAI IR
TVARIAI VYSTOMA
INFRASTRUKTŪRA
BEI APLINKA,
DARANTI
NEIGIAMĄ ĮTAKĄ
GYVENIMO
KOKYBEI**

Problemos pagrindimas: *aukštesnis nei šalies ir apskrities ir didėjantis automobilizacijos lygis, pagal aplinkosauginį reitingą savivaldybė – 54-ta šalyje, pagal apibendrinantį darnios energetikos indeksą – 34-ta šalyje.*

Problemos priežastys ir pasireiškimo aspektai:

1 priežastis. Prasta susisiekimo infrastruktūros būklė, nepatrauklios ir poreikių neatitinkančios viešojo transporto paslaugos.

Tiek valstybinės, tiek vietinės reikšmės kelių infrastruktūros būklė Pasvalio r. sav. – prastesnė, nei vidutiniškai Lietuvoje⁷⁴. Nors viešojo transporto paslaugos pasiūla buvo išplėta⁷⁵, bet vidutiniškai 1 Pasvalio r. sav. gyventojui teko tik 2 kelionės autobusu per metus. Tai rodo, kad viešojo transporto paslaugos yra nepatogios, neatitinkančios gyventojų poreikių⁷⁶. Nepatraukli viešojo transporto sistema įtakoja daug kitų problemų teritorijoje (pvz., mažesnę viešųjų paslaugų ir darbo vietų pasiekiamumą – sąsajos su 1, 3 ir 4 problemomis), o augantis automobilizacijos lygis – ir didėjantį kelių eismo įvykių skaičių, mažėjantį eismo saugumą, augančią aplinkos taršą (ypatingai dėl to, kad Pasvalio rajono savivaldybė nepasižymi aukštu elektromobilių naudojimo lygiu). Stokojama nestandartinio, kompleksinio požiūrio, plėtojant viešojo transporto paslaugas (pvz. jas plėtoti kartu su kitomis regiono ar kaimyninėmis savivaldybėmis, išvystyti trūkstamas transporto paslaugų jungtis ir infrastruktūrą, tokias kaip „Park & Ride“, „Ride & Bike“ ir kt.).

2 priežastis. Netolygiai saugojama ir puoselėjama aplinka bei kraštovaizdis

Dėl mažesnės pramonės įmonių koncentracijos⁷⁷, retai apgyvendinamų teritorijų, ne tokio intensyvaus eismo, oro tarša Pasvalio rajone – minimali⁷⁸. Dirvožemiui, paviršinio ir požeminio vandens kokybei įtakos turi potencialių taršos židinių skaičius, kuris yra vienas didžiausių apskrityje⁷⁹. Atliekų infrastruktūra rajone yra pilnai įrengta, pakartotinai panaudojamų ar perdirbamų atliekų dalis padidėjo⁸⁰. Tačiau gyventojams dar trūksta sąmoningumo tausojant aplinką ar tvarkant atliekas, žemas gyventojų prisijungimo lygis prie centralizuotų nuotekų surinkimo tinklų⁸¹. Rajono teritorijoje yra bešeimininkių, apleistų pastatų, keliančių grėsmę gyventojų saugumui, darkančių kraštovaizdį, bešeimininkių gyvūnų. Didelė žvyro kelių dalis įtakoja didelį dulketumą sausuoju laikotarpiu, intensyvi žemės ūkio veikla sąlygoja aplinkos taršą (sąsajos su 1 problema).

⁷⁴ 2021 m. valstybinės reikšmės kelių su patobulinta danga Pasvalio r. sav. buvo 6 proc. p. mažiau, nei šalyje, vietinės reikšmės kelių – taip pat 6 proc. p. mažiau; vietinės reikšmės keliuose didelė grunto kelių dalis (10 proc.).

⁷⁵ 2017-2021 m. siūlomų maršrutų skaičius padidėjo 30 proc.

⁷⁶ Pasvalio autobusų parkas neturėjo nei vieno netaršaus autobuso, o autobusų amžiaus vidurkis – 26 metai (2023 m. pradžios duomenys).

⁷⁷ 2022 m. pab. Pasvalio r. sav. veikė tik 12 proc. apskrityje veikiančių taršių įmonių skaičiaus.

⁷⁸ 2021 m. Pasvalio r. sav. išmestų teršalų kiekis (12,6 kg/ 1 gyv.) buvo beveik 42 proc. mažesnis, nei vidutiniškai šalyje ir ketvirtadaliu – nei vidutiniškai apskrityje.

⁷⁹ 2022 m. Pasvalio r. sav. potencialių taršos židinių, tenkančių 10 tūkst. gyv., skaičius siekė 148 vnt.

⁸⁰ 2022 m. Pasvalio r. sav. pakartotinai panaudojo ar perdirbo 53,4 proc. atliekų.

⁸¹ 2022 m. pabaigoje prie centralizuotų nuotekų tinklų nebuvo prisijungę daugiau nei pusė Pasvalio rajono savivaldybės gyventojų.



3. Skirtingas atsinaujinančios ir alternatyvios energetikos panaudojimo lygis atskiruose sektoriuose.

2021 m. pabaigoje ženkliai išaugo energetikos išteklių kaštai, kuriems įtakos turėjo 2022 m. vasario mėn. Rusijos pradėtas karas Ukrainoje. Tik penktadalis gatvių šviestuvų rajone – taupantys energiją. Elektromobiliais naudojasi labai nedidelė gyventojų dalis⁸², stokojama susijusios infrastruktūros⁸³. Neskiriama užtektinai dėmesio viešųjų pastatų (kurie yra neefektyvūs, netaupantys energijos) ir daugiabučių gyvenamųjų namų renovacijai⁸⁴. Bet centralizuotos šilumos tiekėjas Pasvalio rajone savo kuro struktūroje gamtinių dujų naudoja mažiau, nei 50 proc., šilumos kaina – viena mažiausių apskrityje, o elektros energijos sektoriuje AEI dalis – didžiausia apskrityje.

⁸² 2021 m. Pasvalio r. sav. 1000 gyv., teko 0,181 elektromobilio.

⁸³ 2021 m. Pasvalio r. sav. 1000 gyventojų teko 0,136 elektromobilių įkrovimo stotelių.

⁸⁴ 2021 m. pagal renovuotų daugiabučių kiekį Pasvalio r. sav. buvo 51-a šalyje.



II.2. STIPRYBIŲ, SILPNYBIŲ, GALIMYBIŲ IR GRĖSMIŲ (SSGG) ANALIZĖ

Vadovaujantis Strateginio valdymo metodika, šiame poskyryje bus nurodomos ir grafiškai atvaizduojama Savivaldybės SSGG analizė bei jos ryšių schema: stiprybių (palankių vidinių veiksnių), silpnybių (neigiamų vidinių veiksnių – problemų priežasčių), galimybių (potencialiai Savivaldybei naudingų išorės sąlygų bei tendencijų) ir grėsmių (potencialiai savivaldybei nenaudingų išorės sąlygų bei tendencijų) sąsajos. Schemose bus atvaizduojama, kaip vienu veiksnių pokyčiai gali paveikti kitus, t. y., kaip sumažinti silpnybes ir (arba) išvengti grėsmių išnaudojant galimybes, kaip silpnybės turėtų būti paverčiamos stiprybėmis, kaip grėsmės paverčiamos galimybėmis, kaip stiprybės ir galimybės suderinamos, siekiant mažinti silpnybes ir (arba) siekiant išvengti grėsmių (žr. toliau).



1 PROBLEMA. MAŽAS INVESTICINĖS APLINKOS PATRAUKLUMAS

STIPRYBĖS

- ✓ Magistralinis kelias *Via Baltica*, planuojama geležinkelio *Rail Baltic* vėžė.
- ✓ Savivaldybė išsidėsčiusi šalia Latvijos Respublikos.
- ✓ Vienos našiausių žemių šalyje, sąlygojančios aukštą produktyvumo lygį.
- ✓ Mažesnė pensinio amžiaus, didesnė jaunų ūkininkų dalis, palyginti su šalies vidurkiu.
- ✓ Ganėtinai aukštas medynų produktyvumas.
- ✓ Prieinamas profesinis mokymas.
- ✓ Daug žemės ūkio produkcijos perdirbimo įmonių, stambių žemės ūkio bendrovių.
- ✓ Didelė darbingo amžiaus gyventojų dalis.
- ✓ Remiamas ir skatinamas smulkusis verslas.
- ✓ Augantis, nors nuo šalies ir apskrities vidurkių atsiliekantis darbo užmokesčio lygis.

SILPNYBĖS

- ✓ Nepakankamai konkurencinga Savivaldybės mokesčių politika.
- ✓ Tradicinių sektorių įmonių gausa ir nepakankamai išplėtotas aukštos pridėtinės vertės verslas.
- ✓ Stokojama tinkamos susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros esamose pramoninėse teritorijose.
- ✓ Nėra laisvų, investicijoms tinkamų, sklypų.
- ✓ Trūksta žmogiškųjų išteklių bei kompetencijų, orientuotų į aukštą pridėtinę vertę kuriančias veiklas.
- ✓ Žemės ūkio sektorius pasižymi tik žaliavų gamybos plėtojimu
- ✓ Per maža smulkių ūkių ir ūkininkų kooperacija.
- ✓ Bloga ir blogėjanti melioracijos statinių būklė.
- ✓ Verslumo lygis mažesnis, nei šalyje ir apskrityje.
- ✓ Aukštas nedarbo lygis ir žemas užimtumo lygis.
- ✓ Darbo rinkos disbalansas ir kvalifikuotos darbo jėgos stoka.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

GALIMYBĖS

- ✓ Bendradarbiavimo su kaimyninėmis savivaldybėmis aktyvinimas.
- ✓ ES, nacionalinė parama, lengvatos verslo skaitmenizavimui.
- ✓ Panevėžio regiono specializacijos kryptių plėtojimas
- ✓ Nacionaliniu ir ES lygmeniu versle skatinama aktyviau taikyti socialinės atsakomybės, žaliosios, žiedinės ekonomikos principus.
- ✓ Pasvalio miesto ir rajono VVG teikiamos galimybės.
- ✓ Nuolatinis verslo aptarnavimo kokybės gerinimas.
- ✓ Ekonominio produktyvumo didinimo siekis NPP išskirtas, kaip esminis.
- ✓ Lietuvos ir ES regioninės politikos orientacija į mažesnių gyvenamųjų vietovių plėtros skatinimą.
- ✓ Viešosios ir privačios partnerystės plėtojimas.
- ✓ Spartesnės teritorijų, tinkamų verslui, investicijoms, planavimo procedūros (nacionaliniu mastu).
- ✓ Tradicinių žemės ūkio veiklų transformacija, modernizavimas informacinių technologijų pagalba, pasinaudojant lengvatomis, parama.
- ✓ Didėjantis ES ir nacionalinis dėmesys klimato kaitos padarinių mažinimui.
- ✓ Jaunų, kvalifikuotų specialistų skatinimas grįžti/atvykti dirbti ir gyventi į Jonavos rajoną.
- ✓ Persikvalifikavimo į aukštesnę pridėtinę vertę kuriančias specialybes skatinimas nacionaliniu mastu.
- ✓ Nacionalinis siekis dalį viešųjų paslaugų perduoti NVO sektoriui.

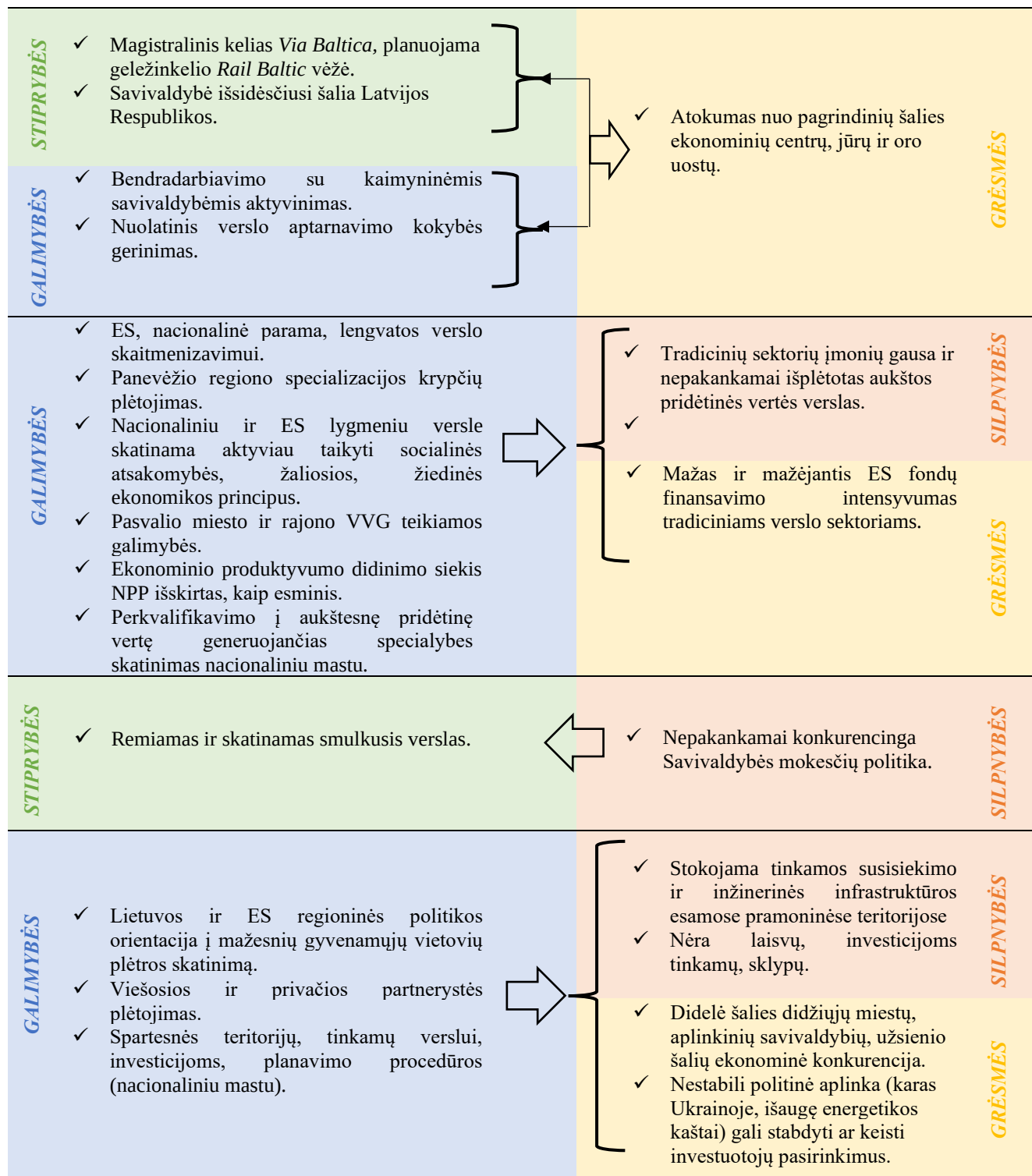
- ✓ Atokumas nuo pagrindinių šalies ekonominių centrų, jūrų ir oro uostų.
- ✓ Didelė šalies didžiųjų miestų bei aplinkinių savivaldybių ir užsienio šalių ekonominė konkurencija.
- ✓ Mažas ir mažėjantis ES fondų finansavimo intensyvumas tradiciniams verslo sektoriams.
- ✓ Klimato kaitos sąlygoti gamtos reiškiniai.
- ✓ Nestabili politinė aplinka (karas Ukrainoje, išaugę energetikos kaštai) gali stabdyti ar keisti investuotojų pasirinkimus.
- ✓ Didėjantis jaunimo mobilumas ir poreikis įgyti kokybišką išsilavinimą didžiuosiuose šalies miestuose arba užsienyje (visoje šalyje).
- ✓ Ilgalaikį nedarbą lemia noro dirbti, tobulinti kvalifikaciją trūkumas, žalingi įpročiai.

GRĖSMĖS



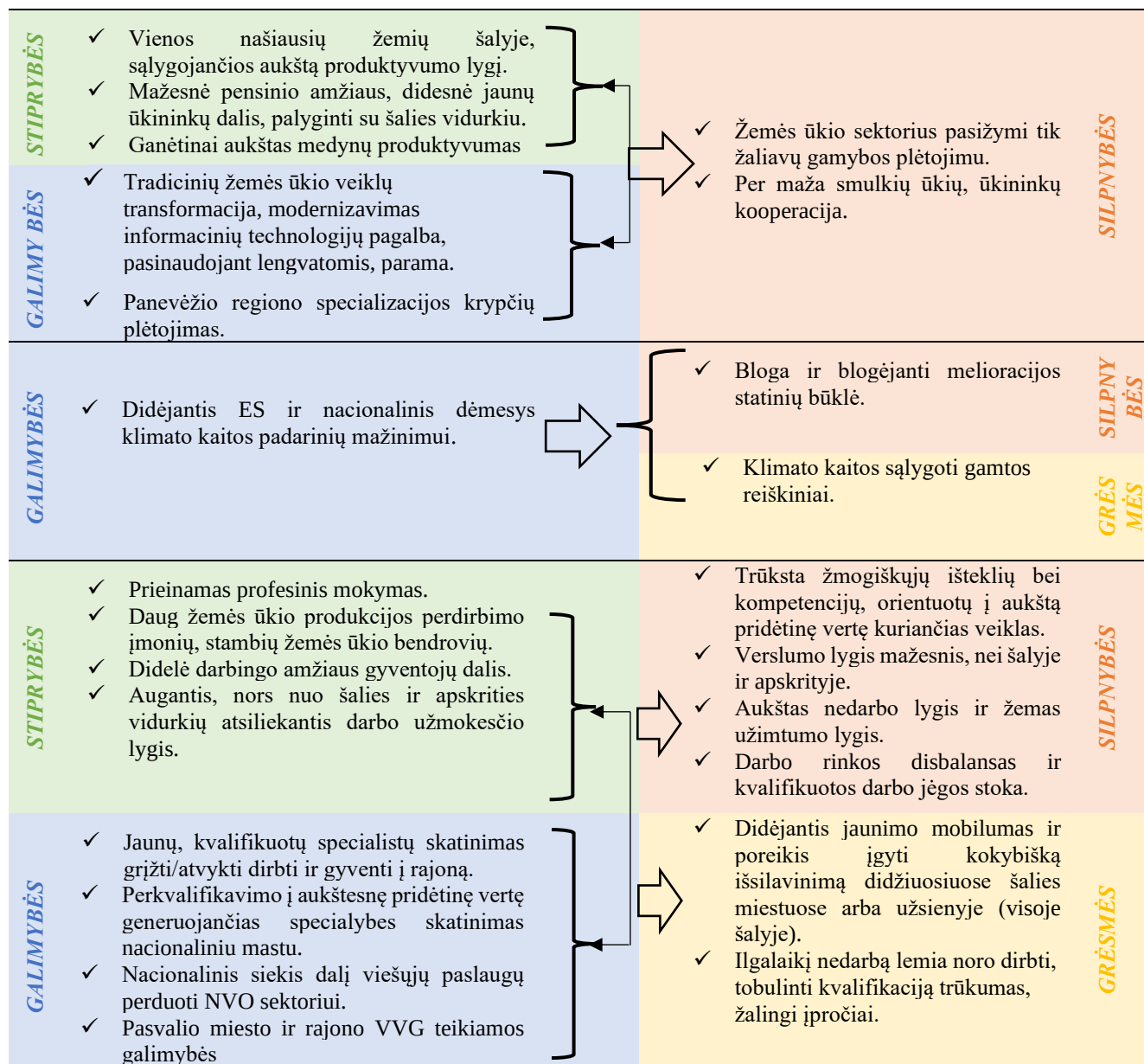
Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

1 problemos SSGG ryšių schema





Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas



Kadangi Savivaldybė yra išsidėsčiusi toliau nuo pagrindinių šalies ekonominių centrų, jūrų ir oro uostų, tai siekiant didinti investicinį patrauklumą, būtina išnaudoti kitus susisiekimo koridorius (Via Baltica magistralę, būsimą Rail Baltic geležinkelio vėžę), stiprinti bendradarbiavimą su kaimyninėmis savivaldybėmis (išnaudoti Latvijos Respublikos geografinį artumą), nuolat gerinti verslo aptarnavimo kokybę (*stiprybės suderinamos su galimybėmis, siekiant išvengti grėsmių*).

ES finansavimo intensyvumas tradiciniams verslo sektoriams pastaruoju metu mažėjo ir mažės ateityje, o Pasvalio r. savivaldybėje veikiančių tradicinių sektorių įmonių dalis yra didelė bei nepakankamai išplėtotas aukštos pridėtinės vertės verslas. Tad siekiant didinti investicinį patrauklumą Savivaldybėje, būtina skatinti verslo atstovus pasinaudoti teikiama ES, nacionaline parama ir lengvatomis verslo skaitmenizavimui, socialinės atsakomybės, žaliosios ir žiedinės ekonomikos principų



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

taikymui, produktyvumo didinimui, o darbdavius ir gyventojus – darbuotojų perkvalifikavimo ar persikvalifikavimo į aukštesnę pridėtinę vertę generuojančias specialybes teikiamomis galimybėmis. Panevėžio regiono specializacijos kryptių (pavyzdžiui, robotika ir automatizavimas, biotechnologijos) vystymas ar Pasvalio rajono ir miesto VVG teikiamos galimybės verslui taipogi galėtų padidinti aukštos pridėtinės vertės verslo plėtotę rajone (*išnaudojant galimybes, siekiama sumažinti silpnybes ir išvengti grėsmių*).

Pasvalio rajone smulkaus verslo rėmimą ar lengvatų teikimą reikėtų vykdyti tikslingai, pvz., padedant verslams tokiems pakelti mokestinę naštą (*silpnybės paverčiamos stiprybėmis*).

Tinkamos susisieikimo ir inžinerinės infrastruktūros esamose pramoninėse teritorijose ar investicijoms tinkamų sklypų trūkumą Pasvalio rajone būtų galima kompensuoti pasinaudojant Lietuvos ir ES regionine politika, kuria skatinama mažesnių gyvenamųjų vietovių plėtra, viešosios ir privačiosios partnerystės plėtojimu. Tuo pačiu labai svarbu, kad nacionaliniu mastu būtų spartinamos verslui ar investavimui skirtų teritorijų planavimo procedūros. Tinkamų pramoninių teritorijų išvystymas padėtų išvengti grėsmių, mažinančių investicinį patrauklumą rajone, – dėl karo Ukrainoje sumažėjusio užsienio investuotojų noro investuoti Lietuvoje ar didžiųjų miestų, aplinkinių savivaldybių ekonominės konkurencijos (*išnaudojant galimybes, siekiama sumažinti silpnybes ir išvengti grėsmių*).

Pasvalio rajonas išsiskiria našiausiomis žemėmis Lietuvoje, sąlygojančiomis aukštą produktyvumo lygį. Be to, čia dirba mažesnė pensinio amžiaus ir didesnė jaunų ūkininkų dalis (palyginti su šalies vidurkiu). Pasvalio rajonas pasižymi ir ganėtinai aukštu medynų produktyvumo lygiu. Todėl atsiranda galimybės vystyti baldų pramonę, žemės ūkio produkcijos perdirbimą, biotechnologijas (Panevėžio regiono specializacijos). Aukštesnę pridėtinę vertę žemės ūkio sektoriuje galima pasiekti ir taip padidinti investicinį patrauklumą rajone, transformuojant ar IT pagalba modernizuojant žemės ūkio veiklas, o smulkiems ir vidutiniams ūkininkams – kooperuojantis (šitoms veikloms yra skiriama tiek ES, tiek nacionalinė parama, įvairios lengvatos) (*stiprybės suderinamos su galimybėmis, siekiant sumažinti silpnybes*).

Pasinaudojant didėjančiu ES ir nacionaliniu dėmesiu klimato kaitos padarinių mažinimui, būtų galima pagerinti blogą ir blogėjančią melioracijos statinių būklę, kuri daro neigiamą įtaką žemės ūkio produkcijos gamybai, tuo pačiu sušvelninti klimato kaitos sąlygotą gamtos reiškinių įtaką (*išnaudojant galimybes, siekiama sumažinti silpnybes ir išvengti grėsmių*).

Mažą investicinį patrauklumą lemiančių žmogiškųjų išteklių bei kompetencijų, orientuotų į aukštą pridėtinę vertę kuriančias veiklas, trūkumą rajone būtų galima kompensuoti skatinant jaunus, kvalifikuotus specialistus grįžti/ atvykti dirbti ir gyventi į Pasvalio rajoną, teikiant perkvalifikavimo galimybes (pvz., rajone veikiančioje profesinėje mokykloje ar pasinaudojant nacionalinėmis programomis) esamiems gyventojams ir darbuotojams (darbingo amžiaus gyventojų dalis yra pakankamai reikšminga). Reikiamos specialybės ar kvalifikacijos darbuotojų galima pritraukti, mokant didesnius atlyginimus ar motyvuojant galimybėmis dirbti modernėjančiame žemės ūkio sektoriuje (rajone daug žemės ūkio produkcijos perdirbimo įmonių, veikia stambios žemės ūkio bendrovės). Tai lemtų užimtumo ir verslumo lygio augimą, nedarbo lygio mažėjimą rajone, švelnintų augančio jaunimo mobilumo ar ilgalaikės bedarbystės grėsmes. Verslumo lygį rajone galima padidinti ir pasinaudojant Pasvalio miesto ir rajono VVG teikiamomis galimybėmis verslui ar atiduodant dalį viešųjų paslaugų teikti NVO sektoriui (*stiprybės suderinamos su galimybėmis, siekiant sumažinti silpnybes ir išvengti grėsmių*).



2 PROBLEMA. NEPAKANKAMAS TURISTINIS, AKTYVAUS IR KULTŪRINIO GYVENIMO PATRAUKLUMAS

STIPRYBĖS

- ✓ Lankytinų objektų patrauklumas įvertintas geriausiai apskrityje.
- ✓ Unikalus karstinio regiono reiškinais - smegduobėmis.
- ✓ Savivaldybė išsidėsčiusi šalia Latvijos Respublikos.
- ✓ Gausus ir reikšmingas architektūrinis ir pramonės paveldas.
- ✓ Išsiskiria kulinariu paveldu, per teritoriją praeina piligriminiai keliai.
- ✓ Kultūros įstaigų tinklas yra optimizuotas, dauguma pastatų sutvarkyta, veikia koncertų, kamerinė ir kino salės.
- ✓ Gausus Savivaldybės bibliotekos ir padalinių dokumentų fondas.
- ✓ Teikiamos mobilios bibliotekos paslaugos.
- ✓ Bibliotekų tinklas užtikrina paslaugų prieinamumą ir pasiekiamumą.
- ✓ Modernus ir patrauklus Pasvalio krašto muziejus (padidėjęs lankytojų skaičius).
- ✓ Nuolatinė kultūros paslaugų plėtra, išaugęs lankytojų ir dalyvių skaičius.
- ✓ Veikia Savivaldybei priklausantis baseinas.
- ✓ Didelis universalaus sporto aikštelių skaičius.
- ✓ Gyventojai fiziškai aktyvesni, nei vidutiniškai šalyje, didelė sportuojančių moterų dalis.

SILPNYBĖS

- ✓ Nėra daug turistinių, rekreacinių išteklių.
- ✓ Prie kai kurių turistinių objektų trūksta papildomos, susisiekimo, dviračių takų infrastruktūros, paslaugų, ne visi turistiniai objektai pritaikyti asmenų su negalia poreikiams.
- ✓ Pakankamai maža apgyvendinimo ir maitinimo įstaigų pasiūla.
- ✓ Mažai apsilankančių turistų, apgyvendinimo įstaigose apsigyvenusių turistų, tarp jų - ir iš užsienio.
- ✓ Lėtai įveiklinamas paveldas.
- ✓ Kai kurių kultūros įstaigų pastatai - nusidėvėję.
- ✓ Nepakankamai atnaujinamas bibliotekų dokumentų fondas.
- ✓ Trūksta renginių atskiroms socialinėms grupėms.
- ✓ Neįvairi sporto infrastruktūra, kai kuri - nusidėvėjusi.
- ✓ Paruošiama mažai profesionalių sportininkų.
- ✓ Sportuoti siūloma tik 7-iose sporto šakose.
- ✓ Skaitmeninių įrankių, kultūros turizmo, aktyvaus laisvalaikio paslaugų viešinimo stoka, per mažas sklaidą užsienio šalyse, parenkami ne tie komunikacijos kanalai.
- ✓ Per mažas NVO sektoriaus įtraukimas turistinių maršrutų, edukacinių programų, paslaugų teikimo procese.



GALIMYBĖS

✓ Turistams įdomių traukos vietų ir objektų prieinamumo ir pasiekiamumo gerinimas, pasinaudojant skatinimo priemonėmis.

✓ Bendradarbiavimo su kaimyninėmis savivaldybėmis aktyvinimas, tame tarpe teikiant kompleksines paslaugas.

✓ Kultūros/ turizmo inovacijų, paslaugų skaitmeninimo plėtra skatinama tiek ES, tiek nacionaliniu lygmeniu.

✓ Pagal LRBP, Pasvalio r. sav. patenka į rekreacijos ir turizmo vystymo pagrindų sudarytą partnerysčių grupę, planuojamas siaurojo geležinkelio vėžės Panevėžys-Biržai įveiklinimas.

✓ Kultūros infrastruktūros prieinamumo didinimas, modernizavimas, viešųjų erdvių pritaikymas kultūros veiklai, pasinaudojant skatinamosiomis priemonėmis.

✓ Naujų meno formų ir būdų atsiradimas ir plėtra.

✓ Nacionalinis siekis dalį viešųjų paslaugų perduoti NVO sektoriui.

✓ Aktyvesnė profesionaliojo meno sklaida ir populiarinimas (šalies mastu).

✓ Privačių investicijų pritraukimas į turizmo, kultūros bei sporto sektorius.

✓ Nacionaliniu ir ES lygmeniu skatinama aktyviau naudoti dviračius.

✓ Didesnė sveikatinimo programų įtrauktis į fizinio aktyvumo veiklas.

✓ Augantis dėmesys pažeidžiamų visuomenės grupių poreikiams nacionaliniu mastu, didesnė jų įtrauktis į kultūros vartojimą, sporto veiklas.

✓ Jaunų, kvalifikuotų specialistų skatinimas grįžti/atvykti dirbti ir gyventi į rajoną, juos motyvuojant įvairiomis finansinėmis/ nefinansinėmis priemonėmis

✓ Turizmo sektoriaus sezoniškumas.

✓ Turizmo sektorius jautrus įvairių pandemijų ir epidemijų grėsmėms.

✓ Finansiškai brangus kultūros paveldo išlaikymas bei aktualizavimas.

✓ Gyventojų nesidomėjimas kultūra apskritai, mažėjanti jų pajamų dalis, skiriama kultūrai.

✓ Augantys sportininkų normatyvai, didėjanti konkurencija.

✓ Neaiški sporto nacionalinė politika.

✓ Pasyvėjantis gyvenimo būdas.

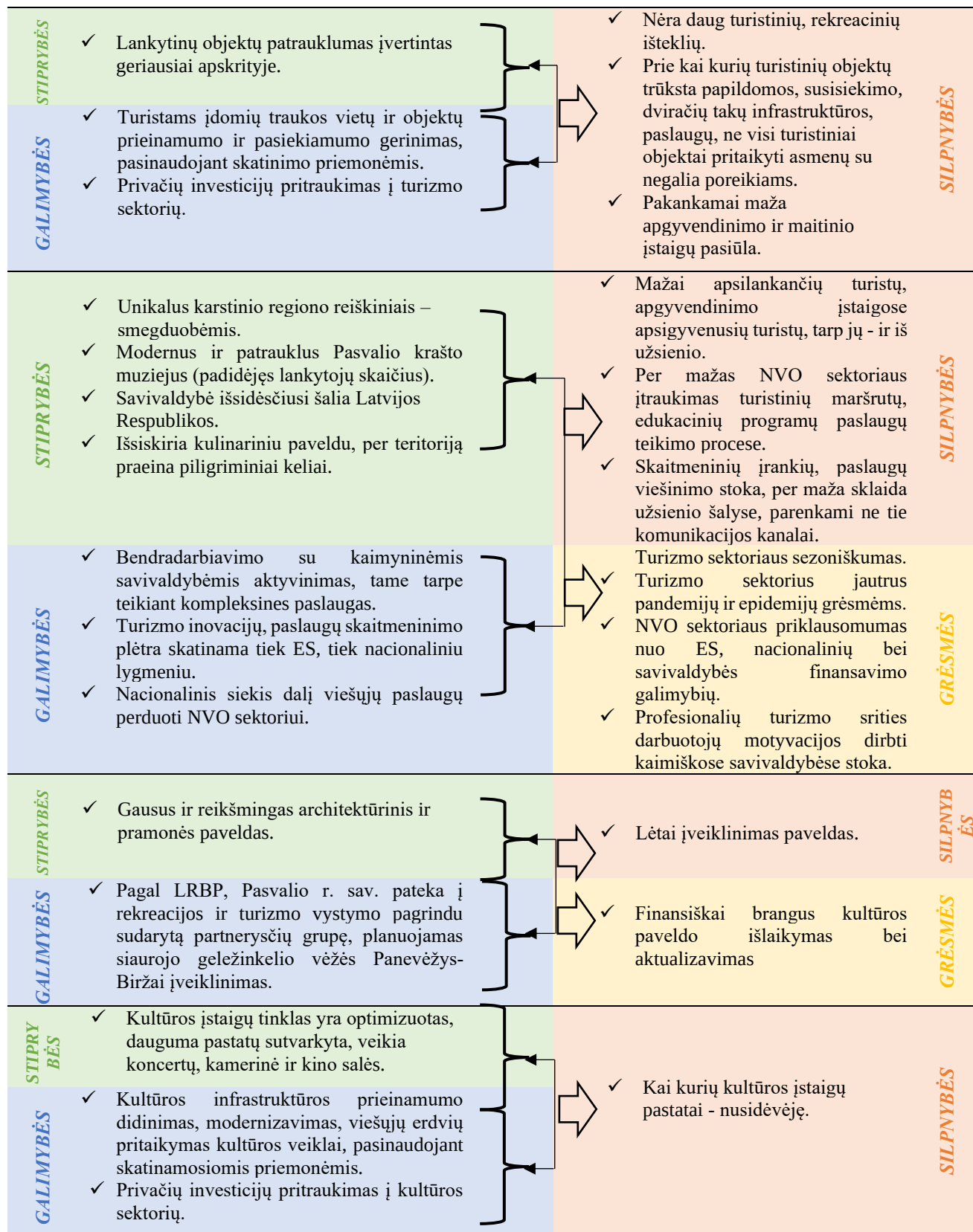
✓ Profesionalių kultūros ir meno darbuotojų, turizmo srities darbuotojų, trenerių motyvacijos dirbti kaimiškose savivaldybėse trūkumas.

✓ NVO sektoriaus priklausomumas nuo ES, nacionalinių bei savivaldybės finansavimo galimybių.

GRĖSMĖS



2 problemos SSGG ryšių schema





Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

STIPRYBĖS	✓ Gausus Savivaldybės bibliotekos ir padalinių dokumentų fondas.	←	✓ Nepakankamai atnaujinamas bibliotekų dokumentų fondas.	SILPNYBĖS
STIPRYBĖS	✓ Nuolatinė kultūros paslaugų plėtra, išaugęs lankytojų ir dalyvių skaičius. ✓ Teikiamos mobilios bibliotekos paslaugos. ✓ Bibliotekų tinklas užtikrina paslaugų prieinamumą ir pasiekiamumą.	→	✓ Trūksta renginių atskiroms socialinėms grupėms. ✓ Skaitmeninių įrankių, paslaugų viešinimo stoka, per maža sklaida užsienio šalyse, parenkami ne tie komunikacijos kanalai.	SILPNYBĖS
GALIMYBĖS	✓ Naujų meno formų ir būdų atsiradimas ir plėtra. ✓ Nacionalinis siekis dalį viešųjų paslaugų perduoti NVO sektoriui. ✓ Aktyvesnė profesionalaus meno sklaida ir populiarinimas (šalies mastu). ✓ Augantis dėmesys pažeidžiamų visuomenės grupių poreikiams nacionaliniu mastu, didesnė jų įtrauktis į kultūros vartojimą. ✓ Kultūros inovacijų, paslaugų skaitmeninimo plėtra skatinama tiek ES, tiek nacionaliniu lygmeniu.	→	✓ Gyventojų nesidomėjimas kultūra apskritai, mažėjanti jų pajamų dalis, skiriama kultūrai. ✓ NVO sektoriaus priklausomumas nuo ES, nacionalinių bei savivaldybės finansavimo galimybių. ✓ Profesionalių kultūros ir meno srities darbuotojų motyvacijos dirbti kaimiškose savivaldybėse stoka.	GRĖSMĖS
STIPRYBĖS	✓ Veikia Savivaldybei priklausantis baseinas. ✓ Didelis universalaus sporto aikštelių skaičius. ✓ Gyventojai fiziškai aktyvesni, nei vidutiniškai šalyje, didelė sportuojančių moterų dalis.	→	✓ Neįvairi sporto infrastruktūra, kai kuri – nusidėvėjusi. ✓ Paruošiama mažai profesionalių sportininkų. ✓ Sportuoti siūloma tik 7-iose sporto šakose.	SILPNYBĖS
GALIMYBĖS	✓ Privačių investicijų pritraukimas į sporto sektorių.	→	✓ Augantys sportininkų normatyvai, didėjanti konkurencija. ✓ Neaiški sporto nacionalinė politika. ✓ Profesionalių trenerių ir sporto darbuotojų motyvacijos dirbti kaimiškose savivaldybėse stoka.	GRĖSMĖS
GALIMYBĖS	✓ Nacionaliniu ir ES lygmeniu skatinama aktyviau naudoti dviračius. ✓ Didesnė sveikatinimo programų įtrauktis į fizinio aktyvumo veiklas. ✓ Nacionalinis siekis dalį viešųjų paslaugų perduoti NVO sektoriui. ✓ Augantis dėmesys pažeidžiamų visuomenės grupių poreikiams nacionaliniu mastu, didesnė jų įtrauktis į sporto veiklas.	→	✓ Pasyvėjantis gyvenimo būdas. ✓ NVO sektoriaus priklausomumas nuo ES, nacionalinių bei savivaldybės finansavimo galimybių.	GRĖSMĖS
GALIMYBĖS	✓ Jaunų, kvalifikuotų specialistų skatinimas grįžti/atvykti dirbti ir gyventi į rajoną, juos motyvuojant įvairiomis finansinėmis/ nefinansinėmis priemonėmis.	→	✓ Profesionalių kultūros ir meno darbuotojų turizmo srities darbuotojų, trenerių motyvacijos dirbti kaimiškose savivaldybėse trūkumas.	GRĖSMĖS



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Nors turistinių ir rekreacinių išteklių rajone nėra daug, tačiau esančių vertinimas – palankus. Buvo išskirta papildomų paslaugų, susisiekimo, dviračių takų infrastruktūros stoka prie kai kurių lankytinų objektų, mažas pritaikymo asmenims su negalia lygis. Turistams įdomių traukos vietų ir objektų prieinamumą, pasiekiamumą galima pagerinti, pasinaudojant įvairiomis ES ir nacionalinėmis skatinamosiomis priemonėmis. Savo ruožtu, būtina padidinti mažą apgyvendinimo ir maitinimo įstaigų pasiūlą, pritraukiant privačias investicijas į rajoną (*stiprybės suderinamos su galimybėmis, siekiant sumažinti silpnybes*).

Savivaldybė Lietuvoje išsiskiria unikaliais karstinio regiono reiškiniais – smegduobėmis. Veikia modernus ir patrauklus Pasvalio krašto muziejus, kuriame pastaruojų metu padidėjo lankytojų skaičius. Rajonas išsiskiria kulinarinio paveldo gausa, per teritoriją praeina įvairūs piligriminiai keliai. Tačiau turistų (tiek iš Lietuvos, tiek iš užsienio) sulaukiama pakankamai nedaug. Tam įtakos turėjo ir neseniai vykusį pandemiją šalyje bei pasaulyje, ir ryškus turizmo sezoniškumas, ir profesionalių turizmo srities specialistų motyvacijos stoka dirbti kaimiškose savivaldybėse. Šią silpnybę būtų galima sumažinti ir grėsmių išvengti, pasinaudojant ES ir nacionaliniu lygiu teikiama parama turizmo inovacijų plėtrai, turizmo paslaugų skaitmeninimui (šiuo metu stokojama tiek skaitmeninių įrankių, tiek paslaugų), plėtojant kompleksines turistines paslaugas ar bendrą infrastruktūrą su kaimyninėmis savivaldybėmis, stiprinant NVO sektorių ir dalį paslaugų perduodant jam. Per mažą teikiamų turistinių paslaugų ar pramogų populiarumą galima padidinti aktyviau viešinant ir vykdant informacijos sklaidą užsienio šalyse (išnaudojant Latvijos geografinio artumą), naudojant įvairius komunikacijos kanalus (*stiprybės suderinamos su galimybėmis, siekiant sumažinti silpnybes ir išvengti grėsmių*).

Įveiklinant kultūros paveldo objektus, dažnai susiduriama su keliomis problemomis – įvairūs apribojimai, taikomi kultūros paveldo objektams, finansiškai brangus jų įveiklinimas ir pan. Tačiau net LRBP nurodyta, kad Savivaldybė (kartu su Naująją Akmene, Šiauliais, Pakruoju, Biržais) patenka į partnerysčių grupę, kurioje turėtų būti vystomos rekreacijos ir turizmo paslaugos, įveiklinamas architektūrinis ir pramonės paveldas, kuris Pasvalio r. sav. yra ganėtinai gausus ir reikšmingas. Tad ateityje būtina spartinti kultūros paveldo įveiklinimo procesus, ir tokiu būdu prisidėti prie turistinio patrauklumo didinimo rajone (*stiprybės suderinamos su galimybėmis, siekiant sumažinti silpnybes ir išvengti grėsmių*).

Pasvalio rajono savivaldybė pasižymi optimizuotu kultūros įstaigų tinklu, modernia kultūros paslaugų infrastruktūra, veikiančiomis koncertų, kamerine ir kino salėmis, tačiau ne visi kultūros įstaigų pastatai sutvarkyti, kai kurie yra nusidėvėję (ypatingai kaimiškose vietovėse). Tad būtina ieškoti galimybių, kaip pagerinti kultūros infrastruktūros prieinamumą, aktyviau pritaikyti viešąsias erdves kultūros paslaugų teikimui – pavyzdžiui, pritraukiant privačias investicijas į kultūros sektorių arba pritraukiant kitus išorinius finansavimo šaltinius (*stiprybės suderinamos su galimybėmis, siekiant sumažinti silpnybes*). Savivaldybės bibliotekų dokumentų fondas yra gausus ir įdomus, tačiau nepakankamai atnaujinamas (*silpnybės paverčiamos stiprybėmis*).

Kultūros sektorius Savivaldybėje turi labai daug stiprybių – vykdoma nuolatinė kultūros paslaugų plėtra, fiksuojamas išaugęs lankytojų bei dalyvių skaičius renginiuose, teikiamos mobilios bibliotekos paslaugos, dėl ko pats bibliotekų tinklas užtikrina paslaugų prieinamumą ir pasiekiamumą. Tačiau pastebima, kad stokojama renginių ir paslaugų atskiroms socialinėms grupėms, per mažai naudojama skaitmeninių įrankių kultūros paslaugų teikime, per mažą informacijos sklaidą apie Savivaldybėje vykstančius kultūros renginius užsienio šalyse arba parenkami ne tie komunikacijos



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

kanalai. Be to, šalyje vyrauja tendencija, kad profesionalūs kultūros ir meno srities darbuotojai neturi didelės motyvacijos dirbti ir gyventi kaimiškose šalies savivaldybėse. Šių silpnybių ir grėsmių būtų galima išvengti pasinaudojant nacionaliniu dėmesiu pažeidžiamoms visuomenės ar atskiroms socialinėms grupėms, kultūros paslaugų skaitmeninimui, arba stiprinant NVO sektorių ir dalį paslaugų perduodant jam. Pasauliui globalėjant, sparčiai kintant jaunimo poreikiams, atsiranda naujos meno formos ir būdai, kurių plėtra Savivaldybėje užtikrintų įvairių socialinių grupių kultūros paslaugų poreikių patenkinimą. Aktyvesnė profesionalaus meno sklaida ir populiarinimas (ypatingai jaunesniame amžiuje) paskatintų gyventojus labiau domėtis kultūra ir įvairiomis jos formomis (*stiprybės suderinamos su galimybėmis, siekiant sumažinti silpnybes ir išvengti grėsmių*).

Sporto infrastruktūra Pasvalio rajono savivaldybėje nėra įvairi (o kai kuri – nusidėvėjusi), tačiau turinti keletą stiprybių – čia veikia baseinas (Panevėžio regione yra tik 3 savivaldybės iš 6, kurios turi baseinus), yra daug universalių sporto aikštelių, o patys gyventojai – fiziškai aktyvesni, nei vidutiniškai šalyje ar apskrityje. Neįvairi sporto infrastruktūra lemia, kad sportuoti Pasvalio rajone galima tik 7-iose sporto šakose, mažai paruošiama profesionalių sportininkų. Profesionalaus sporto plėtrai įtakos turi ne tik sporto bazės, bet ir žmogiškieji ištekliai (o Lietuvoje vyrauja tendencija, kad profesionalūs treneriai ir sporto specialistai stokoja motyvacijos dirbti kaimiškose savivaldybėse), taip pat pasaulyje augantys sportininkų normatyvai, didėjanti konkurencija. Daug neaiškumų sukelia ir nuolat kintanti sporto nacionalinė politika. Sporto sektoriaus plėtra ateityje matoma, pritraukiant privačias investicijas į sporto sektorių, plėtojant viešąją ir privačiąją partnerystę (*stiprybės suderinamos su galimybėmis, siekiant sumažinti silpnybes ir išvengti grėsmių*).

Pasinaudojant augančiu nacionaliniu dėmesiu fizinio aktyvumo skatinimui (pvz., siekiu skatinti aktyviau naudoti dviračius ar kita, įtraukti daugiau sveikatingumo programų į sporto veiklas), pažeidžiamų visuomenės ar atskirų socialinių grupių įtraukimui į sporto veiklas ir nacionaliniu tikslu dalį viešųjų paslaugų atiduoti NVO sektoriui, būtų galima sumažinti pasyvėjančio gyvenimo būdo grėsmes, tuo pačiu pagerinti gyventojų sveikatą (*grėsmės paverčiamos galimybėmis*).

Siekiant pritraukti/ susigrąžinti dirbti ir gyventi į Savivaldybę jaunos, kvalifikuotus specialistus, juos motyvuojant įvairiomis finansinėmis/ nefinansinėmis priemonėmis, būtų galima išvengti profesionalių turizmo, kultūros ir meno ar sporto sričių darbuotojų trūkumo (aktualaus visai Lietuvai), kurį sąlygoja jų nenoras ir motyvacijos stoka dirbti kaimiškose savivaldybėse (*grėsmės paverčiamos galimybėmis*).



3 PROBLEMA. ŽEMI MOKYMO SI REZULTATAI, STOKOJAMA JAUNIMO AKTYVUMO IR MOTYVACIJOS

STIPRYBĖS

- ✓ Ypatingai pagerėjęs ikimokyklinio ugdymo paslaugų prieinamumas 3-5 metų vaikams.
- ✓ Visi vaikai, gyvenantys didesniu nei 3 km atstumu, pavežami į mokyklas.
- ✓ Optimizuojamas švietimo įstaigų tinklas, veikia daug daugiafunkčių centrų.
- ✓ Mažesnė nei šalyje pensinio amžiaus pedagogų dalis.
- ✓ Vienas geriausių BUM apsirūpinimo kompiuteriais, skirtais mokymuisi, lygis apskrityje.
- ✓ Vienas aukščiausių apskrityje, didesnis nei šalies vidurkis vaikų dalyvavimo neformaliose veiklose lygis.
- ✓ Nedidelis, mažesnis nei vidutiniškai šalyje jaunimo nedarbo lygis.
- ✓ Prieinamas profesinis mokymas.
- ✓ Remiami ir skatinami įvairūs jaunimo projektai, veiklos.
- ✓ Vykdomas atviras, mobilus darbas su jaunimu, savanoriška jaunimo veikla.
- ✓ Bendruomenės, religinės organizacijos, kitos NVO pakankamai aktyviai dirba su jaunimu.

SILPNYBĖS

- ✓ Ikimokyklinio ugdymo paslaugų pasiūla neatitinka paklausos.
- ✓ Mažai teikiamos pavėžėjimo į švietimo įstaigas paslaugos ikimokyklinio amžiaus vaikams.
- ✓ Dalis BUM dirba neefektyviai, t. y. jose mokosi mažiau nei 200 mokinių (dauguma jų – kaimiškoje rajono dalyje).
- ✓ Vidutinis BUM klasės dydis – mažesnis, nei šalyje ir apskrityje (neefektyviai valdomos lėšos).
- ✓ Ganėtinai didelė jungtinių klasių dalis.
- ✓ Didelė vyresnio (bet dar ne pensinio) amžiaus pedagogų dalis.
- ✓ Daliai mokyklų reikalingas remontas, trūksta hibridinės įrangos, modernių mokymosi klasių, laboratorijų.
- ✓ Nei viena rajono BUM pilnai nepritaikyta pagal universalaus dizaino principus.
- ✓ Nepakankamai plačiai taikomas visos dienos mokyklos modelis rajono BUM.
- ✓ Stokojama kūrybinius gabumus, kritinį mąstymą skatinančių veiklų vaikų ir jaunimo tarpe.
- ✓ Esant dideliame vaikų su spec. poreikiais skaičiui, nepakankama švietimo pagalba.
- ✓ Trūksta jaunimo aktyvumo (nedaug jaunimo organizacijų, su jaunimu dirbančių organizacijų, o neformalių jaunimo grupių nėra).
- ✓ Tiek mobilus, tiek atviras darbas su jaunimu mažai išplėtotas.
- ✓ Trūksta perkvalifikavimo, kompetencijų kėlimo programų.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

GALIMYBĖS

✓ Teikiama valstybės pagalba tinkamam pasiruošimui visuotiniam ikimokykliniam ugdymui.

✓ Efektyviai veikiančių mokyklų skatinimas (nacionaliniu mastu).

✓ Jaunų, kvalifikuotų pedagogų pritraukimas į rajono švietimo įstaigas, jų motyvacijos dirbti didinimas.

✓ Švietimo inovacijų, skaitmeninimo plėtra skatinama tiek ES, tiek nacionaliniu lygmeniu

✓ Vienas iš 5 NPP iššūkių – švietimo kokybės didinimas ir ugdymo(-si) netolygumų mažinimas.

✓ Vaikų užimtumo visą dieną plėtojimo skatinimas nacionaliniu lygmeniu.

✓ Didėjantis valstybinių, savivaldybės institucijų dėmesys STEAM ir pan. veikloms.

✓ Aukštesnes pridėtines vertes generuojančių specialybių populiarinimas jau mokykloje.

✓ Švietimo pagalbos paslaugų plėtros skatinimas nacionaliniu mastu, ruošiantis įtraukiamam ugdymui.

✓ Privačių formalaus švietimo įstaigų atsiradimo skatinimas.

✓ Jaunimo skatinimas atvykti dirbti ir gyventi į Pasvalio rajoną.

✓ Perkvalifikavimo į aukštesnę pridėtinę vertę generuojančias specialybes skatinimas nacionaliniu mastu.

✓ Profesinį orientavimą stiprinančių priemonių vykdymas, dėmesį skiriant jaunuolių karjeros orientavimui, profesinio mokymo programų populiarinimui ir t.t.

✓ Skiriamas dėmesys jaunimo problemoms nacionaliniu, ES lygiu.

✓ Nesibaigianti, nuolat kintanti nacionalinė švietimo reforma.

✓ Mokytojo profesija Lietuvoje - nepatraukli.

✓ Pedagogų trūksta visoje Lietuvoje.

✓ Pedagogų lyčių disbalansas švietimo įstaigose, atitinkantis bendrąją šalies tendenciją.

✓ Pagalbos specialistų poreikio augimas ateityje.

✓ Augantis jaunimo mobilumas ir poreikis įgyti kokybišką išsilavinimą didžiuosiuose šalies miestuose arba užsienyje (nacionalinė problema).

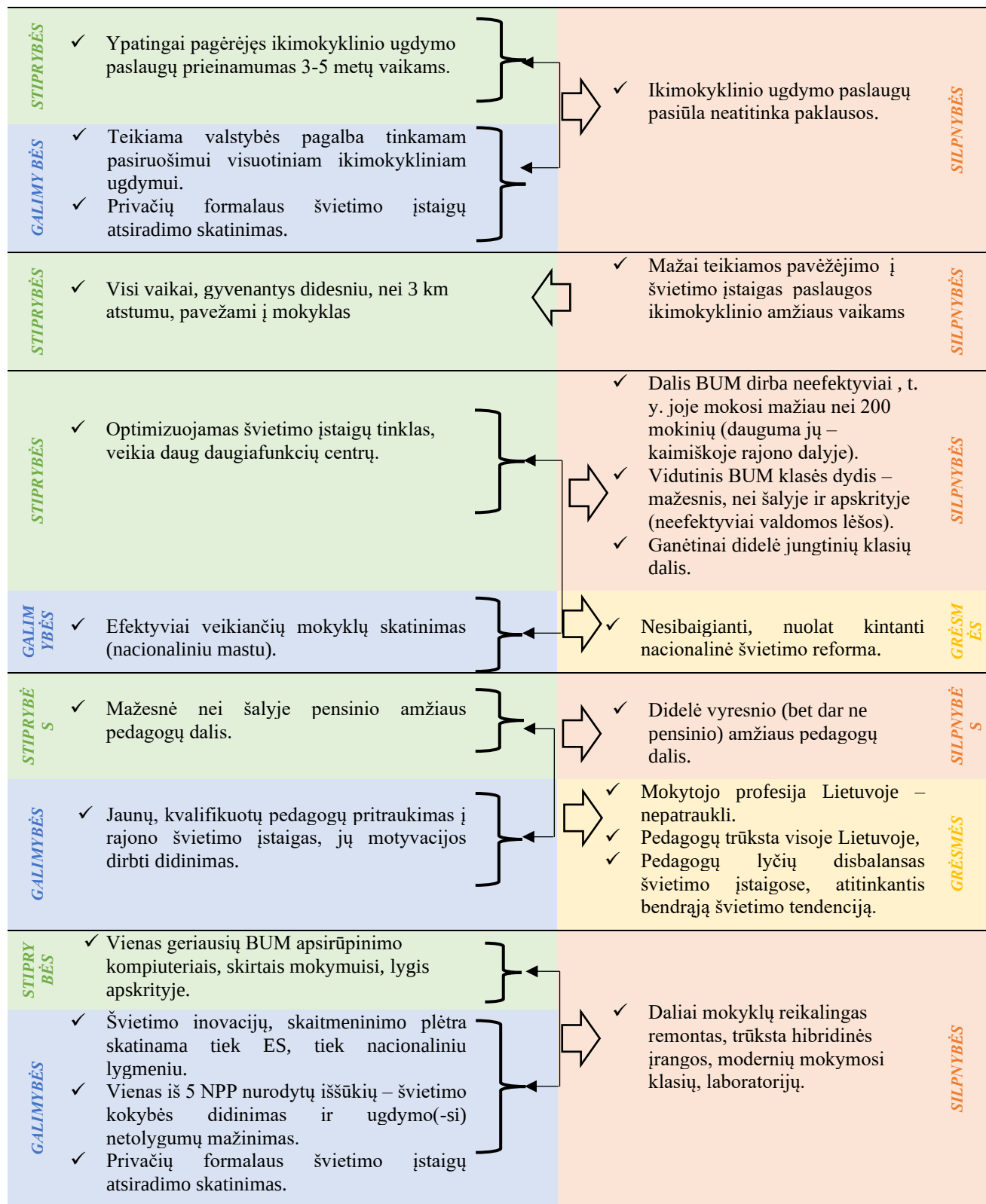
✓ Kartų interesų nesuderinamumas.

GRĖSMĖS



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

3 problemos SSGG ryšių schema





Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

STIPRYBĖS	✓ Vienas aukščiausių apskrityje, didesnis nei šalies vidurkis vaikų dalyvavimo neformaliose veiklose lygis.		✓ Nepakankamai plačiai taikomas visos dienos mokyklos modelis rajono BUM.	SILPNYBĖS
GALIMYBĖS	✓ Vaikų užimtumo visą dieną plėtojimo skatinimas nacionaliniu lygmeniu. ✓ Didėjantis valstybinių, savivaldybės institucijų dėmesys STEAM, kt.		✓ Stokojama kūrybinius gabumus, kritinį mąstymą skatinančių veiklų vaikų ir jaunimo tarpe.	SILPNYBĖS
GALIMYBĖS	✓ Švietimo pagalbos paslaugų plėtros skatinimas nacionaliniu lygmeniu, ruošiantis įtraukiamam ugdymui.		✓ Esant dideliame vaikų su spec. poreikiais skaičiui, nepakankama švietimo pagalba. ✓ Nei viena rajono BUM pilnai nepritaikyta pagal universalus dizaino principus. ✓ Pagalbos specialistų poreikio augimas ateityje.	SILPNYBĖS GRĖSMĖS
STIPRYBĖS	✓ Nedidelis, mažesnis nei vidutiniškai šalyje jaunimo nedarbo lygis. ✓ Prieinamas profesinis mokymas.		✓ Trūksta perkvalifikavimo, kompetencijų kėlimo programų.	SILPNYBĖS
GALIMYBĖS	✓ Perkvalifikavimo į aukštesnę pridėtinę vertę generuojančias specialybes skatinimas nacionaliniu mastu. ✓ Profesinį orientavimą stiprinančių priemonių vykdymas, dėmesį skiriant jaunuolių karjeros orientavimui, profesinio mokymo programų populiarinimui ir pan. ✓ Aukštesnes pridėtines vertes generuojančių specialybių populiarinimas jau mokykloje.		✓ Augantis jaunimo mobilumas ir poreikis įgyti kokybišką išsilavinimą didžiuosiuose šalies miestuose arba užsienyje (nacionalinė problema).	GRĖSMĖS
STIPRYBĖS	✓ Remiami ir skatinami įvairūs jaunimo projektai, veiklos. ✓ Vykdomas atviras, mobilus darbas su jaunimu, savanoriška jaunimo veikla. ✓ Bendruomenės, religinės organizacijos, kitos NVO pakankamai aktyviai dirba su jaunimu.		✓ Trūksta jaunimo aktyvumo (nedaug jaunimo organizacijų, su jaunimu dirbančių organizacijų, o neformalių jaunimo grupių nėra). Tiek mobilus, tiek atviras darbas su jaunimu mažai išplėtotas.	SILPNYBĖS
GALIMYBĖS	✓ Jaunimo skatinimas atvykti dirbti ir gyventi į Pasvalio rajoną. ✓ Skiriamas dėmesys jaunimo problemoms nacionaliniu, ES mastu.		✓ Kartų interesų nesuderinamumas.	GRĖSMĖS

Nors Savivaldybėje ypatingai pagerėjo ikimokyklinio ugdymo prieinamumas 3-5 metų vaikams, tačiau ikimokyklinio ugdymo pasiūla vis dar neatitinka paklausos. Startavus visuotiniam ikimokykliniam ugdymui, Savivaldybė privalės visiems vaikams nuo 2 metų užtikrinti ikimokyklinį ugdymą, todėl jau dabar privalu tam ruoštis, pasitelkti įvairius ES ar nacionalinius mechanizmus ikimokyklinio ugdymo paslaugų plėtrai. Ikimokyklinio ugdymo paslaugų plėtrai įtakos turėtų ir privačių, modernių ikimokyklinio ugdymo įstaigų atsiradimas rajone (*stiprybės suderinamos su galimybėmis, siekiant sumažinti silpnynes*). Savivaldybėje turėtų būti užtikrinamas pavėžėjimas ne tik mokyklinio amžiaus, tačiau ir ikimokyklinio amžiaus vaikams (*silpnynės paverčiamos stiprybėmis*).

Nacionaliniu mastu skatinama efektyviai veikiančių mokyklų (kuriose mokosi daugiau nei 200 vaikų) plėtra ir paslaugų gerinimas. Savo ruožtu, Savivaldybėje vyksta švietimo įstaigų tinklo



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

optimizavimas, pvz. perduodant paslaugų teikimą daugiafunkciams centrams ir pan., tačiau dalis BUM vis dar yra neefektyvios, vidutinis klasės dydis – mažesnis, nei šalyje ir apskrityje, ganėtinai didelė jungtinių klasių dalis. Labai svarbu ir nacionalinė švietimo politika, kuri Lietuvoje nėra stabili ir nuolat kinta (*stiprybės suderinamos su galimybėmis, siekiant sumažinti silpnybes ir išvengti grėsmių*).

Savivaldybė pasižymi pakankamai maža pensinio amžiaus pedagogų dalimi, tačiau dirba daug vyresnio (priešpensinio) amžiaus specialistų. Vertinant, kad mokytojo profesija Lietuvoje – nepopuliari, pedagogų trūksta visoje šalyje, būtina skirti labai didelį dėmesį, siekiant pritraukti/ susigrąžinti jaunos švietimo srities specialistus, teikiant jiems įvairias finansines ar nefinansines paskatas (*stiprybės suderinamos su galimybėmis, siekiant sumažinti silpnybes ir išvengti grėsmių*).

Viena iš 5 NPP nurodytų remiamų sektorių/krypčių Lietuvoje – švietimas. Tai lemia didesnę valstybės ir ES paramą švietimo inovacijų, skaitmeninimo plėtrai, kuria pasinaudojus, galima modernizuoti švietimo įstaigas, įrengti modernias laboratorijas ar mokymo klases, įsigyti reikiamą hibridinę ir kitą įrangą. Juolab, kad Savivaldybė yra pažengusi, atnaujindama ir plėsdama kompiuterių, skirtų mokymuisi, bazę švietimo įstaigose. Šią silpnybę kompensuotų ir privačių, modernių mokyklų ar klasių steigimas rajone (*stiprybės suderinamos su galimybėmis, siekiant sumažinti silpnybes*).

Savivaldybė išsiskiria vienu aukščiausiu apskrityje ir didesniu nei šalies vidurkis, vaikų dalyvavimo neformaliose veiklose lygiu. Tačiau stokojama kūrybinius gabumus, kritinį mąstymą skatinančių veiklų, kuriuos vaikai ir jaunuoliai įgytų dalyvaudami STEAM veiklose. Pastarąsias veiklas ypatingai skatina ir remia valstybė bei ES. Dalyvavimo neformaliose veiklose lygį galima padidinti ir taikant visos dienos mokyklos modelį Savivaldybės BUM, kuris šiuo metu nėra išplėtotas (*stiprybės suderinamos su galimybėmis, siekiant sumažinti silpnybes*).

Savivaldybėje yra didelis vaikų su spec. poreikiais skaičius, o jiems teikiamos švietimo pagalbos nepakanka. Ateityje prognozuojamas švietimo pagalbos specialistų poreikio augimas visoje šalyje. Savivaldybėje nei viena BUM nėra pilnai pritaikyta pagal universalaus dizaino principus. Nuo 2024 m. spec. poreikių vaikai turės būti priimami į švietimo įstaigas (startuos įtraukusis ugdymas). Tad svarbu plėtoti švietimo pagalbos paslaugas ir infrastruktūrą BUM, pasinaudojant nacionalinėmis skatinimo ir pagalbos priemonėmis (*išnaudojant galimybes, siekiama sumažinti silpnybes ir išvengti grėsmių*).

Rajone mažas jaunimo nedarbo lygis ir prieinamas profesinis mokymas, tačiau mažai vykdomos perkvalifikavimo į aukštesnę pridėtinę vertę generuojančias specialybes, kompetencijų kėlimo programos. Tad svarbu jau mokykloje vykdyti profesinį orientavimą, populiarinti aukštesnę pridėtinę vertę kuriančias specialybes, svarbu pasinaudoti nacionaliniu mastu vykdomomis skatinamosiomis priemonėmis tokių programų plėtojimui ir vykdymui (pvz., teikiamų Užimtumo tarnybos ir pan.). Tuo pačiu būtų sumažinta auganti jaunimo mobilumo ir poreikio įgyti kokybišką išsilavinimą užsienio šalyse, kitose savivaldybėse grėsmė, dėl ko jauni asmenys siekia išvažiuoti iš mažesnių, kaimiškų savivaldybių (*stiprybės suderinamos su galimybėmis, siekiant sumažinti silpnybes ir išvengti grėsmės*).

Savivaldybėje remiami ir skatinami įvairūs jaunimo projektai ir veiklos, bendruomeninės, religinės organizacijos, kitos NVO pakankamai aktyviai dirba su jaunimu, tačiau stokojama jaunimo aktyvumo. Mobilus ir atviras darbas su jaunimu, savanoriškos jaunimo veiklos yra vykdomos, tačiau neišplėtotos (sutelktos Pasvalio mieste). Vadovaujantis ES pavyzdžiu ir skiriant didesnę dėmesį jaunimo problemoms, keičiant požiūrį į jaunus asmenis, šios silpnybės būtų mažinamos. Kartu būtų švelninama kartu nesuderinamumo grėsmė (*stiprybės suderinamos su galimybėmis, siekiant sumažinti silpnybes ir išvengti grėsmių*).



4 PROBLEMA. NEPAKANKAMAI UŽTIKRINAMA SOCIALINĖ GEROVĖ RAJONE

STIPRYBĖS

- ✓ Aukštas dalyvavimo prevencinėse sveikatos patikrinimo programose lygis.
- ✓ Mažesnis nei šalies ir apskrities vidurkis sergamumo rodiklis.
- ✓ Didelis slaugos lovų skaičius.
- ✓ Aktyviai vykdomos integralios pagalbos paslaugos.
- ✓ Didelė dalis socialinių paslaugų teikiama sunkumus patiriančioms šeimoms ir vaikams.
- ✓ Užregistruojama mažiau nusikaltamų veiklų, nei vidutiniškai šalyje.
- ✓ Pagerėjęs nusikaltimų ištyrimo lygis.
- ✓ Vykdoma ugniagesių savanorių, prevencinė veikla.
- ✓ Teisės aktus tenkinantis kolektyvinių apsaugos statinių, priedangų skaičius.

SILPNYBĖS

- ✓ Stacionaro lovų skaičius mažesnis, nei šalies vidurkis.
- ✓ Aukštas, didesnis nei šalies išvengiamo mirtingumo rodiklis.
- ✓ Dalis gydytojų konsultacijų vykdoma nuotoliniu būdu.
- ✓ Aukštas mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų.
- ✓ Mažesnis nei vidutiniškai šalyje ir mažėjantis gydytojų skaičius.
- ✓ Nėra patenkinamas ilgalaikės socialinės globos institucijoje paslaugų poreikis.
- ✓ Prastesnė gyventojų psichinė sveikata.
- ✓ Didelis vaikų su spec. poreikiais skaičius.
- ✓ Neteikiamos nakvynės namų, socialinės priežiūros, pagalbos pinigais senyvo amžiaus/ neįgaliems asmenims, savarankiško gyvenimo namų, apsaugoto būsto, socialinių dirbtuvių suaugusiems asmenims su proto/ psichikos negalia paslaugos.
- ✓ Lėta socialinio būsto plėtra, ilgėjanti socialinė būsto laukimo trukmė.
- ✓ Padaroma daugiau, nei šalyje smurto artimoje aplinkoje nusikaltimų.
- ✓ Didesnis, nei šalyje ir apskrityje skurdo lygis.
- ✓ Perspėjimo sirenomis padengta mažiau, kaip pusė rajono teritorijos.



GALIMYBĖS

✓ Didesnis ES, kitų išorinių šaltinių dėmesys ir finansavimas sveikatos, socialiniam sektoriui.

✓ Intensyvesnis įvairių amžiaus grupių gyventojų dalyvavimo sveikatos prevencinėse programose skatinimas (visoje šalyje).

✓ Kvalifikuotų sveikatos priežiūros specialistų pritraukimas, skatinant juos finansinėmis/ nefinansinėmis priemonėmis.

✓ Kompleksinių, mobilių sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų teikimo plėtra skatinama ES ir nacionaliniu lygmeniu.

✓ Gyventojų fizinio aktyvumo bei sveikos gyvensenos iniciatyvų skatinimas, sąlygų tam sudarymas (nacionaliniu mastu).

✓ Nacionalinis siekis dalį viešųjų paslaugų perduoti NVO sektoriui.

✓ Nacionaliniu mastu vykdoma (tęsiama) institucinės globos pertvarka.

✓ Tarpinstitucinio bendradarbiavimo stiprinimas.

✓ Informacijos apie savivaldybėje teikiamas viešojo saugumo, socialines paslaugas sklaidos didinimas, gyventojų švietimas.

✓ Prevencinių programų plėtra bei skatinimas.

✓ Neaiški, nuolat besikeičianti sveikatos priežiūros pertvarkos nacionalinė politika.

✓ Dažnėjančios pandemijos ir epidemijos.

✓ Sveikatos priežiūros specialistų trūkumas (nacionaliniu mastu).

✓ Socialinių, sveikatos priežiūros paslaugų ir socialinės globos poreikio didėjimas dėl senstančios visuomenės.

✓ Mažas gyventojų fizinis aktyvumas, žalingi įpročiai ir priklausomybės (bendros šalies tendencijos).

✓ Socialiai pažeidžiamų grupių atstovai patiria sunkumus naudojant(-is) ar susirandant informaciją apie socialines paslaugas (ypatingai elektroninėje erdvėje).

✓ Gyventojų abejingumas ir nepakankama atsakomybė neigiamai įtakoja viešąjį saugumą.

✓ Karas Ukrainoje mažina saugumo jausmą šalyje ir Europoje.

✓ Sumažėjęs policijos pareigūnų skaičius dėl vykdomos nacionalinės politikos.

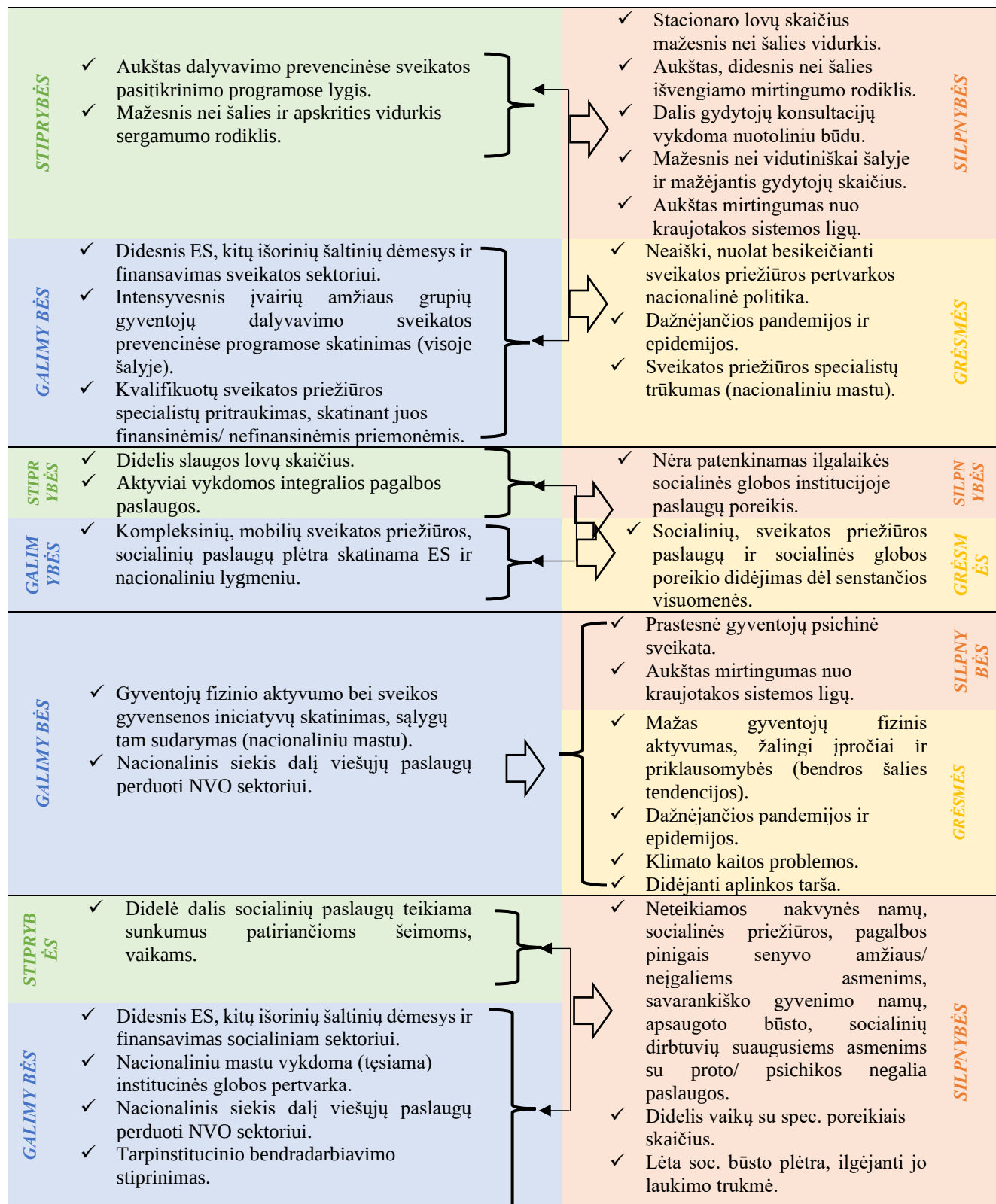
✓ Klimato kaitos problemos.

✓ Didėjanti aplinkos tarša.

GRĖSMĖS



4 problemos SSGG ryšių schema





Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

GALIMYBĖS	✓ Informacijos apie savivaldybėje teikiamas socialines paslaugas sklaidos didinimas, gyventojų švietimas.	←	✓ Socialiai pažeidžiamų grupių atstovai patiria sunkumus naudojant(-is) ar susirandant informaciją apie socialines paslaugas (ypatingai elektroninėje erdvėje).	GRĖSMĖS
STIPRYBĖS	✓ Užregistruojama mažiau nusikalstamų veikų, nei vidutiniškai šalyje. ✓ Pagerėjęs nusikaltimų ištirimo lygis. ✓ Vykdoma ugniagesių savanorių, prevencinė veikla. ✓ Teisės aktus tenkinantis kolektyvinių apsaugos statinių, priedangų skaičius.	→	✓ Padaroma daugiau nei šalyje smurto artimoje aplinkoje nusikaltimų. ✓ Didesnis, nei šalyje ir apskrityje skurdo lygis. ✓ Perspėjimo sirenomis padengta mažiau, kaip pusė rajono teritorijos.	SILPNYBĖS
GALIMYBĖS	✓ Informacijos apie savivaldybėje teikiamas viešojo saugumo paslaugas sklaidos didinimas, gyventojų švietimas. ✓ Prevencinių programų plėtra bei skatinimas.	→	✓ Gyventojų abejingumas ir nepakankama atsakomybė neigiamai įtakoja viešąjį saugumą. ✓ Karas Ukrainoje mažina saugumo jausmą šalyje ir Europoje. ✓ Sumažėjęs policijos pareigūnų skaičius dėl vykdomos nacionalinės politikos.	GRĖSMĖS

Savivaldybėje fiksuotas ganėtinai aukštas dalyvavimo prevencinėse sveikatos pasitikrinimo programose lygis. Sergamumo rodikliai mažesni, nei šalies ir apskrities vidurkiai. Nepaisant to, išvengiamas mirtingumas buvo prastesnis nei šalyje, mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų –lenkia šalies ir apskrities rodiklius. Tai iš dalies lemia ir mažesnis stacionaro lovų skaičius, ir gydytojų trūkumas (sveikatos priežiūros specialistų trūkumas jaučiamas visoje šalyje), ir pasitaikantis gydymas nuotoliniu būdu (pandemijos pasekmė). Todėl būtina visais įmanomais informaciniais kanalais intensyvuoti įvairių amžiaus grupių gyventojų dalyvavimo sveikatos prevencinėse programose skatinimą, pritraukti kvalifikuotus sveikatos priežiūros specialistus į rajoną, suteikiant jiems tiek finansines, tiek nefinansines paskatas, pasinaudoti ES, kitų išorinių finansavimo šaltinių teikiama parama sveikatos sektoriui, kuri suintensyvėjo dėl dažnėjančių pandemijų ir epidemijų grėsmės. Viena didžiausių grėsmių, įvardijama sveikatos sektoriaus atstovų, - tai neaiški ir nuolat besikeičianti sveikatos priežiūros pertvarkos politika (*stiprybės suderinamos su galimybėmis, siekiant sumažinti silpnų ir išvengti grėsmių*).

Slaugos lovų skaičius Savivaldybėje yra ganėtinai didelis. Aktyviai vykdomos integralios pagalbos paslaugos. Tačiau nėra patenkinamas visas ilgalaikės socialinės globos institucijose paslaugų poreikis. Dėl senstančios visuomenės ateityje didės socialinių, sveikatos priežiūros paslaugų ir socialinės globos poreikis. Tai ypač aktualu savivaldybėms, turinčioms aukštą demografinės senatvės koeficientą. Šių paslaugų poreikio augimą ES ir valstybė siūlo kompensuoti teikiant kompleksines, mobilias paslaugas (*stiprybės suderinamos su galimybėmis, siekiant sumažinti silpnų ir išvengti grėsmių*).

Aukštą mirtingumo nuo kraujotakos sistemos ligų rodiklį gali lemti ir mažas gyventojų fizinis aktyvumas, žalingi įpročiai bei priklausomybės. Pasvalio r. sav. išsiskiria prastesne gyventojų psichine sveikata. Gyventojui sveikatai įtakos turi didėjanti aplinkos tarša, klimato kaitos problemos, dažnėjančios pandemijos ir epidemijos. Todėl būtina skatinti gyventojų fizinį aktyvumą ir sveiką gyvenimą, t. y. plėtoti šias paslaugas, pasinaudojant teikiama ES ir kita išorine parama, dalį tokių



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

paslaugų atiduodant NVO sektoriui ir kitais būdais (*išnaudojant galimybes, siekiama sumažinti silpnybes ir išvengti grėsmių*).

Savivaldybė pasižymi didele vaikų su spec. poreikiais dalimi. Tad didelė dalis socialinių paslaugų teikiama sunkumus patiriančioms šeimoms ir vaikams. Savivaldybėje neteikiamos nakvynės namų, socialinės priežiūros, pagalbos pinigais senyvo amžiaus/ neįgaliems asmenims, savarankiško gyvenimo namų, apsaugoto būsto, socialinių dirbtuvių suaugusiems asmenims su proto/ psichikos negalia paslaugos. Lėta socialinio būsto plėtra. Šias paslaugas galima plėtoti ir infrastruktūrą kurti/ gerinti, pasinaudojant ES ir kitų išorinių šaltinių parama, nacionaliniu mastu vykdoma (tęsiama) institucinės globos pertvarka, dalį paslaugų atiduodant NVO sektoriui, kitais būdais (*stiprybės suderinamos su galimybėmis, siekiant sumažinti silpnybes*).

Dažnai socialiai pažeidžiamų grupių atstovai patiria sunkumus naudojant(-is) ar susirandant informaciją apie socialines paslaugas (ypatingai elektroninėje erdvėje). Todėl būtina parinkti tinkamus informacijos kanalus, paprastai ir suprantamai teikti savalaikę informaciją apie Savivaldybėje teikiamas socialines paslaugas, esant galimybei – skirti asistentus ar nuolat šviesti ir mokyti gyventojus (*grėsmės paverčiamos galimybėmis*).

Nors Savivaldybėje užregistruojama mažiau nusikalstamų veikų (palyginti su šalimi) ir pagerėjo nusikaltimų išstydymo lygis, tačiau padaroma daugiau nei šalyje smurto artimoje aplinkoje nusikaltimų. Tai iš dalies lemia didesnis, nei šalyje ir apskrityje skurdo lygis, dėl vykdomos nacionalinės politikos sumažėjęs policijos pareigūnų skaičius. Viešąjį saugumą neigiamai įtakoja vis dar nepakankamas gyventojų abejingumas ir atsakomybė. 2022 m. prasidėjęs karas Ukrainoje mažina saugumo jausmą šalyje, todėl būtina vykdyti gyventojų perspėjimo infrastruktūros ar priemonių plėtrą, kuri dabar Savivaldybėje nepakankama. Savo ruožtu, kolektyvinių apsaugos statinių bei priedangų skaičius tenkina galiojančius teisės aktus. Viešojo saugumo situaciją pirmiausiai turėtų būti gerinama, vykdam ir plėtojant prevencines programas, vykdam aktyvesnę informacijos sklaidą, šviečiant žmones (*stiprybės suderinamos su galimybėmis, siekiant sumažinti silpnybes ir išvengti grėsmių*).



5 PROBLEMA. PROAKTYVAUS POŽIŪRIO, VEIKSMINGUMO IR ITRAUKUMO STOKA VIETOS SAVIVALDOJE

STIPRYBĖS

- ✓ Pakankamai efektyviai valdomas turtas.
- ✓ Išaugusi besinaudojančių elektroninėmis viešosiomis ir administracinėmis paslaugomis asmenų dalis.
- ✓ Vidutiniškai aktyvūs rinkėjai, aktyvesni nei šalyje.
- ✓ Labai aktyvios ir stiprios bendruomenės, besijungiančios į asociacijas.
- ✓ Veikianti Pasvalio rajono ir miesto VVG.
- ✓ NVO skaičius per penkerius metus išaugo 5 kartus, veikianti NVO taryba.
- ✓ Vieninga dokumentų valdymo sistema visoms PRS įstaigoms, bendri viešieji pirkimai.
- ✓ PRSA aktyviai padeda bendruomenėms, nevyriausybiniam sektoriui.
- ✓ PRSA ganėtinai aktyvi socialinių tinklų vartotoja.

SILPNYBĖS

- ✓ Stokojama IT įrankių bei technologijų, žmogiškųjų išteklių kompetencijų dirbant su šiais įrankiais.
- ✓ Stokojama reklamos, socialinių tinklų populiarinimo.
- ✓ Nėra sukurtas Savivaldybės įvaizdis ir jo komunikacija.
- ✓ Ganėtinai žemas PRSA darbuotojų dalyvavimas kvalifikacijos kėlimo programose.
- ✓ Vienintelė apskrityje neįgyvendinanti dalyvaujamo biudžeto modelio.



GALIMYBĖS

- ✓ 4-oji pramonės revoliucija.
- ✓ Savivaldos ir nacionalinio lygmens įstaigų bei institucijų valdomos IT infrastruktūros bei sistemų konsolidavimas, optimizavimas.
- ✓ Prieinamumo naudotis e. paslaugomis nuolatinis gerinimas bei skatinimas (nacionaliniu mastu).
- ✓ Įvairesnių komunikacijos formų su išore plėtojimas, pasinaudojant šiuolaikinėmis IT technologijomis.
- ✓ Nuolatinė e-sistemų prevencija ir palaikymas.
- ✓ Jaunų, proaktyvių specialistų pritraukimas į viešąjį sektorių, jų motyvavimas ir išlaikymas.
- ✓ Nuolatinis politikų, darbuotojų ir tarnautojų kvalifikacijos kėlimas.
- ✓ Populiarijančios šiuolaikinės darbo formos, kūrybiškumo svarbos augimas.
- ✓ Mentorystės populiarumo augimas („sidabrinės“ ekonomikos plėtra).
- ✓ ES lygiu siekiama lygių galimybių visiems visose srityse (tame tarpe ir viešajame sektoriuje).
- ✓ Nacionalinis siekis kuo daugiau viešųjų paslaugų atiduoti NVO, stiprinti savanorystę.
- ✓ Vietos veiklos grupių strategijos teikia galimybes per bendruomenių inicijuotą vietos plėtrą vykdyti iš ES ir kitų išorinių finansavimo šaltinių finansuojamus projektus verslo, ekonomikos, socialinėje srityse.
- ✓ Nuolatinė administracijos ir įstaigų darbuotojų funkcijų peržiūra, grupavimas, optimizavimas.

- ✓ Atsiliekantys nuo pasaulinių tendencijų viešojo sektoriaus skaitmenizavimo procesai.
- ✓ Intensyvi IT sektoriaus plėtra įtakoja mažesnių senjorų viešųjų paslaugų prieinamumą.
- ✓ Kintantys tam tikros auditorijos (jaunimo, užsienyje gyvenančių asmenų ir kt.) informacijos gavimo poreikiai.
- ✓ Mažesnis viešojo sektoriaus patrauklumas (apmokėjimo, motyvacijos atžvilgiu), palyginti su galimybėmis privačiame sektoriuje.
- ✓ Lyčių disbalansas tiek savivaldybių administracijose, tiek tarybose (šalies mastu).
- ✓ Nėra sukurtos vieningos sistemos, skatinančios ir padedančios NVO perimti dalį viešųjų paslaugų (nacionaliniu mastu).
- ✓ Mažesnėse savivaldybėse šalyje sumažėjus gyventojų skaičiui, Savivaldybių administracijoms sunku sumažinti darbuotojų skaičių, nes aptarnaujant ir mažesnių skaičių gyventojų, reikia vykdyti tas pačias funkcijas.

GRĖSMĖS

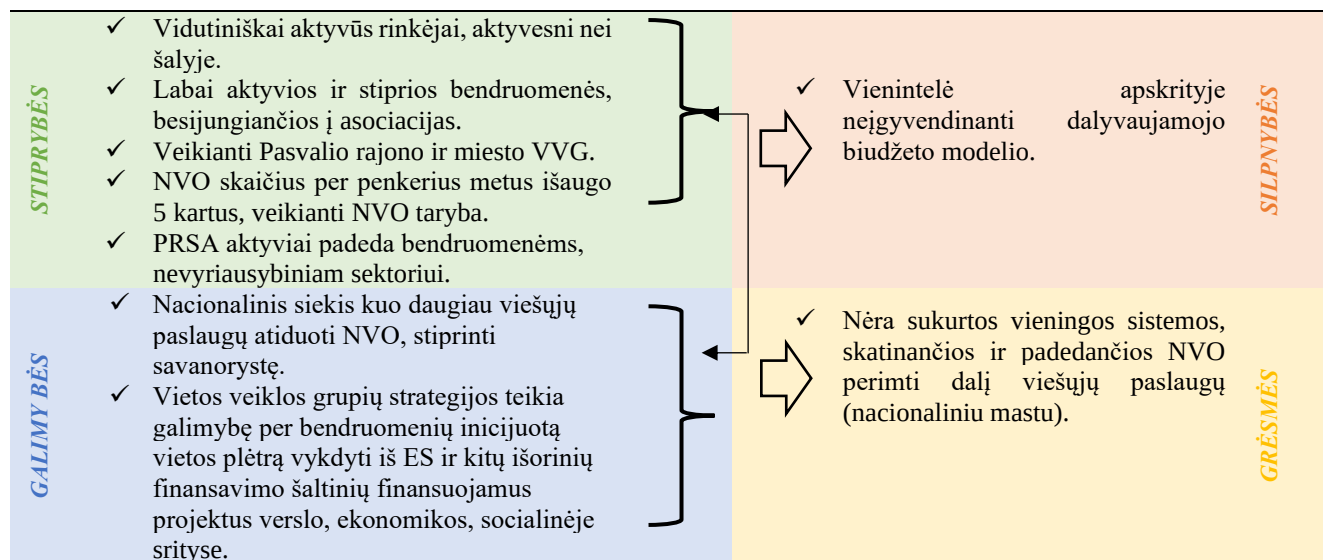


5 problemos SSGG ryšių schema

GALIMYBĖS	✓ 4-oji pramonės revoliucija. ✓ Savivaldos ir nacionalinio lygmens įstaigų bei institucijų valdomos IT infrastruktūros bei sistemų konsolidavimas, optimizavimas. ✓ Nuolatinė e-sistemų prevencija ir palaikymas.		✓ Stokojama IT įrankių bei technologijų, žmogiškųjų išteklių kompetencijų dirbant su šiais įrankiais.	SILPNYB ĖS
			✓ Atsiliekantys nuo pasaulinių tendencijų viešojo sektoriaus skaitmenizavimo procesai.	GRĖS MĖS
STIPRYBĖS	✓ Pakankamai efektyviai valdomas turtas. ✓ Vieninga dokumentų valdymo sistema PRS įstaigoms, bendri viešieji pirkimai. ✓ PRSA aktyviai padeda bendruomenėms, nevyriausybiniam sektoriui.		✓ Mažesnėse savivaldybėse šalyje sumažėjus gyventojų skaičiui, Savivaldybių administracijoms sunku sumažinti darbuotojų skaičių, nes aptarnaujant ir mažesnį skaičių gyventojų, reikia vykdyti tas pačias funkcijas.	GRĖSMĖS
GALIMYBĖS	✓ Nuolatinė administracijos ir įstaigų darbuotojų funkcijų peržiūra, grupavimas, optimizavimas.			
STIPRYBĖS	✓ Išaugusi besinaudojančių elektroninėmis viešosiomis ir administracinėmis paslaugomis asmenų dalis.		✓ Intensyvėjanti IT sektoriaus plėtra įtakoja mažesnį senjorų viešųjų paslaugų prieinamumą.	GRĖSMĖS
GALIMYBĖS	✓ Prieinamumo naudotis e. paslaugomis nuolatinis gerinimas bei skatinimas (nacionaliniu mastu).			
STIPRYBĖS	✓ PRSA ganėtinai aktyvi socialinių tinklų vartotoja.		✓ Stokojama reklamos, socialinių tinklų populiarinimo. Nėra sukurtas savivaldybės įvaizdis ir jo komunikacija.	SILPNYB ĖS
GALIMYBĖS	✓ Įvairesnių komunikacijos formų su išore plėtojimas, pasinaudojant šiuolaikinėmis IT technologijomis.		✓ Kintantys tam tikros auditorijos (jaunimo, užsienyje gyvenančių asmenų ir kt.) informacijos gavimo poreikiai.	GRĖSMĖS
GALIMYBĖS	✓ Jaunų, proaktyvių specialistų pritraukimas į viešąjį sektorių, jų motyvavimas ir išlaikymas. ✓ Nuolatinis politikų, darbuotojų ir tarnautojų kvalifikacijos kėlimas. ✓ Populiarėjančios šiuolaikinės darbo formos, kūrybiškumo svarbos augimas. ✓ Mentorstės populiarumo augimas („sidabrinės“ ekonomikos plėtra).		✓ Ganėtinai žemas PRSA darbuotojų dalyvavimas kvalifikacijos kėlimo programose.	SILPNYB ĖS
			✓ Mažesnis viešojo sektoriaus patrauklumas (apmokėjimo, motyvacijos atžvilgiu), palyginti su galimybėmis privačiame sektoriuje.	GRĖSMĖS
GALIMYBĖS	✓ ES lygiu siekiama lygių galimybių visiems visose srityse (tame tarpe ir viešajame sektoriuje).		✓ Lyčių disbalansas tiek savivaldybių administracijose, tiek tarybose (šalies mastu).	GRĖSM ĖS



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas



Pasaulyje vykstanti 4-oji pramonės revoliucija išryškina viešojo sektoriaus silpnybes ir grėsmes: Savivaldybėje stokojama IT įrankių bei technologijų, nacionaliniu mastu viešojo sektoriaus skaitmenizavimo procesai atsilieka nuo pasaulinių tendencijų. Todėl svarbu IT infrastruktūrą bei sistemas konsoliduoti, optimizuoti (tiek savivaldos, tiek nacionaliniu lygmenimis), vykdyti nuolatinę e-sistemų prevenciją ir palaikymą (*išnaudojant galimybes, siekiama sumažinti silpnybes ir išvengti grėsmių*).

PRSA ir PRS įstaigos pasižymi efektyviai valdomu turtu, vieninga dokumentų valdymo sistema, bendrais viešaisiais pirkimais. Tačiau Savivaldybėje vienam gyventojui tenka ganėtinai didelė Savivaldybės administracijos darbuotojų dalis, kurią lėmė tiek bendros šalies tendencijos, kai mažesnėse savivaldybėse, sumažėjus gyventojų skaičiui, sudėtinga sumažinti darbuotojų skaičių, nes yra vis vien atliekamos tos pačios funkcijos, tiek faktas, kad dalis PRSA darbuotojų vykdo funkcijas, kurių kitos savivaldybės neturi – padeda bendruomenėms, NVO sektoriui, atlieka komunalines paslaugas ir pan. Bet kuriuo atveju labai svarbu nuolat vertinti, peržiūrėti, grupuoti bei optimizuoti administracijos ir įstaigų darbuotojų funkcijas (*stiprybės suderinamos su galimybėmis, siekiant išvengti grėsmių*).

Besinaudojančių elektroninėmis viešosiomis ir administracinėmis paslaugomis gyventojų dalis pastaruoju metu Savivaldybėje išaugo. Tačiau šių paslaugų prieinamumo didinimui ir skatinimui nacionaliniu mastu skiriamas nemažas dėmesys, ypač dėl to, kad intensyvėjanti IT sektoriaus plėtra įtakoja mažesnę senjorų viešųjų paslaugų prieinamumą (*stiprybės suderinamos su galimybėmis, siekiant išvengti grėsmių*).

PRSA – ganėtinai aktyvi socialinių paslaugų vartotoja, tačiau stokojama reklamos, socialinių tinklų populiarinimo. Siekiant plėtoti įvairesnes komunikacijos formas su išore, būtų galima pasitelkti šiuolaikines IT technologijas, kurti teigiamą Savivaldybės įvaizdį ir jo komunikaciją, kreipiant didesnę dėmesį į skirtingų amžiaus grupių ar kitų socialinių veiksnių atstovų skirtingus informacijos gavimo poreikius (*stiprybės suderinamos su galimybėmis, siekiant sumažinti silpnybes ir išvengti grėsmių*).

Mažesnio viešojo sektoriaus patrauklumo (dėl apmokėjimo, motyvacijos), palyginti su galimybėmis privačiajame sektoriuje, grėsmę būtų galima sušvelninti pritraukiant jaunos, proaktyvius specialistus į rajoną (skatinant juos finansinėmis/ nefinansinėmis priemonėmis), suteikiant galimybę dirbti pagal šiuolaikines darbo formas (nuotolinis darbas, „darbostogų“ taikymas ir kt.), nuolat vykdam



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

politikų ir darbuotojų kvalifikacijos kėlimą, taikant mentorystę (*stiprybės suderinamos su galimybėmis, siekiant sumažinti silpnybes ir išvengti grėsmių*).

Būtina taikyti įvairias priemones, siekiant mažinti lyčių disbalansą tiek savivaldybių administracijose, tiek tarybose (aktualu visos šalies savivaldybėms), nes ES siekia lygių galimybių visiems visose srityse (*grėsmės paverčiamos galimybėmis*).

NVO sektorius Pasvalio rajono savivaldybėje yra stiprus (aktyvios bendruomenės, augantis NVO skaičius). PRSA darbuotojai aktyviai padeda nevyriausybiniam sektoriui. Todėl NVO sektorius galėtų intensyviau teikti viešąsias paslaugas, perimdamas jas iš Savivaldybės, jei būtų tam tinkamai pasiruošta. Tačiau nacionaliniu mastu apskritai net nėra sukurtos vieningos sistemos, skatinančios ir padedančios NVO sektoriui. Savivaldybėje veikia miesto ir rajono VVG, kurių parengtos strategijos ir gaunamas finansavimas per bendruomenių inicijuotą vietos plėtrą prisideda (arba galėtų prisidėti) prie verslo, ekonomikos, socialinio sektoriaus plėtros. Savivaldybėje stokojama gyventojų įtraukimo – nors rinkėjai yra vidutiniškai aktyvūs (palyginti su šalimi), tačiau Savivaldybė vienintelė apskrityje neįgyvendina dalyvaujamojo biudžeto modelio ir pan. (*stiprybės suderinamos su galimybėmis, siekiant sumažinti silpnybes ir išvengti grėsmių*).



6 PROBLEMA. NEPAKANKAMAI DARNIAI IR TVARIAI VYSTOMA INFRASTRUKTŪRA BEI APLINKA, DARANTI NEIGIAMĄ ITAKĄ GYVENIMO KOKYBEI

STIPRYBĖS

- ✓ Didelė viešojo transporto paslaugų pasiūla (daug siūlomų maršrutų).
- ✓ Neintensyvus eismas vidaus keliuose.
- ✓ Augantis elektromobilių įkrovimo stotelių skaičius.
- ✓ Mažesnė pramonės įmonių koncentracija, gamybinėje veikloje taikomos oro taršos mažinimo priemonės.
- ✓ Minimali oro tarša (išmestų teršalų kiekis iš stacionarių šaltinių buvo mažesnis, nei šalyje ir apskrityje).
- ✓ Pilnai įrengta atliekų infrastruktūra.
- ✓ Padidėjusi perdirbamų ar pakartotinai panaudojamų atliekų dalis.
- ✓ Vykdoma centralizuotų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų plėtra, mažėjančios vandens netekty.
- ✓ Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kaina - mažiausia Lietuvoje.
- ✓ Išaugęs poreikis surinkti buitines nuotekas asenizacijos transporto priemonėmis; gyventojai aktyviai įsirenginėja individualius nuotekų valymo įrenginius.
- ✓ Centralizuotas šilumos tiekėjas kuro struktūroje naudoja mažiau nei 50 proc. gamtinių dujų.
- ✓ Pakankamai maža šilumos kaina.
- ✓ AEI dalis elektros sektoriuje - didžiausia apskrityje.
- ✓ Unikali vietovė smegduobėmis (patenka į karstinę teritoriją).

SILPNYBĖS

- ✓ Prastesnė kelių būklė, nei vidutiniškai šalyje.
- ✓ Didesnis, nei vidutiniškai šalyje įskaitinių kelių eismo įvykių skaičius.
- ✓ Labai maža besinaudojančių viešojo transporto paslaugomis dalis (labai maža paklausa). Viešojo transporto maršrutai daugiausiai pritaikyti mokinių vežimui.
- ✓ Autobusų parko autobusai - seni, taršūs.
- ✓ Augantis automobilizacijos lygis.
- ✓ Gyventojai mažai naudoja netaršias transporto priemones (pvz. elektromobilius).
- ✓ Nepakankamai intensyvi dviračių takų plėtra.
- ✓ Potencialių taršos židinių skaičius - vienas didžiausių apskrityje.
- ✓ Rajono teritorijoje yra bešeimininkių, apleistų pastatų, keliančių grėsmę gyventojų saugumui, darkančių kraštovaizdį.
- ✓ Daugiau nei pusė gyventojų nėra prisijungę prie centralizuotų nuotekų tinklų, nepakankamas gyventojų prisijungimo ir prie vandens tiekimo sistemų lygis.
- ✓ Didelė nuotekų infiltracija.
- ✓ Nepakankamai išvystyta lietaus nuotekų infrastruktūra.
- ✓ Nedidelė šviestuvų, taupančių energiją, dalis.
- ✓ Lėta viešųjų pastatų, daugiabučių gyvenamųjų namų renovacija.
- ✓ Nėra daug saugomų teritorijų.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

GALIMYBĖS

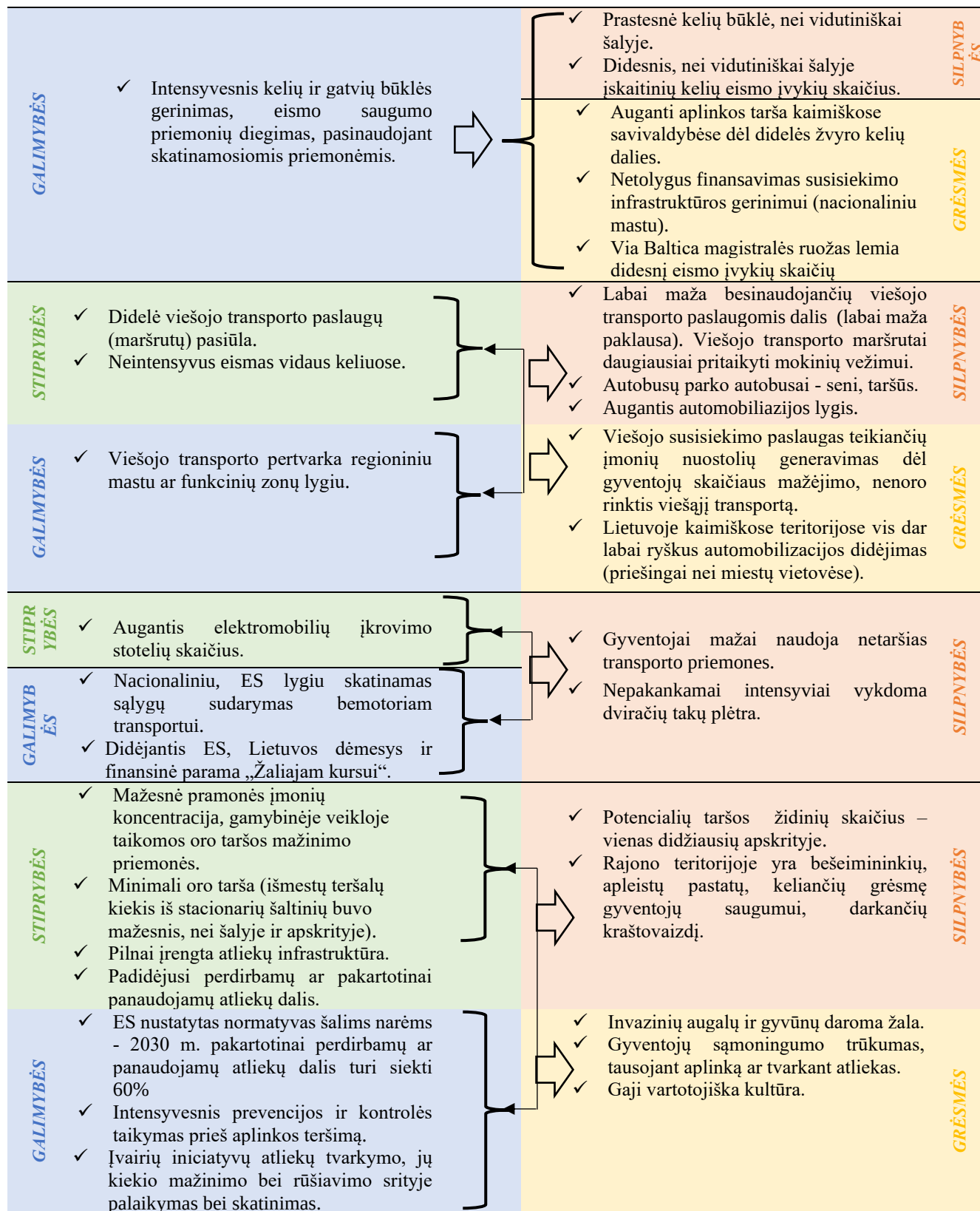
- ✓ Intensyvesnis kelių ir gatvių būklės gerinimas, eismo saugumo priemonių diegimas, pasinaudojant skatinamosiomis priemonėmis.
- ✓ Viešojo transporto pertvarka regioniniu mastu ar funkcinį zonų lygiu.
- ✓ Nacionaliniu, ES lygiu skatinamas sąlygų sudarymas bemotoriam transportui.
- ✓ Didėjantis ES, Lietuvos dėmesys ir finansinė parama “žaliajam kursui”.
- ✓ ES nustatytas normatyvas šalims narėms - 2030 m. pakartotinai perdirbamų ar panaudojamų atliekų dalis turi siekti 60 proc.
- ✓ Technologijų, mažinančių aplinkos taršą, diegimas žemės ūkio bendrovėse, pramonės įmonėse, pasinaudojant skatinamosiomis priemonėmis.
- ✓ Intensyvesnis prevencijos ir kontrolės taikymas prieš aplinkos teršimą.
- ✓ Įvairių iniciatyvų atliekų tvarkymo, jų kiekio mažinimo bei rūšiavimo srityje palaikymas bei skatinimas.
- ✓ Didėjantis poreikis pasaulyje racionaliau naudoti vandens išteklius.
- ✓ Klimato kaitos iššūkių atliepimas, vystant infrastruktūrą.
- ✓ Gyventojų skatinimas jungtis prie centralizuotų vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklų.
- ✓ Individualių, grupinių vandentvarkos sistemų plėtojimo skatinimas nacionaliniu lygiu.
- ✓ ES mastu siekiama, kad visi viešieji pastatai būtų visai energijos nevartojantys arba mažai vartojantys.
- ✓ Alternatyvių ir atsinaujinančių energijos šaltinių populiarumo energetikos sektoriuje didėjimas ir skatinimas.
- ✓ Valstybės mastu didėjantis dėmesys kvartaliniam atnaujinimui (modernizavimui).
- ✓ Gamtos paveldo ir kraštovaizdžio elementų prieinamumo didinimas per aktualizavimą ir įtraukimą į aktyvų rajono gyvenimą.

- ✓ Auganti aplinkos tarša kaimiškose savivaldybėse dėl didelės žvyro kelių dalies.
- ✓ Netolygus finansavimas susisiekimo infrastruktūros gerinimui (nacionaliniu mastu).
- ✓ Via Baltica magistralės ruožas lemia didesnę eismo įvykių skaičių.
- ✓ Viešojo susisiekimo paslaugas teikiančių įmonių nuostolių generavimas dėl gyventojų skaičiaus mažėjimo, nenoro rinktis viešąjį transportą.
- ✓ Lietuvoje kaimiškose teritorijose vis dar labai ryškus automobilizacijos didėjimas (priešingai nei miestų vietovėse).
- ✓ Invazinių augalų ir gyvūnų daroma žala.
- ✓ Gyventojų sąmoningumo trūkumas, tausojant aplinką ar tvarkant atliekas.
- ✓ Gaji vartotojiška kultūra.
- ✓ Klimato kaitos problemos.
- ✓ Mažas gyventojų suinteresuotumas, atsakomybės stoka jungiantis prie centralizuotų vandentiekio ir nuotekų tinklų.
- ✓ Kintantys energetikos sektoriaus kaštai.
- ✓ Nevienodas gyventojų pajamų lygis neleidžia diegti brangių energetinio efektyvumo priemonių.

GRĖSMĖS



6 problemos SSGG ryšių schema





Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

STIPRYBĖS	✓ Vykdoma centralizuotų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų plėtra, mažėjančios vandens netektys. ✓ Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kaina - mažiausia Lietuvoje. ✓ Išaugęs poreikis surinkti buitines nuotekas asenizacijos transporto priemonėmis; gyventojai aktyviai įsirenginėja individualius nuotekų valymo įrenginius.		✓ Daugiau nei pusė gyventojų nėra prisijungę prie centralizuotų nuotekų tinklų, nepakankamas gyventojų prisijungimo ir prie vandens tiekimo sistemų lygis. ✓ Didelė nuotekų infiltracija. ✓ Nepakankamai išvystyta lietaus nuotekų infrastruktūra.	SILPNYBĖS
GALIMYBĖS	✓ Didėjantis poreikis pasaulyje racionaliau naudoti vandens išteklius. ✓ Klimato kaitos iššūkių atliepimas, vystant infrastruktūrą. ✓ Gyventojų skatinimas jungtis prie centralizuotų vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklų. ✓ Individualių, grupinių vandentvarkos sistemų plėtojimo skatinimas nacionaliniu lygiu.		✓ Klimato kaitos problema. ✓ Mažas gyventojų suinteresuotumas, atsakomybės stoka jungiantis prie centralizuotų vandentiekio ir nuotekų tvarkymo tinklų.	GRĖSMĖS
STIPRYBĖS	✓ Centralizuotas šilumos tiekėjas kuro struktūroje naudoja mažiau nei 50 proc. gamtinių dujų. ✓ Pakankamai maža šilumos kaina. ✓ AEI dalis elektros sektoriuje – didžiausia apskrityje.		✓ Nedidelė šviestuvų, taupančių energiją, dalis. ✓ Lėta viešųjų pastatų, daugiabučių gyvenamųjų namų renovacija.	SILPNYBĖS
GALIMYBĖS	✓ ES mastu siekiama, kad visi viešieji pastatai būtų visai energijos nevartojantys arba mažai vartojantys ✓ Alternatyvių ir atsinaujinančių energijos šaltinių populiarumo energetikos sektoriuje didėjimas. ✓ Valstybės mastu didėjantis dėmesys kvartaliniam atnaujinimui (modernizavimui). ✓ Didėjantis ES, Lietuvos dėmesys ir finansinė parama „žaliajam kursui“. ✓ Technologijų, mažinančių aplinkos taršą, diegimas žemės ūkio bendrovėse, pramonės įmonėse, pasinaudojant skatinamosiomis priemonėmis.		✓ Kintantys energetikos sektoriaus kaštai. ✓ Nevienodas gyventojų pajamų lygis neleidžia diegti brangių energetinio efektyvumo priemonių.	GRĖSMĖS
STIPRYBĖS	✓ Unikali vietovė semgduobėmis (patenka į karstinį regioną).		Nėra daug saugomų teritorijų.	SILPNYBĖS
GALIMYBĖS	✓ Gamtos paveldo ir kraštovaizdžio elementų prieinamumo didinimas per aktualizavimą ir įtraukimą į aktyvų rajono gyvenimą.			

Prastesnės kelių būklės ir mažesnio eismo saugumo (palyginti su šalimi) silpnybės galima sumažinti, intensyviau ieškant galimybių pasinaudoti teikiamomis valstybės, ES paskatomis eismo saugumo gerinimui, taršos mažinimui (didelė žvyro kelių dalis prisideda prie aplinkos taršos). Nors netolygaus nacionalinio finansavimo susisiekimo infrastruktūros gerinimui grėsmė gali trukdyti šias



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

silpnų sumažinti. Via Baltica magistralės ruožas, praeinantis per Savivaldybės teritoriją, prisideda prie gana didelio įskaitinių eismo įvykių skaičiaus (*išnaudojant galimybes, siekiama sumažinti silpnų ir išvengti grėsmių*).

Viešojo transporto paslaugos Savivaldybėje nėra populiarios dėl keleto priežasčių: didžioji dalis autobusų yra pasenę, nusidėvėję ir taršūs, maršrutai daugiausiai pritaikyti mokinių vežimui (nors pačių maršrutų pasiūla yra plati). Tai skatina automobilizacijos lygio augimą, kuris aktualus beveik visoms šalies kaimiškosioms savivaldybėms. Maža besinaudojančių viešojo transporto paslaugomis gyventojų dalis ir pačių gyventojų skaičiaus mažėjimas lemia viešojo susisiekimo paslaugas teikiančių įmonių nuostolių generavimą. Todėl nacionaliniu mastu siūloma vykdyti viešojo transporto pertvarką regioniniu ar funkcinio zonų lygiu (*stiprybės suderinamos su galimybėmis, siekiant sumažinti silpnų ir išvengti grėsmių*).

Pastaruoju metu išaugo ES ir nacionalinis dėmesys „žaliajam kursui“ ir tuo pačiu padidėjo parama netaršaus ar bėmorio transporto ir susijusios infrastruktūros plėtrai. Dėl šių priežasčių Savivaldybėje išaugo elektromobilių įkrovimo stotelių skaičius, bet gyventojai dar mažai naudojami netaršiomis transporto priemonėmis, o pačioje Savivaldybėje nepakankamai intensyviai vyko dviračių takų plėtra. Tad būtina ir toliau vystyti šią infrastruktūrą (*stiprybės suderinamos su galimybėmis, siekiant sumažinti silpnų*).

Savivaldybės oro tarša minimali ir dėl švarios aplinkos, ir dėl mažesnės pramonės įmonių koncentracijos, ir dėl to, kad pastarosios įmonės taiko oro taršos mažinimo priemones. Atliekų infrastruktūra yra pilnai įrengta. Iš kitos pusės, Savivaldybės teritorijoje yra daug potencialių taršos židinių (daugiausiai apskrityje), pasitaiko bešeimininkių pastatų, keliančių grėsmę tiek gyventojų saugumui, tiek darkančių kraštovaizdį. Apskritai, tausojant aplinką ar tvarkant atliekas, gyventojai dar stokoja sąmoningumo, šalyje, kaip ir visame pasaulyje, dar gajai vartotojiška kultūra. Tad būtina intensyvuoti prevenciją ir kontrolę prieš aplinkos teršimą, palaikyti įvairias aplinkos tvarkymo, priežiūros iniciatyvas, šviesti gyventojus, keisti jų elgseną. Nors pastaruoju metu padidėjo perdirbamų ar pakartotinai panaudojamų atliekų dalis Savivaldybėje, tačiau iki 2030 m. pagal EK nustatytus normatyvus, ji turės siekti 60 proc. Svarbu numatyti priemones, mažinančias invazinių augalų ir gyvūnų daromą žalą (*stiprybės suderinamos su galimybėmis, siekiant sumažinti silpnų ir išvengti grėsmių*).

Savivaldybėje vykdoma centralizuotų vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų plėtra, fiksuotos sumažėjusios vandens netektys. Savalaikė šios infrastruktūros plėtra ir modernizavimas lėmė, kad Savivaldybėje taikoma vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kaina – mažiausia Lietuvoje. Tačiau dar daugiau nei pusė gyventojų nėra prisijungę prie centralizuotų nuotekų tinklų, nepakankamas prisijungimo ir prie vandens tiekimo sistemų lygis, fiksuojama didelė nuotekų infiltracija. Taigi, poreikis vystyti šią infrastruktūrą yra didelis. Būtina vykdyti skatinamąsias priemones gyventojams jungtis prie centralizuotų tinklų (gyventojų suinteresuotumo ir atsakomybės stoka, jungiantis prie centralizuotų sistemų, aktuali visoje šalyje). Svarbu akcentuoti, kad nuotekų tvarkymo ir vandens tiekimo būdai gyventojams gali būti įvairūs – tai ir individualių, ir grupinių vandentvarkos sistemų plėtojimas, ir būtinų nuotekų surinkimas asenizacijos transporto priemonėmis (pastarųjų paslaugų poreikis buvo išaugęs). Be to, klimato kaitos reiškiniai, vykstantys pasaulyje, aktualūs ir Lietuvai (pvz., dažnėjančios bei gausėjančios liūtys). Todėl svarbu atliepiant šiuos pokyčius, vystyti ir tinkamą lietaus nuotekų infrastruktūrą (*stiprybės suderinamos su galimybėmis, siekiant sumažinti silpnų ir išvengti grėsmių*).



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Pasvalio rajono savivaldybė gali būti laikoma, kaip pažangi, vystant AEI dalį šilumos ir elektros sektoriuose: centralizuotas šilumos tiekėjas kuro struktūroje naudoja mažiau nei 50 proc. gamtinių dujų (dėl to Savivaldybėje pakankamai maža šilumos kaina), o AEI dalis elektros sektoriuje – didžiausia apskrityje. Tačiau šiame sektoriuje fiksuojama ir keletas silpnųjų – nedidelė šviestuvų, taupančių elektrą, dalis, lėti viešųjų pastatų ir daugiabučių gyvenamųjų namų renovacijos procesai. Savo ruožtu, ES siekia, kad visi viešieji pastatai ES teritorijoje būtų visai energijos nevartojantys arba mažai vartojantys; auga tiek ES, tik šalies dėmesys bei finansinė parama „žaliajam kursui“, nacionaliniu mastu remiama kvartalinė renovacija. Privataus verslo sektoriuje bei tarp gyventojų populiarėja alternatyvių ir atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimas. AEI plėtra padėtų išvengti ir dėl išorinių priežasčių kintančių energetikos kaštų grėsmės. Plėtojant AEI, svarbu nepamiršti pažeidžiamiausių gyventojų (nepasiturinčių, socialiai remiamų ir pan.) ir remti juos (*stiprybės suderinamos su galimybėmis, siekiant sumažinti silpnų ir išvengti grėsmių*).

II.3. SAVIVALDYBĖS NUSTATYTOS PAGRINDINĖS PROBLEMOS, KURIŲ SPRENDIMAS BŪTŲ EFEKTYVESNIS KELIŲ SAVIVALDYBIŲ/ REGIONO MASTU

Įvertinus esmines Pasvalio rajono savivaldybės problemas, reikia išskirti tas, kurių sprendimui reikalingi arba rekomenduotini bendri kelių savivaldybių (arba susijusių integruotais, funkciniais ryšiais) veiksmai. Analizės rengimo metu nustatyta, kad Panevėžio apskritis yra pakankamai „sena“ ir „senstanti“ šalies kontekste, o Pasvalio r. sav. gyvena ženkliai vyresni žmonės, nei vidutiniškai šalyje ir apskrityje (demografinės senatvės koeficientas 2022 m. pradžioje Panevėžio apskrityje buvo 36,6 proc. prastesnis nei vidutiniškai Lietuvoje, ir nei vienoje Panevėžio apskrities savivaldybėje demografinės senatvės koeficientas nebuvo geresnis nei šalies vidurkis). Darytina išvada, kad rizikas, susijusias su spartesnėmis nei šalyje visuomenės senėjimo tendencijomis, Panevėžio regiono savivaldybėse reikėtų mažinti užtikrinant viešųjų paslaugų tvarumą, t. y. teikiant kompleksines viešąsias paslaugas keliuose savivaldybėse vienu metu (pvz., dviejose geografiškai besiribojančiose savivaldybėse teikti tam tikras vienodas viešąsias paslaugas) arba teikiant kartu kelių rūšių (pvz. sveikatos ir socialines) viešąsias paslaugas, taip patenkinant tokių paslaugų augimo poreikį nedidėjant arba mažai didėjant savivaldybių biudžeto pajamoms. Įvertinus esamo situacijos analizės duomenis, nustatytos pagrindinės Pasvalio rajono savivaldybės problemos ir jų priežastys, kurias būtų galima spręsti kartu su kitomis Panevėžio apskrities savivaldybėmis:

1. Mažas investicinės aplinkos patrauklumas (1 problema) ir jos priežastis „Nepakankama, neišplėtotą infrastruktūrą investicijoms, aukštesnę pridėtinę vertę kuriančio verslo stoka“ (1 priežastis), nes tiesioginių užsienio investicijų bei materialinių investicijų 1 gyventojui rodikliai nei vienoje Panevėžio apskrities savivaldybėje neviršijo šalies vidurkio, o verslumo lygis visose Panevėžio apskrities savivaldybėse – mažesnis nei šalies vidurkis. Siekiant pritraukti daugiau vietinių bei užsienio investicijų, pagerinti gyventojų verslumą ir sąlygas verslui įsikurti bei plėtoti, Pasvalio r. sav. rekomenduotina bendradarbiauti su geografiškai besiribojančiomis savivaldybėmis (Panevėžio r. sav., Biržų r. sav.) bei kitomis Panevėžio regiono savivaldybėmis ir kartu kurti bendrą strategiją investuotojų pritraukimui į Panevėžio regioną, kartu arba atskirai vystyti pramonei bei verslui reikalingą



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

infrastruktūrą savivaldybių teritorijose. Ypatingai akcentuojamas bendradarbiavimas su Panevėžio miestu, kuriame kuriasi didžioji dalis regiono verslų bei pritraukiama daugiausiai investicijų.

2. Nepakankamas turistinis, aktyvaus ir kultūrinio gyvenimo patrauklumas (2 problema) ir jos priežastis „Neįvairi, nepakankamai moderni ir prieinama turizmo bei rekreacijos paslaugų infrastruktūra, stokojama kompleksiskumo“ (1 priežastis), nes apgyvendinimo įstaigų numerių užimtumas svyruoja 12-42 proc. lygyje (be Panevėžio miesto), kai vidutiniškai šalyje – 54 proc. Nors užsienio turistų dalis Pasvalio r. sav. sudarė 36 proc., bet didžioji dalis jų – pabėgėliai iš Ukrainos, atvykę dirbti į rajoną trečiųjų šalių piliečiai. Savo ruožtu, kitų regiono savivaldybių užsienio turistų dalis sudarė 5-19 proc. (neskaitant Panevėžio miesto), priklausomai nuo apskrities savivaldybės, kai šalyje – 30 proc. Siekiant pritraukti didesnius turistų srautus, prailginti turisto buvimo trukmę bei tuo pačiu padidinti užsienio turistų dalį, Pasvalio r. sav. reikėtų bendradarbiauti su geografiškai besiribojančiomis regiono savivaldybėmis (Panevėžio r. sav., Biržų r. sav.) bei kitomis Panevėžio regiono savivaldybėmis ir kartu kurti bei kompleksiskai plėtoti daugiadienius turistinius maršrutus, bendras turizmo rinkodaros priemones, modernizuoti bendrą turizmo informacinę infrastruktūrą, skaitmeninant bendrus turistinius objektus ir pan. Juolab, kad savivaldybės turi daug ką bendro, pvz. per keliai regiono savivaldybes (kaip ir per Pasvalio r. sav.) praeina piligriminiai keliai, regiono savivaldybės (kaip ir Pasvalio r. sav.) išsiskiria svetingumo, kulinarinio, kultūrinio paveldo puoselėjimu ir pan. Ypatingai akcentuojamas bendradarbiavimas su Panevėžio miestu ir Biržų r. sav., kuriuose koncentruojasi didelė dalis turistinių, kultūrinių ir aktyvaus laisvalaikio praleidimo paslaugų.

3. Nepakankamai darniai ir tvariai vystoma infrastruktūra bei aplinka, daranti neigiamą įtaką gyvenimo kokybei (6 problema) ir jos priežastis „Prasta susisiekimo infrastruktūros būklė, nepatrauklios ir poreikių neatitinkančios viešojo transporto paslaugos“ (1 priežastis), nes fiksuojamas žemesnis viešojo transporto naudojimo lygis visose Panevėžio regiono savivaldybėse, palyginti su šalies vidurkiu, trūksta susijusios infrastruktūros netaršiam, alternatyviam transportui ir pan. Siekiant sukurti bendrą regioninę viešojo transporto sistemą bei tuo pačiu pagerinti gyventojų mobilumą, atnaujinti viešąją transporto infrastruktūrą, pagerinti Panevėžio regiono teritorijų junglumą, Pasvalio r. sav. reikėtų bendradarbiauti su geografiškai besiribojančiomis savivaldybėmis (Panevėžio r. sav., Biržų r. sav.) bei kitomis Panevėžio regiono savivaldybėmis ir kartu kurti bei kompleksiskai plėtoti viešojo transporto paslaugų teikimą regioniniu lygmeniu (e-bilieto įdiegimą, maršrutų planavimą ir kt.), atnaujinti nusidėvėjusią, taršią ir nesaugią viešojo transporto infrastruktūrą, sukurti susijusią infrastruktūrą netaršiam ir/ ar alternatyviam transportui ir pan. Ypatingai akcentuojamas bendradarbiavimas su Panevėžio miestu, kuriame viešojo transporto paslaugos yra geriau išplėtos.

Vienas iš sprendimų, padėsiančių išspręsti problemas, kurias liečia ir kitas Panevėžio apskrities savivaldybės, - funkcinės zonos steigimas. Tai ekonominiais ir/ ar socialiniais ryšiais pasižyminti ir/ ar bendrai naudojamą infrastruktūrą ir/ ar paslaugų tinklą turinti teritorija, kuri būtų susijusi ir geografiškai. Įsteigus funkcinę zoną, 1-3 punktuose nurodytos problemos, būtų sprendžiamos efektyviau. Pasvalio SPP 2030 šių problemų sprendimas bus integruotas į atskirus priemonių plano tikslus ir/ ar uždavinius.



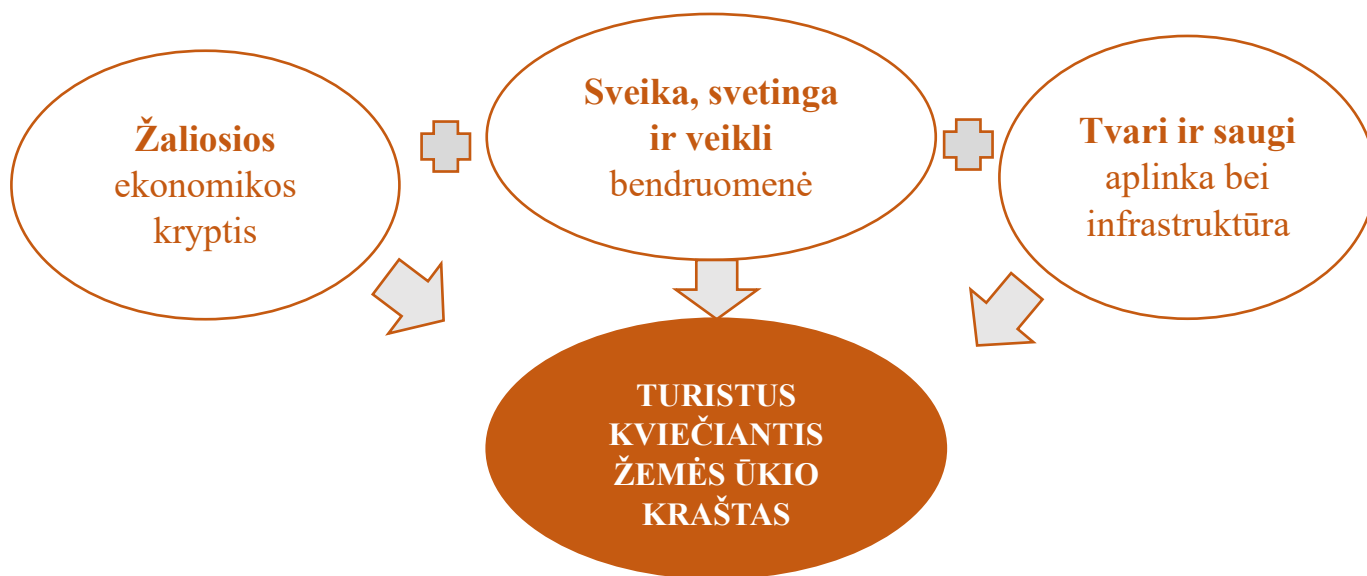
III SKYRIUS. SAVIVALDYBĖS PLĖTROS VIZIJA

Savivaldybės plėtros vizija – tai idealus ateities paveikslas arba įsivaizduojama būklė, kuri gali būti pasiekta esant palankiausioms sąlygoms. Nustatant savivaldybės viziją, reikėtų atsakyti į klausimą, kokia savivaldybė turėtų būti po 10–15 m. Pasvalio rajono savivaldybės vizija apibrėžiama 12-os m. laikotarpiui (iki 2035 m.), o tikslai ir juos detalizuojantys uždaviniai – iki 2030 m. Pagrindiniai vizijos bruožai yra šie:

- ✓ *vizijoje turi būti užfiksuotas siekis, siekiamybė:* savivaldybės bendruomenės ir savivaldos lūkesčiai, kurie galėtų būti patenkinti strategijos įgyvendinimo laikotarpiu;
- ✓ *vizija turi būti reali:* formuojant viziją, reikia įvertinti ir užfiksuoti tuos siekius, kurie yra realūs ir gali būti pasiekti strategijos įgyvendinimo laikotarpiu, atsižvelgiant į nustatytas savivaldybės stiprybes ir galimybes;
- ✓ *vizija turi parodyti, kas skiria dabartinę situaciją nuo siekiamybės.*

Pasvalio r. sav. vizija formuojama SSGG pagrindu, atsižvelgiant į bendruomenės poreikius bei lūkesčius, bei Pasvalio rajono savivaldybės strateginiame plėtros plane 2021–2027 metams esančią, galiojančią viziją. Formuojant viziją, vertintos identifikuotos savivaldybės problemos, atsižvelgiama į pabrėžtas stiprybes, išlaikytas vizijos aspektų tęstinumas (naujai kuriamos Pasvalio rajono savivaldybės vizijos iki 2035 m. aspektai neturi nutolti nuo esamos vizijos). Kartu stengtasi išlaikyti vizijos formuluotės tikslingumą. Norima pabrėžti Pasvalio krašto išskirtinumą ir siekius, kartu išlaikant dėstymo lakoniškumą, kad kiekvienam savivaldybės gyventojui vizija taptų *artima ir atpažįstama*.

Pagrindiniai siūlomi Pasvalio rajono savivaldybės aspektai ir jų sąveika nurodyta 110 paveiksle.



110 pav. Pasvalio rajono savivaldybės vizijos aspektų sąveika

Šaltinis: sudaryta autorių

Pasvalio rajono savivaldybė – turistus kviečiantis žemės ūkio kraštas, kuris 2035 metais siekia tvariai plėtoti žaliosios ekonomikos kryptis bei kitas aukštą pridėtinę vertę generuojančias ekonomikos šakas. Savivaldybė Lietuvoje išsiskiria unikaliu reiškiniu – patenka į karstinę teritoriją, pasižymi



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

architektūrinio ir techninio paveldo gausa, kulinarinio paveldo tradicijomis, kultūrinio savitumo puoselėjimu, per rajono teritoriją praeina piligriminiai keliai. Todėl intensyviai vystomos įvairios turizmo veiklos, plėtojamas, įveiklinamas ir populiarinamas tiek nematerialus, tiek materialus kultūros paveldas. Įgyvendinant pokyčius, užtikrinami rinkos poreikius atitinkantys žmogiškieji ištekliai, kuriems visuose amžiaus tarpsniuose sudarytos galimybės tapti aktyviais ir sportiškais, inovatyviais ir sumaniais, kūrybiškais ir kuriančiais.

Pasvalio rajono savivaldybėje gyvenantys žmonės (bendruomenė) kuria visapusę gyvenimo gerovę čia gyvenantiems ir atvykstantiems. Vietos bendruomenė – veikli ir svetinga, kartu su vietos savivalda gerinanti viešųjų paslaugų kokybę, plėtojanti jų pakankamumą ir pasiekiamumą, jaučianti atsakomybę už savo kraštą ir jo žmones, plėtojanti draugiškus ryšius su kaimynais ir teigiamą Savivaldybės įvaizdį – turistus kviečianti žemės ūkio kraštą. Vietos bendruomenė – sveika, kartu su vietos savivalda nuolat palaikanti ir didinanti socialinį saugumą rajone, besirūpinanti silpnesniais ir sergančiais.

Kurdama ir puoselėdama turistus kviečianti žemės ūkio kraštą, Pasvalio rajono savivaldybė didelį dėmesį skiria aplinkos tvarumui. Patraukli gyvenamoji aplinka plėtojama, darniai vystant klimatui draugišką infrastruktūrą, sudarant galimybes savivaldybės gyventojams ir svečiams saugiai, tvariai ir patogiai pasiekti darbo bei paslaugų teikimo vietas, lankytinus objektus, užtikrinant energetinių išteklių taupymą bei prisidedant prie aplinkos taršos mažinimo.

Atsižvelgiant į šiuos aspektus, suformuluota Pasvalio rajono savivaldybės vizija:

2035 metais Pasvalio kraštas – svetinga, kultūrinį savitumą puoselėjanti, tvariai vystanti žaliosios ekonomikos krypties veiklas, sveika ir veikli smegduobių krašto bendruomenė - jungties grandis tarp Šiaurės ir Vidurio Europos.



IV SKYRIUS. SAVIVALDYBĖS PLĖTROS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

Vadovaujantis Strateginio valdymo metodika, Pasvalio rajono savivaldybės plėtros tikslai formuluojami, kaip išspręsta savivaldybės esminė problema, o uždaviniai – kaip pašalintos problemos priežastys. Tikslams yra nustatomi poveikio rodikliai, o uždaviniams – rezultato rodikliai (rodikliai surašyti V skyriuje). Iš viso suformuluoti 6 Pasvalio SPP 2030 tikslai.

<u>1 PROBLEMA.</u> MAŽAS INVESTICINĖS APLINKOS PATRAUKLUMAS <i>1 priežastis: Nepakankama, neišplėtotą infrastruktūra investicijoms, aukštesnę pridėtinę vertę kuriančio verslo stoka</i> <i>2 priežastis: Vyrauja į žaliavų gamybą orientuotas, individualus žemės ūkio sektoriaus vystymo būdas, kas ateityje gali mažinti konkurencingumo augimą</i> <i>3 priežastis: Igūdžių, kompetencijos prisitaikyti prie besikeičiančios rinkos stoka, kvalifikuotų darbuotojų trūkumas</i>	1 Tikslas. SUDARYTI SĄLYGAS INVESTICINĖS APLINKOS PATRAUKLUMO DIDĖJIMUI RAJONE <i>1.1. Uždavinys. Išplėtoti investicijoms bei aukštesnę pridėtinę vertę kuriančiam verslui skirtą infrastruktūrą</i> <i>1.2. Uždavinys. Išvystyti tvarų ir konkurencingą žemės ūkį</i> <i>1.3. Uždavinys. Paskatinti verslumą, gebėjimus prisitaikyti prie besikeičiančios rinkos</i>
<u>2 PROBLEMA.</u> NEPAKANKAMAS TURISTINIS, AKTYVAUS IR KULTŪRINIO GYVENIMO PATRAUKUMAS <i>1 priežastis: Neįvairi, nepakankamai moderni ir prieinama turizmo bei rekreacijos paslaugų infrastruktūra, stokojama kompleksiško.</i> <i>2 priežastis. Nepakankamai įtraukios kultūros paslaugos, lėtai įveiklinamas paveldas.</i> <i>3 priežastis. Nepakankama sporto ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų pasiūla</i>	2 Tikslas. DIDINTI TURISTINIO, AKTYVAUS IR KULTŪRINIO GYVENIMO PATRAUKLUMĄ RAJONE <i>2.1. Išvystyti turistinių ir rekreacinių paslaugų bei infrastruktūros įvairovę, pagerinti kokybę ir prieinamumą</i> <i>2.2. Uždavinys. Padidinti kultūros paslaugų įtraukumą, paspartinti kultūros paveldo įveiklinimo procesus</i> <i>2.3. Uždavinys. Išplėtoti sporto ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų pasiūlą</i>
<u>3 PROBLEMA.</u> ŽEMI MOKYMOSI REZULTATAI, STOKIJAMA JAUNIMO AKTYVUMO IR MOTYVACIJOS <i>1 priežastis. Netolygi švietimo paslaugų ir infrastruktūros kokybė, neužtikrinamas prieinamumas visiems pažeidžiamų visuomenės grupių atstovams.</i> <i>2 priežastis. Netolygiai išvystytos, nepakankamai patrauklios jaunimo užimtumo veiklos ir formos</i>	3 Tikslas. SIEKTI AUKŠTESNIŲ MOKYMOSI REZULTATŲ, UGYDTI AKTYVŲ IR MOTYVUOTĄ JAUNIMĄ <i>3.1. Uždavinys. Užtikrinti švietimo paslaugų bei infrastruktūros kokybę, tolygumą, prieinamumą</i> <i>3.2. Uždavinys. Pagerinti ir išplėsti jaunimo užimtumo veiklas bei formas</i>



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

4 PROBLEMA. NEPAKANKAMAI UŽTIKRINAMA SOCIALINĖ GEROVĖ RAJONE	4 Tikslas. UŽTIKRINTI SOCIALINĘ GEROVĘ RAJONE
<i>1 priežastis. Sumažėjęs sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas, žemas gyventojų sveikatos raštingumo lygis</i>	<i>4.1. Uždavinys. Padidinti sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą, išplėtoti su visuomenės sveikatos stiprinimu susijusias paslaugas</i>
<i>2 priežastis. Stokojama tam tikrų socialinių paslaugų, kompleksinio požiūrio teikiant paslaugas</i>	<i>4.2. Uždavinys. Išplėsti trūkstamas socialines paslaugas, pagerinti kokybę ir prieinamumą</i>
<i>3 priežastis. Nepakankama socialinė integracija, lemianti mažėjantį saugumą rajone</i>	<i>4.3. Uždavinys. Paskatinti socialinę integraciją ir padidinti viešąjį saugumą rajone</i>
5 PROBLEMA. PROAKYVAUS POŽIŪRIO, VEIKSMINGUMO IR ĮTRAUKUMO STOKA VIETOS SAVIVALDOJE	5 Tikslas. PLĖTOTI VIETOS SAVIVALDOS INICIATYVUMĄ, VEIKSMINGUMĄ, ĮTRAUKUMĄ
<i>1 priežastis. Šiuolaikinių, efektyvių įrankių ir metodų taikymo trūkumas bei gebėjimų stoka, teikiant viešąsias ir administracines paslaugas.</i>	<i>5.1. Uždavinys. Padidinti Savivaldybės teikiamų paslaugų efektyvumą bei pagerinti veiklos valdymą</i>
<i>2 priežastis. Nepakankama arba nepasiekianti tam tikrų tikslinių grupių komunikacija, per mažas gyventojų įtraukimas ir įsitraukimas į valdymą.</i>	<i>5.2. Uždavinys. Pagerinti komunikaciją, paskatinti vietos bendruomenę labiau įtraukti ir įsitraukti</i>
6 PROBLEMA. NEPAKANKAMAI DARNIAI IR TVARIAI VYSTOMA INFRASTRUKTŪRA BEI APLINKA, DARANTI NEIGIAMĄ ĮTAKĄ GYVENIMO KOKYBEI	6 Tikslas. TVARIAI VYSTYTI RAJONO INFRASTRUKTŪRĄ DARNOJE SU GAMTINE APLINKA
<i>1 priežastis. Prasta susisiekimo infrastruktūros būklė, nepatrauklios ir poreikių neatitinkančios viešojo transporto paslaugos</i>	<i>6.1. Uždavinys. Pagerinti susisiekimo infrastruktūros būklę ir viešojo transporto paslaugų prieinamumą bei sudaryti sąlygas gyventojų mobilumui</i>
<i>2 priežastis. Netolygiai saugojama ir puoselėjama aplinka bei kraštovaizdis</i>	<i>6.2. Uždavinys. Išvystyti kokybišką gyvenamąją aplinką ir viešąją inžinerinę infrastruktūrą, išsaugant kraštovaizdį bei ekosistemas ir laikantis ekologiškumo principų</i>
<i>3 priežastis. Skirtingas atsinaujinančios ir alternatyvios energetikos panaudojimo lygis atskiruose sektoriuose</i>	<i>6.3. Uždavinys. Užtikrinti ir paskatinti efektyvų, tolygų ir patikimą energijos naudojimą</i>



V SKYRIUS. PRIEMONIŲ PLANAS

Iš viso Pasvalio rajono strateginei plėtrai 2024-2030 m. laikotarpiu suplanuoti 6 tikslai, 16 uždavinių ir 111 priemonių (žr. 5 lentelę).

5 lentelė. Pasvalio rajono savivaldybės tikslai, uždaviniai, priemonės ir jų stebėsenos rodikliai

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siektina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
1	SUDARYTI SĄLYGAS INVESTICINĖS APLINKOS PATRAUKLUMO DIDĖJIMUI RAJONE	Pasvalio rajono savivaldybės administracijos (PRSA) Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Gyventojų užimtumo lygio (15-64 metų) (proc.) santykis su šalies vidurkiu (proc.)	85,1 (2022 m.)	90,0 (2030 m.)
					Vidutinio mėnesinio (bruto) darbo užmokesčio santykis su šalies vidurkiu (proc.)	75,2 (2022 m. IV ketv.)	80,0 (2030 m.)
					Moterų ir vyrų darbo užmokesčio atotrūkis (proc.)	2,0 (2021 m.)	1,5 (2030 m.)
					Nedarbo lygio santykis su šalies vidurkiu (proc.)	108,9 (2022 m.)	100,0 (2030 m.)
1.1.	Išplėtoti investicijoms bei aukštesnę pridėtinę vertę kuriančiam verslui skirtą infrastruktūrą	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Materialinių investicijų (MI), tenkančių 1-am gyventojui, santykis su šalies vidurkiu (proc.)	36,8 (2021 m.)	50,0 (2030 m.)
					Tiesioginių užsienio investicijų (TUI), tenkančių 1-am gyv., santykis su šalies vidurkiu (proc.)	8,2 (2021 m.)	10,0 (2030 m.)
1.1.1.	Verslo plėtrai ir investicijų pritraukimui svarbių teritorijų ir reikalingos infrastruktūros išvystymas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Naujai išvystytų teritorijų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
1.1.2.	Strategijos investuotojų pritraukimui Panevėžio regione parengimas, bendradarbiaujant su Panevėžio regiono savivaldybėmis (FZ lygiu)	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Parengta ir įgyvendinta strategija	0 (2024 m.)	1 (2029 m.)



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
1.1.3.	Rajono investicinės, verslo aplinkos populiarinimas ir informacijos sklaida apie ją	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Paremtų verslo subjektų, dalyvavusių parodose/ verslo misijose/ verslo mugėse/ kituose renginiuose, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)
					Įgyvendintų naujų viešinimo priemonių skaičius (kompl.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)
1.1.4.	Vietos ir užsienio viešojo bei privataus sektoriaus atstovų bendradarbiavimo skatinimas verslo plėtros ir investicijų pritraukimo klausimais	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Suorganizuotų/ dalyvautų susitikimų verslo plėtros ar investicijų pritraukimo klausimais skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	4 (2030 m.)
					Įgyvendintų bendrų projektų/ iniciatyvų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)
1.2.	Išvystyti tvarų ir konkurencingą žemės ūkį	PRSA Žemės ūkio skyrius	2024 m.	2030 m.	Žemės ūkio produkcijos produktyvumo santykis su šalies vidurkiu (iš 1 ha žemės ūkio naudmenų pagamintos bendrosios žemės ūkio produkcijos vertė) (proc.)	155,6 (2021 m.)	160,0 (2030 m.)
					Jaunųjų ūkininkų dalis (proc.)	17,9 (2022 m. pab.)	20,0 (2030 m.)
					Žemės ūkio kooperatyvų skaičius (vnt.)	4 (2023 m. 06 mėn.)	5 (2030 m.)
					Blogos būklės sausinamo ploto dalis nuo bendrai sausinamo ploto (proc.)	14,5 (2022 m.)	10,0 (2030 m.)
1.2.1.	Melioracinių statinių, sistemų tvarkymas ir rekonstrukcija, prioritetą teikiant išmaniajai/ inovatyviai melioracijai	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius	2024 m.	2030 m.	Atnaujintų melioracijos statinių ir sistemų plotas (ha)	0 (2024 m.)	400 (2030 m.)
					Atnaujintų melioracijos griovių ilgis (km)	0 (2024 m.)	280 (2030 m.)
					Atnaujintų hidrotechninių statinių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
1.2.2.	Ekologinių, specializuotų, netradicinių žemės ūkio šakų stiprinimas ir plėtra	PRSA Žemės ūkio skyrius	2024 m.	2030 m.	Įkurtų naujų ekologinių/ specializuotų/ netradicinių žemės ūkio verslo vienetų (ūkių, bendrovių, asociacijų) skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)
1.2.3.	Sąlygų ir paskatų sudarymas kurtis ir plėtotis vietinėms, trumposioms maisto tiekimo grandinėms rajone	PRSA Žemės ūkio skyrius	2024 m.	2030 m.	Įgyvendintų viešinimo priemonių skaičius (kompl.)	0 (2024 m.)	5 (2030 m.)
					Naujų ūkio subjektų, kurie pradėjo dalyvauti vietinėse, trumposiose maisto tiekimo grandinėse, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)
1.2.4.	Kooperacijos skatinimas žemės ūkio veikloje	PRSA Žemės ūkio skyrius	2024 m.	2030 m.	Įkurtų naujų kooperacijos formų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
1.3.	<i>Paskatinti verslumą, gebėjimus prisitaikyti prie besikeičiančios rinkos</i>	<i>PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius</i>	2024 m.	2030 m.	<i>Verslumo lygio (veikiančių SVV įmonių skaičiaus, tenkančio 1000 gyv.) santykis su šalies vidurkiu (proc.)</i>	51,4 (2022 m. pr.)	60,0 (2030 m.)
					<i>Veikiančių ūkio subjektų skaičiaus metinis pokytis (proc.)</i>	12,6 (2023 m. pr. palyginti su 2022 m. pr.)	15,0 (2030 m. palyginti su 2029 m.)
1.3.1.	Verslumą, gerą verslo patirtį skatinančių renginių organizavimas, dalyvavimas bei skatinimas dalyvauti juose	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Suorganizuotų/ dalyvautų renginių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	7 (2030 m.)
1.3.2.	Bendrų socialinių, kūrybinių ekonomikos ir bendro infrastruktūros naudojimo iniciatyvų (pvz., verslo centrų, verslo slėnių, verslo inkubatorių, verslo klasterių kultūros ir kūrybinių industrijų ir kt.) plėtra ir veiklos skatinimas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Įkurtų naujų verslo bendradarbiystės erdvių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
					Įgyvendintų bendrų socialinių, kūrybinių ekonomikos ir bendro infrastruktūros naudojimo iniciatyvų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
1.3.3.	Vietinių įsidarbinimo galimybių gerinimas, socialinių verslų skatinimas ir plėtra, įgyvendinant vietos plėtros strategijas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Įgyvendintų strategijų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)
1.3.4.	Inovatyvių įmonių/ startuolių atsiradimo skatinimas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Isteigtų naujų inovatyvių įmonių/startuolių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)
1.3.5.	Privataus ir viešojo sektorių partnerystės skatinimas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Įgyvendintų viešosios privačiosios partnerystės projektų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
1.3.6.	Alternatyvių veiklų kaime skatinimas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Įkurtų alternatyvių veiklų kaime skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	8 (2030 m.)
2	DIDINTI TURISTINIO, AKTYVAUS IR KULTŪRINIO GYVENIMO PATRAUKLUMĄ RAJONE	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Turistų skaičiaus metinis pokytis (proc.): - Apgyvendinimo įstaigose- Pasvalio TIC	(-20,2) (apgyvendinimo įstaigose) 170,0 (Pasvalio TIC) (2022 m. palyginti su 2021 m.)	10,0 (apgyvendinimo įstaigose) 10,0 (Pasvalio TIC) (2030 m. palyginti su 2029 m.)
		PRSA Bendrasis skyrius			Kultūros įstaigų lankytojų skaičius (tūkst. asm.): - KC lankytojų sk. - bibliotekų lankytojų (apsilankymų) sk. - bibliotekų vartotojų sk. - muziejų lankytojų sk.	(2022 m.) 51,3 164,0 3,8 43,0	(2030 m.) 75,0 170,0 5,0 50,0
		PRSA Švietimo ir sporto skyrius			Sportuojančių gyventojų dalies santykis su šalies vidurkiu (proc.)	117,4 (2021 m.)	120,0 (2030 m.)



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
2.1.	Išvystyti turistinių ir rekreacinių paslaugų bei infrastruktūros įvairovę, pagerinti paslaugų kokybę ir prieinamumą	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Užsienio turistų dalis (proc.): - Apgyvendinimo įstaigose - Pasvalio TIC	35,6 (apgyvendinimo įstaigose) 4,4 (Pasvalio TIC) (2022 m.)	40,0 (apgyvendinimo įstaigose) 10,0 (Pasvalio TIC) (2030 m.)
					Turistų, apsilankiusių spalio-balandžio mėn., dalis (proc.): - Apgyvendinimo įstaigose - Pasvalio TIC	40,3 (apgyvendinimo įstaigose) 38,5 (Pasvalio TIC) (2022 m.)	45,0 (apgyvendinimo įstaigose) 45,0 (Pasvalio TIC) (2030 m.)
2.1.1.	Turizmo informacinės infrastruktūros modernizavimas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Naujai įrengtų/ atnaujintų turizmo informacinės infrastruktūros objektų skaičius (kompl.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)
2.1.2.	Panevėžio regiono turistų poreikių turizmo produktams ir paslaugoms galimybių studijos ir turizmo rinkodaros strategijos (įskaitant pramoninį turizmą) parengimas, bendradarbiaujant su Panevėžio regiono savivaldybėmis (Funkcinės zonos savivaldybėmis)	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Parengta ir įgyvendinta strategija	0 (2024 m.)	1 (2029 m.)
2.1.3.	Turizmo/ rekreacijos/ lankytinų objektų skaitmenizavimas, bendros turizmo sistemos kūrimas bendradarbiaujant su Panevėžio regiono savivaldybėmis (Funkcinės zonos savivaldybėmis)	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Sukurta bendra turizmo informacinė sistema kartu su FZ savivaldybėmis	0 (2024 m.)	1 (2029 m.)
					Naujai sukurtų/ įdiegtų turizmo objektų skaitmenizavimo priemonių skaičius (kompl.)	0 (2024 m.)	7 (2030 m.)



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekтина stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
2.1.4.	Turizmo, rekreacijos ir lankytinų objektų prieinamumo ir pasiekiamumo gerinimas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Turizmo/ rekreacijos/ lankytinų objektų, pritaikytų lankymui, skaičius (vnt.).	0 (2024 m.)	5 (2030 m.)
2.1.5.	Viešosios turizmo, rekreacijos infrastruktūros (mažos apimties turizmo infrastruktūros) atnaujinimas ir plėtra	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Naujai įrengtos/ atnaujintos viešosios turizmo/ rekreacijos infrastruktūros objektų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)
2.1.6.	Pažintinio turizmo infrastruktūros, įskaitant bendrus turizmo maršrutus kartu su kitomis Panevėžio regiono savivaldybėmis (FZ savivaldybėmis), atnaujinimas ir plėtra	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Sukurtų turizmo maršrutų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)
2.1.7.	Kulinarinio turizmo, kaimo turizmo infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra bei tokių paslaugų skatinimas (populiarinimas)	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Sukurtų naujų paslaugų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)
					"Kulinarinio paveldo kelio" sukūrimas	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
2.1.8.	Tarptautinio turizmo paslaugų plėtra	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Įgyvendintų/dalyvautų tarptautinių turizmo projektų/ renginių ir pan. skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)
2.1.9.	Pasvalio turizmo informacijos centro veiklos plėtra	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Įgyvendintų priemonių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
2.2.	Padidinti kultūros paslaugų įtraukumą, paspartinti kultūros paveldo įveiklinimo procesus	PRSA Bendrasis skyrius	2024 m.	2030 m.	Partnerių kultūros srityje skaičius (užsienio/ Lietuvos) (vnt.)	4/43 (2023 m. pr.)	5/45 (2030 m.)
					Profesionalių menininkų (atvykstančių ir vietinių) skaičius (kolektyvai ir/ ar pavieniai atlikėjai)	26 (2023 m. pr.)	30 (2030 m.)
		PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius			Įveiklintų nekilnojamojo kultūros paveldo objektų dalis (proc.)	27,0 (2023 m. pr.)	31,0 (2030 m.)
2.2.1.	Kultūros paslaugas teikiančių įstaigų infrastruktūros atnaujinimas, įskaitant pritaikymą įvairių socialinių grupių poreikiams	PRSA Bendrasis skyrius	2024 m.	2030 m.	Kultūros įstaigų, kuriuose atnaujinta infrastruktūra, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)
					Kultūros įstaigų, kuriose naujai įsigyta/ modernizuota įranga/ materialinė bazė, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)
2.2.2.	Viešųjų erdvių pritaikymas kultūros paslaugų teikimui	PRSA Bendrasis skyrius	2024 m.	2030 m.	Naujai sukurtų/ atnaujintų kultūrinių erdvių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)
2.2.3.	Kultūros paveldo objektų aktualizavimas ir įveiklinimas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Aktualizuotų/ įveiklintų kultūros paveldo objektų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)
2.2.4.	Mobilių kultūros paslaugų plėtra, siekiant didesnio paslaugų prieinamumo	PRSA Bendrasis skyrius	2024 m.	2030 m.	Pagerintų/ išplėstų mobilių kultūros paslaugų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	4 (2030 m.)
2.2.5.	Kultūros paslaugų ir produktų, skirtų skirtingoms socialinėms grupėms, plėtra	PRSA Bendrasis skyrius	2024 m.	2030 m.	Suorganizuotų renginių, skirtų skirtingoms socialinėms grupėms, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	30 (2030 m.)
					Vykdomų socialinių kultūrinių programų (pvz, "Socialinis receptas"), skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
2.2.6.	Kultūros paslaugų bei produktų populiarinimas bei informacija sklaida apie juos	PRSA Bendrasis skyrius	2024 m.	2030 m.	Igyvendintų naujų viešinimo priemonių skaičius (kompl.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
2.2.7.	Kultūros renginių žanrų plėtra	PRSA Bendrasis skyrius	2024 m.	2030 m.	Naujų kultūros renginių žanrų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)
2.2.8.	Kultūros įstaigų bei kitų kultūros dalyvių veiklos tarptautiškumo ir partnerystės skatinimas	PRSA Bendrasis skyrius	2024 m.	2030 m.	Igyvendintų tarptautinių kultūros projektų/ programų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	4 (2030 m.)
2.2.9.	Kultūros ir meno darbuotojų pritraukimo į rajoną gerinimas ir kvalifikacijos/ kompetencijų tobulinimas	PRSA Bendrasis skyrius	2024 m.	2030 m.	Suorganizuotų/ dalyvautų kvalifikacijos ir kompetencijų tobulinimo renginių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	42 (2030 m.)
					Pritrauktų naujų kultūros darbuotojų skaičius į savivaldybės įstaigas (asm.)	0 (2024 m.)	10 (2030 m.)
2.3.	Išplėtoti sporto ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų pasiūlą	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	2024 m.	2030 m.	Paruoštų olimpinės bei nacionalinių rinktinių narių/ kandidatų skaičius (asm.)	14 (2021 m.)	20 (2030 m.)
					Sportuojančių moterų dalies santykis su šalies vidurkiu (proc.)	121,3 (2021 m.)	125,0 (2030 m.)
		PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius			Atskirų socialinių grupių asmenų (spec. poreikių turinčių asmenų, senjorų (vyresnio amžiaus), socialinę riziką patiriančių asmenų), dalyvavusių fizinio aktyvumo veiklose, skaičius (asm.)	61 (unikalus) 311 (iš viso) (2023 m. pr.)	70 (unikalus) 330 (iš viso) (2030 m.)
2.3.1.	Profesionaliam, mėgėjiškam sportui skirtos infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	2024 m.	2030 m.	Naujai įrengtos/ atnaujintos sporto infrastruktūros objektų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
2.3.2.	Sporto infrastruktūros prie švietimo įstaigų atnaujinimas ir plėtra	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	2024 m.	2030 m.	Švietimo įstaigų, prie kurių ar kuriose atnaujinta sporto infrastruktūra, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	4 (2030 m.)
					Švietimo įstaigų, kuriose naujai įsigyta/ modernizuota sporto įranga, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	4 (2030 m.)
2.3.3.	Bendruomeninės fizinio aktyvumo infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	2024 m.	2030 m.	Naujai įrengtos/ atnaujintos bendruomeninės fizinio aktyvumo infrastruktūros (pvz., vaikų žaidimo aikštelių, lauko treniruoklių), skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	5 (2030 m.)
2.3.4.	Sportinės, fizinio aktyvumo veiklos plėtra ir skatinimas, įtraukiant įvairių socialinių grupių atstovus	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	2024 m.	2030 m.	Naujų sportinių veiklų / šakų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
					Suorganizuotų/ dalyvautų sporto/ fizinio aktyvumo renginių skaičius skirtingos socialinės grupės (vnt.) ir dalyvių skaičius juose (tūkst. asm.)	0 (2024 m.)	300/2450 (2030 m.)
2.3.5.	Sporto veiklų, sporto NVO (klubų), atskirų sportininkų skatinimas	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	2024 m.	2030 m.	Paskatintų sporto NVO (sporto klubų) (vnt.), sportininkų skaičius (asm.)	0 (2024 m.)	15/20 (2030 m.)
					NVO (sporto klubų), teikiančių sporto paslaugas, skaičius iš viso (vnt.)	15 (2023 m. pr.)	20 (2030 m.)
2.3.6.	Kūno kultūros ir sporto specialistų pritraukimo į rajoną gerinimas ir kvalifikacijos/ kompetencijų tobulinimas	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	2024 m.	2030 m.	Suorganizuotų/ dalyvautų kvalifikacijos ir kompetencijų tobulinimo renginių sk. (vnt.)	0 (2024 m.)	6/50 (2030 m.)
					Pritrauktų naujų kūno kultūros ir sporto specialistų skaičius į savivaldybės įstaigas (asm.)	0 (2024 m.)	5 (2030 m.)



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
3	SIEKTI AUKŠTESNIŲ MOKYMOSI REZULTATŲ, UGYDTI AKTYVŲ IR MOTYVUOTĄ JAUNIMĄ	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	2024 m.	2030 m.	Tris ar daugiau valstybinių brandos egzaminus išlaikiusiųjų abiturientų dalis (proc.)	66,03 (2022 m.)	70,5 (2030 m.)
					Jaunimo dalies santykis su šalies vidurkiu (proc.)	109,3 (2023 m. pr.)	110 (2030 m.)
3.1.	<i>Užtikrinti švietimo paslaugų bei infrastruktūros kokybę, tolygumą, prieinamumą</i>	<i>PRSA Švietimo ir sporto skyrius</i>	2024 m.	2030 m.	<i>Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių gamtos mokslų laboratorijas, dalis (proc.)</i>	<i>22,2 (2022-2023 m. m.)</i>	<i>50,0 (2029-2030 m. m.)</i>
					<i>Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių bendrojo ugdymo mokyklų bendrosiose klasėse dalis (proc.)</i>	<i>28,4 (2022-2023 m. m.)</i>	<i>30,0 (2029-2030 m. m.)</i>
					<i>Bendrojo ugdymo mokyklų, veikiančių pagal visos dienos mokyklos modelį, dalis (proc.)</i>	<i>0 (2022-2023 m. m.)</i>	<i>50,0 (2029-2030 m. m.)</i>
					<i>Bendrojo ugdymo mokyklų klasių, kurios yra jungtinės, dalis (proc.)</i>	<i>20,3 (2022-2023 m. m.)</i>	<i>10 (2029-2030 m. m.)</i>
					<i>Neformaliojo švietimo veikloje dalyvaujančių mokinių dalis (proc.)</i>	<i>77,3 (2022 m.)</i>	<i>80,0 (2030 m.)</i>
					<i>Neformaliojo suaugusiųjų švietimo programų, finansuotų iš savivaldybės biudžeto, skaičius (vnt.)</i>	<i>3 (2022 m.)</i>	<i>10 (2030 m.)</i>
					<i>Įsteigtų naujų švietimo pagalbos specialistų etatų skaičius (vnt.)</i>	<i>0 (2024 m.)</i>	<i>30 (2030 m.)</i>
3.1.1.	Įtraukaus ugdymo ir švietimo pagalbos švietimo įstaigose užtikrinimas	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	2024 m.	2030 m.	<i>Įdiegtų naujų priemonių įtraukiam ugdymui bei švietimo pagalbai skaičius (kompl.)</i>	<i>0 (2024 m.)</i>	<i>8 (2030 m.)</i>



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
3.1.2.	Formalaus ir neformalaus vaikų švietimo ir kokybės didinimas, įskaitant ir visos dienos mokyklos (VDM) modelio taikymą	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	2024 m.	2030 m.	Pavežamų mokinių į neformalias vaikų švietimo veiklas dalis iš viso (proc.)	12,0 (2023 m.)	20,0 (2030 m.)
					Švietimo įstaigų, taikančių VDM modelį, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	6 (2030 m.)
					Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas teikiančių švietimo įstaigų, kuriose naujai įrengta/ atnaujinta infrastruktūra, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)
3.1.3.	Transporto priemonių, skirtų vaikų ir mokinių (įskaitant asmenų su negalia) pavėžėjimui, įsigijimas	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	2024 m.	2030 m.	Įsigytų naujų/ atnaujintų transporto priemonių vaikų ir mokinių pavėžėjimui skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	4 (2030 m.)
3.1.4.	Modernios edukacinės aplinkos kūrimas ir atnaujinimas švietimo įstaigose	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	2024 m.	2030 m.	Įdiegtų naujų/ atnaujintų informacinių/ komunikacinių sistemų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
					Įsigytų hibridinių klasės sistemų, skirtų mokymui, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	10 (2030 m.)
					BUM, kuriuose įrengtos šiuolaikinės gamtos mokslų laboratorijos, skaičius (vnt.)	2 (2023 m. pr.)	6 (2030 m.)
3.1.5.	Vaikų domėjimosi inovacijomis, techninės krypties dalykais skatinimas	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	2024 m.	2030 m.	Mokyklų, įsigijusių įrangą STEAM krypties ugdymui, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	5 (2030 m.)
					Suorganizuotų/ dalyvautų renginių STEAM tematika skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)
3.1.6.	Pedagogų ir kitų švietimo specialistų pritraukimo į rajoną gerinimas ir kvalifikacijos/ kompetencijų	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	2024 m.	2030 m.	Suorganizuotų/ dalyvautų kvalifikacijos ir kompetencijų tobulinimo/ persikvalifikavimo renginių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	650 (2030 m.)



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
	tobulinimas/ persikvalifikavimas				Pritrauktų naujų pedagogų ir kitų švietimo specialistų skaičius į savivaldybės įstaigas (asm.)	0 (2024 m.)	12 (2030 m.)
3.1.7.	Suaugusių neformaliojo švietimo paslaugų bei kvalifikacijos/ kompetencijų tobulinimas/ persikvalifikavimas	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	2024 m.	2030 m.	Naujai teikiamų suaugusiųjų švietimo paslaugų teikėjų/ programų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	10 (2030 m.)
3.1.8.	Švietimo įstaigų bendradarbiavimo gerinimas viduje ir su išore	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	2024 m.	2030 m.	Įgyvendintų bendrų projektų/ veiklų/ programų su kitomis savivaldybės, regiono, šalies švietimo įstaigomis skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)
					Įgyvendintų bendrų tarptautinių projektų / veiklų/ programų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
3.1.9.	Informacijos sklaida apie mokymosi visą gyvenimą galimybes Pasvalio rajone	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	2024 m.	2030 m.	Įgyvendintų naujų viešinimo priemonių skaičius (kompl.)	1 (2024 m.)	1 (2030 m.)
3.1.10.	Privačių švietimo paslaugų teikimas Pasvalio rajone	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	2024 m.	2030 m.	Naujų privačių švietimo teikėjų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
3.2.	Pagerinti ir išplėsti jaunimo užimtumo veiklas bei formas	PRSA Jaunimo koordinatorius	2024 m.	2030 m.	Jaunimo organizacijų/ su jaunimu dirbančių organizacijų/ neformalių jaunimo grupių skaičius (vnt.)	5/ 5/ 0 (2022 m. pab.)	10/ 10/ 5 (2022 m. pab.)
					Atvirų jaunimo erdvių, atvirų jaunimo centrų lankytojų skaičius (unikalus/ bendras, vnt.)	730/ 4188 (2022 m.)	1500/ 6000 (2030 m.)



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
3.2.1.	Jaunimo organizacijų, su jaunimu dirbančių organizacijų, neformalių jaunimo grupių plėtros, veiklos ir bendradarbiavimo su savivalda skatinimas	PRSA Jaunimo koordinatorius	2024 m.	2030 m.	Aktyvių jaunimo organizacijų skaičius iš viso (vnt.)	5 (2023 m. pr.)	7 (2030 m.)
					Įgyvendintų bendrų jaunimo organizacijų/ su jaunimu dirbančių organizacijų/ neformalių jaunimo grupių ir savivaldos projektų/ renginių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	100 (2030 m.)
3.2.2.	Jaunimo poreikiams pritaikytų viešųjų erdvių/ pastatų/ patalpų atnaujinimas ir plėtra, prioritetą teikiant atokesnių vietovių jaunimo poreikiams	PRSA Jaunimo koordinatorius	2024 m.	2030 m.	Naujai sukurtų/ atnaujintų ir jaunimo poreikiams pritaikytų viešųjų erdvių/ pastatų/ patalpų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)
3.2.3.	Atviro darbo su jaunimu plėtra	PRSA Jaunimo koordinatorius	2024 m.	2030 m.	Naujai įkurtų atvirų jaunimo erdvių/ atvirų jaunimo centrų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)
3.2.4.	Mobilaus darbo su jaunimu plėtra	PRSA Jaunimo koordinatorius	2024 m.	2030 m.	Vietų, kuriuose pradėtos teikti mobilaus darbo su jaunimu paslaugos, skaičius iš viso (vnt.)	3 (2023 m. pr.)	6 (2030 m.)
					Mobilių komandų skaičius iš viso (vnt.)	1 (2023 m. pr.)	2 (2030 m.)
3.2.5.	Jaunimo savanorystės skatinimas	PRSA Jaunimo koordinatorius	2024 m.	2030 m.	Savanorių skaičius akredituotose savanorių priimančiose organizacijose iš viso (asm.)	5 (2023 m. pr.)	10 (2030 m.)
4	UŽTIKRINTI SOCIALINĘ GEROVĘ RAJONE	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	2024 m.	2030 m.	Vidutinės tikėtinos gyvenimo trukmės santykis su šalies vidurkiu (proc.)	97,4 (2021 m.)	100,0 (2030 m.)
					Skurdo rizikos lygio santykis su šalies vidurkiu (proc.)	147,4 (2022 m.)	120,0 (2030 m.)



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
					Užregistruotų nusikalstamų veikų, tenkančių 100 tūkst. gyventojų, santykis su šalies vidurkiu (proc.)	94,6 (2021 m.)	94,0 (2030 m.)
4.1.	Padidinti sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą, išplėtoti su visuomenės sveikatos stiprinimu susijusias paslaugas	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	2024 m.	2030 m.	<i>Įšvengiamo mirtingumo, tenkančio 100 tūkst. gyventojų, santykis su šalies vidurkiu (proc.)</i>	133,0 (2020 m.)	100,0 (2030 m.)
					<i>Bendrojo gyventojų sergamumo, tenkančio 1000-iui gyv., santykis su šalies vidurkiu (proc.)</i>	92,2 (2021 m.)	92,0 (2030 m.)
					<i>Savižudybių, tenkančių 100 tūkst. gyv., santykis su šalies vidurkiu (proc.)</i>	108,5 (2021 m.)	100,0 (2030 m.)
4.1.1.	Sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių įstaigų infrastruktūros modernizavimas ir optimizavimas	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	2024 m.	2030 m.	Sveikatos priežiūros įstaigų, kuriose atnaujinta infrastruktūra ir (arba) pritaikyta pagal universalaus dizaino principus, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)
					Įsteigtas sveikatos centras	0 (2023 m.)	1 (2024 m.)
					Sutartiniu pagrindu veikiančių įstaigų skaičius (vnt.)	0 (2023 m.)	5 (2024 m.)
					Įstaigų, kuriose įsigyta/ atnaujinta medicininė įranga, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)
4.1.2.	Mobilių sveikatos priežiūros ir slaugos paslaugų plėtra	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	2024 m.	2030 m.	Mobilių sveikatos priežiūros brigadų (vnt.) ir dirbančių specialistų (asm.) skaičius iš viso	1 brigada / 80 special. (2023 m. pr.)	3 brigados / 30 special. (2030 m.)



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
4.1.3.	Integruotų specializuotų sveikatos priežiūros paslaugų diegimas, modernizavimas	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	2024 m.	2030 m.	Modernizuotų/ naujai įkurtų ambulatorinių/ dienos stacionaro infrastruktūros objektų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
4.1.4.	Sveikatos priežiūros specialistų pritraukimo į rajoną gerinimas ir kvalifikacijos/ kompetencijų tobulinimas	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	2024 m.	2030 m.	Pritrauktų sveikatos priežiūros specialistų skaičius į savivaldybės įstaigas iš viso (asm.)	5 (2024 m.)	14 (2030 m.)
4.1.5.	Visuomenės sveikatos stiprinimas ir gyventojų sveikatos raštingumo didinimas	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	2024 m.	2030 m.	Asmenų, dalyvavusių reguliariuose fizinio aktyvumo užsiėmimuose, skaičius iš viso (asm.)	2000 (2022 m.)	2500 (2030 m.)
					Suorganizuotų sveikatos raštingumo renginių skaičius (vnt.) ir dalyvių juose skaičius (tūkst. asm.)	0 (2024 m.)	320 vnt. renginių ir 3,8 tūkst. dalyvių (2030 m.)
4.1.6.	Bendradarbiavimo plėtra, teikiant visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	2024 m.	2030 m.	Įgyvendintų bendrų projektų (su kitų savivaldybių, užsienio šalių sveikatos biurais ir pan.) skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
					NVO, teikiančių visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
4.1.7.	Dalyvavimo valstybinėse prevencinėse sveikatos programose skatinimas	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	2024 m.	2030 m.	Įgyvendintų viešinimo priemonių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	10 (2030 m.)
4.2.	<i>Išplėsti trūkstamas socialines paslaugas, pagerinti kokybę ir prieinamumą</i>	<i>PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius</i>	2024 m.	2030 m.	<i>Socialinių paslaugų poreikio patenkinimas (proc.)</i>	98,4 (2022 m.)	100,0 (2030 m.)



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
					<i>Pradėtų teikti naujų socialinių paslaugų skaičius (vnt.)</i>	-	5 (2030 m.)
4.2.1.	Socialinių paslaugų asmenims su intelekto ir/ar psichikos negalia plėtra	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	2024 m.	2030 m.	Pradėtų teikti naujų paslaugų, susijusių su paslaugų plėtra šeimoje arba bendruomenėje asmenims su intelekto/ psichikos negalia, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	5 (2030 m.)
					Asmenų, turinčių intelekto ir (ar) psichikos negalią, gavusių socialines paslaugas šeimoje arba bendruomenėje, skaičius iš viso (asm.)	15 (2023 m. pr.)	18 (2030 m.)
4.2.2.	Socialinės globos paslaugų teikimo plėtra ir gerinimas	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	2024 m.	2030 m.	Įstaigos, kuriose patobulintos/ pagerintos/ pradėtos teikti socialinės globos paslaugos, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
4.2.3.	Nestacionarių socialinių paslaugų kokybės ir prieinamumo gerinimas, įvairovės didinimas	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	2024 m.	2030 m.	Įdiegtų naujų/ patobulintų nestacionarių paslaugų/ erdvių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)
4.2.4.	Kompleksinių sveikatos priežiūros, socialinių ir kitų paslaugų teikimas, įskaitant ilgalaikės priežiūros paslaugas	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	2024 m.	2030 m.	Teikiamų kompleksinių paslaugų skaičius iš viso (kompl.)	1 (2023 m. pr.)	2 (2030 m.)
4.2.5.	Elektroninių paslaugų teikimo socialiniame sektoriuje plėtra	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	2024 m.	2030 m.	Įsigytų naujų IKT komplektų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	60 (2030 m.)
4.2.6.	Socialines paslaugas teikiančių specialistų pritraukimo į rajoną gerinimas	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	2024 m.	2030 m.	Parengta/ atnaujinta/ praplėsta specialistų pritraukimo į rajoną programa	0 (2024 m.)	1 (2025 m.)



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
	ir kvalifikacijos/ kompetencijų tobulinimas				Pritrauktų naujų socialines paslaugas teikiančių specialistų skaičius į savivaldybės įstaigas (asm.)	0 (2024 m.)	10 (2030 m.)
4.3.	Paskatinti socialinę integraciją ir padidinti viešąjį saugumą rajone	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	2024 m.	2030 m.	Vaikų, augančių socialinę riziką patiriančiose šeimose, dalis nuo visų vaikų (0-18 metų) skaičiaus (proc.)	5,4 (2022 m.)	2,0 (2030 m.)
					Socialinio būsto poreikio patenkinimas nuo jo laukiančiųjų asmenų (šeimų) skaičiaus (proc.)	11,4 (2022 m.)	12,0 (2030 m.)
					Smurto artimoje aplinkoje atvejų, tenkančių 1000-iui gyventojų, santykis su šalies vidurkiu (proc.)	140,9 (2021 m.)	100,0 (2030 m.)
		Pasvalio rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba (Pasvalio PGT)			Žuvusių gaisruose žmonių skaičius (asm.)	2 (2022 m.)	0 (2030 m.)
4.3.1.	Socialinio būsto fondo atnaujinimas ir plėtra	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Naujai įsigytų/ pastatytų/ atnaujintų socialinių būstų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	15 (2030 m.)
4.3.2.	Gyvenamosios aplinkos pritaikymas spec. poreikių turintiems asmenims	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	2024 m.	2030 m.	Pritaikytų gyvenamosios aplinkos objektų spec. poreikių turintiems asmenims skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	15 (2030 m.)
4.3.3.	Viešosios paskirties pastatų/ patalpų/ aplinkos pritaikymas pagal universalaus dizaino principus	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	2024 m.	2030 m.	Pagal universalaus dizaino principus pritaikytų viešosios paskirties pastatų/ patalpų/ aplinkų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
4.3.4.	Globos šeimoje, šeimynose skatinimas	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	2024 m.	2030 m.	Šeimynų, globojančių vaikų, skaičius iš viso (vnt.)	1 (2024 m.)	2 (2030 m.)
4.3.5.	Socialinių paslaugų šeimai kokybės ir prieinamumo gerinimas, įvairovės didinimas	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	2024 m.	2030 m.	Įdiegtų naujų/ patobulintų socialinių paslaugų šeimai skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)
4.3.6.	Lygių galimybių visiems užtikrinimas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Parengtas lygių galimybių užtikrinimo veiksmų planas	0 (2024 m.)	1 (2025 m.)
4.3.7.	Imigrantų, kitataučių integracijos į visuomenę didinimas	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	2024 m.	2030 m.	Įgyvendintų integracijos priemonių/ programų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
4.3.8.	Bendradarbiavimo plėtra, teikiant socialines paslaugas, užtikrinant socialinę integraciją bei socialinės atskirties mažinimą rajone	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	2024 m.	2030 m.	Socialines paslaugas teikiančių NVO skaičius iš viso (vnt.)	11 (2023 m. pr.)	13 (2030 m.)
4.3.9.	Priemonių, didinančių gyventojų saugumą, įgyvendinimas	PRSA seniūnijos	2024 m.	2030 m.	Naujai įrengtų/ atnaujintų vaizdo kamerų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	12 (2030 m.)
4.3.10.	Priešgaisrinės saugos didinimas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Įsigytų gaisro gesinimo transporto priemonių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)
4.3.11.	Pasirengimo ekstremalioms situacijoms savivaldybėje didinimas	PRSA Bendrasis skyrius	2024 m.	2030 m.	Įdiegtų naujų/ atnaujintų gyventojų perspėjimo sistemų/ priemonių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)
					Pagerinta operacijų centro infrastruktūra	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
					Priedangose galinčių pasislėpti gyventojų dalis iš viso (proc.)	12,0 (2024 m.)	40,0 (2030 m.)



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
5	PLĖTOTI VIETOS SAVIVALDOS INICIATYVUMĄ, VEIKSMINGUMĄ, ĮTRAUKUMĄ	PRSA Bendrasis skyrius	2024 m.	2030 m.	Savivaldybės tarybos rinkimuose dalyvavusių rinkėjų skaičius, palyginti su visų rinkėjų skaičiumi (proc.)	49,3 (2023 m.)	55,0 (2027 m.)
		PRSA Finansų skyrius			Taikomų gyventojų įtraukties instrumentų skaičius (vnt.)	1 (2022 m.)	2 (2030 m.)
5.1.	<i>Padidinti Savivaldybės teikiamų paslaugų efektyvumą bei pagerinti veiklos valdymą</i>	<i>PRSA Juridinis ir personalo skyrius</i>	2024 m.	2030 m.	<i>Valstybės tarnautojų, dirbančių PRSA ir per metus tobulinusių kvalifikaciją, dalis (proc.)</i>	<i>94,0 (2022 m.)</i>	<i>98,0 (2030 m.)</i>
		<i>PRSA Bendrasis skyrius</i>			<i>Elektroniniu būdu (elektroniniai prašymai, per e-paslaugų portalą ar elektroniniu būdu) suteiktų paslaugų dalis (proc.)</i>	<i>42,4 (2022 m.)</i>	<i>80,0 (2030 m.)</i>
5.1.1.	Savivaldybės administracijos darbuotojų pritraukimo į rajoną gerinimas ir kvalifikacijos/ kompetencijų tobulinimas	PRSA Juridinis ir personalo skyrius	2024 m.	2030 m.	Kvalifikacijos ir kompetencijų tobulinimo kursuose, seminaruose dalyvavusių asmenų skaičius iš viso (asm.)	130 (2023 m. pr.)	140 (2030 m.)
5.1.2.	Savivaldybės administracijos informacinių komunikacinių technologijų (IKT) plėtra	PRSA Bendrasis skyrius	2024 m.	2030 m.	Įsigytų naujų IKT komplektų skaičius (kompl.)	0 (2024 m.)	9 (2030 m.)
5.1.3.	E-paslaugų ir įrankių plėtra	PRSA Bendrasis skyrius	2024 m.	2030 m.	Pradėtų teikti naujų e-paslaugų/ įdiegtų naujų elektroninių įrankių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)
5.1.4.	Pagalbos gyventojams naudotis elektroninėmis Savivaldybės teikiamomis paslaugomis plėtojimas	PRSA Bendrasis skyrius	2024 m.	2030 m.	Įdiegtų naujų pagalbos gyventojams formų (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
5.2.	<i>Pagerinti komunikaciją, paskatinti vietos bendruomenę labiau įtraukti ir įsitraukti</i>	<i>PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius</i>	2024 m.	2030 m.	<i>Savivaldybės biudžeto dalis savarankiškomis funkcijoms finansuoti, skirta NVO socialinių paslaugų teikimui ir veiklai,</i>	<i>3,1 (2022 m.)</i>	<i>5,0 (2030 m.)</i>



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
					<i>palyginti su socialinių paslaugų bendruoju biudžetu (proc.)</i>		
					<i>Savivaldybės biudžeto dalis savarankiškomis funkcijoms finansuoti, skirta NVO kultūros paslaugų teikimui ir veiklai, palyginti su kultūros paslaugų bendruoju biudžetu (proc.)</i>	3,6 (2022 m.)	10,0 (2030 m.)
					<i>Savivaldybės biudžeto dalis savarankiškomis funkcijoms finansuoti, skirta NVO švietimo ir sporto paslaugų teikimui ir veiklai, palyginti su švietimo ir sporto paslaugų bendruoju biudžetu (proc.)</i>	3,6 (2022 m.)	10,0 (2030 m.)
		PRSA Bendrasis skyrius			<i>Savivaldybės komunikacijos lygis</i>	<i>Savivaldybės interneto svetainė – 26 tūkst. naujų unikalių lankytojų/ metus(2022 m.)FB paskyra – 3,3 tūkst. sekėjų Instagram paskyra - 300 sekėjų, YouTube“ – 151 vaizdo įrašas(2023 m. 06 mėn.)</i>	<i>Savivaldybės interneto svetainė – 27 tūkst. naujų unikalių lankytojų/ metus(2030 m.)FB paskyra – 10 tūkst. sekėjų Instagram paskyra -3 tūkst. sekėjų, YouTube“ – 300 vaizdo įrašų(2030 m.)</i>
5.2.1.	Teigiamo savivaldybės įvaizdžio formavimas ir palaikymas	PRSA Bendrasis skyrius	2024 m.	2030 m.	Informacijos sklaidos kanalų skaičius iš viso (vnt.)	6 (2023 m. pr.)	10 (2030 m.)
					Dalyvavimo tarptautiniuose renginiuose, kuriuose stiprinamas savivaldybės įvaizdis, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
					Sukurta Pasvalio rajono savivaldybės įvaizdžio strategija (kartu su prekės ženklu)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
5.2.2.	Gerinti Savivaldybės administracijos tarptautinį bendradarbiavimą	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Užsienio partnerių skaičius iš viso (vnt.)	1 (2023 m. pr.)	3 (2030 m.)
5.2.3.	Nevyriausybinių organizacijų plėtros, veiklos ir bendradarbiavimo su savivalda skatinimas	PRSA Bendrasis skyrius	2024 m.	2030 m.	NVO, teikiančių paslaugas, skaičius iš viso (vnt.)	9 (2023 m. pr.)	13 (2030 m.)
5.2.4.	Dalyvaujamojo biudžeto modelio plėtojimas	PRSA Bendrasis skyrius	2024 m.	2030 m.	Įgyvendintų projektų pagal dalyvaujamojo biudžeto metodiką skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	6 (2030 m.)
5.2.5.	Savanorystės plėtojimas	PRSA Bendrasis skyrius	2024 m.	2030 m.	Akredituotų įstaigų skaičius (vnt.)	6 (2023 m. pr.)	8 (2030 m.)
6	TVARIAI VYSTYTI RAJONO INFRASTRUKTŪRĄ DARNOJE SU GAMTINE APLINKA	PRSA Ūkio ir transporto tarnyba	2024 m.	2030 m.	Automobilizacijos lygio (lengvųjų automobilių skaičiaus, tenkančio 1000 gyv.) santykis su šalies vidurkiu (proc.)	113,8 (2021 m.)	100,0 (2030 m.)
		PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius			Vieta pagal apibendrinantį aplinkosaugos reitingą šalies savivaldybių kontekste	54 vieta iš 60 sav. (2022 m.)	40 vieta iš 60 sav. (2030 m.)
		PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius			Vieta pagal darnios energetikos indeksą šalies savivaldybių kontekste	34 vieta iš 60 sav. (2021 m.)	25 vieta iš 60 sav. (2030 m.)
6.1.	<i>Pagerinti susisiekimo infrastruktūros būklę, viešojo transporto paslaugų prieinamumą bei sudaryti sąlygas gyventojų mobilumui</i>	<i>PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius</i>	2024 m.	2030 m.	<i>Vietinės reikšmės kelių su patobulinta danga ilgio dalies bendrame vietinės reikšmės kelių ilgyje santykis su šalies vidurkiu (proc.)</i>	<i>68,1 (2021 m.)</i>	<i>75,0 (2030 m.)</i>



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
		PRSA Ūkio ir transporto tarnyba			Žuvusiųjų/ sužeistųjų keliuose skaičiaus, tenkančio 1 mln. gyv., santykis su šalies vidurkiu (proc.)	107,1 / 154,4 (2022 m.)	100,0 / 100,0 (2030 m.)
		PRSA Ūkio ir transporto tarnyba			Vidutiniškai vienam gyventojui tenkančių kelionių autobusais santykis su šalies vidurkiu (proc.)	3,4 (2021 m.)	10,0 (2030 m.)
		PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius			Dviračių takų ilgis (km)	22 km (2022 m. pab.)	30 km (2030 m.)
6.1.1.	Susisiekimo infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius	2024 m.	2030 m.	Atnaujintų/ naujų kelių/ gatvių/ privažiavimo kelių ilgis (km)	0 (2024 m.)	15 (2030 m.)
					Atnaujintų/ naujų tiltų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
					Atnaujintų/ praplatintų/ naujai įrengtų automobilių stovėjimo aikštelių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)
					Įstaigų ir įmonių, kuriuose atnaujinti ir (arba) įrengti kiemai, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)
					Daugiabučių gyvenamųjų namų, kuriuose atnaujinti ir (arba) įrengti kiemai, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	7 (2030 m.)
6.1.2.	Eismo saugos priemonių diegimas ir atnaujinimas	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius	2024 m.	2030 m.	Vietovės, kuriose įdiegtos/ atnaujintos eismo saugumą gerinančios priemonės, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	11 (2030 m.)
6.1.3.	Viešojo transporto paslaugų valdymo sistemos sukūrimas ir įdiegimas regioniniu lygiu	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Bendro su kitomis FZ regiono savivaldybėmis e-bilieto įdiegimas (kompl.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
6.1.4.	Viešojo transporto paslaugų infrastruktūros įrengimas ir atnaujinimas	PRSA Ūkio ir transporto tarnyba	2024 m.	2030 m.	Naujai įrengtų/ atnaujintų viešojo transporto stotelių skaičius (kompl.)	0 (2024 m.)	5 (2030 m.)
					Naujai įrengtų/ atnaujintų informacinių įrenginių skaičius (kompl.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
					Atnaujinta autobusų stotis	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
6.1.5.	Netaršių viešojo transporto priemonių (elektromobilių ir (arba) alternatyviais degalais varomų) įsigijimas	PRSA Ūkio ir transporto tarnyba	2024 m.	2030 m.	Įsigytų naujų netaršių viešojo transporto priemonių (autobusų) skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)
					Įsigytų netaršių transporto priemonių (automobilių) viešajame sektoriuje skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
6.1.6.	Elektromobilių ir elektrobuses įkrovimo infrastruktūros plėtra	PRSA Ūkio ir transporto tarnyba	2024 m.	2030 m.	Įrengtų viešų ir pusiau viešų elektromobilių ir (arba) elektrobuses įkrovimo infrastruktūros objektų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
6.1.7.	Dviračių, pėsčiųjų ir kito bevariklio transporto infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius	2024 m.	2030 m.	Atnaujintų/ naujai dviračių/ pėsčiųjų/ kito bevariklio transporto takų ilgis (km)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)
6.2.	<i>Išvystyti kokybišką gyvenamąją aplinką ir viešąją inžinerinę infrastruktūrą, išsaugant kraštovaizdį bei</i>	<i>PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius</i>	2024 m.	2030 m.	<i>Savivaldybės atskirųjų želdynų plotas (kv. m) , tenkantis 1 gyventojui</i>	<i>Pasvalio m.- 122,41 kv.m Joniškėlio mstl. - 116,77 kv. m (2022 m.)</i>	<i>Pasvalio m.-130 kv.m Joniškėlio mstl. - 119,47 kv. m (2030 m.)</i>



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekтина stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
	ekosistemas ir laikantis ekologiško principų	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius			Gyventojų, centralizuotai aprūpinamų geriamojo vandens tiekimo paslaugomis, dalis, palyginti su visais gyventojais (proc.)	76,3 (2022 m.)	90,0 (2030 m.)
					Gyventojų, aprūpinamų centralizuotai teikiamomis nuotekų tvarkymo paslaugomis dalis, palyginti su visais gyventojais (proc.)	47,5 (2022 m.)	70,0 (2030 m.)
					Išrūšiuotų atliekų dalis (proc.)	52,0 (2022 m.)	60,0 (2030 m.)
					Paruoštų pakartotinai naudoti ir perdirbtų komunalinių atliekų dalis (proc.)	53,4 (2022 m.)	60,0 (2030 m.)
6.2.1.	Žaliosios infrastruktūros plėtojimas	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius	2024 m.	2030 m.	Parengtas žaliosios infrastruktūros poreikio žemėlapis	0 (2024 m.)	1 (2029 m.)
					Įgyvendintų sprendinių, susijusių su žaliosios infrastruktūros plėtra urbanizuotose teritorijose, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
					Atnaujintų/ naujai įrengtų parkų, želdynų, žaliųjų zonų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	4 (2030 m.)
6.2.2.	Praeityje pažeistų ir (arba) užterštų teritorijų tvarkymas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Sutvarkytos (rekultivuotos) teritorijų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
6.2.3.	Biologinės įvairovės išsaugojimo užtikrinimas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Įgyvendintų gamtotvarkos priemonių skaičius (pvz. įsteigtas savivaldybės draustinis ir kt.) (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekтина stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
					Įgyvendintų invazinių rūšių populiacijų reguliavimo priemonės (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
6.2.4.	Vandens telkinių ir jų pakrančių valymas ir tvarkymas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Išvalytų/ sutvarkytų vandens telkinių/ pakrančių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
6.2.5.	Bešeimininkų, apleistų pastatų, statinių, kitos infrastruktūros objektų likvidavimas ir tvarkymas	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius	2024 m.	2030 m.	Likviduotų/ sutvarkytų pastatų/ statinių/ kitos infrastruktūros objektų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)
6.2.6.	Geriamojo vandens tiekimo ir buitinių nuotekų tvarkymo sistemų atnaujinimas ir plėtra, įskaitant individualių/ atskirųjų bei grupinių geriamojo vandens tiekimo/ buitinių nuotekų tvarkymo sistemų įrengimą	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Naujai įrengtų/ atnaujintų geriamojo vandens tiekimo tinklų ilgis (km)	0 (2024 m.)	16,6 (2030 m.)
					Naujai įrengtų/ atnaujintų buitinių nuotekų surinkimo tinklų ilgis (km)	0 (2024 m.)	45,48 (2030 m.)
					Naujai įrengtų/ atnaujintų buitinių nuotekų valymo įrenginių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)
6.2.7.	Paviršinių nuotekų surinkimo ir valymo infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Naujai įrengtų/ atnaujintų paviršinių nuotekų surinkimo tinklų ilgis (km)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)
6.2.8.	Bešeimininkų, nenaudojamų vandens gręžinių likvidavimas ir tamponavimas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Likviduotų tamponuotų vandens gręžinių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)
6.2.9.	Komunalinių atliekų rūšiuojamojo surinkimo pajėgumų didinimas,	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Naujai įsigytų/ įrengtų/ atnaujintų atliekų rūšiavimo priemonių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
	prioritetą teikiant tekstilės/ maisto/ pavojingoms atliekoms bei įrengiant tinkamų pakartotinai naudoti atliekų surinkimo vietas				Naujai įrengtų atliekų, tinkamų paruošti pakartotinai naudoti surinkimo vietų, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
6.2.10.	Visuomenės švietimas aplinkos apsaugos bei atliekų prevencijos ir tvarkymo srityse	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Viešinimo programos parengimas ir įgyvendinimas	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
6.2.11.	Viešosios infrastruktūros įveiklinimas, prioritetą teikiant konversijai	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Atnaujintų, išplėstų ar konvertuotų viešosios infrastruktūros objektų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
6.2.12.	Kapinių teritorijų ir infrastruktūros plėtra	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Kapinių, kuriose naujai įrengta/ pagerinta infrastruktūra, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
					Įrengtų kolumbariumų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	4 (2030 m.)
6.2.13.	Daugiabučių gyvenamųjų namų teritorijų atnaujinimas ir atgaivinimas (kvartalinė renovacija)	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius	2024 m.	2030 m.	Atnaujintų/ atgaivintų daugiabučių gyvenamųjų namų teritorijų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
6.2.14.	Gyvūnų gerovės didinimas, siekiant ugdyti gyventojų sąmoningumą	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	2024 m.	2030 m.	Naujai įrengtų gyvūnų gerovės infrastruktūros objektų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
6.3.	<i>Užtikrinti ir paskatinti efektyvų, tolygų ir patikimą energijos naudojimą</i>	<i>PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius</i>	2024 m.	2030 m.	<i>Atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) dalis nuo bendro galutinio energijos suvartojimo (proc.)</i>	67,5 (2021 m.)	90,0 (2030 m.)



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
					<i>Vieta pagal elektromobilių, tenkančių 1000 gyventojų, rodiklį šalies savivaldybių kontekste</i>	<i>57 vieta iš 60 sav. (2021 m.)</i>	<i>40 vieta iš 60 sav. (2030 m.)</i>
					<i>Renovuotų daugiabučių namų dalies nuo visų daugiabučių namų santykis su šalies vidurkiu (proc.)</i>	<i>44,2 proc. (2023 m. pr.)</i>	<i>75,0 (2030 m.)</i>
6.3.1.	Viešosios paskirties pastatų modernizavimas, didinant energijos vartojimo efektyvumą	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius	2024 m.	2030 m.	Viešųjų pastatų, kuriuose įdiegtos energijos vartojimo efektyvumą didinančios priemonės, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)
6.3.2.	Atsinaujinančios energijos išteklių (AEI) panaudojimo didinimas viešajame sektoriuje	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius	2024 m.	2030 m.	Savivaldybės įstaigų ir įmonių pastatų, kuriuose įrengtos AEI priemonės, skaičius iš viso (vnt.)	3 (2023 m. pr.)	13 (2030 m.)
					Naujai įrengtų saulės/ vėjo jėgainių (elektrinių) parkų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)
6.3.3.	Apšvietimo tinklų ir sistemų atnaujinimas ir plėtra, diegiant energiją taupančias priemones	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius	2024 m.	2030 m.	Naujai įrengtų/atnaujintų LED šviestuvų (proc.), nuo visų šviestuvų skaičiaus iš viso	21,5 (2023 m. pr.)	40,0 (2030 m.)
6.3.4.	Daugiabučių gyvenamųjų namų modernizavimas, diegiant energetinio vartojimo efektyvumo didinimo ir (arba) atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimo priemones	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius	2024 m.	2030 m.	Modernizuotų daugiabučių gyvenamųjų namų, kuriuose įdiegtos energetinio vartojimo efektyvumo didinimo ir (arba) AEI panaudojimo priemonės, skaičius iš viso (vnt.)	60 (2023 m. pr.)	65 (2030 m.)



VI SKYRIUS. FINANSAVIMO PLANAS

Iš viso Pasvalio rajono strateginei plėtrai 2024-2030 m. laikotarpiu suplanuota 97,881 mln. EUR arba apie 14 mln. EUR per metus. 6 lentelėje nurodytas finansavimo planas pagal Pasvalio SPP 2030 uždavinius ir galimi finansavimo šaltiniai, kur ES – Europos Sąjungos lėšos, VB – valstybės biudžetas, KT – kitos lėšos (savivaldybės įstaigų, įmonių, viešųjų ar nevyriausybinių organizacijų, privačios, kitos lėšos).

6 lentelė. Preliminarus finansavimo planas

Savivaldybės plėtros uždaviniai	Lėšų poreikis, tūkst. EUR	Galimi finansavimo šaltiniai
1	2	3
Išplėtoti investicijoms bei aukštesnę pridėtinę vertę kuriančiam verslui skirtą infrastruktūrą	680	SB, ES, KT
Išvystyti tvarų ir konkurencingą žemės ūkį	7 210	SB, VB, ES, KT
Paskatinti verslumą, gebėjimus prisitaikyti prie besikeičiančios rinkos	2 170	SB, ES, KT
Išvystyti turistinių ir rekreacinių paslaugų bei infrastruktūros įvairovę, pagerinti paslaugų kokybę ir prieinamumą	3 660	SB, VB, ES, KT
Padidinti kultūros paslaugų įtraukumą, paspartinti kultūros paveldo įveiklinimo procesus	5 379	SB, VB, ES, KT
Išplėtoti sporto ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų pasiūlą	4 045	SB, VB, ES, KT
Užtikrinti švietimo paslaugų bei infrastruktūros kokybę, tolygumą, prieinamumą	8 720	SB, VB, ES, KT
Pagerinti ir išplėsti jaunimo užimtumo veiklas bei formas	1 870	SB, ES, KT
Padidinti sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą, išplėtoti su visuomenės sveikatos stiprinimu susijusias paslaugas	4 233	SB, VB, ES, KT
Išplėsti trūkstamas socialines paslaugas, pagerinti kokybę ir prieinamumą	5 235	SB, VB, ES, KT
Paskatinti socialinę integraciją ir padidinti viešąjį saugumą rajone	6 144	SB, VB, ES, KT
Padidinti Savivaldybės teikiamų paslaugų efektyvumą bei pagerinti veiklos valdymą	450	SB, VB, ES, KT
Pagerinti komunikaciją, paskatinti vietos bendruomenę labiau įtraukti ir įsitraukti	1 896	SB, ES, KT
Pagerinti susisiekimo infrastruktūros būklę, viešojo transporto paslaugų prieinamumą bei sudaryti sąlygas gyventojų mobilumui	12 780	SB, VB, ES, KT
Išvystyti kokybišką gyvenamąją aplinką ir viešąją inžinerinę infrastruktūrą, išsaugant kraštovaizdį bei ekosistemas ir laikantis ekologiškumo principų	23 409	SB, VB, ES, KT
Užtikrinti ir paskatinti efektyvų, tolygų ir patikimą energijos naudojimą	10 000	SB, VB, ES, KT
IŠ VISO:	97 881	X



VII SKYRIUS. SVARBIAUSI SAVIVALDYBĖS PROJEKTAI

Šio skyriaus lentelėje nurodyti svarbesni, suplanuoti Pasvalio rajono savivaldybės projektai, jų investicinių lėšų poreikis ir galimi finansavimo šaltiniai, kur ES – Europos Sąjungos lėšos, VB – valstybės biudžetas, KT – kitos lėšos (savivaldybės įstaigų, įmonių, viešųjų ar nevyriausybinų organizacijų, privačios, kitos lėšos).

7 lentelė. Preliminarus finansavimo planas

Regiono plėtros plano pažangos priemonės pavadinimas	Savivaldybės strateginio plėtros plano priemonės kodas	Projekto numeris (jei žinoma)	Projekto vykdytojo pavadinimas	Projekto pavadinimas	Įgyvendinimo terminai (metais)		Bendra projekto vertė, eurai		
					pradžia	pabaiga	Iš viso	Iš jų: savivaldybės biudžeto lėšos	Iš jų: kiti šaltiniai
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1 tikslas. Sudaryti sąlygas investicinės aplinkos patrauklumo didėjimu rajone									
<i>1.1. uždavinys. Išplėtoti investicijoms bei aukštesnę pridėtinę vertę kuriančiam verslui skirtą infrastruktūrą</i>									
Verslumo skatinimas, investicinės aplinkos patrauklumo didinimas.	1.1.2.		PRSA, operatorius (proceso lyderis) VšĮ Panevėžio plėtros agentūra	Komercinės teritorijos prie VIA Baltica kelio teritorijos infrastruktūros įrengimas.	2024 m.	2030 m.	300 000	45 000	255 000 (ES, KT)
Verslumo skatinimas, investicinės aplinkos patrauklumo didinimas.	1.1.2.		PRSA, operatorius (proceso lyderis) VšĮ Panevėžio plėtros agentūra	Regiono investicijoms tinkamų teritorijų įveiklinimo paslauga	2024 m.	2030 m.	200 000	30 000	170 000 (ES, KT)
2 tikslas. Didinti turistinio, aktyvaus ir kultūrinio gyvenimo patrauklumą rajone									
<i>2.1. uždavinys. Išvystyti turistinių ir rekreacinių paslaugų bei infrastruktūros įvairovę, pagerinti paslaugų kokybę ir prieinamumą</i>									
Turizmo skatinimas regione	2.1.3.		PRSA, operatorius (proceso lyderis) Biržų turizmo ir verslo informacijos centras	Regiono turizmo objektų skaitmenizavimas (lankytinų objektų fotoarchyvo sukūrimas, virtualių programėlių/ ekskursijų/ apps'ų kūrimas, audiogidų sistemos įsigijimas (įskaitant maršrutų savarankiškai keliauti sukūrimą), QR kodų ženklavimas)	2024 m.	2030 m.	100 000	15 000	85 000 (ES, KT)



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Regiono plėtros plano pažangos priemonės pavadinimas	Savivaldybės strateginio plėtros plano priemonės kodas	Projekto numeris (jei žinoma)	Projekto vykdytojo pavadinimas	Projekto pavadinimas	Įgyvendinimo terminai (metai)		Bendra projekto vertė, eurai		
					pradžia	pabaiga	Iš viso	Iš jų: savivaldybės biudžeto lėšos	Iš jų: kiti šaltiniai
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Turizmo skatinimas regione	2.1.3.		PRSA, operatorius (proceso lyderis) Biržų turizmo ir verslo informacijos centras	Panevėžio regiono individualaus turizmo paslaugų turinio planavimo informacinė sistema (taikomoji programa su mobiliąja aplikacija).	2024 m.	2030 m.	100 000	15 000	85 000 (ES, KT)
Turizmo skatinimas regione	2.1.4.		PRSA	Joniškėlio dvaro parko takų ir apšvietimo įrengimas bei tilto statyba.	2024 m.	2030 m.	400 000	60 000	340 000 (ES)
Turizmo skatinimas regione	2.1.4.		PRSA	Privažiavimo keliuko ir automobilių stovėjimo aikštelės įrengimas prie Migonių (Šimonių) piliakalnio.	2024 m.	2030 m.	100 000	15 000	85 000 (ES)
Turizmo skatinimas regione	2.1.4.		PRSA	Pasvalio miesto parkų susisiekimo ir lankytinų vietų pasiekiamumo infrastruktūros plėtra.	2024 m.	2030 m.	200 000	30 000	170 000 (ES)
Turizmo skatinimas regione	2.1.6.		PRSA	Įrengti pažintinius takus prie Raubonių vandens malūno-karšyklos-verpyklos	2024 m.	2030 m.	150 000	22 500	127 500 (ES)
Turizmo skatinimas regione	2.1.6.		PRSA, operatorius (proceso lyderis) Biržų turizmo ir verslo informacijos centras	Bendrų regiono savivaldybių turizmo maršrutų, skirtų kultūros paveldo objektams bei gamtos ir archeologiniams objektams populiarinti, sukūrimas ir jų rinkodara.	2024 m.	2030 m.	400 000	60 000	340 000 (ES, KT)
Turizmo skatinimas regione	2.1.6.		PRSA	Maršrutuose esančių objektų infrastruktūros modernizavimas ir prieinamumo didinimas	2024 m.	2030 m.	1 000 000	150 000	850 000 (ES, KT)



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Regiono plėtros plano pažangos priemonės pavadinimas	Savivaldybės strateginio plėtros plano priemonės kodas	Projekto numeris (jei žinoma)	Projekto vykdytojo pavadinimas	Projekto pavadinimas	Įgyvendinimo terminai (metais)		Bendra projekto vertė, eurai		
					pradžia	pabaiga	Iš viso	Iš jų: savivaldybės biudžeto lėšos	Iš jų: kiti šaltiniai
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3 tikslas. Siekti aukštesnių mokymosi rezultatų, ugdyti aktyvų ir motyvuotą jaunimą									
<i>3.1. uždavinys. Užtikrinti švietimo paslaugų bei infrastruktūros kokybę, tolygumą, prieinamumą</i>									
Švietimo paslaugų prieinamumo didinimas	3.1.2.		PRSA	Ugdymo prieinamumo didinimas ir sąlygų visos dienos mokyklos veikloms vykdyti sudarymas Pasvalio rajono savivaldybės švietimo įstaigose	2024 m.	2030 m.	5 210 000	781 500	4 428 500 (ES)
4 tikslas. Užtikrinti socialinę gerovę rajone									
<i>4.1. uždavinys. Padidinti sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą, išplėtoti su visuomenės sveikatos stiprinimu susijusias paslaugas</i>									
Gyventojų sveikatos raštingumo didinimas	4.1.5.		Pasvalio VSB	Pasvalio rajono gyventojų sąmoningumo (raštingumo) ugdymas sveikatos priežiūros srityje.	2024 m.	2030 m.	135 000	20 250	114 750 (ES)
Gyventojų sveikatos raštingumo didinimas	4.1.5.		Pasvalio VSB	Kompleksinis fizinio aktyvumo skatinimas Pasvalio rajone.	2024 m.	2030 m.	140 000	21 000	119 000 (ES)
<i>4.2. uždavinys. Išplėsti trūkstamas socialines paslaugas, pagerinti kokybę ir prieinamumą</i>									
Socialinių paslaugų deinstytucionalizacija	4.2.1.		PRSA	Savarankiško gyvenimo namai suaugusiems asmenis su negalia.	2024 m.	2030 m.	730 000	109 500	620 500 (ES)
Socialinių paslaugų deinstytucionalizacija	4.2.1.		PRSA	Grupinio gyvenimo namai suaugusiems asmenims su negalia.	2024 m.	2030 m.	1 460 000	219 000	1 241 000 (ES)
Socialinių paslaugų deinstytucionalizacija	4.2.1.		PRSA	Apsaugotas būstas suaugusiems asmenims su negalia.	2024 m.	2030 m.	750 000	112 500	637 500 (ES)
Socialinių paslaugų deinstytucionalizacija	4.2.1.		PRSA	Socialinės dirbtuvės suaugusiems asmenims su negalia.	2024 m.	2030 m.	703 000	105 450	597 550 (ES)
Socialinių paslaugų deinstytucionalizacija	4.2.1.		PRSA	Perėjimas nuo institucinės globos prie bendruomeninių paslaugų	2024 m.	2030 m.	72 000	10 800	61 200 (ES)



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Regiono plėtros plano pažangos priemonės pavadinimas	Savivaldybės strateginio plėtros plano priemonės kodas	Projekto numeris (jei žinoma)	Projekto vykdytojo pavadinimas	Projekto pavadinimas	Įgyvendinimo terminai (metais)		Bendra projekto vertė, eurai		
					pradžia	pabaiga	Iš viso	Iš jų: savivaldybės biudžeto lėšos	Iš jų: kiti šaltiniai
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Inovatyvių ilgalaikės priežiūros paslaugų infrastruktūros plėtra	4.2.4.		VšĮ Pasvalio PASPC	VšĮ Pasvalio PASPC infrastruktūros modernizavimas.	2024 m.	2030 m.	900 000	135 000	765 000 (ES)
<i>4.3. uždavinys. Paskatinti socialinę integraciją ir padidinti viešąjį saugumą rajone</i>									
Socialinio būsto fondo plėtra	4.3.1.		PRSA	Socialinių būstų plėtra.	2024 m.	2030 m.	2 000 000	300 000	1 700 000 (ES)
6 tikslas. Tvariai vystyti rajono infrastruktūrą darnoje su gamtine aplinka									
<i>6.1. uždavinys. Pagerinti susisiekimo infrastruktūros būklę, viešojo transporto paslaugų prieinamumą bei sudaryti sąlygas gyventojų mobilumui</i>									
Verslumo skatinimas, investicinės aplinkos patrauklumo didinimas.	6.1.1.		PRSA	Pramoninės teritorijos pasiekiamumas Valakėlių km., Paberžės g.	2024 m.	2030 m.	200 000	30 000	170 000 (ES)
Darnaus judumo plėtojimas	6.1.3.		PRSA, operatorius (proceso lyderis) VšĮ Panevėžio keleivinis transportas	Viešojo transporto paslaugos teikimo regioniniu lygiu sistemos sukūrimas ir įdiegimas e.bilieto įdiegimas, maršrutų planavimas	2024 m.	2030 m.	30 000	4 500	25 500 (ES, KT)
Darnaus judumo plėtojimas	6.1.4.		PRSA	Informacinių švieslenčių sistemos autobusų stotyse ir stotelėse įrengimas	2024 m.	2030 m.	600 000	90 000	510 000 (ES)
Darnaus judumo plėtojimas	6.1.4.		PRSA	Autobusų stoties rekonstrukcija ir autobusų stotelių atnaujinimas pritaikant specialiųjų poreikių turintiems asmenims	2024 m.	2030 m.	1 000 000	150 000	850 000 (ES)
Darnaus judumo plėtojimas	6.1.6.		PRSA	Elektromobilių įkrovimo stotelių įrengimas lengviesiems automobiliams ir autobusams	2024 m.	2030 m.	100 000	15 000	85 000 (ES)



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Regiono plėtros plano pažangos priemonės pavadinimas	Savivaldybės strateginio plėtros plano priemonės kodas	Projekto numeris (jei žinoma)	Projekto vykdytojo pavadinimas	Projekto pavadinimas	Įgyvendinimo terminai (metais)		Bendra projekto vertė, eurai		
					pradžia	pabaiga	Iš viso	Iš jų: savivaldybės biudžeto lėšos	Iš jų: kiti šaltiniai
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Verslumo skatinimas, investicinės aplinkos patrauklumo didinimas.	6.1.7.		PRSA	Pėsčiųjų ir dviračių tako, jungiančio Aukštikalnių gyvenvietę su Pasvalio miestu, įrengimas	2024 m.	2030 m.	200 000	30 000	170 000 (ES)
Verslumo skatinimas, investicinės aplinkos patrauklumo didinimas.	6.1.7.		PRSA, operatorius (proceso lyderis) VšĮ Panevėžio plėtros agentūra	Pasvalio miesto pramoninės zonos Pasvalio miesto Mūšos g. pasiekimui reikalingos susisiekimo infrastruktūros įrengimas, sutvarkymas ir miesto teritorijų junglumo didinimas, sujungiant į bendrą tinklą pėsčiųjų dviračių takų trūkstamas atkarpos	2024 m.	2030 m.	300 000	45 000	255 000 (ES)
<i>6.2. uždavinys. Išvystyti kokybišką gyvenamąją aplinką ir viešąją inžinerinę infrastruktūrą, išsaugant kraštovaizdį bei ekosistemas ir laikantis ekologiškumo principų</i>									
Tvaresnės aplinkos ir efektyvaus išteklių naudojimo skatinimas	6.2.1		PRSA	Miesto žaliosios infrastruktūros kūrimas	2024 m.	2030 m.	300 000	45 000	255 000 (ES)
Tvaresnės aplinkos ir efektyvaus išteklių naudojimo skatinimas	6.2.2.		PRSA	Praeityje užterštos teritorijos sutvarkymas Saločių sen., Raubonių kaimas (įtraukta į Lietuvos geologijos tarnybos užterštų teritorijų sąrašuose, užteršta teritorija yra urbanizuotoje teritorijoje, šalia saugomų teritorijų)	2024 m.	2030 m.	50 000	7 500	42 500 (ES)
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų	6.2.6.		UAB "Pasvalio vandenys"	Nuotekų surinkimo ir geriamojo vandens tiekimo tinklų plėtra bei nuotekų valymo įrenginių	2024 m.	2030 m.	6 973 645	0	6 973 645 (ES, KT)



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Regiono plėtros plano pažangos priemonės pavadinimas	Savivaldybės strateginio plėtros plano priemonės kodas	Projekto numeris (jei žinoma)	Projekto vykdytojo pavadinimas	Projekto pavadinimas	Įgyvendinimo terminai (metais)		Bendra projekto vertė, eurai		
					pradžia	pabaiga	Iš viso	Iš jų: savivaldybės biudžeto lėšos	Iš jų: kiti šaltiniai
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
prieinamumo didinimas				rekonstrukcija Joniškėlio m. sen., Joniškėlio m.					
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo didinimas	6.2.6.		UAB "Pasvalio vandenys"	Nuotekų surinkimo ir geriamojo vandens tiekimo tinklų plėtra bei nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija Pušaloto sen., Pušaloto mstl.	2024 m.	2030 m.	2 418 478	0	2 418 478 (ES, KT)
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo didinimas	6.2.6.		UAB "Pasvalio vandenys"	Nuotekų surinkimo ir geriamojo vandens tiekimo tinklų plėtra bei nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija Saločių sen., Saločių mstl.	2024 m.	2030 m.	2 423 450	0	2 423 450 (ES, KT)
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo didinimas	6.2.6.		UAB "Pasvalio vandenys"	Nuotekų surinkimo ir geriamojo vandens tiekimo tinklų plėtra bei nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija Pasvalio apyl. sen., Ustukių k.	2024 m.	2030 m.	2 196 837	0	2 196 837 (ES, KT)
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo didinimas	6.2.6.		UAB "Pasvalio vandenys"	Nuotekų surinkimo ir geriamojo vandens tiekimo tinklų plėtra bei nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija Vaškų sen., Vaškų mstl.	2024 m.	2030 m.	2 117 143	0	2 117 143 (ES, KT)
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo didinimas	6.2.6.		UAB "Pasvalio vandenys"	Nuotekų surinkimo ir geriamojo vandens tiekimo tinklų plėtra Pasvalio apyl., sen., Kiemelių k., Papyvesių k., Ragujų k., Diliauskų k. konglomeracijoje.	2024 m.	2030 m.	478 408	0	478 408 (ES, KT)
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų	6.2.6.		UAB "Pasvalio vandenys"	Nuotekų surinkimo ir geriamojo vandens tiekimo tinklų plėtra bei nuotekų valymo įrenginių įrengimas Girsūdų k.	2024 m.	2030 m.	2 077 389	0	2 077 389 (ES, KT)



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Regiono plėtros plano pažangos priemonės pavadinimas	Savivaldybės strateginio plėtros plano priemonės kodas	Projekto numeris (jei žinoma)	Projekto vykdytojo pavadinimas	Projekto pavadinimas	Įgyvendinimo terminai (metais)		Bendra projekto vertė, eurai		
					pradžia	pabaiga	Iš viso	Iš jų: savivaldybės biudžeto lėšos	Iš jų: kiti šaltiniai
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
prieinamumo didinimas									
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo didinimas	6.2.6		UAB "Pasvalio vandenys"	Nuotekų surinkimo ir geriamojo vandens tiekimo tinklų plėtra bei nuotekų valymo įrenginių įrengimas Namišių k.	2024 m.	2030 m.	1 300 000	0	1 300 000 (ES, KT)
Tvaresnės aplinkos ir efektyvaus išteklių naudojimo skatinimas	6.2.9.		Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras (PRATC)	Didžiųjų gabaritų atliekų surinkimo ir žaliųjų atliekų surinkimo aikštelė Saločių sen., Brenčių kaimas	2024 m.	2030 m.	800 000	120 000	680 000 (ES, KT)
Tvaresnės aplinkos ir efektyvaus išteklių naudojimo skatinimas	6.2.9.		PRATC	3 konteinerių žaliųjų atliekų surinkimui sodų bendrijose įrengimas ir gyventojų informavimas ir švietimas	2024 m.	2030 m.	90 000	13 500	76 500 (ES, KT)



VIII SKYRIUS. PLANO ĮGYVENDINIMO IR STEBĖSENOS NUOSTATOS

VIII.1. PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS STRATEGINIO PLĖTROS PLANO ĮGYVENDINIMAS

Pasvalio SPP 2030 įgyvendinimo priežiūros procesą sudaro:

1. SPP vykdymas – SPP nuostatų integravimas į SVP ir metinius planus;
2. SPP vertinimas:
 - ✓ stebėsenos rodiklių ir kitos informacijos apie SPP įgyvendinimą rinkimas;
 - ✓ SPP įgyvendinimo ataskaitų projektų parengimas, svarstymas, tvirtinimas rajono savivaldybės taryboje, viešinimas.
3. SPP keitimas ir (ar) papildymas.

Pasvalio SPP 2030 yra **įgyvendinamas**, jo priemonės ir projektus, kurių patvirtinti koordinatoriai ir priemonių vykdytojai yra Pasvalio rajono savivaldybės administracijos (PRSA) padaliniai/ skyriai, specialistai, savivaldybės biudžetinės, viešosios ir kitos įstaigos bei įmonės, kiti socialiniai-ekonominiai partneriai, įtraukiant į Pasvalio rajono savivaldybės strateginį veiklos planą (PSVP), kurio rengimą reglamentuoja Pasvalio rajono savivaldybės strateginio planavimo organizavimo tvarkos aprašas (Tvarkos aprašas)⁸⁵ bei integruojant į PRSA ir savivaldybės įstaigų bei įmonių metinius veiklos planus. Pasvalio SPP 2030 numatytos priemonės ir projektai, kurių įgyvendinimas numatomas SVP įgyvendinimo laikotarpiu, integruojami į PSVP programas, kurioms skiriamas finansavimas iš savivaldybės biudžeto ir kitų finansavimo šaltinių.

Pasvalio SPP 2030 yra įgyvendinamas 2024–2030 metų laikotarpiu. Tuo metu galima vykdyti strateginio plėtros plano **keitimą ir (ar) papildymą** – tai procedūra, kurios metu strateginio plėtros plano prioritetai, tikslai, uždaviniai, priemonės, projektai yra papildomi naujais, keičiami arba išbraukiami, atliekami kiti neesminiai keitimai. Pasvalio SPP 2030 uždaviniai, priemonės ir projektai, jų stebėsenos rodiklių formuluotės ir reikšmės, įgyvendinimo laikotarpiai, koordinatoriai bei priemonių vykdytojai gali būti keičiami tikslinami, peržiūrimi esant poreikiui. Pasvalio SPP 2030 iš esmės gali būti atnaujinamas 1 kartą iki SPP galiojimo pabaigos, t. y. turi būti atliekama išsami aplinkos analizė, peržiūrima vizija, prioritetai, strateginiai tikslai, organizuojamas viešas dokumento svarstymas.

Pasiūlymus dėl Pasvalio SPP 2030 pakeitimo ir (ar) papildymo gali teikti PRS tarybos nariai, Pasvalio rajono savivaldybės mero potvarkiu sudaryta Strateginio planavimo grupė (SPG), PRSA, savivaldybei pavaldžių įstaigų vadovai, socialiniai-ekonominiai partneriai, visos suinteresuotos šalys. Pasiūlymai dėl SPP pakeitimo ir (ar) papildymo pateikiami raštu Savivaldybės merui, kuris juos teikia svarstyti SPG, o šiai pritarus, pakeitimai ar papildymai teikiami tvirtinti PRS tarybai.

Pasvalio SPP 2030 priemonių sąrašo koregavimo/ papildymo forma pateikiama prieduose.

⁸⁵ Patvirtintas Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2014 m. spalio 22 d. sprendimu Nr. T1-199 (2023 m. gegužės 24 d. sprendimo Nr. T1-128 redakcija).



VIII.2. PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS STRATEGINIO PLĖTROS PLANO ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA

Pasvalio SPP 2030 įgyvendinimo stebėseną – tai sisteminis aplinkos, susietos su patvirtinto strateginio plėtros plano įgyvendinimo metu atsirandančiais kiekybiniais ir kokybiniais pokyčiais, stebėjimo ir vertinimo procesas, kurio metu parengiamos strateginio plėtros plano įgyvendinimo ataskaitos. Strateginio plėtros plano įgyvendinimo stebėsenos tikslas – kontroliuoti SPP vykdymą, vertinti įdiegtų priemonių, įgyvendintų projektų poveikį rajono socialiniam ir ekonominiam gyvenimui, pagal poreikius pildyti ir koreguoti strateginį plėtros planą. Stebėseną vykdoma taip, kad būtų galima laiku nustatyti strateginio planavimo dokumentų įgyvendinimo problemas ir priimti reikiamus sprendimus. Pasvalio SPP 2030 įgyvendinimo stebėseną organizuoja Pasvalio rajono savivaldybės meras, vykdo – Pasvalio rajono savivaldybės administracijos padalinys, atsakingas už strateginį planavimą (PRSA padalinys, atsakingas už SP), PRSA padaliniai, specialistai, kiti vykdytojai, atsakingi už Pasvalio SPP 2030 įgyvendinimą (koordinatoriai ir priemonių vykdytojai). Pasvalio SPP 2030 įgyvendinimo stebėsenos sistemą sudaro 3 savarankiškos dalys:

- strateginio plėtros plano įgyvendinimo institucinė struktūra;
- strateginio plėtros plano kasmetinis įgyvendinimo procesas, organizuojamas parengiant metinę SPP įgyvendinimo ataskaitą;
- įgyvendinimo vertinimo kriterijų (rodiklių) sistema.

Pasvalio SPP įgyvendinimo stebėsenos **institucinė struktūra** sudaro trys lygmenys: politinis, administracinis ir visuomeninis:

8 lentelė. Pasvalio SPP 2030 institucinės struktūros sudėtis

Eil. Nr.	Institucija	Pagrindiniai uždaviniai, įgyvendinant Pasvalio SPP 2030
<i>Politinis lygmuo</i>		
1.	Pasvalio rajono savivaldybės taryba	Išklauso ir tvirtina Pasvalio SPP 2030 įgyvendinimo ataskaitas (vieną kartą per metus), tvirtina dokumento pakeitimus ir (ar) papildymus, teikia pasiūlymus, susijusius su rajono strategine plėtra.
2.	Pasvalio rajono savivaldybės Strateginio planavimo grupė (SPG)	SPG yra Pasvalio rajono savivaldybės mero potvarkiu ⁸⁶ sudaryta grupė, kuri sudaroma strateginių planų rengimui organizuoti ir koordinuoti, įgyvendinimui prižiūrėti, biudžetiniais metais pasiektiems rezultatams įvertinti, iškilusioms problemoms analizuoti ir planuojamo laikotarpio veiklos prioritetams suformuoti.
<i>Administracinis lygmuo</i>		
3.	Savivaldybės meras	Savivaldybės meras organizuoja SPP rengimą, įgyvendinimą, stebėseną, vertinimą, ataskaitų rengimą, keitimą bei papildymą.

⁸⁶ Potvarkis.



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Eil. Nr.	Institucija	Pagrindiniai uždaviniai, įgyvendinant Pasvalio SPP 2030
4.	PRSA padalinys, atsakingas už SP	Surenka, apibendrina ir susistemina informaciją apie Pasvalio SPP 2030 įgyvendinimo būklę iš Koordinatorių (PRSA struktūrinių padalinių/ skyrių/ specialistų), parengia Pasvalio SPP 2030 įgyvendinimo ataskaitas (metines ir galutinę) bei teikia siūlymus SPP koregavimui. Parengtas metines/ galutinę SPP įgyvendinimo ataskaitas su siūlymais dėl SPP keitimo skelbia PRS interneto svetainėje viešosioms konsultacijoms, sudarant galimybes Savivaldybės bendruomenei susipažinti su dokumentu ir per nustatytą terminą pateikti pastabas bei pasiūlymus. Pasibaigus viešųjų konsultacijų terminui, gautas pastabas patikslintai ataskaitai bei siūlymus keisti, koreguoti SPP, teikia svarstyti SPG ir, jai pritarus, teikia tvirtinti PRS tarybai.
5.	Koordinatoriai	Už kiekvieno tikslo/ uždavinio/ priemonės įgyvendinimą yra atsakingas SPP priemonių plane priskirtas Koordinatorius, kuris yra ir pagrindinis vykdytojas. Koordinatorius vykdo Pasvalio SPP 2030 įgyvendinimo stebėseną: renka rodiklius apie tikslų, uždavinių, priemonių, projektų įgyvendinimą, analizuoja SPP įgyvendinimo poveikį Savivaldybei. Koordinatorius Pasvalio SPP 2030 įgyvendinimo stebėsenos sistemoje nustatytais terminais teikia PRSA padaliniui, atsakingam už SP, informaciją apie priskirtų jiems vykdyti SPP dalių įgyvendinimą, pasiūlymus dėl SPP koregavimo ir (ar) papildymo, kitus pasiūlymus, susijusius su rajono strategine plėtra.
6.	Priemonių vykdytojai	Pasvalio SPP 2030 įgyvendinimo stebėsenos sistemoje nustatytais terminais teikia Koordinatoriui (pagrindiniam vykdytojui) informaciją apie jiems priskirtų vykdyti priemonių įgyvendinimą, jų koregavimą ir (ar) papildymą, kitus pasiūlymus, susijusius su rajono strategine plėtra.
Visuomeninis lygmuo		
7.	Socialiniai-ekonominiai partneriai	Esant poreikiui, patariamojo balso teise kviečiami dalyvauti SPG, dalyvauja svarstant Pasvalio SPP 2030 įgyvendinimo ataskaitas, teikia pastabas apie SPP įgyvendinimą bei pasiūlymus dėl SPP koregavimo ir (ar) papildymo.

Šaltinis: sudaryta autorių

Pasvalio SPP 2030 įgyvendinimo stebėsenos objektai – vizija, prioritetai, tikslai, uždaviniai, priemonės, projektai bei stebėsenos rodiklių sistema, pagal kuriuos yra vykdoma SPP įgyvendinimo stebėseną. Pasvalio SPP 2030 įgyvendinimo stebėsenos rezultatas:

- ✓ kiekvienais metais rengiamos strateginio plėtros plano metinės priemonių įgyvendinimo ataskaitos;
- ✓ SPP įgyvendinimo pabaigoje rengiama SPP įgyvendinimo ataskaita.

Rengiant Pasvalio SPP 2030 **metines įgyvendinimo ataskaitas**, surenkama informacija iš visų Koordinatorių apie priemonių įgyvendinimą, analizuojant priemonių stebėsenos rodiklius (kitais dar vadinamus produkto rodiklius – žr. aprašymą žemiau) bei vertinant per metus įgyvendintų priemonių dalies pasiekimą. Koordinatoriai (pagrindiniai vykdytojai) iki einamųjų metų kovo 15 d. surenka priskirtoms priemonėms reikalingą informaciją ir duomenis iš Priemonių vykdytojų už praėjusius kalendorinius metus, juos apibendrina ir pateikia PRSA padaliniui, atsakingam už SP. Pastarasis apibendrina gautą informaciją ir iki einamųjų metų balandžio 30 dienos parengia metinę įgyvendinimo ataskaitą. Kiekvienų metų gegužės mėn. paskelbia ją savivaldybės interneto svetainėje visuomenei susipažinti bei iki einamųjų metų gegužės 31 d. teikia svarstyti SPG. Metinė įgyvendinimo ataskaita kiekvienų metų birželio mėn. teikiama Pasvalio rajono savivaldybės tarybos komitetams svarstyti ir tarybai tvirtinti (metinės įgyvendinimo ataskaitos forma pateikiama prieduose).



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

SPP įgyvendinimo stebėsenos sistemoje numatyta trijų lygių **stebėsenos rodiklių sistema**, kurią naudojant yra vertinamas SPP įgyvendinimo lygis ir poveikis rajono plėtrai. Pasvalio SPP 2030 įgyvendinimo stebėsenos rodiklių sistemą sudaro:

- 1) *Poveikio (efekto) stebėsenos rodikliai* – pirmojo lygio. Juos sudaro rodikliai, rodantys efektą, kurį galima pasiekti, įgyvendinus SPP tikslus (žr. 5 lentelę). Tikslų stebėsenos rodikliams nustatytos siektinos reikšmės SPP laikotarpio pabaigoje. Poveikio (efekto) rodiklių pasiekimas vertinamas kitais metais po SPP laikotarpio pabaigos, rengiant SPP įgyvendinimo ataskaitą ir lyginant su siektinomis reikšmėmis.
- 2) *Rezultato stebėsenos rodikliai* – antrojo lygio. Juos sudaro rodikliai, rodantys rezultatą, kurį kuris bus pasiektas, įgyvendinus SPP uždavinius (žr. 5 lentelę). Uždavinių stebėsenos rodikliams nustatytos siektinos reikšmės SPP laikotarpio pabaigoje. Rezultato rodiklių pasiekimas vertinamas kitais metais po SPP laikotarpio pabaigos, rengiant SPP įgyvendinimo ataskaitą ir lyginant su siektinomis reikšmėmis.
- 3) *Produkto rodikliai* yra trečiojo lygio. Kiekviena SPP priemonė turi mažiausiai vieną rodiklį, matuojantį jos įgyvendinimo pažangą – tai yra produkto rodikliai (žr. 5 lentelę). Priemonių stebėsenos rodikliams nustatytos siektinos reikšmės, jų pasiekimas vertinamas kiekvienais metais, rengiant metines įgyvendinimo ataskaitas. SPP įgyvendinimo pabaigoje, rengiant metinę įgyvendinimo ataskaitą, produkto rodikliai palyginami su siekiamybėmis, nurodytomis 5 lentelėje.

SPP įgyvendinimo ataskaita rengiama ir tvirtinama 2031 m., arba anksčiau, jei anksčiau nuspręsta iš esmės pakeisti/ atnaujinti (SPP įgyvendinimo ataskaitos forma pateikiama prieduose).

Išsamus Pasvalio SPP 2030 įgyvendinimo stebėsenos, atnaujinimo proceso aprašymas, koregavimo/ papildymo tvarka bei vykdymo terminai pateikiami 9 lentelėje.

9 lentelė. Pasvalio SPP 2030 įgyvendinimo stebėsenos procedūros ir vykdymo terminai

Procedūros	Proceso dalyviai	Vykdymo terminai		Periodiš- kumas
Pradžia	Pabaiga			
1. Pasvalio SPP 2030 metinės/ įgyvendinimo ataskaitos rengimas				
1.1. Koordinatoriai iš priemonių vykdytojų surenka duomenis, reikalingus ataskaitai, juos apibendrina ir teikia PRSA padaliniui, atsakingam už SP.	Koordinatoriai, priemonių vykdytojai, PRSA padalinys, atsakingas už SP	Einamųjų metų sausio 1 d.	Einamųjų metų kovo 15 d.	Metinė įgyvendinimo ataskaita – kiekvienais metais
1.2. PRSA padalinys, atsakingas už SP, parengia metinę/ SPP įgyvendinimo ataskaitą.	PRSA padalinys, atsakingas už SP	Einamųjų metų kovo 15 d.	Einamųjų metų balandžio 30 d.	
1.3. Metinė/ SPP įgyvendinimo ataskaita viešinama Savivaldybės interneto svetainėje, teikiama svarstyti ir pritarti SPG.	PRSA padalinys, atsakingas už SP, SPG	Einamųjų metų gegužės 1 d.	Einamųjų metų gegužės 31 d.	SPP įgyvendinimo ataskaita – SPP įgyvendinimo pabaigoje
1.4. Metinė/ SPP įgyvendinimo ataskaita teikiama svarstyti	PRS taryba	Einamųjų metų birželio 1 d.	Einamųjų metų birželio 30 d.	



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Procedūros	Proceso dalyviai	Vykdymo terminai		Periodiš- kumas
		Pradžia	Pabaiga	
PRS tarybos komitetams ir tvirtinti tarybai. 1.5. Parengta ir patvirtinta metinė/ SPP įgyvendinimo ataskaita skelbiama Savivaldybės interneto tinklalapyje www.pasvalys.lt .	PRSA padalinys, atsakingas už SP	Einamųjų metų liepos 1 d.	Einamųjų metų liepos 15 d.	
2. Esminis Pasvalio SPP 2030 atnaujinimas ⁸⁷				
2.1. SPP prioritetų, tikslų ir uždavinių ir priemonių plano jiems įgyvendinti įvertinimas ir atnaujinimas	PRSA skyriai, PRSA padalinys, atsakingas už SP	Einamųjų metų liepos 1 d.	Einamųjų metų rugsėjo 30 d.	Pagal poreikį, ne dažniau, kaip vieną kartą visą SPP per laikotarpį
2.2. Atnaujintas SPP viešinamas Savivaldybės interneto svetainėje, teikiamas svarstyti ir pritarti SPG.	PRSA padalinys, atsakingas už SP, SPG	Einamųjų metų spalio 1 d.	Einamųjų metų spalio 31 d.	
2.3. Atnaujintas SPP teikiamas svarstyti PRS tarybos komitetams ir tvirtinti tarybai.	PRS taryba	Einamųjų metų lapkričio 1 d.	Einamųjų metų lapkričio 31 d.	
2.4. Parengtas ir patvirtintas atnaujintas SPP skelbiamas Savivaldybės interneto tinklalapyje www.pasvalys.lt .	PRSA padalinys, atsakingas už SP	Einamųjų metų gruodžio 1 d.	Einamųjų metų gruodžio 31 d.	
3. Neesminis Pasvalio SPP 2030 peržiūrėjimas, keitimas/ papildymas.				

⁸⁷ Tuo atveju, kai iš esmės atnaujinamas Pasvalio SPP 2030 (keičiama daugiau nei pusė uždavinių ir priemonių), turi būti atliekama išsami aplinkos analizė, peržiūrima vizija, prioritetai, strateginiai tikslai, uždaviniai, organizuojamas viešas dokumento svarstymas. Šio etapo gali ir nebūti, jei neatsiranda poreikio.



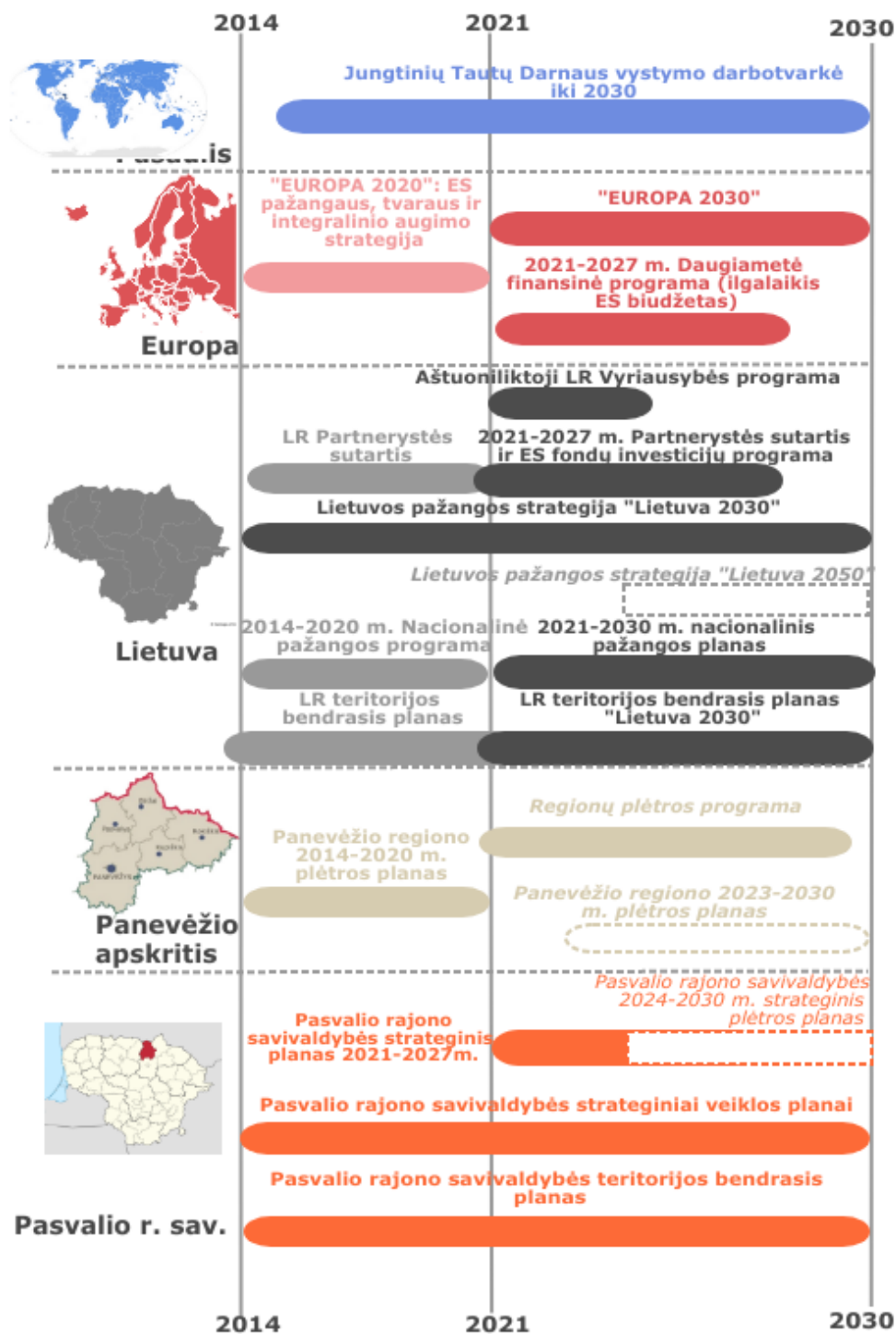
Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Procedūros	Proceso dalyviai	Vykdymo terminai		Periodiškumas
		Pradžia	Pabaiga	
PRS tarybos narių, PRSA ir jos struktūrinių padalinių, savivaldybei pavaldžių įstaigų ir įmonių, socialinių – ekonominių partnerių bei kitų subjektų raštu teikiami pasiūlymai dėl SPP keitimo/ papildymo PRSA padaliniui, atsakingam už SP, kuris juos apibendrina ir teikia Savivaldybės merui, svarstyti ir pritarti SPG bei Savivaldybės tarybai tvirtinti.	PRS tarybos nariai, PRSA padaliniai, savivaldybės pavaldžios įstaigos ir įmonės, socialiniai-ekonominiai partneriai, PRSA padalinys, atsakingas už SP, SPG, PRS taryba	Pagal poreikį.		



PRIEDAI

1 PRIEDAS. PAGRINDINIAI PLANAVIMO DOKUMENTAI, AKTUALŪS PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS STRATEGINIAM PLANAVIMUI



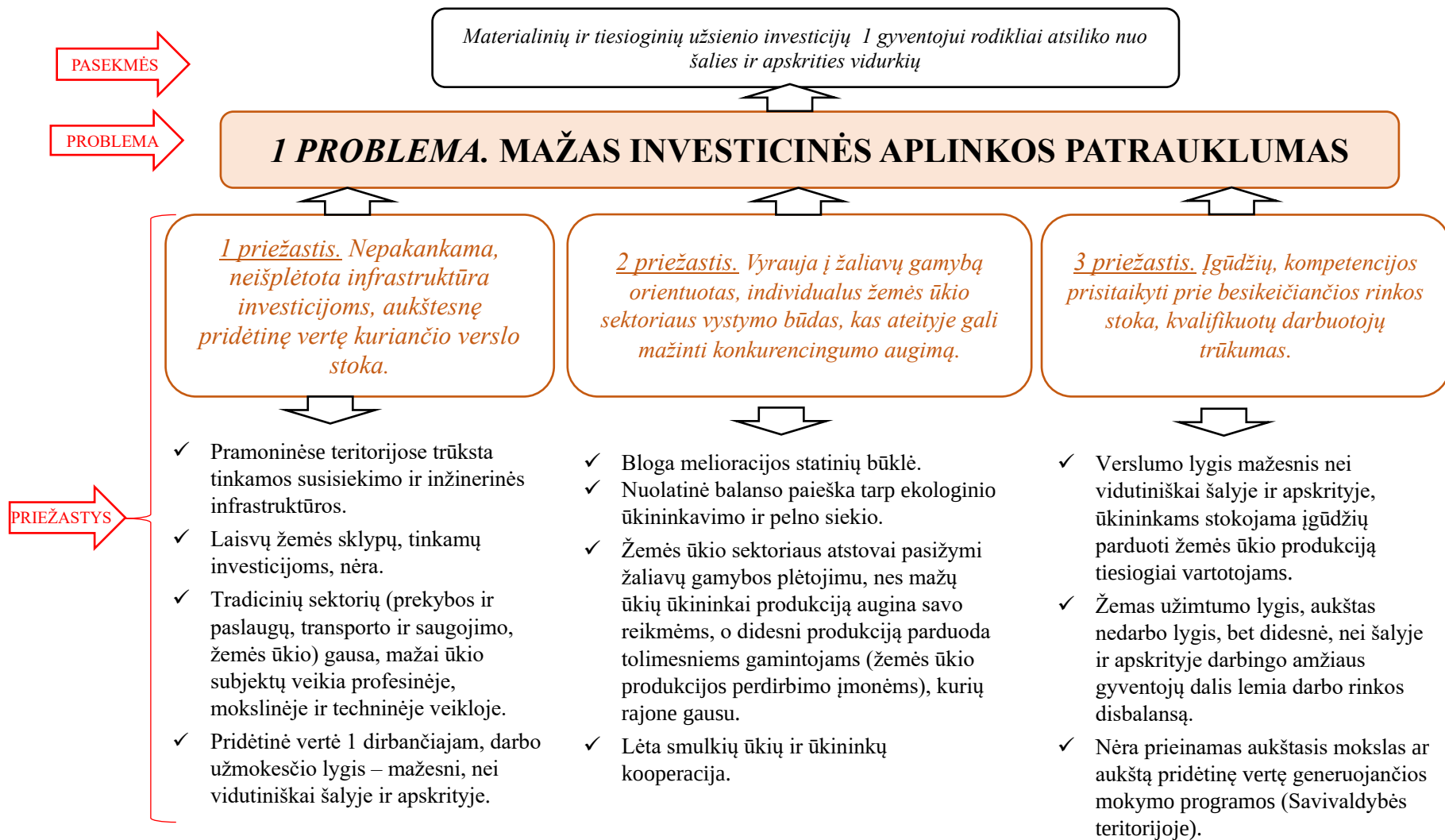


2 PRIEDAS. DARNAUS VYSTYMOSI TIKSLAI

1		Panaikinti visų formų skurdą
2		Panaikinti badą, užtikrinti apsirūpinimą maistu ir geresnę mitybą, skatinti darnų žemės ūkį
3		Užtikrinti sveiką gyvenimą ir skatinti visų amžiaus grupių gerovę
4		Užtikrinti visaapimančią ir lygiavertį kokybišką švietimą ir skatinti visą gyvenimą trunkantį mokymąsi
5		Pasiekti lyčių lygybę ir įgalinti moteris ir mergaites
6		Užtikrinti visiems prieinamą, darnų valdymą ir sanitariją
7		Užtikrinti visiems prieigą prie prieinamos, patikimos, darnios ir modernios energijos
8		Skatinti tvarų, visaapimančią ir darnų ekonominį augimą, produktyvų įdarbinimą ir tinkamą darbą
9		Plėtoti atsparią infrastruktūrą, skatinti visaapimančią ir darnią industrilizaciją ir skatinti inovacijas
10		Sumažinti nelygybę valstybėse ir tarp valstybių
11		Padaryti miestus ir žmonių apgyvendintas vietas saugias, atsparias ir darnias
12		Užtikrinti darnaus vartojimo ir gamybos modelius
13		Imtis skubių kovos su klimato kaita ir jos padariniais veiksmų
14		Išsaugoti ir darniam vystymui naudoti vandenynų ir jūrų išteklius
15		Saugoti, atkurti, skatinti darnų žemės ekosistemų naudojimą, darniai valdyti miškus, kovoti su dykumėjimu, sustabdyti žemės degradaciją, bioįvairovės praradimą
16		Skatinti taikias visuomenes darniam vystymuisi, užtikrinti prieigą prie teisingumo visiems ir sukurti efektyvias, atskaitingas visų lygių institucijas
17		Stiprinti vystymosi darbotvarkės įgyvendinimo priemones ir pagyvinti globalią partnerystę darniam vystymuisi

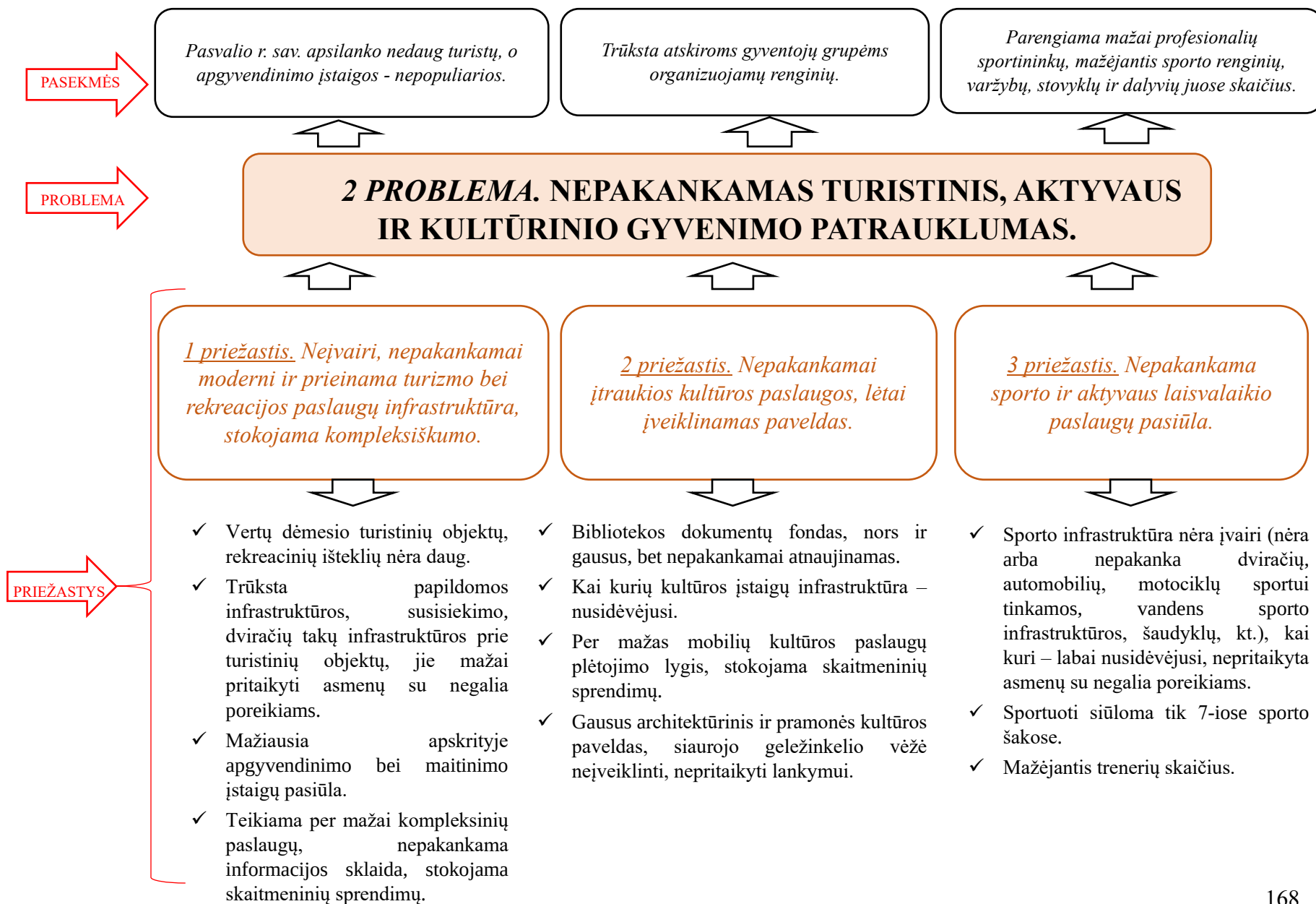


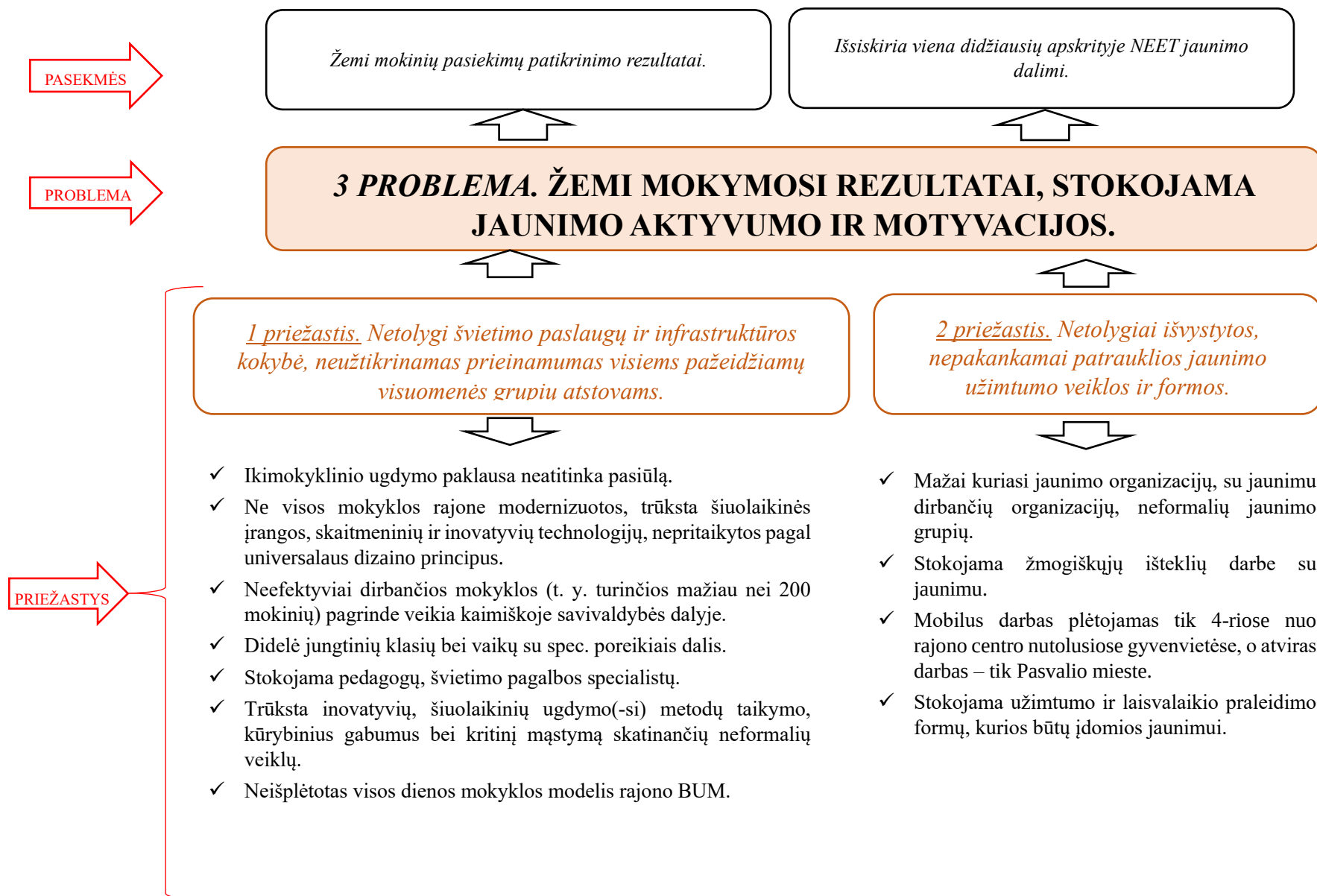
3 PRIEDAS. PROBLEMŲ IR JŲ PRIEŽASČIŲ SCHEMAS



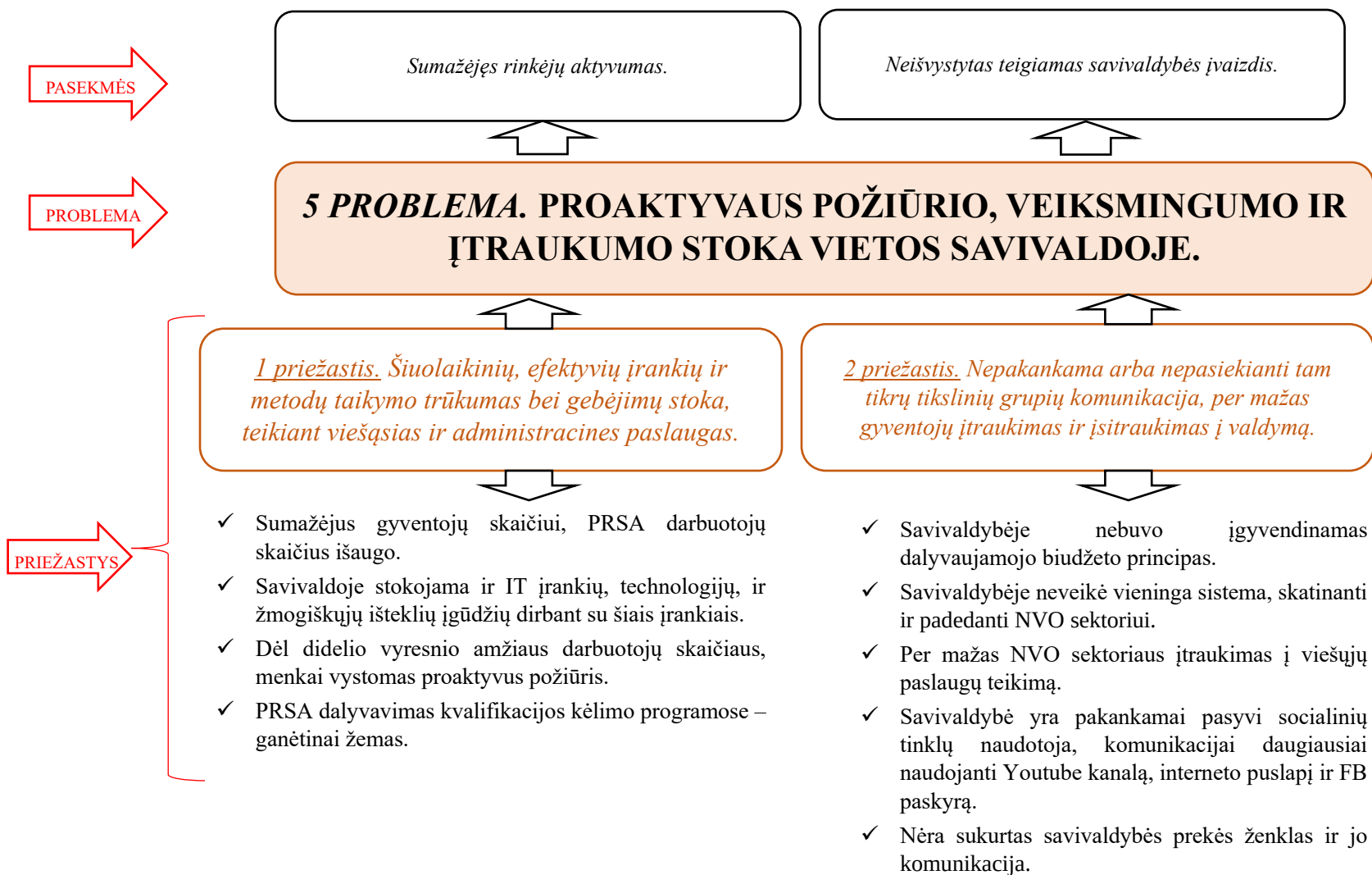


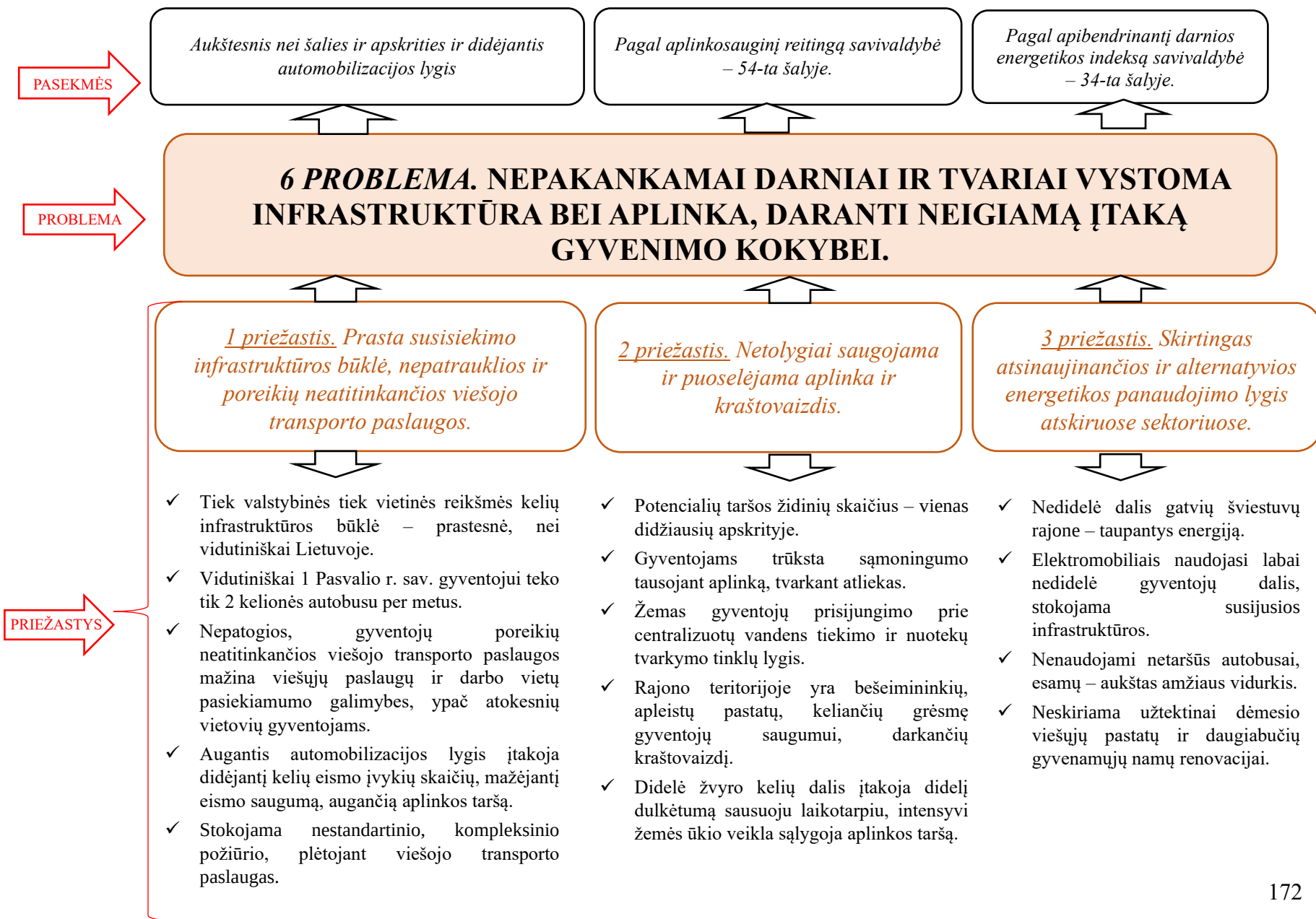
Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas













4 PRIEDAS. PAPILDOMA PRIEMONIŲ PLANO INFORMACIJA

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė		Lėšų poreikis, tūkst. EUR	Galimi finansavimo šaltiniai	Informacijos šaltinis/ Priemonių vykdytojai
				Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)			
1	SUDARYTI SĄLYGAS INVESTICINĖS APLINKOS PATRAUKLUMO DIDĖJIMUI RAJONE	Pasvalio rajono savivaldybės administracijos (PRSA) Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Gyventojų užimtumo lygio (15-64 metų) (proc.) santykis su šalies vidurkiu (proc.)	85,1 (2022 m.)	90,0 (2030 m.)	10 060	Savivaldybės biudžetas (SB), Valstybės biudžetas (VB), Europos Sąjungos lėšos (ES), kitos lėšos (KT)	Valstybės duomenų agentūra
			Vidutinio mėnesinio (bruto) darbo užmokesčio santykis su šalies vidurkiu (proc.)	75,2 (2022 m. IV ketv.)	80,0 (2030 m.)			
			Moterų ir vyrų darbo užmokesčio atotrūkis (proc.)	2,0 (2021 m.)	1,5 (2030 m.)			
			Nedarbo lygio santykis su šalies vidurkiu (proc.)	108,9 (2022 m.)	100,0 (2030 m.)			
1.1.	Išplėtoti investicijoms bei aukštesnę pridėtinę vertę kuriančiam verslui skirtą infrastruktūrą	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Materialinių investicijų (MI), tenkančių 1-am gyventojui, santykis su šalies vidurkiu (proc.)	36,8 (2021 m.)	50,0 (2030 m.)	680	SB, ES, KT	Valstybės duomenų agentūra
			Tiesioginių užsienio investicijų (TUI), tenkančių 1-am gyv., santykis su šalies vidurkiu (proc.)	8,2 (2021 m.)	10,0 (2030 m.)			
1.1.1.	Verslo plėtrai ir investicijų pritraukimui svarbių teritorijų ir reikalingos infrastruktūros išvystymas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Naujai išvystytų teritorijų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)	500	SB, ES, KT (privačios lėšos, kitų savivaldybių lėšos)	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius
1.1.2.	Strategijos investuotojų pritraukimui Panevėžio regione parengimas, bendradarbiaujant su Panevėžio regiono savivaldybėmis (Funkcinės zonos savivaldybėmis)	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Parengta ir įgyvendinta strategija	0 (2024 m.)	1 (2029 m.)	30	SB, KT (kitų savivaldybių lėšos)	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius
1.1.3.	Rajono investicinės, verslo aplinkos populiarinimas ir informacijos sklaida apie ją	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Paremtų verslo subjektų, dalyvavusių parodose/ verslo misijose/ verslo mugėse/ kituose renginiuose, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)	100	SB, KT (kitos viešosios ir privačios lėšos)	Pasvalio VVG, Pasvalio TIC, NVO, asocijuotos verslo struktūros
			Įgyvendintų naujų viešinimo priemonių skaičius (kompl.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)			



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė		Lėšų poreikis, tūkst. EUR	Galimi finansavimo šaltiniai	Informacijos šaltinis/ Priemonių vykdytojai
				Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)			
1.1.4.	Vietos ir užsienio viešojo bei privataus sektoriaus atstovų bendradarbiavimo skatinimas verslo plėtros ir investicijų pritraukimo klausimais	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Suorganizuotų/ dalyvautų susitikimų verslo plėtros ar investicijų pritraukimo klausimais skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	4 (2030 m.)	50	SB, KT (kitos viešosios ir privačios lėšos)	Asocijuotos verslo struktūros
			Igyvendintų bendrų projektų/ iniciatyvų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)			
1.2.	Išvystyti tvarų ir konkurencingą žemės ūkį	PRSA Žemės ūkio skyrius	Žemės ūkio produkcijos produktyvumo santykis su šalies vidurkiu (iš 1 ha žemės ūkio naudmenų pagamintos bendrosios žemės ūkio produkcijos vertė) (proc.)	155,6 (2021 m.)	160,0 (2030 m.)	7 210	SB, VB, ES, KT	Valstybės duomenų agentūra
			Jaunųjų ūkininkų dalis (proc.)	17,9 (2022 m. pab.)	20,0 (2030 m.)			VĮ "Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras"
			Žemės ūkio kooperatyvų skaičius (vnt.)	4 (2023 m. 06 mėn.)	5 (2030 m.)			
			Blogos būklės sausinamo ploto dalis nuo bendrai sausinamo ploto (proc.)	14,5 (2022 m.)	10,0 (2030 m.)			PRSA Žemės ūkio skyrius
1.2.1.	Melioracinių statinių, sistemų tvarkymas ir rekonstrukcija, prioritetą teikiant išmaniajai/ inovatyviai melioracijai	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius	Atnaujintų melioracijos statinių ir sistemų plotas (ha)	0 (2024 m.)	400 (2030 m.)	7 200	SB, VB, ES, KT (privačios lėšos)	PRSA Žemės ūkio skyrius, PRS veikiančios melioracijos sistemų naudotojų asociacijos
			Atnaujintų melioracijos griovių ilgis (km)	0 (2024 m.)	280 (2030 m.)			
			Atnaujintų hidrotechninių statinių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)			
1.2.2.	Ekologinių, specializuotų, netradicinių žemės ūkio šakų stiprinimas ir plėtra	PRSA Žemės ūkio skyrius	Įkurtų naujų ekologinių/ specializuotų/ netradicinių žemės ūkio verslo vienetų (ūkių, bendrovių, asociacijų) skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)	0	SB, ES, KT (privačios lėšos)	Lietuvos ūkininkų sąjungos Pasvalio skyrius
1.2.3.	Sąlygų ir paskatų sudarymas kurti ir plėtoti vietinėms, trumposioms maisto tiekimo grandinėms rajone	PRSA Žemės ūkio skyrius	Igyvendintų viešinio priemonių skaičius (kompl.)	0 (2024 m.)	5 (2030 m.)	10	SB, ES, KT (privačios lėšos)	Lietuvos ūkininkų sąjungos Pasvalio skyrius
			Naujų ūkio subjektų, kurie pradėjo dalyvauti vietinėse, trumposiose maisto tiekimo grandinėse, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)			
1.2.4.	Kooperacijos skatinimas žemės ūkio veikloje	PRSA Žemės ūkio skyrius	Įkurtų naujų kooperacijos formų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)	0	SB, ES, KT (privačios lėšos)	Lietuvos ūkininkų sąjungos Pasvalio skyrius



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė		Lėšų poreikis, tūkst. EUR	Galimi finansavimo šaltiniai	Informacijos šaltinis/ Priemonių vykdytojai
				Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)			
1.3.	Paskatinti verslumą, gebėjimus prisitaikyti prie besikeičiančios rinkos	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Verslumo lygio (veikiančių SVV įmonių skaičiaus, tenkančio 1000 gyv.) santykis su šalies vidurkiu (proc.) Veikiančių ūkio subjektų skaičiaus metinis pokytis (proc.)	51,4 (2022 m. pr.)	60,0 (2030 m.)	2 170	SB, ES, KT	www.verslilietuva.lt Valstybės duomenų agentūra
1.3.1.	Verslumą, gerąją verslo patirtį skatinančių renginių organizavimas, dalyvavimas bei skatinimas dalyvauti juose	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Suorganizuotų/ dalyvautų renginių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	7 (2030 m.)	70	SB, ES, KT (kitos viešosios ir privačios lėšos)	Pasvalio TIC, Pasvalio VVG, NVO
1.3.2.	Bendrų socialinių, kūrybinių ekonomikos ir bendro infrastruktūros naudojimo iniciatyvų (pvz., verslo centrų, verslo slėnių, verslo inkubatorių, verslo klasterių kultūros ir kūrybinių industrijų ir kt.) plėtra ir veiklos skatinimas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Įkurtų naujų verslo bendradarbiystės erdvių skaičius (vnt.) Įgyvendintų bendrų socialinių, kūrybinių ekonomikos ir bendro infrastruktūros naudojimo iniciatyvų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.) 0 (2024 m.)	1 (2030 m.) 2 (2030 m.)	300	SB, ES, KT (kitos viešosios ir privačios lėšos)	Pasvalio VVG, NVO
1.3.3.	Vietinių įsidarbinimo galimybių gerinimas, socialinių verslų skatinimas ir plėtra, įgyvendinant vietos plėtros strategijas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Įgyvendintų strategijų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)	0	SB, ES, KT (privačios lėšos)	Pasvalio VVG, NVO
1.3.4.	Inovatyvių įmonių/ startuolių atsiradimo skatinimas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Įsteigtų naujų inovatyvių įmonių/startuolių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)	0	SB, ES, KT (kitos viešosios ir privačios lėšos)	Asocijuotos verslo struktūros
1.3.5.	Privataus ir viešojo sektorių partnerystės skatinimas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Įgyvendintų viešosios privačiosios partnerystės projektų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)	1 000	SB, ES, KT (privačios lėšos)	Asocijuotos verslo struktūros
1.3.6.	Alternatyvių veiklų kaime skatinimas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Įkurtų alternatyvių veiklų kaime skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	8 (2030 m.)	800	SB, ES, KT (privačios lėšos)	Pasvalio VVG, NVO
2	DIDINTI TURISTINIO, AKTYVAUS IR KULTŪRINIO GYVENIMO PATRAUKLUMĄ RAJONE	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Turistų skaičiaus metinis pokytis (proc.): - Apgyvandinimo įstaigose- Pasvalio TIC	(-20,2) (apgyvendinimo įstaigose) 170,0 (Pasvalio TIC) (2022 m.)	10,0 (apgyvendinimo įstaigose) 10,0 (Pasvalio TIC) (2030 m.)	13 084	SB, VB, ES, KT	Valstybės duomenų agentūra, Pasvalio TIC



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė		Lėšų poreikis, tūkst. EUR	Galimi finansavimo šaltiniai	Informacijos šaltinis/ Priemonių vykdytojai
				Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)			
				palyginti su 2021 m.)	palyginti su 2029 m.)			
		PRSA Bendrasis skyrius	Kultūros įstaigų lankytojų skaičius (tūkst. asm.): - KC lankytojų sk. - bibliotekų lankytojų (apsilankymų) sk. - bibliotekų vartotojų sk. - muziejų lankytojų sk.	(2022 m.) 51,3 164,0 3,8 43,0	(2030 m.) 75,0 170,0 5,0 50,0			PRSA bendrasis skyrius
		PRSA Švietimo ir sporto skyrius	Sportuojančių gyventojų dalies santykis su šalies vidurkiu (proc.)	117,4 (2021 m.)	120,0 (2030 m.)			Lietuvos sporto statistikos metraščiai
2.1.	Išvystyti turistinių ir rekreacinių paslaugų bei infrastruktūros įvairovę, pagerinti paslaugų kokybę ir prieinamumą	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Užsienio turistų dalis (proc.): - Apgyvandinimo įstaigose - Pasvalio TIC Turistų, apsilankusių spalio-balandžio mėn., dalis (proc.): - Apgyvandinimo įstaigose - Pasvalio TIC	35,6 (apgyvendinimo įstaigose) 4,4 (Pasvalio TIC) (2022 m.) 40,3 (apgyvendinimo įstaigose) 38,5 (Pasvalio TIC) (2022 m.)	40,0 (apgyvendinimo įstaigose) 10,0 (Pasvalio TIC) (2030 m.) 45,0 (apgyvendinimo įstaigose) 45,0 (Pasvalio TIC) (2030 m.)	3 660	SB, VB, ES, KT	Valstybės duomenų agentūra, Pasvalio TIC
2.1.1.	Turizmo informacinės infrastruktūros modernizavimas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Naujai įrengtų/ atnaujintų turizmo informacinės infrastruktūros objektų skaičius (kompl.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)	100	SB, VB, ES, KT (kitos viešosios ir privačios lėšos)	Pasvalio TIC, PRS teritorijoje veikiantys regioniniai parkai
2.1.2.	Panevėžio regiono turistų poreikių turizmo produktams ir paslaugoms galimybių studijos ir turizmo rinkodaros strategijos (įskaitant pramoninį turizmą) parengimas, bendradarbiaujant su Panevėžio regiono savivaldybėmis (Funkcinės zonos savivaldybėmis)	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Parengta ir įgyvendinta strategija	0 (2024 m.)	1 (2029 m.)	30	SB, KT (kitų savivaldybių lėšos)	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius
2.1.3.	Turizmo/ rekreacijos/ lankytinų objektų skaitmenizavimas, bendros	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Sukurta bendra turizmo informacinė sistema kartu su FZ savivaldybėmis	0 (2024 m.)	1 (2029 m.)	200	SB, ES, KT (kitų savivaldybių lėšos)	Pasvalio TIC



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekima stebėsenos rodiklio reikšmė		Lėšų poreikis, tūkst. EUR	Galimi finansavimo šaltiniai	Informacijos šaltinis/ Priemonių vykdytojai
				Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)			
	turizmo sistemos kūrimas bendradarbiaujant su Panevėžio regiono savivaldybėmis (Funkcinės zonos savivaldybėmis)		Naujai sukurtų/ įdiegtų turizmo objektų skaitmenizavimo priemonių skaičius (kompl.)	0 (2024 m.)	7 (2030 m.)			
2.1.4.	Turizmo, rekreacijos ir lankytinų objektų prieinamumo ir pasiekiamumo gerinimas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Turizmo/ rekreacijos/ lankytinų objektų, pritaikytų lankymui, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	5 (2030 m.)	1 000	SB, ES	Pasvalio TIC
2.1.5.	Viešosios turizmo, rekreacijos infrastruktūros (mažos apimties turizmo infrastruktūros) atnaujinimas ir plėtra	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Naujai įrengtos/ atnaujintos viešosios turizmo/ rekreacijos infrastruktūros objektų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)	100	SB, ES, KT	Pasvalio TIC
2.1.6.	Pažintinio turizmo infrastruktūros, įskaitant bendrus turizmo maršrutus kartu su kitomis Panevėžio regiono savivaldybėmis (FZ savivaldybėmis), atnaujinimas ir plėtra	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Sukurtų turizmo maršrutų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)	1 700	SB, ES, KT (kitų savivaldybių lėšos)	Pasvalio TIC
2.1.7.	Kulinarinio turizmo, kaimo turizmo infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra bei tokių paslaugų skatinimas (populiarinimas)	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Sukurtų naujų paslaugų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)	130	SB, ES, KT (kitos viešosios ir privačios lėšos)	Pasvalio TIC
			"Kulinarinio paveldo kelio" sukūrimas	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)			
2.1.8.	Tarptautinio turizmo paslaugų plėtra	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Įgyvendintų/dalyvautų tarptautinių turizmo projektų/ renginių ir pan. skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)	200	SB, KT (kitos viešosios ir privačios lėšos)	Pasvalio TIC, Pasvalio VVG, NVO
2.1.9.	Pasvalio turizmo informacijos centro veiklos plėtra	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Įgyvendintų priemonių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)	200	SB, ES	Pasvalio TIC
2.2.	Padidinti kultūros paslaugų įtraukumą, paspartinti kultūros paveldo įveiklinimo procesus	PRSA Bendrasis skyrius	Partnerių kultūros srityje skaičius (užsienio/ Lietuvos) (vnt.)	4/43 (2023 m. pr.)	5/45 (2030 m.)	5 379	SB, VB, ES, KT	PRSA Bendrasis skyrius
			Profesionalių menininkų (atvykstančių ir vietinių) skaičius (kolektyvai ir/ ar pavieniai atlikėjai)	26 (2023 m. pr.)	30 (2030 m.)			
		PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Įveiklintų nekilnojamojo kultūros paveldo objektų dalis (proc.)	27,0 (2023 m. pr.)	31,0 (2030 m.)			PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė		Lėšų poreikis, tūkst. EUR	Galimi finansavimo šaltiniai	Informacijos šaltinis/ Priemonių vykdytojai
				Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)			
2.2.1.	Kultūros paslaugas teikiančių įstaigų infrastruktūros atnaujinimas, įskaitant pritaikymą įvairių socialinių grupių poreikiams	PRSA Bendrasis skyrius	Kultūros įstaigų, kuriuose atnaujinta infrastruktūra, skaičius (vnt.) Kultūros įstaigų, kuriose naujai įsigyta/ modernizuota įranga/ materialinė bazė, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.) 0 (2024 m.)	3 (2030 m.) 3 (2030 m.)	1 378	SB, VB, ES, KT (kitos viešosios lėšos)	PRS kultūros įstaigos
2.2.2.	Viešųjų erdvių pritaikymas kultūros paslaugų teikimui	PRSA Bendrasis skyrius	Naujai sukurtų/ atnaujintų kultūrinių erdvių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)	320	SB, VB, ES, KT (kitos viešosios ir privačios lėšos)	PRS kultūros įstaigos
2.2.3.	Kultūros paveldo objektų aktualizavimas ir įveiklinimas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Aktualizuotų/ įveiklintų kultūros paveldo objektų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)	2 000	SB, VB, ES, KT (kitos viešosios ir privačios lėšos)	Pasvalio TIC, NVO
2.2.4.	Mobilių kultūros paslaugų plėtra, siekiant didesnio paslaugų prieinamumo	PRSA Bendrasis skyrius	Pagerintų/ išplėstų mobilių kultūros paslaugų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	4 (2030 m.)	430	SB, ES, KT (kitos viešosios ir privačios lėšos)	PRS kultūros įstaigos, Pasvalio TIC, Pasvalio VVG, NVO
2.2.5.	Kultūros paslaugų ir produktų, skirtų skirtingoms socialinėms grupėms, plėtra	PRSA Bendrasis skyrius	Suorganizuotų renginių, skirtų skirtingoms socialinėms grupėms, skaičius (vnt.) Vykdomų socialinių kultūrinių programų (pvz, „Socialinis receptas“), skaičius (vnt.)	0 (2024 m.) 0 (2024 m.)	30 (2030 m.) 3 (2030 m.)	100	SB, ES, KT (kitos viešosios ir privačios lėšos)	PRS įstaigos, Pasvalio VVG, NVO
2.2.6.	Kultūros paslaugų bei produktų populiarinimas bei informacija sklaida apie juos	PRSA Bendrasis skyrius	Įgyvendintų naujų viešinio priemonių skaičius (kompl.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)	30	SB, KT (kitos viešosios, privačios lėšos)	PRS kultūros įstaigos, Pasvalio TIC, Pasvalio VVG, NVO
2.2.7.	Kultūros renginių žanrų plėtra	PRSA Bendrasis skyrius	Naujų kultūros renginių žanrų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)	10	SB, ES, KT (kitos viešosios ir privačios lėšos)	PRS kultūros įstaigos, Pasvalio VVG, NVO
2.2.8.	Kultūros įstaigų bei kitų kultūros dalyvių veiklos tarptautiškumo ir partnerystės skatinimas	PRSA Bendrasis skyrius	Įgyvendintų tarptautinių kultūros projektų/ programų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	4 (2030 m.)	1 000	SB, ES, KT (kitos viešosios ir privačios lėšos)	PRS kultūros įstaigos, Pasvalio TIC, NVO
2.2.9.	Kultūros ir meno darbuotojų pritraukimo į rajoną gerinimas ir kvalifikacijos/ kompetencijų tobulinimas	PRSA Bendrasis skyrius	Suorganizuotų/ dalyvautų kvalifikacijos ir kompetencijų tobulinimo renginių skaičius (vnt.) Pritrauktų naujų kultūros darbuotojų skaičius į savivaldybės įstaigas (asm.)	0 (2024 m.) 0 (2024 m.)	42 (2030 m.) 10 (2030 m.)	111	SB, ES, KT (kitos viešosios ir privačios lėšos)	PRS kultūros įstaigos, NVO



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė		Lėšų poreikis, tūkst. EUR	Galimi finansavimo šaltiniai	Informacijos šaltinis/ Priemonių vykdytojai
				Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)			
2.3.	Išplėtoti sporto ir aktyvaus laisvalaikio paslaugų pasiūlą	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	Paruoštų olimpinės bei nacionalinių rinktinių narių/ kandidatų skaičius (asm.)	14 (2021 m.)	20 (2030 m.)	4 045	SB, VB, ES, KT	Lietuvos sporto statistikos metraščiai
			Sportuojančių moterų dalies santykis su šalies vidurkiu (proc.)	121,3 (2021 m.)	125,0 (2030 m.)			
		PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	Atskirų socialinių grupių asmenų (spec. poreikių turinčių asmenų, senjorų (vyresnio amžiaus), socialinę riziką patiriančių asmenų), dalyvavusių fizinio aktyvumo veiklose, skaičius (asm.)	61 (unikalūs) 311 (iš viso) (2023 m. pr.)	70 (unikalūs) 330 (iš viso) (2030 m.)			Pasvalio VSB
2.3.1.	Profesionaliam, mėgėjiškam sportui skirtos infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	Naujai įrengtos/ atnaujintos sporto infrastruktūros objektų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)	1 000	SB, VB, ES, KT (kitos viešosios ir privačios lėšos)	PRSA Švietimo ir sporto skyrius
2.3.2.	Sporto infrastruktūros prie švietimo įstaigų atnaujinimas ir plėtra	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	Švietimo įstaigų, prie kurių ar kuriose atnaujinta sporto infrastruktūra, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	4 (2030 m.)	2 000	SB, VB, ES, KT (kitos viešosios lėšos)	PRS švietimo įstaigos
			Švietimo įstaigų, kuriose naujai įsigyta/ modernizuota sporto įranga, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	4 (2030 m.)			
2.3.3.	Bendruomeninės fizinio aktyvumo infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	Naujai įrengtos/ atnaujintos bendruomeninės fizinio aktyvumo infrastruktūros (pvz., vaikų žaidimo aikštelių, lauko treniruoklių), skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	5 (2030 m.)	300	SB, ES, KT (privačios lėšos)	PRSA Švietimo ir sporto skyrius
2.3.4.	Sportinės, fizinio aktyvumo veiklos plėtra ir skatinimas, įtraukiant įvairių socialinių grupių atstovus	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	Naujų sportinių veiklų / šakų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)	300	SB, VB, ES, KT (kitos viešosios ir privačios lėšos)	Pasvalio sporto mokykla
			Suorganizuotų/ dalyvautų sporto/ fizinio aktyvumo renginių skaičius skirtingos socialinėms grupėms (vnt.) ir dalyvių skaičius juose (tūkst. asm.)	0 (2024 m.)	300/2450 (2030 m.)			



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė		Lėšų poreikis, tūkst. EUR	Galimi finansavimo šaltiniai	Informacijos šaltinis/ Priemonių vykdytojai
				Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)			
2.3.5.	Sporto veiklų, sporto NVO (klubų), atskirų sportininkų skatinimas	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	Paskatintų sporto NVO (sporto klubų) (vnt.), sportininkų skaičius (asm.)	0 (2024 m.)	15/20 (2030 m.)	400	SB	PRSA Švietimo ir sporto skyrius
			NVO (sporto klubų), teikiančių sporto paslaugas, skaičius iš viso (vnt.)	15 (2023 m. pr.)	20 (2030 m.)			
2.3.6.	Kūno kultūros ir sporto specialistų pritraukimo į rajoną gerinimas ir kvalifikacijos/ kompetencijų tobulinimas	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	Suorganizuotų/ dalyvautų kvalifikacijos ir kompetencijų tobulinimo renginių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	6/50 (2030 m.)	45	SB, ES, KT (kitos viešosios ir privačios lėšos)	PRS švietimo įstaigos, Pasvalio sporto mokykla, NVO (sporto klubai)
			Pritrauktų naujų kūno kultūros ir sporto specialistų skaičius į savivaldybės įstaigas (asm.)	0 (2024 m.)	5 (2030 m.)			
3	SIEKTI AUKŠTESNIŲ MOKYMOSI REZULTATŲ, UGYDTI AKTYVŲ IR MOTYVUOTĄ JAUNIMĄ	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	Tris ar daugiau valstybinių brandos egzaminus išlaikiusiųjų abiturientų dalis (proc.)	66,03 (2022 m.)	70,5 (2030 m.)	10 590	SB, VB, ES, KT	PRSA Švietimo ir sporto skyrius
			Jaunimo dalies santykis su šalies vidurkiu (proc.)	109,3 (2023 m. pr.)	110 (2030 m.)			Valstybės duomenų agentūra
3.1.	Užtikrinti švietimo paslaugų bei infrastruktūros kokybę, tolygumą, prieinamumą	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	<i>Bendrojo ugdymo mokyklų, turinčių gamtos mokslų laboratorijas, dalis (proc.)</i>	22,2 (2022-2023 m. m.)	50,0 (2029-2030 m. m.)	8 720	SB, VB, ES, KT	<i>Švietimo valdymo informacinė sistema</i>
			<i>Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių bendrojo ugdymo mokyklų bendrosiose klasėse dalis (proc.)</i>	28,4 (2022-2023 m. m.)	30,0 (2029-2030 m. m.)			<i>Švietimo valdymo informacinė sistema</i>
			<i>Bendrojo ugdymo mokyklų, veikiančių pagal visos dienos mokyklos modelį, dalis (proc.)</i>	0 (2022-2023 m. m.)	50,0 (2029-2030 m. m.)			<i>PRSA Švietimo ir sporto skyrius</i>
			<i>Bendrojo ugdymo mokyklų klasių, kurios yra jungtinės, dalis (proc.)</i>	20,3 (2022-2023 m. m.)	10 (2029-2030 m. m.)			<i>Švietimo valdymo informacinė sistema</i>
			<i>Neformaliojo švietimo veikloje dalyvaujančių mokinių dalis (proc.)</i>	77,3 (2022 m.)	80,0 (2030 m.)			<i>Švietimo valdymo informacinė sistema</i>
			<i>Neformaliojo suaugusiųjų švietimo programų, finansuotų iš savivaldybės biudžeto, skaičius (vnt.)</i>	3 (2022 m.)	10 (2030 m.)			<i>PRSA Švietimo ir sporto skyrius</i>



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė		Lėšų poreikis, tūkst. EUR	Galimi finansavimo šaltiniai	Informacijos šaltinis/ Priemonių vykdytojai
				Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)			
3.1.1.	Įtraukaus ugdymo ir švietimo pagalbos švietimo įstaigose užtikrinimas	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	Įsteigtų naujų švietimo pagalbos specialistų etatų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	30 (2030 m.)	600	SB, VB, ES, KT (kitos viešosios lėšos)	PRS švietimo įstaigos, Pasvalio ŠPT
			Įdiegtų naujų priemonių įtraukiam ugdymui bei švietimo pagalbai skaičius (kompl.)	0 (2024 m.)	8 (2030 m.)			
3.1.2.	Formalaus ir neformalaus vaikų švietimo ir kokybės didinimas, įskaitant ir visos dienos mokyklos (VDM) modelio taikymą	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	Pavežamų mokinių į neformalias vaikų švietimo veiklas dalis iš viso (proc.)	12,0 (2023 m.)	20,0 (2030 m.)	5 760	SB, VB, ES, KT (kitos viešosios lėšos)	PRS švietimo įstaigos
			Švietimo įstaigų, taikančių VDM modelį, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	6 (2030 m.)			
			Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas teikiančių švietimo įstaigų, kuriose naujai įrengta/ atnaujinta infrastruktūra, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)			
3.1.3.	Transporto priemonių, skirtų vaikų ir mokinių (įskaitant asmenų su negalia) pavėžėjimui, įsigijimas	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	Įsigytų naujų/ atnaujintų transporto priemonių vaikų ir mokinių pavėžėjimui skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	4 (2030 m.)	1 000	SB, VB, ES, KT (kitos viešosios lėšos)	PRS švietimo įstaigos
3.1.4.	Modernios edukacinės aplinkos kūrimas ir atnaujinimas švietimo įstaigose	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	Įdiegtų naujų/ atnaujintų informacinių/ komunikacinių sistemų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)	307	SB, VB, ES, KT (kitos viešosios lėšos)	PRS švietimo įstaigos
			Įsigytų hibridinių klasės sistemų, skirtų mokymui, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	10 (2030 m.)			
			BUM, kuriuose įrengtos šiuolaikinės gamtos mokslų laboratorijos, skaičius iš viso (vnt.)	2 (2023 m. pr.)	6 (2030 m.)			
3.1.5.	Vaikų domėjimosi inovacijomis, techninės krypties dalykais skatinimas	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	Mokyklų, įsigijusių įrangą STEAM krypties ugdymui, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	5 (2030 m.)	460	SB, VB, ES, KT (kitos viešosios lėšos)	PRS švietimo įstaigos
			Suorganizuotų/ dalyvautų renginių STEAM tematika skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)			



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė		Lėšų poreikis, tūkst. EUR	Galimi finansavimo šaltiniai	Informacijos šaltinis/ Priemonių vykdytojai
				Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)			
3.1.6.	Pedagogų ir kitų švietimo specialistų pritraukimo į rajoną gerinimas ir kvalifikacijos/ kompetencijų tobulinimas/ persikvalifikavimas	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	Suorganizuotų/ dalyvautų kvalifikacijos ir kompetencijų tobulinimo/ persikvalifikavimo renginių sk.(vnt.)	0 (2024 m.)	650 (2030 m.)	400	SB, ES, KT (kitos viešosios ir privačios lėšos)	PRS švietimo įstaigos, NVO
			Pritrauktų naujų pedagogų ir kitų švietimo specialistų skaičius į savivaldybės įstaigas (asm.)	0 (2024 m.)	12 (2030 m.)			
3.1.7.	Suaugusių neformaliojo švietimo paslaugų bei kvalifikacijos/ kompetencijų tobulinimas/ persikvalifikavimas	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	Naujai teikiamų suaugusiųjų švietimo paslaugų teikėjų/ programų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	10 (2030 m.)	90	SB, VB, ES, KT (kitos viešosios ir privačios lėšos)	Pasvalio ŠPT, PRS įstaigos, PMC JMS, NVO, Užimtumo tarnyba
3.1.8.	Švietimo įstaigų bendradarbiavimo gerinimas viduje ir su išore	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	Įgyvendintų bendrų projektų/ veiklų/ programų su kitomis savivaldybės, regiono, šalies švietimo įstaigomis sk.(vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)	100	SB, VB, ES, KT (kitos viešosios lėšos)	PRS švietimo įstaigos
			Įgyvendintų bendrų tarptautinių projektų / veiklų/ programų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)			
3.1.9.	Informacijos sklaida apie mokymosi visą gyvenimą galimybes Pasvalio rajone	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	Įgyvendintų naujų viešinio priemonių skaičius (kompl.)	1 (2024 m.)	1 (2030 m.)	2	SB, VB, ES, KT (kitos viešosios ir privačios lėšos)	Pasvalio ŠPT, PRS įstaigos, PMC JMS, NVO, Užimtumo tarnyba
3.1.10.	Privačių švietimo paslaugų teikimas Pasvalio rajone	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	Naujų privačių švietimo teikėjų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)	1	SB, KT (privačios lėšos)	Privatūs fiziniai ir juridiniai asmenys
3.2.	Pagerinti ir išplėsti jaunimo užimtumo veiklas bei formas	PRSA Jaunimo koordinatorius	Jaunimo organizacijų/ su jaunimu dirbančių organizacijų/ neformalių jaunimo grupių skaičius (vnt.)	5/ 5/ 0 (2022 m. pab.)	10/ 10/ 5 (2022 m. pab.)	1 870	SB, ES, KT	PRSA Jaunimo koordinatorius
			Atvirų jaunimo erdvių, atvirų jaunimo centrų lankytojų skaičius (unikalūs/ bendras, vnt.)	730/ 4188 (2022 m.)	1500/ 6000 (2030 m.)			
3.2.1.	Jaunimo organizacijų, su jaunimu dirbančių organizacijų, neformalių	PRSA Jaunimo koordinatorius	Aktyvių jaunimo organizacijų skaičius iš viso (vnt.)	5 (2023 m. pr.)	7 (2030 m.)	140	SB	PRS JO, neformalios jaunimo grupės, su



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekima stebėsenos rodiklio reikšmė		Lėšų poreikis, tūkst. EUR	Galimi finansavimo šaltiniai	Informacijos šaltinis/ Priemonių vykdytojai
				Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)			
	jaunimo grupių plėtros, veiklos ir bendradarbiavimo su savivalda skatinimas		Igyvendintų bendrų jaunimo organizacijų/ su jaunimu dirbančių organizacijų/ neformalių jaunimo grupių ir savivaldos projektų/ renginių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	100 (2030 m.)			jaunimo dirbančios organizacijos
3.2.2.	Jaunimo poreikiams pritaikytų viešųjų erdvių/ pastatų/ patalpų atnaujinimas ir plėtra, prioritetą teikiant atokesnių vietovių jaunimo poreikiams	PRSA Jaunimo koordinatorius	Naujai sukurtų/ atnaujintų ir jaunimo poreikiams pritaikytų viešųjų erdvių/ pastatų/ patalpų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)	1 300	SB, ES, KT (kitos viešosios ir privačios lėšos)	Pasvalio VVG, NVO, PRS JO, PRS įstaigos ir organizacijos
3.2.3.	Atviro darbo su jaunimu plėtra	PRSA Jaunimo koordinatorius	Naujai įkurtų atvirų jaunimo erdvių/ atvirų jaunimo centrų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)	200	SB, ES, KT (kitos viešosios lėšos)	PRS įstaigos ir organizacijos, PRS JO
3.2.4.	Mobilaus darbo su jaunimu plėtra	PRSA Jaunimo koordinatorius	Vietų, kuriuose pradėtos teikti mobilaus darbo su jaunimu paslaugos, skaičius iš viso (vnt.)	3 (2023 m. pr.)	6 (2030 m.)	210	SB, ES, VB, KT (privačios lėšos)	PRS JO, NVO, Pasvalio VB AJC
			Mobilių komandų skaičius iš viso (vnt.)	1 (2023 m. pr.)	2 (2030 m.)			
3.2.5.	Jaunimo savanorystės skatinimas	PRSA Jaunimo koordinatorius	Savanorių skaičius akredituotose savanorius priimančiose organizacijose iš viso (asm.)	5 (2023 m. pr.)	10 (2030 m.)	20	SB, ES	PRS JO, Pasvalio VB AJC
4	UŽTIKRINTI SOCIALINĘ GEROVĘ RAJONE	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	Vidutinės tikėtinos gyvenimo trukmės santykis su šalies vidurkiu (proc.)	97,4 (2021 m.)	100,0 (2030 m.)	15 612	SB, VB, ES, KT	Higienos institutas, Pasvalio VSB
			Skurdo rizikos lygio santykis su šalies vidurkiu (proc.)	147,4 (2022 m.)	120,0 (2030 m.)			Valstybės duomenų agentūra
			Užregistruotų nusikalstamų veikų, tenkančių 100 tūkst. gyventojų, santykis su šalies vidurkiu (proc.)	94,6 (2021 m.)	94,0 (2030 m.)			Valstybės duomenų agentūra
4.1.	Padidinti sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą, išplėtoti su visuomenės sveikatos	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	Išvengiamo mirtingumo, tenkančio 100 tūkst. gyventojų, santykis su šalies vidurkiu (proc.)	133,0 (2020 m.)	100,0 (2030 m.)	4 233	SB, VB, ES, KT	Higienos institutas



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siektina stebėsenos rodiklio reikšmė		Lėšų poreikis, tūkst. EUR	Galimi finansavimo šaltiniai	Informacijos šaltinis/ Priemonių vykdytojai
				Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)			
	stiprinimu susijusias paslaugas		Bendrojo gyventojų sergamumo, tenkančio 1000-iui gyv., santykis su šalies vidurkiu (proc.)	92,2 (2021 m.)	92,0 (2030 m.)			Higienos institutas
			Savižudybių, tenkančių 100 tūkst. gyv., santykis su šalies vidurkiu (proc.)	108,5 (2021 m.)	100,0 (2030 m.)			Higienos institutas, Pasvalio VSB
4.1.1.	Sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių įstaigų infrastruktūros modernizavimas ir optimizavimas	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	Sveikatos priežiūros įstaigų, kuriose atnaujinta infrastruktūra ir (arba) pritaikyta pagal universalaus dizaino principus, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)	3 000	SB, VB, ES, KT (kitos viešosios ir privačios lėšos)	PRS sveikatos priežiūros įstaigos
			Įsteigtas sveikatos centras	0 (2023 m.)	1 (2024 m.)			
			Sutartiniu pagrindu veikiančių įstaigų skaičius (vnt.)	0 (2023 m.)	5 (2024 m.)			
			Įstaigų, kuriose įsigyta/ atnaujinta medicininė įranga, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)			
4.1.2.	Mobilių sveikatos priežiūros ir slaugos paslaugų plėtra	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	Mobilių sveikatos priežiūros brigadų (vnt.) ir dirbančių specialistų (asm.) skaičius iš viso	1 brigada / 80 special. (2023 m. pr.)	3 brigados / 30 special. (2030 m.)	620	SB, VB, ES, KT (kitos viešosios lėšos)	PRS sveikatos priežiūros įstaigos
4.1.3.	Integruotų specializuotų sveikatos priežiūros paslaugų diegimas, modernizavimas	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	Modernizuotų/ naujai įkurtų ambulatorinių/ dienos stacionaro infrastruktūros objektų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)	110	SB, VB, ES, KT (kitos viešosios lėšos)	PRS sveikatos priežiūros įstaigos
4.1.4.	Sveikatos priežiūros specialistų pritraukimo į rajoną gerinimas ir kvalifikacijos/ kompetencijų tobulinimas	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	Pritrauktų sveikatos priežiūros specialistų skaičius į savivaldybės įstaigas iš viso (asm.)	5 (2024 m.)	14 (2030 m.)	168	SB, VB, ES, KT (kitos viešosios lėšos)	PRSA Juridinis ir personalo skyrius, PRS sveikatos priežiūros įstaigos
4.1.5.	Visuomenės sveikatos stiprinimas ir gyventojų sveikatos raštingumo didinimas	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	Asmenų, dalyvavusių reguliariuose fizinio aktyvumo užsiėmimuose, skaičius iš viso (asm.)	2000 (2022 m.)	2500 (2030 m.)	275	SB, VB, ES, KT (kitos viešosios lėšos)	Pasvalio VSB
			Suorganizuotų sveikatos raštingumo renginių skaičius (vnt.) ir dalyvių juose skaičius (tūkst. asm.)	0 (2024 m.)	320 vnt. renginių ir 3,8 tūkst. dalyvių (2030 m.)			



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė		Lėšų poreikis, tūkst. EUR	Galimi finansavimo šaltiniai	Informacijos šaltinis/ Priemonių vykdytojai
				Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)			
4.1.6.	Bendradarbiavimo plėtra, teikiant visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	Įgyvendintų bendrų projektų (su kitų savivaldybių, užsienio šalių sveikatos biurais ir pan.) skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)	50	SB, VB, ES, KT (privatios ir kitos viešosios lėšos)	Pasvalio VSB, PRS įstaigos ir organizacijos, Pasvalio VVG, NVO
			NVO, teikiančių visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)			
4.1.7.	Dalyvavimo valstybinėse prevencinėse sveikatos programose skatinimas	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	Įgyvendintų viešinio priemonių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	10 (2030 m.)	10	SB, VB, KT (kitos viešosios lėšos)	PRS sveikatos priežiūros įstaigos
4.2.	Išplėsti trūkstamas socialines paslaugas, pagerinti kokybę ir prieinamumą	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	Socialinių paslaugų poreikio patenkinimas (proc.)	98,4 (2022 m.)	100,0 (2030 m.)	5 235	SB, VB, ES, KT	Pasvalio r. sav. socialinių paslaugų planas
			Pradėtų teikti naujų socialinių paslaugų skaičius (vnt.)	-	5 (2030 m.)			Pasvalio r. sav. socialinių paslaugų planas
4.2.1.	Socialinių paslaugų asmenims su intelekto ir/ar psichikos negalia plėtra	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	Pradėtų teikti naujų paslaugų, susijusių su paslaugų plėtra šeimoje arba bendruomenėje asmenims su intelekto/ psichikos negalia, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	5 (2030 m.)	3 715	SB, ES, KT (privatios ir kitos viešosios lėšos)	PRS socialinių paslaugų įstaigos ir organizacijos, NVO
			Asmenų, turinčių intelekto ir (ar) psichikos negalią, gavusių socialines paslaugas šeimoje arba bendruomenėje, skaičius iš viso (asm.)	15 (2023 m. pr.)	18 (2030 m.)			
4.2.2.	Socialinės globos paslaugų teikimo plėtra ir gerinimas	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	Įstaigos, kuriose patobulintos/ pagerintos/ pradėtos teikti socialinės globos paslaugos, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)	150	SB, ES, KT (privatios ir kitos viešosios lėšos)	PRS socialinių paslaugų įstaigos ir organizacijos
4.2.3.	Nestacionarių socialinių paslaugų kokybės ir prieinamumo gerinimas, įvairovės didinimas	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	Įdiegtų naujų/ patobulintų nestacionarių paslaugų/ erdvių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)	30	SB, ES, KT (privatios ir kitos viešosios lėšos)	PRS socialinių paslaugų įstaigos ir organizacijos, NVO
4.2.4.	Kompleksinių sveikatos priežiūros, socialinių ir kitų paslaugų teikimas, įskaitant	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	Teikiamų kompleksinių paslaugų skaičius iš viso (kompl.)	1 (2023 m. pr.)	2 (2030 m.)	1 000	SB, VB, ES, KT (privatios ir kitos viešosios lėšos)	PRS įstaigos ir organizacijos, NVO



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė		Lėšų poreikis, tūkst. EUR	Galimi finansavimo šaltiniai	Informacijos šaltinis/ Priemonių vykdytojai
				Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)			
	ilgalaikės priežiūros paslaugas							
4.2.5.	Elektroninių paslaugų teikimo socialiniame sektoriuje plėtra	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	Išgytų naujų IKT komplektų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	60 (2030 m.)	20	SB, VB, ES, KT (kitos viešosios lėšos)	PRS socialinių paslaugų įstaigos ir organizacijos
4.2.6.	Socialines paslaugas teikiančių specialistų pritraukimo į rajoną gerinimas ir kvalifikacijos/ kompetencijų tobulinimas	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	Parengta/ atnaujinta/ praplėsta specialistų pritraukimo į rajoną programa	0 (2024 m.)	1 (2025 m.)	320	SB, VB, ES, KT (kitos viešosios lėšos)	PRSA Juridinis ir personalo skyrius, PRS socialinių paslaugų įstaigos ir organizacijos
			Pritrauktų naujų socialines paslaugas teikiančių specialistų skaičius į savivaldybės įstaigas (asm.)	0 (2024 m.)	10 (2030 m.)			
4.3.	Paskatinti socialinę integraciją ir padidinti viešąją saugumą rajone	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	Vaikų, augančių socialinę riziką patiriančiose šeimose, dalis nuo visų vaikų (0-18 metų) skaičiaus (proc.)	5,4 (2022 m.)	2,0 (2030 m.)	6 144	SB, VB, ES, KT	Valstybės duomenų agentūra
			Socialinio būsto poreikio patenkinimas nuo jo laukiančiųjų asmenų (šeimų) skaičiaus (proc.)	11,4 (2022 m.)	12,0 (2030 m.)			PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius
			Smurto artimoje aplinkoje atvejų, tenkančių 1000-iui gyventojų, santykis su šalies vidurkiu (proc.)	140,9 (2021 m.)	100,0 (2030 m.)			Valstybės duomenų agentūra
		Pasvalio rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba (Pasvalio PGT)	Žuvusių gaisruose žmonių skaičius (asm.)	2 (2022 m.)	0 (2030 m.)			Valstybės duomenų agentūra
4.3.1.	Socialinio būsto fondo atnaujinimas ir plėtra	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Naujai įsigytų/ pastatytų/ atnaujintų socialinių būstų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	15 (2030 m.)	2 000	SB, ES	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius
4.3.2.	Gyvenamosios aplinkos pritaikymas spec. poreikių turintiems asmenims	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	Pritaikytų gyvenamosios aplinkos objektų spec. poreikių turintiems asmenims skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	15 (2030 m.)	70	SB	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius
4.3.3.	Viešosios paskirties pastatų/ patalpų/ aplinkos pritaikymas pagal universalų dizaino principus	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	Pagal universalų dizaino principus pritaikytų viešosios paskirties pastatų/ patalpų/ aplinkų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)	500	SB, VB, ES, KT (kitos viešosios lėšos)	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekta stebėsenos rodiklio reikšmė		Lėšų poreikis, tūkst. EUR	Galimi finansavimo šaltiniai	Informacijos šaltinis/ Priemonių vykdytojai
				Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)			
4.3.4.	Globos šeimoje, šeimynose skatinimas	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	Šeimynų, globojančių vaikų, skaičius iš viso (vnt.)	1 (2024 m.)	2 (2030 m.)	373	SB, KT (privачios lėšos)	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius
4.3.5.	Socialinių paslaugų šeimai kokybės ir prieinamumo gerinimas, įvairovės didinimas	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	Įdiegtų naujų/ patobulintų socialinių paslaugų šeimai skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)	30	SB, KT (privачios lėšos)	PRSA socialinių paslaugų įstaigos ir organizacijos, NVO
4.3.6.	Lygių galimybių visiems užtikrinimas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Parengtas lygių galimybių užtikrinimo veiksmų planas	0 (2024 m.)	1 (2025 m.)	0	SB	PRSA Juridinis ir personalo skyrius, Švietimo ir sporto skyrius, Socialinės paramos ir sveikatos skyrius
4.3.7.	Imigrantų, kitataučių integracijos į visuomenę didinimas	PRSA Švietimo ir sporto skyrius	Įgyvendintų integracijos priemonių/ programų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)	5	SB, VB	PRSA Švietimo ir sporto skyrius, Socialinės paramos ir sveikatos skyrius
4.3.8.	Bendradarbiavimo plėtra, teikiant socialines paslaugas, užtikrinant socialinę integraciją bei socialinės atskirties mažinimą rajone	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius	Socialines paslaugas teikiančių NVO skaičius iš viso (vnt.)	11 (2023 m. pr.)	13 (2030 m.)	2 541	SB, ES, KT (privачios lėšos)	PRSA socialinių paslaugų įstaigos ir organizacijos, Pasvalio VVG, NVO
4.3.9.	Priemonių, didinančių gyventojų saugumą, įgyvendinimas	PRSA seniūnijos	Naujai įrengtų/ atnaujintų vaizdo kamerų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	12 (2030 m.)	25	SB, VB, ES, KT (privачios ir kitos viešosios lėšos)	PRSA Bendrasis skyrius
4.3.10.	Priešgaisrinės saugos didinimas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Įsigytų gaisro gesinimo transporto priemonių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)	200	SB, ES, VB	Pasvalio PGT
4.3.11.	Pasirengimo ekstremalioms situacijoms savivaldybėje didinimas	PRSA Bendrasis skyrius	Įdiegtų naujų/ atnaujintų gyventojų perspėjimo sistemų/ priemonių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)	400	SB, VB	PRSA Bendrasis skyrius
			Pagerinta operacijų centro infrastruktūra	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)			
			Priedangose galinčių pasislėpti gyventojų dalis iš viso (proc.)	12,0 (2024 m.)	40,0 (2030 m.)			
5	PLĖTOTI VIETOS SAVIVALDOS INICIATYVUMĄ, VEIKSMINGUMĄ, ĮTRAUKUMĄ	PRSA Bendrasis skyrius	Savivaldybės tarybos rinkimuose dalyvavusių rinkėjų skaičius, palyginti su visų rinkėjų skaičiumi (proc.)	49,3 (2023 m.)	55,0 (2027 m.)	2 346	SB, VB, ES, KT	Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija
		PRSA Finansų skyrius	Taikomų gyventojų įtraukties instrumentų skaičius (vnt.)	1 (2022 m.)	2 (2030 m.)			PRSA Finansų skyrius



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekima stebėsenos rodiklio reikšmė		Lėšų poreikis, tūkst. EUR	Galimi finansavimo šaltiniai	Informacijos šaltinis/ Priemonių vykdytojai
				Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)			
5.1.	Padidinti Savivaldybės teikiamų paslaugų efektyvumą bei pagerinti veiklos valdymą	PRSA Juridinis ir personalo skyrius	Valstybės tarnautojų, dirbančių PRSA ir per metus tobulinusių kvalifikaciją, dalis (proc.)	94,0 (2022 m.)	98,0 (2030 m.)	450	SB, VB, ES, KT	PRSA Juridinis ir personalo skyrius
		PRSA Bendrasis skyrius	Elektroniniu būdu (elektroniniai prašymai, per e-paslaugų portalą ar elektroniniu būdu) suteiktų paslaugų dalis (proc.)	42,4 (2022 m.)	80,0 (2030 m.)			PRSA Bendrasis skyrius
5.1.1.	Savivaldybės administracijos darbuotojų pritraukimo į rajoną gerinimas ir kvalifikacijos/ kompetencijų tobulinimas	PRSA Juridinis ir personalo skyrius	Kvalifikacijos ir kompetencijų tobulinimo kursuose, seminaruose dalyvavusių asmenų skaičius iš viso (asm.)	130 (2023 m. pr.)	140 (2030 m.)	290	SB	PRSA Juridinis ir personalo skyrius
5.1.2.	Savivaldybės administracijos informacinių komunikacinių technologijų (IKT) plėtra	PRSA Bendrasis skyrius	Išigyty naujų IKT komplektų skaičius (kompl.)	0 (2024 m.)	9 (2030 m.)	100	SB, VB, ES, KT (kitos viešosios lėšos)	PRSA Bendrasis skyrius
5.1.3.	E-paslaugų ir įrankių plėtra	PRSA Bendrasis skyrius	Pradėtų teikti naujų e-paslaugų/ įdiegtų naujų elektroninių įrankių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)	40	SB, VB, ES, KT (kitos viešosios lėšos)	PRSA Bendrasis skyrius
5.1.4.	Pagalbos gyventojams naudotis elektroninėmis Savivaldybės teikiamomis paslaugomis plėtojimas	PRSA Bendrasis skyrius	Įdiegtų naujų pagalbos gyventojams formų (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)	20	SB, VB, ES, KT (privačios ir kitos viešosios lėšos)	PRSA Bendrasis skyrius
5.2.	Pagerinti komunikaciją, paskatinti vietos bendruomenę labiau įtraukti ir įsitraukti	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Savivaldybės biudžeto dalis savarankiškomis funkcijoms finansuoti, skirta NVO socialinių paslaugų teikimui ir veiklai, palyginti su socialinių paslaugų bendruoju biudžetu (proc.)	3,1 (2022 m.)	5,0 (2030 m.)	1 896	SB, ES, KT	PRSA Socialinės paramos ir sveikatos skyrius, Apskaitos skyrius
			Savivaldybės biudžeto dalis savarankiškomis funkcijoms finansuoti, skirta NVO kultūros paslaugų teikimui ir veiklai, palyginti su kultūros paslaugų bendruoju biudžetu (proc.)	3,6 (2022 m.)	10,0 (2030 m.)			PRSA Bendrasis skyrius, apskaitos skyrius



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siektina stebėsenos rodiklio reikšmė		Lėšų poreikis, tūkst. EUR	Galimi finansavimo šaltiniai	Informacijos šaltinis/ Priemonių vykdytojai
				Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)			
			<i>Savivaldybės biudžeto dalis savarankiškomis funkcijoms finansuoti, skirta NVO švietimo ir sporto paslaugų teikimui ir veiklai, palyginti su švietimo ir sporto paslaugų bendruoju biudžetu (proc.)</i>	3,6 (2022 m.)	10,0 (2030 m.)			<i>PRSA Švietimo ir sporto skyrius, apskaitos skyrius</i>
		PRSA Bendrasis skyrius	<i>Savivaldybės komunikacijos lygis</i>	<i>Savivaldybės interneto svetainė – 26 tūkst. naujų unikalių lankytojų/ metus (2022 m.) FB paskyra – 3,3 tūkst. sekėjų Instagram paskyra - 300 sekėjų „YouTube“ – 151 vaizdo įrašas (2023 m. 06 mėn.)</i>	<i>Savivaldybės interneto svetainė – 27 tūkst. naujų unikalių lankytojų/ metus (2030 m.) FB paskyra – 10 tūkst. sekėjų Instagram paskyra -3 tūkst. sekėjų „YouTube“ – 300 vaizdo įrašų (2030 m.)</i>			<i>PRSA Bendrasis skyrius</i>
5.2.1.	Teigiamo savivaldybės įvaizdžio formavimas ir palaikymas	PRSA Bendrasis skyrius	Informacijos sklaidos kanalų skaičius iš viso (vnt.)	6 (2023 m. pr.)	10 (2030 m.)	230	SB, KT	PRS įstaigos ir organizacijos
			Dalyvavimo tarptautiniuose renginiuose, kuriuose stiprinamas savivaldybės įvaizdis, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)			
			Sukurta Pasvalio rajono savivaldybės įvaizdžio strategija (kartu su prekės ženklu)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)			
5.2.2.	Gerinti Savivaldybės administracijos tarptautinį bendradarbiavimą	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Užsienio partnerių skaičius iš viso (vnt.)	1 (2023 m. pr.)	3 (2030 m.)	20	SB	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius
5.2.3.	Nevyriausybinių organizacijų plėtros, veiklos ir bendradarbiavimo su savivalda skatinimas	PRSA Bendrasis skyrius	NVO, teikiančių paslaugas, skaičius iš viso (vnt.)	9 (2023 m. pr.)	13 (2030 m.)	96	SB, ES, KT (privačios lėšos)	NVO
5.2.4.	Dalyvaujamojo biudžeto modelio plėtojimas	PRSA Bendrasis skyrius	Įgyvendintų projektų pagal dalyvaujamojo biudžeto metodiką skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	6 (2030 m.)	150	SB	PRSA Bendrasis skyrius



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siektinga stebėsenos rodiklio reikšmė		Lėšų poreikis, tūkst. EUR	Galimi finansavimo šaltiniai	Informacijos šaltinis/ Priemonių vykdytojai
				Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)			
5.2.5.	Savanorystės plėtojimas	PRSA Bendrasis skyrius	Akredituotų įstaigų skaičius (vnt.)	6 (2023 m. pr.)	8 (2030 m.)	1400	SB, ES, KT (privatios ir kitos viešosios lėšos)	PRS įstaigos ir organizacijos, NVO
6	TVARIAI VYSTYTI RAJONO INFRASTRUKTŪRĄ DARNIJE SU GAMTINE APLINKA	PRSA Ūkio ir transporto tarnyba	Automobilizacijos lygio (lengvųjų automobilių skaičiaus, tenkančio 1000 gyv.) santykis su šalies vidurkiu (proc.)	113,8 (2021 m.)	100,0 (2030 m.)	46 189	SB, VB, ES, KT	Valstybės duomenų agentūra
		PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Vietą pagal apibendrinantį aplinkosaugos reitingą šalies savivaldybių kontekste	54 vieta iš 60 sav. (2022 m.)	40 vieta iš 60 sav. (2030 m.)			LR Aplinkos ministerija
		PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius	Vietą pagal darnios energetikos indeksą šalies savivaldybių kontekste	34 vieta iš 60 sav. (2021 m.)	25 vieta iš 60 sav. (2030 m.)			Lietuvos energetikos agentūra
6.1.	Pagerinti susisiekimo infrastruktūros būklę, viešojo transporto paslaugų prieinamumą bei sudaryti sąlygas gyventojų mobilumui	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius	Vietinės reikšmės kelių su patobulinta danga ilgio dalies bendrame vietinės reikšmės kelių ilgyje santykis su šalies vidurkiu (proc.)	68,1 (2021 m.)	75,0 (2030 m.)	12 780	SB, VB, ES, KT	Valstybės duomenų agentūra
		PRSA Ūkio ir transporto tarnyba	Žuvusiųjų/ sužeistųjų keliuose skaičiaus, tenkančio 1 mln. gyv., santykis su šalies vidurkiu (proc.)	107,1 / 154,4 (2022 m.)	100,0 / 100,0 (2030 m.)			Valstybės duomenų agentūra
		PRSA Ūkio ir transporto tarnyba	Vidutiniškai vienam gyventojui tenkančių kelionių autobusais santykis su šalies vidurkiu (proc.)	3,4 (2021 m.)	10,0 (2030 m.)			Valstybės duomenų agentūra
		PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius	Dviračių takų ilgis (km)	22 km (2022 m. pab.)	30 km (2030 m.)			PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius
6.1.1.	Susisiekimo infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius	Atnaujintų/ naujų kelių/ gatvių/ privažiavimo kelių ilgis (km)	0 (2024 m.)	15 (2030 m.)	8 500	SB, VB, ES, KT (privatios lėšos)	PRS įstaigos ir organizacijos, PRS daugiabučių gyvenamųjų namų bendrijos, UAB "Pasvalio butų ūkis"
			Atnaujintų/ naujų tiltų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)			
			Atnaujintų/ praplatintų/ naujai įrengtų automobilių stovėjimo aikštelių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)			



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė		Lėšų poreikis, tūkst. EUR	Galimi finansavimo šaltiniai	Informacijos šaltinis/ Priemonių vykdytojai
				Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)			
			Įstaigų ir įmonių, kuriuose atnaujinti ir (arba) įrengti kiemai, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)			
			Daugiabučių gyvenamųjų namų, kuriuose atnaujinti ir (arba) įrengti kiemai, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	7 (2030 m.)			
6.1.2.	Eismo saugos priemonių diegimas ir atnaujinimas	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius	Vietovės, kuriose įdiegtos/ atnaujintos eismo saugumą gerinančios priemonės, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	11 (2030 m.)	1 500	SB, VB	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius
6.1.3.	Viešojo transporto paslaugų valdymo sistemos sukūrimas ir įdiegimas regioniniu lygiu (FZ lygiu)	PRS Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Bendro su kitomis FZ regiono savivaldybėmis e-bilieto įdiegimas (kompl.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)	30	SB, ES, KT (kitų savivaldybių lėšos)	PRSA Ūkio ir transporto tarnyba, UAB "Pasvalio autobusų parkas"
6.1.4.	Viešojo transporto paslaugų infrastruktūros įrengimas ir atnaujinimas	PRSA Ūkio ir transporto tarnyba	Naujai įrengtų/ atnaujintų viešojo transporto stotelių skaičius (kompl.)	0 (2024 m.)	5 (2030 m.)	1 600	SB, ES, KT (privačios lėšos)	UAB "Pasvalio autobusų parkas"
			Naujai įrengtų/ atnaujintų informacinių įrenginių skaičius (kompl.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)			
			Atnaujinta autobusų stotis	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)			
6.1.5.	Netaršių viešojo transporto priemonių (elektromobilių ir (arba) alternatyviais degalais varomų) įsigijimas	PRSA Ūkio ir transporto tarnyba	Įsigytų naujų netaršių viešojo transporto priemonių (autobusų) skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)	550	SB, VB, ES, KT (privačios lėšos)	UAB "Pasvalio autobusų parkas"
			Įsigytų netaršių transporto priemonių (automobilių) viešajame sektoriuje skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)			
6.1.6.	Elektromobilių ir elektrobuses įkrovimo infrastruktūros plėtra	PRSA Ūkio ir transporto tarnyba	Įrengtų viešų ir pusiau viešų elektromobilių ir (arba) elektrobuses įkrovimo infrastruktūros objektų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)	100	SB, VB, ES, KT (privačios ir kitos viešosios lėšos)	UAB "Pasvalio autobusų parkas"
6.1.7.	Dviračių, pėsčiųjų ir kito bevariklio transporto infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius	Atnaujintų/ naujai dviračių/ pėsčiųjų/ kito bevariklio transporto takų ilgis (km)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)	500	SB, VB, ES, KT (privačios lėšos)	



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė		Lėšų poreikis, tūkst. EUR	Galimi finansavimo šaltiniai	Informacijos šaltinis/ Priemonių vykdytojai
				Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)			
6.2.	Išvystyti kokybišką gyvenamąją aplinką ir viešąją inžinerinę infrastruktūrą, išsaugant kraštovaizdį bei ekosistemas ir laikantis ekologiško principų	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius	Savivaldybės atskirųjų želdynų plotas (kv. m) , tenkantis 1 gyventojui	Pasvalio m.-122,41 kv.m Joniškėlio mstl. - 116,77 kv. m (2022 m.)	Pasvalio m.-130 kv.m Joniškėlio mstl. - 119,47 kv. m (2030 m.)	23 409	SB, VB, ES, KT	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius
		PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Gyventojų, centralizuotai aprūpinamų geriamojo vandens tiekimo paslaugomis, dalis, palyginti su visais gyventojais (proc.)	76,3 (2022 m.)	90,0 (2030 m.)			UAB "Pasvalio vandenys"
			Gyventojų, aprūpinamų centralizuotai teikiamomis nuotekų tvarkymo paslaugomis dalis, palyginti su visais gyventojais (proc.)	47,5 (2022 m.)	70,0 (2030 m.)			UAB "Pasvalio vandenys"
			Išrūšiuotų atliekų dalis (proc.)	52,0 (2022 m.)	60,0 (2030 m.)			PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius
			Paruoštų pakartotinai naudoti ir perdirbtų komunalinių atliekų dalis (proc.)	53,4 (2022 m.)	60,0 (2030 m.)			Aplinkos apsaugos agentūra
6.2.1.	Žaliosios infrastruktūros plėtojimas	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius	Parengtas žaliosios infrastruktūros poreikio žemėlapis	0 (2024 m.)	1 (2029 m.)	350	SB, VB, ES, KT (privačios lėšos)	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius
			Igyvendintų sprendinių, susijusių su žaliosios infrastruktūros plėtra urbanizuotose teritorijose, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)			
			Atnaujintų/ naujai įrengtų parkų, želdynų, žaliųjų zonų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	4 (2030 m.)			
6.2.2.	Praeityje pažeistų ir (arba) užterštų teritorijų tvarkymas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Sutvarkytos (reikultivuotos) teritorijų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)	50	SB, ES	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius
6.2.3.	Biologinės įvairovės išsaugojimo užtikrinimas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Igyvendintų gamtotvarkos priemonių skaičius (pvz. įsteigtas savivaldybės draustinis ir kt.) (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)	20	SB, VB, ES, KT (kitos viešosios lėšos)	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė		Lėšų poreikis, tūkst. EUR	Galimi finansavimo šaltiniai	Informacijos šaltinis/ Priemonių vykdytojai
				Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)			
			Igyvendintų invazinių rūšių populiacijų reguliavimo priemonės (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)			
6.2.4.	Vandens telkinių ir jų pakrančių valymas ir tvarkymas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Išvalytų/ sutvarkytų vandens telkinių/ pakrančių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)	150	SB, VB, ES, KT (privachios lėšos)	PRSA Vietinio ūkio ir plėtos skyrius
6.2.5.	Bešeimininkų, apleistų pastatų, statinių, kitos infrastruktūros objektų likvidavimas ir tvarkymas	PRSA Vietinio ūkio ir plėtos skyrius	Likviduotų/ sutvarkytų pastatų/ statinių/ kitos infrastruktūros objektų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)	100	SB, ES, VB, KT (privachios lėšos)	PRSA Vietinio ūkio ir plėtos skyrius
6.2.6.	Geriamojo vandens tiekimo ir buitinių nuotekų tvarkymo sistemų atnaujinimas ir plėtra, įskaitant individualių/ atskirųjų bei grupinių geriamojo vandens tiekimo/ buitinių nuotekų tvarkymo sistemų įrengimą	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Naujai įrengtų/ atnaujintų geriamojo vandens tiekimo tinklų ilgis (km)	0 (2024 m.)	16,6 (2030 m.)	20 000	SB, ES, KT (privachios lėšos)	UAB "Pasvalio vandenys"
			Naujai įrengtų/ atnaujintų buitinių nuotekų surinkimo tinklų ilgis (km)	0 (2024 m.)	45,48 (2030 m.)			
			Naujai įrengtų/ atnaujintų buitinių nuotekų valymo įrenginių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)			
6.2.7.	Paviršinių nuotekų surinkimo ir valymo infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Naujai įrengtų/ atnaujintų paviršinių nuotekų surinkimo tinklų ilgis (km)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)	150	SB, KT (privachios lėšos)	UAB "Pasvalio vandenys", PRSA seniūnijos
6.2.8.	Bešeimininkų, nenaudojamų vandens gręžinių likvidavimas ir tamponavimas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Likviduotų tamponuotų vandens gręžinių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2030 m.)	12	SB, KT (privachios lėšos)	UAB "Pasvalio vandenys"
6.2.9.	Komunalinių atliekų rūšiuojamojo surinkimo pajėgumų didinimas, prioritetą teikiant tekstilės/ maisto/ pavojingoms atliekoms bei įrengiant tinkamų pakartotinai naudoti atliekų surinkimo vietas	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Naujai įsigytų/ įrengtų/ atnaujintų atliekų rūšiavimo priemonių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)	890	SB, ES, KT (kitų savivaldybių lėšos, privachios lėšos)	PRATC
			Naujai įrengtų atliekų, tinkamų paruošti pakartotinai naudoti surinkimo vietų, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)			
6.2.10.	Visuomenės švietimas aplinkos apsaugos bei atliekų prevencijos ir tvarkymo srityse	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Viešinimo programos parengimas ir įgyvendinimas	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)	33	SB, VB, ES, KT (privachios ir kitos viešosios lėšos)	PRATC



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekima stebėsenos rodiklio reikšmė		Lėšų poreikis, tūkst. EUR	Galimi finansavimo šaltiniai	Informacijos šaltinis/ Priemonių vykdytojai
				Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)			
6.2.11.	Viešosios infrastruktūros įveiklinimas, prioritetą teikiant konversijai	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Atnaujintų, išplėstų ar konvertuotų viešosios infrastruktūros objektų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)	500	SB, ES, KT (privačios ir kitos viešosios lėšos)	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius
6.2.12.	Kapinių teritorijų ir infrastruktūros plėtra	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Kapinių, kuriose naujai įrengta/ pagerinta infrastruktūra, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)	150	SB, KT (privačios lėšos)	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius
			Įrengtų kolumbariumų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	4 (2030 m.)			
6.2.13.	Daugiabučių gyvenamųjų namų teritorijų atnaujinimas ir atgaivinimas (kvartalinė renovacija)	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius	Atnaujintų/ atgaivintų daugiabučių gyvenamųjų namų teritorijų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)	1000	SB, ES, KT (privačios lėšos)	PRSA seniūnijos, PRS daugiabučių namų savininkų bendrijos
6.2.14.	Gyvūnų gerovės didinimas, siekiant ugdyti gyventojų sąmoningumą	PRSA Strateginio planavimo ir investicijų skyrius	Naujai įrengtų gyvūnų gerovės infrastruktūros objektų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)	4	SB, KT (privačios lėšos)	NVO
6.3.	Užtikrinti ir paskatinti efektyvų, tolygų ir patikimą energijos naudojimą	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius	Atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) dalis nuo bendro galutinio energijos suvartojimo (proc.)	67,5 (2021 m.)	90,0 (2030 m.)	10 000	SB, VB, ES, KT	Pasvalio rajono savivaldybės atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planas iki 2030 m.
			Vieta pagal elektromobilių, tenkančių 1000 gyventojų, rodiklį šalies savivaldybių kontekste	57 vieta iš 60 sav. (2021 m.)	40 vieta iš 60 sav. (2030 m.)			Lietuvos energetikos agentūra
			Renovuotų daugiabučių namų dalies nuo visų daugiabučių namų santykis su šalies vidurkiu (proc.)	44,2 proc. (2023 m. pr.)	75,0 (2030 m.)			Būsto energetikos taupymo agentūra
6.3.1.	Viešosios paskirties pastatų modernizavimas, didinant energijos vartojimo efektyvumą	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius	Viešųjų pastatų, kuriuose įdiegtos energijos vartojimo efektyvumą didinančios priemonės, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2030 m.)	2 500	SB, VB, ES, KT (kitos viešosios lėšos)	PRS įstaigos ir organizacijos
6.3.2.	Atsinaujinančios energijos išteklių (AEI) panaudojimo didinimas viešajame sektoriuje	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius	Savivaldybės įstaigų ir įmonių pastatų, kuriuose įrengtos AEI priemonės, skaičius iš viso (vnt.)	3 (2023 m. pr.)	13 (2030 m.)	2 500	SB, VB, ES, KT (kitos viešosios lėšos)	PRS įstaigos ir organizacijos
			Naujai įrengtų saulės/ vėjo jėgainių (elektrinių) parkų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2030 m.)			



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siektina stebėsenos rodiklio reikšmė		Lėšų poreikis, tūkst. EUR	Galimi finansavimo šaltiniai	Informacijos šaltinis/ Priemonių vykdytojai
				Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)			
6.3.3.	Apšvietimo tinklų ir sistemų atnaujinimas ir plėtra, diegiant energiją taupančias priemones	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius	Naujai įrengtų/atnaujintų LED šviestuvų (proc.), nuo visų šviestuvų skaičiaus iš viso	21,5 (2023 m. pr.)	40,0 (2030 m.)	1 000	SB, ES, KT (privatios ir kitos viešosios lėšos)	PRSA seniūnijos
6.3.4.	Daugiabučių gyvenamųjų namų modernizavimas, diegiant energetinio vartojimo efektyvumo didinimo ir (arba) atsinaujančių energijos išteklių panaudojimo priemones	PRSA Vietinio ūkio ir plėtros skyrius	Modernizuotų daugiabučių gyvenamųjų namų, kuriuose įdiegtos energetinio vartojimo efektyvumo didinimo ir (arba) AEI panaudojimo priemonės, skaičius iš viso (vnt.)	60 (2023 m. pr.)	65 (2030 m.)	4 000	SB, VB, ES, KT (privatios lėšos)	PRS daugiabučių namų savininkų bendrijos



5 PRIEDAS. PASVALIO RAJONO STRATEGINIO PLĖTROS PLANO KOREGAVIMO / PAPILDYMO FORMA

1. Pasvalio rajono strateginio plėtros plano tikslo/uždavinio/priemonės (pabraukti reikiamą):

1.1. koregavimas ☐

Tikslo/uždavinio/priemonės (pabraukti reikiamą) ir/ar jai priskirtos informacijos koregavimo priežasties/ poreikio pagrindimas ir numatomas poveikis:

Koreguojamo tikslo/uždavinio/priemonės esama informacija (pabraukti reikiamą) :

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetas)	Siektina stebėsenos rodiklio reikšmė		Lėšų poreikis, tūkst. EUR	Galimi finansavimo šaltiniai	Informacijos šaltinis/ Priemonių vykdytojas (-ai)
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)			

Siūlomo tikslo/uždavinio/priemonės (pabraukti reikiamą) koregavimo nauja informacija:

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetas)	Siektina stebėsenos rodiklio reikšmė		Lėšų poreikis, tūkst. EUR	Galimi finansavimo šaltiniai	Informacijos šaltinis/ Priemonių vykdytojas (-ai)
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)			



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

1.2. papildymas ☐

Siūlomo naujo tikslo/uždavinio/priemonės (pabraukti reikiamą) ir/ar jai priskirtos informacijos įrašymo priežasties/ poreikio pagrindimas ir numatomas poveikis:

Siūlomo naujo tikslo/uždavinio/priemonės (pabraukti reikiamą) informacija:

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetas)	Siektina stebėsenos rodiklio reikšmė		Lėšų poreikis, tūkst. EUR	Galimi finansavimo šaltiniai	Informacijos šaltinis/ Priemonių vykdytojas (- ai)
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)			

1.3 išbraukimas ☐

Siūlomo išbraukti tikslo/uždavinio/priemonės (pabraukti reikiamą) ir/ar jai priskirtos informacijos išbraukimo priežasties/ poreikio pagrindimas ir numatomas poveikis:



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Siūlomo išbraukti tikslo/uždavinio/priemonės (*pabraukti reikiamą*) informacija:

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetas)	Siektina stebėsenos rodiklio reikšmė		Lėšų poreikis, tūkst. EUR	Galimi finansavimo šaltiniai	Informacijos šaltinis/ Priemonių vykdytojas (- ai)
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)			

2. Pasvalio rajono strateginio plėtros plano projekto:

2.1. koregavimas ☐

Projekto ir/ar jam priskirtos informacijos koregavimo priežasties/ poreikio pagrindimas ir numatomas poveikis:

Koreguojamo projekto esama informacija:

Regiono plėtros plano pažangos priemonės pavadinimas (jei žinoma)	Savivaldybės strateginio plėtros plano priemonės kodas	Projekto numeris (jei žinoma)	Projekto vykdytojo pavadinimas	Projekto pavadinimas	Įgyvendinimo terminai (metais)		Bendra projekto vertė, eurai			Finansavimo šaltiniai (jei žinoma)
					pradžia	pabaiga	Iš viso	Iš jų: savivaldybės biudžeto lėšos	Iš jų: kiti šaltiniai	



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

Siūlomo projekto koregavimo nauja informacija:

Regiono plėtros plano pažangos priemonės pavadinimas (jei žinoma)	Savivaldybės strateginio plėtros plano priemonės kodas	Projekto numeris (jei žinoma)	Projekto vykdytojo pavadinimas	Projekto pavadinimas	Įgyvendinimo terminai (metais)		Bendra projekto vertė, eurai			Finansavimo šaltiniai (jei žinoma)
					pradžia	pabaiga	Iš viso	Iš jų: savivaldybės biudžeto lėšos	Iš jų: kiti šaltiniai	

2.2. papildymas ☐

Siūlomo naujo projekto ir/ar jam priskirtos informacijos įrašymo priežasties/ poreikio pagrindimas ir numatomas poveikis:

Siūlomo naujo projekto informacija:

Regiono plėtros plano pažangos priemonės pavadinimas (jei žinoma)	Savivaldybės strateginio plėtros plano priemonės kodas	Projekto numeris (jei žinoma)	Projekto vykdytojo pavadinimas	Projekto pavadinimas	Įgyvendinimo terminai (metais)		Bendra projekto vertė, eurai			Finansavimo šaltiniai (jei žinoma)
					pradžia	pabaiga	Iš viso	Iš jų: savivaldybės biudžeto lėšos	Iš jų: kiti šaltiniai	



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

2.3 išbraukimas ☐

Siūlomo išbraukti projekto ir/ar jam priskirtos informacijos išbraukimo priežasties/ poreikio pagrindimas ir numatomas poveikis:

Siūlomo išbraukti projekto informacija:

Regiono plėtros plano pažangos priemonės pavadinimas (jei žinoma)	Savivaldybės strateginio plėtros plano priemonės kodas	Projekto numeris (jei žinoma)	Projekto vykdytojo pavadinimas	Projekto pavadinimas	Įgyvendinimo terminai (metais)		Bendra projekto vertė, eurai			Finansavimo šaltiniai (jei žinoma)
					pradžia	pabaiga	Iš viso	Iš jų: savivaldybės biudžeto lėšos	Iš jų: kiti šaltiniai	

3. Pasiūlymą pateikusio asmens vardas, pavardė, darbovietė/atstovaujama organizacija, pareigos:



6 PRIEDAS. PASVALIO RAJONO STRATEGINIO PLĖTROS PLANO METINĖS ĮGYVENDINIMO ATASKAITOS FORMA

Priemonės kodas	Priemonė	Koordinato-rius	Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetas)	Siektinga stebėsenos rodiklio reikšmė										Panaudota lėšų, tūkst. eur	Pastabos, paaiškinimai
				Siektinga reikmė laikotarpio pradžioje (metai)	Siektinga reikmė laikotarpio pabaigoje (metai)	Faktinė reikšmė 2024 metai	Faktinė reikšmė 2025 metai	Faktinė reikšmė 2026 m.	Faktinė reikšmė 2027 m.	Faktinė reikšmė 2028 m.	Faktinė reikšmė 2029 m.	Faktinė reikšmė 2030 m.			
Įrašomas priemonės kodas	Įrašomas priemonės pavadinimas	Įrašomas koordinatorius	Įrašomas produkto rodiklio pavadinimas ir matavimo vienetas	Įrašoma produkto rodiklio pradinė reikšmė ir metai	Įrašoma produkto rodiklio siektina reikšmė ir metai	Įrašoma produkto rodiklio faktinė reikšmė 2024 m.	Įrašoma produkto rodiklio faktinė reikšmė 2025 m.	Įrašoma produkto rodiklio faktinė reikšmė 2026 m.	Įrašoma produkto rodiklio faktinė reikšmė 2027 m.	Įrašoma produkto rodiklio faktinė reikšmė 2028 m.	Įrašoma produkto rodiklio faktinė reikšmė 2029 m.	Įrašoma produkto rodiklio faktinė reikšmė 2030 m.	Įrašyti, kiek už priemonės įgyvendinimą panaudota lėšų nuo 2024 metų iki metų, už kuriuos rengiama metinė ataskaita (kaupiamai)	Paaiškinama priemonės ir jos stebėsenos rodiklio pasiekimo pažanga kiekvienais metais, nuokryptai nuo siektinų reikšmių	



Pasvalio rajono savivaldybės 2024–2030 metų strateginis plėtros planas

7 PRIEDAS. PASVALIO RAJONO STRATEGINIO PLĖTROS PLANO ĮGYVENDINIMO ATASKAITOS FORMA

Tikslo, uždavinio kodas	Tikslas, uždavinys	Koordinatorius	Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetas)	Siektina stebėsenos rodiklio reikšmė			Panaudota lėšų 2024-2030 m., tūkst. Eur	Pastabos, pasiūlymai
				Siektina reikmė laikotarpio pradžioje (metai)	Siektina reikmė laikotarpio pabaigoje (metai)	Faktinė reikšmė 2030 metais		
<i>Įrašomas tikslo, uždavinio kodas</i>	<i>Įrašomas tikslo, uždavinio pavadinimas</i>	<i>Įrašomas koordinatorius</i>	<i>Įrašomas poveikio, rezultato rodiklio pavadinimas ir matavimo vienetas</i>	<i>Įrašoma poveikio, rezultato rodiklio pradinė reikšmė ir metai</i>	<i>Įrašoma poveikio, rezultato rodiklio siektina reikšmė ir metai</i>	<i>Įrašoma poveikio, rezultato rodiklio faktinė reikšmė 2030 m.</i>	<i>Įrašoma panaudotų lėšų suma tikslui/ uždaviniui už 2024–2030 metus</i>	<i>Paiškinama tikslo, uždavinio ir jų stebėsenos rodiklių pasiekimo pažanga, nuokrypiai nuo siektinų reikšmių, lėšų panaudojimo lygis</i>